

20
24

KPSS
GENEL YETENEK

Türkçe

**SORU
BANKASI**

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

Aker
KARTAL



Değişimin Farkında Ol

www.yargiyayinevi.com

ÖN SÖZ	3
Sözcükte Anlam - I	6
Sözcükte Anlam - II	10
Sözcükte Anlam - III	14
Sözcükte Anlam - IV	18
Cümlede Anlam - I	22
Cümlede Anlam - II	26
Cümlede Anlam - III	30
Cümlede Anlam - IV	34
Cümlede Anlam - V	38
Sözcükte Anlam - Cümlede Anlam	42
Paragrafta Anlam - I	48
Paragrafta Anlam - II	54
Paragrafta Anlam - III	60
Paragrafta Anlam - IV	64
Paragrafta Anlam - V	70
Paragrafta Anlam - VI	76
Paragrafta Anlam - VII	80
Ses Bilgisi - I	84
Ses Bilgisi - II	88
Ses Bilgisi - III	92
Ses Bilgisi - IV	96
Yazım Kuralları - I	100
Yazım Kuralları - II	104
Yazım Kuralları - III	108
Yazım Kuralları - IV	112
Yazım Kuralları - V	118
Noktalama İşaretleri - I	122
Noktalama İşaretleri - II	126
Noktalama İşaretleri - III	130
Noktalama İşaretleri - IV	134

Sözcükte Yapı - I	138
Sözcükte Yapı - II	142
Sözcükte Yapı - III	146
Sözcükte Yapı - IV	150
Sözcük Türleri - I	154
Sözcük Türleri - II	158
Sözcük Türleri - III	162
Sözcük Türleri - IV	166
Sözcük Türleri - V	170
Sözcük Türleri - VI	174
Fiil, Fiilimsi, Ek Fiil ve Fiilde Çatı - I	178
Fiil, Fiilimsi, Ek Fiil ve Fiilde Çatı - II	182
Fiil, Fiilimsi, Ek Fiil ve Fiilde Çatı - III	186
Cümlenin Ögeleri - Cümlenin Türleri - I	190
Cümlenin Ögeleri - Cümlenin Türleri - II	194
Cümlenin Ögeleri - Cümlenin Türleri - III	198
Anlatım Bozukluğu - I	202
Anlatım Bozukluğu - II	206
Anlatım Bozukluğu - III	210
Sözel Mantık - I	212
Sözel Mantık - II	214
Sözel Mantık - III	216
Sözel Mantık - IV	218
Sözel Mantık - V	220
Sözel Mantık - VI	222
Sözel Mantık - VII	224
Sözel Mantık - VIII	226
Sözel Mantık - IX	228

1. Saf şiir anlayışında estetik tavır ön plandadır. Bu anlayışa sahip şairler didaktik bilgiden uzak dururlar, aslanan kendilerine özgü bir dil oluşturmaktır. Anlaşılacak için değil; duyulmak, hissedilmek için şiir yazarlar. Müziğiyle ya da musikinin çağrıştırdığı, uyandırdığı imgelerle insanın estetik duyarlılığını doyurmayı amaç edinirler.

Bu parçada geçen "kişinin estetik duyarlılığını doyurmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişinin sanatsal zevkini beslemek
B) Bireyde sanatsal bilinç oluşturmak
C) Toplumsal farkındalığı sanatla çeşitlendirmek
D) Ruhun gereksinimlerini karşılamak
E) Öğretici şiirden uzak durmak
2. Dilin; düşünce ile etkileşimi göz önüne alındığında, dilde oluşabilecek kirlenme zaman içinde millî kültür yapısını da bozabilme ihtimali taşır. Dilde meydana gelen kirlenmeye yabancı dillerden dilimize giren çok sayıda sözcük ve dilimizin yanlış kullanımı neden olmaktadır.

Bu parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dildeki yabancı kelimelerin atılması
B) Kültürün dilden etkilenmesi
C) Dilin düşünceyle beslenmesi
D) Dilin kendi özünü kaybetmesi
E) Dil ve sorumluluk bilincinin bağlantılı olması
3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyutlaştırma yapılmıştır?
- A) Söylediği her söz içimdeki ateşe barut oluyor.
B) Bütün gün toprak kazmaktan elleri nasır tuttu.
C) Gün batana kadar hiç bilmediği yollarda yürümüş.
D) Bütün deniz kabuklarını en derinlere dalarak çıkarmış.
E) Sanırsın ayağını taşa değil kayaya çarpmış, bir feryat figan.

4. Bilgelik yolu ve bilgisizlik yolu olmak üzere iki yol vardır. Bu yollar ve sonuçları birbirinden tümüyle farklıdır. Bilgisizliğin ortasında durup kendilerini bilge ve kültürlü zannedenler bir körün diğer bir köre yol göstermeye çalışması gibi amaçsızca bir ileri bir geri gidip dururlar.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yardımcı olmak
B) Faydasız çaba göstermek
C) Destek vermek
D) Her şeyi bildiğini sanmak
E) Rehber olmak

5. İran'ın kırmızı hazinesi; ilaçlayınca küsüyor, her yıl aynı toprağı istemiyor, sadece elle toplanıyor ve her gün yeniden çiçek açıyor. Dağların arasında göz alabilmesine uzanan tarlalarda boy gösteriyor. Safran bu yüzden dünyanın en pahalı baharatlarından biri.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dolaylama yapılmıştır.
B) Deyim kullanılmıştır.
C) İnsandan doğaya aktarma vardır.
D) Sesteş sözcük bulunmaktadır.
E) Ad aktarması yapılmıştır.

6. I. ekmeğini eline almak
II. ekmeğine yağ sürmek
III. ekmeğini taştan çıkarmak
IV. ekmeğinden olmak
V. eli ekmeğe tutmak

Yukarıdaki deyimlerden hangisi "geçim sağlamak" eylemiyle ilgili değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Parçada saf şiir anlayışının estetik özellikleri verilmiştir. Bu bağlamda estetik duyarlılık sözüyle "sanatsal zevk" kastedilmiştir. Kişinin estetik duyarlılığını doyurmak sözü ile anlatılmak istenen "sanatsal zevkin beslenmesi"dir.

A B C D E

2. Parçada, dilde oluşan kirlenmenin yabancı dilden dilimize giren çok fazla sözcükten ve dilimizin yanlış kullanımından kaynaklandığı verilmiştir. Dolayısıyla parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen "dilini kendi özünü kaybetmesi"dir.

A B C D E

3. Soyutlaştırma somut anlamlı bir sözcüğün soyut anlamda kullanılmasıdır. Buna göre seçenekler incelendiğinde A seçeneğindeki "ateş" somut anlamı dışında manevi bir ateşi anlattığından bu cümlede soyutlaştırma yapılmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir kullanıma rastlanmamaktadır.

A B C D E

4. Parçada altı çizili söz dikkatle okunduğunda yararsız, sonuç alınmayacak bir durumdan yani faydasız bir çabadan bahsedildiği görülür. Buna göre altı çizili sözle anlatılmak istenen B seçeneğinde verilmiştir.

A B C D E

5. Parça dikkatle okunduğunda "kırmızı hazine" derken safran baharatı kastedildiğinden dolaylama yapıldığı görülür. "Göz alabildiğine uzanan" ifadesinde "göz alabildiğine" deyim olarak kullanılmıştır. Küsme eylemi insana aittir fakat safrana aktarıldığından insandan doğaya aktarma yapılmıştır. "açıyor" ve "yıl" sözcükleri sesteş kökenlidir; yemek yeme ihtiyacı olan anlamında "aç" ve kapalı bir şeyi açık hâle getirmek anlamında "aç-", sene anlamında "yıl" ve bıkmak anlamında "yıl-". Fakat parçada ad aktarmasına rastlanmamaktadır.

A B C D E

6. Öncüde verilen deyimlerin anlamlarına bakıldığında ekmeğini eline almak, geçimini sağlayacak parayı kazanmak; ekmeğini taştan çıkarmak, geçimini sağlamakta çok becerikli olmak; ekmeğinden olmak, geçimini sağlayan işinden zorunlu olarak ayrılmak; eli ekmek tutmak, geçimini kendi emeğiyle sağlayacak duruma gelmek anlamlarına gelen deyimlerdir ve hepsi geçim sağlamak, maddi kazanç ile ilgili deyimlerdir. Fakat II. deyim ekmeğine yağ sürmek, istemediği hâlde birinin işine yarayacak biçimde davranmak anlamına gelir.

A B C D E

7. I. Yüzünü avuçlarının içine almış, duvara dayanmış öylece duruyordu.
II. Nereden baksan yaşı yetmişe dayanmış görünüyor.
III. Bugüne kadar iyi dayanmış bu kadar psikolojik şiddete.
IV. Bu eve taşındığımızda aldığımız ceviz gardırop iyi dayandı bunca yıl.
V. Dayanabildiğin kadar dayan, birkaç gün sonra hepsi bitecek.

"Dayan-" fiili yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. Kant'a göre aydın kişi aynı zamanda eylemlerin ahlaksal değeri için ahlak yasasını temel alan hür kişidir. Çünkü o aklını başkasının kılavuzluğuna başvurmasızın kullanandır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin sözüne kulak vermek
B) Başına buyruk davranmak
C) Aklına estiği şeyi yapmak
D) Özgür ve bağımsız hareket etmek
E) Ahlak kurallarına uygun davranmak

9. Tolstoy, Zweig'a göre edebiyat alanında kalması gereken ve o alanda önemli sayılabilecek bir kişiyken Gallie'ye göre edebiyat alanını aşmış ama bir düşünce sistemi oluşturamamış bir kişidir. Edebiyatı aşma çabası, Zweig'a göre Tolstoy'u başarısız duruma düşürürken Gallie bunu yeterli bulunmamakla birlikte yine de dikkate değer görmektedir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyat dışında alanlara yönelme
B) Başka edebiyatçılardan daha iyi olma
C) Aynı edebiyat konusunu işleme
D) Edebiyat ilgisinden vazgeçme
E) Edebiyatını üst seviyeye taşıma

10. Seneca'ya göre insan bedeninin arzularını dengede tutmalı, duygularını kontrol altına almalı ve aşırılıkları törpülemelidir. Ona göre bedenimiz için yaşamak zorundaymışız gibi değil de bedensiz yaşayacağımız gibi davranmalıyız.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bedenin aşırı duygusal olduğunda yıpranması
B) Fazla olan her şeyin bizi tehlikeye sokması
C) Hayattaki fazlalıklardan arınmalıyız.
D) Hislerin çoğunu yok saymalıyız.
E) Yaşam içinde beden bile fazladır.

11. Hilmi Yavuz, memleketin çeviri esnafını yolda görünce kaldırım değiştireceği türden yazılar kaleme alır ve çevirilerde yapılan vahim yanlışları eliyle koymuş gibi bulup ortaya çıkarırdı. Bunun için de pek çok kişi kızardı kendisine doğal olarak. Kızanların önemli bir kısmının çevirmen veya çevirmen adayı olması, başlangıçta fazla dikkat çekmemiştir. Sonradan anlaşıldı ki kimse dalgasına taş atılmasını istemiyor.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştiri karşısında cevapsız kalmak
B) Tartışmada güçsüz olmak
C) Sıkıntılı duruma düşmek
D) Başarısızlığı görülme
E) Düzeni ve rahatı bozulmak

12. Birkaç zaman öncesine kadar hep bir dergi çıkartma düşleri süslerdi bol sigara dumanlı delikanlı gecelerimizi. Zaman zaman muhayyel olmaktan çıkıp ete kemiğe de bürünmüştü bu tür projelerin bir kısmı. İlk sayıyı koltuğumuzun altına kıştırıp kentin ucuz dükkanlarına yollanmış "eser"imize bakıp gururlanmıştık adamaklı. Ne var ki en kabadayısının iki, bilemedin üç sayılık ömrü oldu. Her kapanan dergiyle birlikte umutlarımız gömülüp gitti matbaaların loşluğuna.

Aşağıdakilerden hangisi parçadaki altı çizili deyimle yakın anlamlıdır?

- A) Kılığına bürünmek
B) Vücut bulmak
C) Biyolojik yetkinliğe ulaşmak
D) Yeterli olgunluğa erişmek
E) Can gelmek

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

7. Öncüldeki cümleler incelendiğinde dayan- fiilinin I. cümlede vücudunu bir yere yaslamak; II. cümlede ulaşmak, erişmek; III ve V. cümlede kendini tutmak, sabretmek ve IV. cümlede uzun süre kullanılmaya uygun olmak anlamı vardır. Buna göre cümlelerde fiilin dört farklı anlamı kullanılmıştır.

D

8. Parçada anlatılmak istenen, aydın kişinin anlak yasasını temel alıp hür olduğudur. Altı çizili sözle anlatılmak istenense bunu desteklemektedir. Bağımsızlığı ve serbest davranışı anlatır ve bu yüzden en uygun cevap D seçeneğidir.

D

9. Parçada Zweig ve Gallie'nin Tolstoy'un edebiyat dışında ilgilendiği diğer alanların onun üzerindeki etkisinden söz edilmektedir. Altı çizili söz ise parça genelini destekleyen edebiyat sınırları dışındaki alanları anlatmak için kullanılmıştır.

A

10. Parçada Seneca'nın yaşama yaklaşımı hakkındaki düşüncelerinden söz edilmiştir. Altı çizili söz ise arzuların dengede, duyguların kontrol altında olması gibi fazla aşırı her şeyin de az hâle getirilmesi gerektiğini, onlardan arınmamız gerektiğini anlatır. Buna göre C seçeneği altı çizili sözün anlatmak istediğini verir.

C

11. Parçada Hilmi Yavuz'un bulduğu hatalar dolayısıyla ona kızanların tepkilerinden söz edilmektedir. Buna göre altı çizili söz metnin akışına da uygun olacak şekilde; düzenin, sistemin bozulması rahatın kaçması, rahatın bozulması anlamında kullanılmıştır.

E

12. Parçadaki altı çizili deyim "ete kemiğe bürünmek" canlanmak, can bulmak, oluşmak anlamlarına gelir. Seçeneklerde bu anlamı yakın olan deyim "vücut bulmak"tır, aynı şekilde oluşmak, gerçekleşmek anlamlarını taşır. Bunun yanı sıra A seçeneğindeki "kılığına bürünmek" onun gibi, oymuş gibi davranmak; C seçeneğindeki "akıllılık etmek" yerinde ve uygun davranmak; D seçeneğindeki "gerçek yüzünü göstermek" sakladığı düşüncelerini sonradan ortaya koymak; E seçeneğindeki "can gelmek" güçlenmek anlamında kullanılan deyimlerdir.

B

1. Bahsedilen romanı okudum ve şu sonuca vardım. Kişi kadrosunun tamamı, yazarın kuklası olmuş. Yazar, ne istiyorsa onu yapıyorlar ve bu da eseri değersiz kılıyor.

Bu parçadaki altı çizili sözle, "kişi kadrosu" nun hangi yönü anlatılmak istenmiştir?

- A) Gerçekçi olmadığı
B) Hiçbirinin konuşmadığı
C) Yazara göre hareket ettiği
D) Çocuğu özellikler gösterdiği
E) Canlı izlenimi uyandırmadığı

2. Uzun süre ortalıkta görünmemiştii ama sonunda suskunluğunu bozdu. Son romanıyla yeniden okurlarının denizini dalgalandırdı.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yeni konularla ilgili yazmak
B) Okuyucularını etkilemek
C) Kendini yenilemiş olmak
D) Okurlarıyla çok ilgilenmek
E) Okurlarıyla arasına mesafe koymak

3. Ne gördüm ne de tanıdım onu ama lafı eğip bükmeden söylemek gerekirse bunu çok isterdim. Ama şimdiye kadar ondan bir iz görmedim.

Bu parçadaki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yalın bir dille anlatmak
B) Dolaylı olarak anlatmak
C) Kimseyi kırmadan anlatmak
D) Açıkça ve doğrudan anlatmak
E) Kanıtlarını belirterek anlatmak

4. Tanık olduğu olayları, yakından tanıdığı ve çoğu kez hikâyelerine ortak olan insanları bir kameradan aktarıyor sanki okuyucuya.

Bu cümlede "bir kameradan aktarmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz ayrıntılara yer vermek
B) Anlattıklarına kendinden bir şeyler katmak
C) Hiç değiştirmeden, olduğu gibi anlatmak
D) Sürekli aynı şeylerden söz etmek
E) Olayları başkasının gözüyle aktarmak

5. Okumada es geçilen önemli pek çok noktanın, yazarken nasıl dikkatinizin cımbızı tarafından yakalandığını göreceksiniz.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hoşa gitmek
B) Gözden kaçmamak
C) Daha iyi anlamak
D) Sonradan fark etmek
E) Ayrıntıya dikkat etmek

6. Dile getirdiği duygu ve düşünceler çok güzel ancak dile getiriş biçimi yanlış. Çakmak varken hâlâ çakmak taşlarını birbirine vurmak..."

Bu parçada "çakmak taşlarını birbirine vurmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Çok ses getirmeyi istemek
B) Eski sözcükleri kullanmak
C) Kolayı varken zoru seçmek
D) Yeni teknikleri kullanmamak
E) İlkel bir anlatım benimsemek

1. Verilen parçada "kişi kadrosunun" yazara göre hareket ettiği yönü anlatılmak istenmiştir. Bu kanıya vardığımız yer ise "yazar ne istiyorsa onu yapıyor" sözleridir. O hâlde C seçeneğindeki ifadeden doğru cevaba ulaşılmış oluruz.

C

2. Verilen parçadaki altı çizili söz olan "okurların denizini dalgalandırdı" sözüyle anlatılmak istenen "okuyucularını etkilemek"tir. Çünkü etkilenmenin sonucunda heyecan olur ve okuyucuların ilgisi artar. Bu parçada yazarın yeni konular yazdığı, kendini yenilediği, okurlarıyla çok ilgilendiği ya da okurla arasına mesafe koyması gibi bir anlam bulunmamaktadır.

B

3. Verilen parçada altı çizili söz olan "lafı eğip bükmeden söylemek" sözüyle anlatılmak istenen "Açıkça ve doğrudan anlatmaktır." Yalın bir dil kısa kısa cümlelerden oluşan demektir, dolaylı anlatım lafı evirip çevirmek çok fazla söze başvurmaktır, kimseyi kırmadan anlatmak ve kanıtlarını belirterek anlatmak da cümleye kattığı anlamlar olamaz.

D

4. Verilen parçada "bir kameradan aktarmak" sözüyle anlatılmak istenen "Hiç değiştirmeden olduğu gibi anlatmaktır.", çünkü kameradan baktığında ne görüyorsan odur, bir şeyi değiştiremez, yorumlayamazsın. Bu yüzden cevap C seçeneğidir.

C

5. Verilen cümledeki altı çizili söz olan "dikkatinizin cımbızı tarafından yakalanmak" sözüyle anlatılmak istenen "gözden kaçmamaktır", çünkü bu ifade dikkatlice aralardan gözden kaçırmadan en küçük ayrıntıyı bile yakalamak anlamına gelmektedir.

B

6. Verilen parçadaki "çakmak taşlarını birbirine vurmak" sözüyle anlatılmak istenen yeni ve gelişen bir şey yerine hâlâ eskide ısrar edip eski yöntemleri kullanmaktır. Bu anlama göre A seçeneğinde "çok ses getirmeyi istemek" anlatılmak istenen olamaz. B seçeneğinde "eski sözcükleri kullanmak", D seçeneğinde "yeni teknikleri kullanmamak", E seçeneğinde "ilkel bir anlatım benimsemek" eskiyi kullanmamak anlamlarına gelirken C seçeneğindeki "Kolayı varken zoru seçmek" yine yeniyi değil de eskimiş zor yöntemde ısrar etmek anlamlarına gelerek anlatılmak istenen anlamı ifade etmektedir.

A

7. Âşık olan kişinin kendisiyle başa çıkmayı sağlaması kadar zorlandığı bir şey yoktur imkânsız aşklarda.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi özüne dönebilmek
- B) Vicdanının sesini dinlemek
- C) Benliğine hâkim olmak
- D) Sevgiyi güçlendirmek
- E) Başkalarını önemsememek

8. Çocuklara yalan söylemek yanlıştır, onlarla konuşurken şeffaf ve berrak olun. Böyle yaparak çocuğun öz güveninin gelişmesine de katkı sağlarsınız.

Bu parçada geçen "şeffaf ve berrak olmak" sözüyle belirtilmek istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açık sözlü ve anlaşılır olmak
- B) Olayları abartmadan anlatmak
- C) Değişik bir söyleyiş yakalamak
- D) Söz çok fazla uzatmamak
- E) Öznel bir yaklaşım sergilemek

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

9. Bir şair olarak şunu söyleyebilirim: Şiir, bir yorgan gibidir. Yüzü ne kadar güzel olursa olsun, sevilmesi yününün kalitesine bağlıdır.

Altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirde biçimin çok önemli olduğu
- B) Şiirin değerini içeriğin belirlediği
- C) Süslü bir üslubun şiiri güzelleştirdiği
- D) Duygu ve hayallerin şiiri bozduğu
- E) Şiirde gerçekçilikten uzaklaşmamak gerektiği

10. Hayat hepimizi karamsarlığa düşürebilir, önemli olan en koyu karanlıkla bile ışığa ulaşabileceğine inanmaktır.

Altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşanan acılardan da zevk almak
- B) En kötü koşullarda umudunu yitirmemek
- C) Her ne olursa olsun gerçeğe ulaşmak
- D) Toplumu aydınlatıp onlara yol göstermek
- E) Gerçeklerden kaçmayıp onlarla yüzleşmek

11. Yazılarını hep severek okudum. Çoğu satırın, altını çizmekle yetinmeyip aklıma kazıdım ama yaptığı son seyahat ona hiç yaramamış. Bu kez eserinde üstü çizilecek satırlardan başka bir şey yoktu.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Basit, sıradan bir üslup
- B) Gereksiz ve yararsız cümleler
- C) Önemli konulara değinmek
- D) Taklitçi bir bakış açısı
- E) Yapaylığa düşmüş söyleyişler

7. Verilen cümledeki altı çizili söz olan "kendisiyle başa çıkmayı sağlaması" sözüyle anlatılmak istenen "vicdanın sesini dinlemek" olmalıdır. Çünkü imkânsız bir şeyde kendine özgü olmak, sevgiyi güçlendirmek, başkalarını önemsememek gibi bir anlam olamaz. C seçeneğinde yer alan benliğine hâkim olmak ise kişiliğini, karakterini değiştirmemek demektir ve anlatılmak istenen olamaz. Ancak insan kendisiyle başa çıkmayı "vicdanın sesi" veya "kalbin sesiyle" yapabilir.

B

8. Verilen parçada geçen "şeffaf ve berrak olmak" sözüyle belirtilmek istenen "açık sözlü ve anlaşılır olmaktır" çünkü şeffaf içini gösteren berrak ise olduğu gibi görünen baktığında açık ve net olan anlamlarına gelmektedir.

A

9. Parçadaki altı çizili söz olan "sevilmesi yününün kalitesine bağlıdır." anlam olarak bir şeyin sevilmesi görünüşüne değil içinde bulunan maddenin kalitesine göredir yani mecaz anlam ve parçaya göre değerlendirirsek "şiirin değerini içeriğin belirlediği"ni bize söylemektedir. Kısacası şiirin okunuşu, üslubu değil, içeriği yani konusudur.

B

10. Verilen cümleye bakıldığında altı çizili olan "en koyu karanlıkla bile ışığa ulaşabileceğine inanmaktır" sözüyle anlatılmak istenen en kötü zamanlarda bile bazen pes etme noktasına gelmemiz ve çıkmaza girdiğimizi düşünmemize rağmen yine de ümitsizliğe kapılmamamız gerektiğidir. Verilen seçeneklere bakıldığında "En kötü koşullarda umudunu yitirmemek" sözü doğru yanıt olacaktır.

B

11. Parçada verilen "üstü çizilecek satırlardan" sözüyle anlatılmak istenen aslında hayatta da bizi üzen, hayatımıza olumsuz duygular yansıtan her şeyi hayatımızdan çıkarmamız gerektiği gibi bir olgudur. Yani bir yazıda yer alan "gereksiz ve yararsız cümleler" demektir. Dolayısıyla bu söz bunları hemen çıkarmak gerektiği anlamı taşımaktadır.

B

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

1. Oturmuş bir düzende herkesin uymak zorunda olduğu belli kurallar, belli yöntemler vardır. Kişisel isteklere göre bu kural ve yöntemler değiştirilemez.

Bu açıklama, aşağıdaki atasözlerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Herkesin geçtiği köprüden sen de geç.
B) Herkesin yorulduğu yerde han yapılmaz.
C) Herkesin akli bir olsa koyuna çoban bulunmaz.
D) Her horoz kendi çöplüğünde öter.
E) Her kuşun eti yenmez.

2. Aşağıdaki deyimlerden hangisi açıklamasıyla verilmiştir?

- A) Yaptığı yolsuzluklar anlaşıldı, ipliği pazara çıktı.
B) Haylazın biriydi, ite kaka adam etmeye çalışıyorlardı
C) Yapı acak bir şey yok, baksana dediğim çıktı.
D) Elimden geldiğince tutumlu olup paramı boşa harcamıyorum.
E) Bu işi örtbas etmek istediler ama başaramadılar.

3. I. Arpa eken buğday biçmez.
II. Su akarken testi doldurulur.
III. Herkesin ettiği yoluna gelir.
IV. Boş çuval ayakta durmaz.
V. Bir koyundan iki post çıkmaz.

Yukandaki numaralanmış atasözlerinden hangileri aynı anlama gelmektedir?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) I ve V E) II ve V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme diğerlerinden farklı bir biçimde oluşturulmuştur?

- A) Ev ki- pas içinde kaldı.
B) Dağ tepe dolaştık, bir şey bulamadık.
C) Gece gündüz çalışıyor, sonunda başaracak.
D) Bu adam hesap kitap bilmiyor.
E) İnsar kılık kıyafetine özen göstermeli.

5. Toplumumuzda çok önemli bir yere sahip olan annelerimiz, birçok deyme de konu olmuştur. Örneğin, maddi ve manevi yönleriyle annelerine benzeyenler için "anası kılıklı" (I); çıkarını kollayan, kurnaz, işini bilen kimseleri anlatırken "anasının gözü" (II); her konuda şanslı olanlar için "anası Kadir Gecesi doğurmuş" (III) deyimlerini kullanırız. Samimiyetle bir şeyi bağışlarken "anamin ak sütü gibi helal olsun" (IV); söz konusu işi ve birisini küçümsediğimiz zamanlarda ise "anasını ağılattım" deriz. (V)

Bu parçadaki numaralanmış deyimlerin hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I B) II C) III
D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, cümleye "aldırmama, önemsememe" anlamını katmıştır?

- A) Hepimiz saatlerce dil döktük ama o bize kulak asmadı.
B) İnadı tuttu yine Nuh diyor, peygamber demiyor.
C) Sanki on sekiz yaşında delikanlı, akli bir karış havada.
D) Bütün işlerimize burun kıvırıyor, sanki kendi çok başarılı.
E) Şu raporlara bir göz at da onları dosyalayayım.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Söylemek istediklerini söyleyip taşı gedğine koydu.
B) Korkudan nutku tutuldu, bir şey söyleyemez oldu.
C) Bu işten de bir sonuç alamayacağımız belli, havanda su dövüyoruz.
D) Amcam çok cimridir, ateşe vursan duman vermez.
E) Kimseyi dinlemeyip kendi bildiğini yaptığı için zor duruma düştü.

1. Verilen parçada herkesin kurala uyması gerektiği ve bir kişiye göre kuralın değişmeyeceği anlamı bulunmaktadır. Bu anlamı karşılayan ifade ise "Herkesin geçtiği köprüden sen de geç." atasözüdür. "Herkesin yorulduğu yerde han yapılmaz." herkesin isteği hemen öyle yapılmaz, "Herkesin akli bir olsa koyuna çoban bulunmaz" yani herkesin kafa yapısı aynı olsa kimse iş yapamaz biri farklı olacak ki işi üstlensin. "Her horoz kendi çöplüğünde öter." herkesin kendini rahat hissettiği bir yer veya uzmanlık alanı vardır orada konuşması, hareket etmesi, "Her kuşun eti yenmez." herkes aynı değildir anlamlarına gelir.

A

2. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğindeki "ipliği pazara çıkmak" yaptığı kötü şeyler ortaya çıktı anlamındadır ve deyimini açıklaması cümlede birlikte verilmiştir. Ancak B seçeneğinde "ite kaka adam etmeye çalışmak", C seçeneğinde "dediği çıkmak", D seçeneğinde "parayı boşa harcamamak" ve E seçeneğinde "örtbas etmek" deyimleri cümlede anlamlarıyla birlikte verilmemiştir.

A

3. Verilen atasözlerine bakıldığında "Arpa eken buğday biçmez"; ne yaptıysan onu alırsın, başka bir şeyi umut etme, verdiğin neyse alacağın odur anlamını taşır, "Su akarken testi doldurulur."; her şeyin sonu vardır, hazır elindeyken kenara atmaya bak anlamına gelir, "Herkesin ettiği yoluna gelir."; sözü I numaralı atasözüne aynı anlamı taşır çünkü ne verisen karşılığında onu görürsün demektir. "Boş çuval ayakta durmaz."; çalışmadan bir işe sahip olmakla nereye kadar ayakta durabilir demektir, "Bir koyundan iki post çıkmaz."; bir kişiden birden fazla fayda gelmez anlamına gelmektedir. Buna göre numaralanmış atasözlerine bakıldığında I ve III numaralı atasözlerinin aynı anlama geldiği görülür.

B

4. Verilen cümlelerde bulunan ikilemelere bakıldığında "kir pas", "dağ tepe", "hesap kitap", "kılık kıyafet" ikilemelerinde verilen ifadelerin her ikisi de yakın anlamlı sözcüklerden oluşurken C seçeneğinde yer alan "gece gündüz" ikilemesi zıt anlamlı sözcüklerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur.

C

5. Parçada numaralanmış deyimlere ve anlamlara bakıldığında V numaralı "anasını ağlatmak" deyiminin anlamı yanlış verilmiştir. Çünkü bu deyim anlamı bir kişiye çok sıkıntı çekirmek veya ona eziyet etmektir. Bir işi ya da kişiyi küçümsemek "tepeden bakmak" deymiyle bağdaşmaktadır.

E

6. Verilen cümlelere bakıldığında, B seçeneğinde "Nuh diyor, peygamber demiyor." inat anlamı, C seçeneğinde "aklı bir karış havada" duyarsız ve umursamaz anlamı, D seçeneğinde "burun kıvrırmak" beğenmemek anlamı, E seçeneğinde "göz atmak" sözleri incelemek anlamı katmaktadır. Ancak A seçeneğinde yer alan "kulak asmamak" sözü önemsememek ve aldırma anlamı katmaktadır.

A

7. Verilen cümleler incelendiğinde, B seçeneğinde "nutku tutulmak", C seçeneğinde "havanda su dövmek", D seçeneğinde "ateşe vursan duman vermez", E seçeneğinde "kendi bildiğini yapmak" deyimleri cümlede anlamlarını karşılayacak sözlerle açıklanırken A seçeneğinde yer alan "taşı gediğine koymak" deyimini açıklayan bir sözcük grubu kullanılmamıştır. Çünkü "taşı gediğine koymak" deyimini söylenecek sözü zamanında söylemek anlamını taşır aynı zamanda sözü söyleyip karşısındakini susturmak veya zekice davranmak anlamlarını da taşır.

A

8. Aşağıdaki deyimlerin hangisi, "kimseye yardım etmediği gibi kimseden de yardım beklemeyen bir insan" için kullanılabilir?

A) Ne yardan geçer ne serden.
B) Nereye varsan okka dört yüz dirhem.
C) Ne ölüye ağlar ne diriye güler.
D) Ne Allah tanır ne kul.
E) Ne yer ne yedirir.

9. (I) Her yaptığımı yüzüme vuruyorsun. (II) Oysa böyle yapma diye sana çok dil döktüm. (III) Sabrımı taşırdın, dilimi tutamadım, konuştum. (IV) Hatalarını ortaya çıkarınca nasıl da yüzün kızardı? (V) Ne yapalım, beni buna sen zorladın, canımı sıktın.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "hem gerçek hem de mecaz anlamını düşündüren bir deyim" kullanılmıştır?

A) I B) II C) III
D) IV E) V

10. Usta yazarımızı okuyunca diğer yazarların ne kadar basit kaldıklarını daha iyi görüyorum. Yazmak sanıldığı kadar kolay değil, ağır ve zor bir uğraştır. Bunu göze alabilenler denemelidir ancak alamayanlar girmemelidir bu alana.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) İkileme kullanılmıştır.
B) Mecaz anlamlı sözcük kullanılmıştır.
C) Deyim kullanılmıştır.
D) Karşıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
E) Ad aktarması yapılmıştır.

11. Bir kitaba başlamadan önce her şeyi enine boyuna araştırdım. Gözümünden kaçan hiçbir şey olmamalı. Yeni kapılar aralamak istiyorsam bunu yapmak zorundayım yoksa kitap küser, bana hiçbir şey vermez.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

A) Deyim B) Kişileştirme
C) İkileme D) Mecaz anlam
E) Terim anlam

12. Toplumsal değişme ve gelişmelerin yazın ürünlerine konu olması kaçınılmazdır. Bu bakımdan yazın ürünlerinin tarih ve sosyoloji gibi bilim dallarında birer belge değeri taşıdığı söylenebilir.

Bu parçada geçen "belge değeri taşımak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başvuru kaynağı olmak
B) Kimlik yerine geçmek
C) Sanatsal değer taşımak
D) Bilimsel niteliği olmak
E) Öneminden bir şey kaybetmemek

13. "Dağlarca, çağdaş şiirimizin en güçlü şairlerindendir. İnkâr edilmez bir imge sistemi vardır, hayal gücü de son derece geniştir." sözlerini söylediğim tarihte o, aşılmaz bir doruk izlenimi veriyordu bana. Aynı sözleri Dağlarca için bugün söyleyemem. Şiiri hep aynı kalıplara döküle döküle en çok da seri imalat yüzünden etkileyciliğini yitirmiş, enflasyona uğramıştır.

Bu parçada geçen "aşılmaz bir doruk izlenimi vermek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zirveyi yakalama gayreti içinde olmak
B) Yapılması imkânsız gibi görünmek
C) Daha iyisinin olmadığını düşünmek
D) Çağdaşlarına göre daha gözde olmak
E) Kendini yinelemek, özgünlüğe ulaşmak

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

8. Soruda verilen "kimseye yardım etmediği gibi kimse-den de yardım beklemeyen bir insan" için E seçene-ğinde yer alan "Ne yer ne yedirir" deyimini kullanılabilir.

❖❖❖❖❖ E

9. Verilen parçaya bakıldığında hem gerçek hem de mecaz anlama gelen deyim IV numaralı cümlede yer alan "Yüzü kızarmak"tır. Çünkü gerçekten yüz kıza-rabilir ve mecazi olarak utanmak anlamına gelecek şekilde de cümlede kullanılabilir. I numarada "yüz vur-mak", II numarada "dil dökmek", III numarada "sabrı-mı taşırmak" ve "dili tutamamak", V numarada "can sıkıkmak" deyimleri sadece mecaz anlamda kullanılmış ve gerçek anlamı yansıtmamaktadırlar.

❖❖❖❖❖ D

10. Verilen parçaya bakıldığında, "ağır, göze almak..." gibi mecaz anlamlı sözcükler için "göze almak" deyimini kul-lanılmış, "kolay - zor" ifadeleri ile karşıt anlamlı söz-cükler kullanılmış, "usta yazar, okumak" ifadeleri ile ad aktarması yapılmıştır. Çünkü yazar, değil "eseri" okunur. Buna göre B, C, D ve E seçeneklerinden par-çada yararlanılırken A seçeneğinde verilen "ikileme" parçada kullanılmamıştır.

❖❖❖❖❖ A

11. Verilen parça incelendiğinde, "gözden kaçmak (kaçır-mak)" ile deyim kullanılmış, "kitap bana küser" ile kişi-leştirmeye, "enine boyuna" ile ikilemeye, "yeni kapılar aralamak" ile de mecaz anlama yer verilmiştir. Fakat cümlede terim anlamlı bir sözcük yer almamaktadır.

❖❖❖❖❖ E

12. Verilen parçada geçen "belge değeri taşımak" sözüyle anlatılmak istenen "başvuru kaynağı olmak"tır. Çünkü başvurmanın temel kaynağı ve dayanağı belge değ-e-rindeki olgulardır.

❖❖❖❖❖ A

13. Verilen parçada geçen "aşılmaz bir doruk izlenimi ver-mek" sözüyle anlatılmak istenen, bir şeyin yapılması-nı imkânsız gibi göstermektir. Buna göre doğru cevap B seçeneğidir.

❖❖❖❖❖ B

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

1. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözlerden hangisi deyim değildir?

- A) Ertesi gün gidip çiftliğin kâhyasına, ağza alınmaz sözler söylemişti.
 B) Biraz daha sıkıştırınca ağız değiştirmiş, kendini haklı çıkarmaya çalışmıştı.
 C) Büyük halam, İstanbul hanımlarının ağızıyla konuşan yeni hizmetçiyi çok övmüştü.
 D) Çocuğu bir kenara çekip ağzını yoklamayı akıl edememiştik.
 E) Kâhya, ona buna ağız eğmektense, işsiz kalmayı tercih etmişti.

2. "Küçük dergilerde hikâye yaza yaza ünlü bir yazar olmuştu."

Yukarıdaki ikilemenin cümleye kattığı anlamın benzeri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Tekrar tekrar aynı yanlışlara düşüyoruz.
 B) Yürüye yürüye eve geldik sonunda.
 C) Büyük şairleri okuya okuya kendini geliştirdi.
 D) Onlarla yaşadıklarını anlata anlata bitiremedi.
 E) Onunla ancak uzun uzun konuşunca derdini anlatabilirsin.

3. "Anasız babasız, kimsesiz çocuklara kol kanat gerdi bu demek."

Altı çizili deyim bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde bulunmaktadır?

- A) Babası ölen çocuğu, amcası koruyup kolladı.
 B) Karısı evi terk edince yaşlı adamın kolu kanadı kırıldı.
 C) Çocuğa göz kulak olmasını ben istedim.
 D) Böyle bir durumda benim elimden de bir şey gelmez.
 E) Bu davranışıyla herkesin gözüne girdi.

4. Dilimizde "yol" sözcüğüyle yapılmış pek çok deyim vardır. Örneğin, girip çıkıanı belli olmayan belirsiz bir yer için yol geçen hanı deriz. Doğru öğütleri din-

leyip uygulamak anlamında yola gelmek deyimini

kullanırız. Nasıl davranılması gerektiğini bilmemek anlamında yol iz bilmemek deyiminden yararlanırız.

Yol tutmak deyimini kötü alışkanlıkları bırakmak, yolu-

nu sapıtmak ise doğru yolu bırakmak anlamına gelir.

Yukarıda numaralanmış altı çizili deyimlerin hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Nereye gittiğini anlayamadım, birdenbire kayboldu, sanki yer yarıldı da içine girdi.
 B) Adam, borcunun üstüne yatacağını, onu asla ödeyemeyeceğini belirtti.
 C) Düşman askerleri her tarafı yakıp yıktı, yerle bir etti.
 D) Onun sudan sebeplerle kalbimizi kırmasını anlamıyoruz.
 E) Her şeyi gözünde bu kadar büyütme, pireyi deve yapıyorsun.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) İstanbul'a gelince kabak çiçeği gibi açıldı.
 B) Duygularımı sana anlatamıyorum diye mi düştüm gözünden?
 C) Bütün dosyaları bir bir inceledi ama aradığını bulamadı.
 D) İşleri kötü gitmeye başlayınca ayağını altına topladı.
 E) Bütün belgeleri bir bir incelemesi beni çileden çıkardı, çok kızdırdı.

7. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) Meyve veren ağacı taşlarlar.
 B) Ayağını yorganına göre uzat.
 C) Bugünün işini yarına bırakma.
 D) El elin eşeğini türkü çağırarak arar.
 E) Deveyi yardan uçuran bir tutam ottur.

8. Birinin çok neşeli olduğunu anlamak için ağız

kulaklarına varıyor; uğursuz, hoşumuza gitme-

yen bir söz duyduğumuzda ağzından yel alsın; bi-

rine yalvarmayı kabul etmediğimizi belirtmek için

ağız eğmem; konuşkan ve iş bitirici birinin durumunu

anlatmak için ağız kalabalığı ediyor; kavgaya dönüş-

memiş bir tartışmayı anlatmak için ağız dalaşı oldu

deriz.

Bu parçadaki altı çizili deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Verilen cümlelerde bulunan altı çizili sözcüklere bakıldığında, A seçeneğinde "ağza alınmaz", B seçeneğinde "ağız değiştirmek", D seçeneğinde "ağız yoklamak", E seçeneğinde "ağız eğmek" ifadeleri deyim olarak kullanılırken C seçeneğinde belirtilen "ağızıyla konuşmak" ifadesi deyim değildir. Çünkü "İstanbul hanımlarının ağız" derken "şive" kastedilmiş ve mecaz bir anlam ortaya çıkmıştır.

2. Verilen cümlede bulunan "yaza yaza" ikilemesi cümleye bir deyim "yapıla yapıla" yani devamlı tekrarlanan anlamını katmıştır. A seçeneğinde "tekrar tekrar" ikilemesi aynı şeyin tekrarlanması anlamını katar ancak cümledeki "yaza yaza" ikilemesi, aşamalı olarak tekrarlanma anlamındadır. B seçeneğinde "yürüye yürüye" durum, D seçeneğinde "anlata anlata" durum, E seçeneğinde "uzun uzun" durum anlamı katmış ancak C seçeneğinde verilen "okuya okuya" ikilemesi verilen cümledeki ikilemeyle aynı anlamı taşımaktadır.

3. Verilen cümlede ifade edilen "kol kanat germek" deyimini koruyup her şeylerine koşmak anlamlarına gelmektedir. Seçeneklerde yer alan cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde bulunan "koruyup kollamak" deyimini altı çizili ifadeyle aynı anlamı içermektedir.

4. Verilen parçadaki altı çizili deyimlere bakıldığında IV numaralı deyim "yol tutmak" bir yoldan kimseyi geçirmeyecek biçimde düzen kurmak anlamında kullanılır. Parçada anlamı yanlış verilmiştir.

5. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "yer yarıldı da içine girdi" deyimini "kayboldu", B seçeneğinde "borcunun üstüne yatmak" deyimini "ödemeyeceğini", C seçeneğinde "yakıp yıktı" deyimini "yerle bir etti" ve E seçeneğinde "pireyi deve yapmak" deyimini "gözünde bu kadar büyütme" sözleri karşılamış ve deyimler açıklamalarıyla birlikte kullanılmıştır. Ancak D seçeneğinde bulunan "kalp kırmak" deyimini açıklayan bir söz cümlede bulunmamaktadır.

6. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "kabak çiçeği gibi açılmak", B seçeneğinde "gözden düşmek", C seçeneğinde "aradığını bulamamak", D seçeneğinde "ayağını altına toplamak" deyimlerinin açıklamaları cümlede bulunmazken E seçeneğinde yer alan "çileden çıkarmak" deyimini "kızdırdı" sözüyle cümlede açıklamasıyla birlikte yer almaktadır.

7. Verilen atasözleri incelendiğinde A seçeneğinde "çok çalışan bir şeyler ortaya koyanı çekemeyip al aşağı etmek isterler", B seçeneğinde "kazancına göre harcama yap, tutumlu ol", D seçeneğinde "başkasının kaybını ya da acısını kimse anlayamaz", E seçeneğinde "küçük bir hata her şeyi mahveder" anlamlarına gelecek atasözlerinin arkasında yatan mecaz anlamları görebiliriz. Ancak C seçeneğindeki atasözünün mecazi bir anlamı yoktur ve tamamen gerçek (temel) anlamda kullanılmaktadır.

8. Verilen parçadaki altı çizili deyimlere bakıldığında IV numaralı deyim olan "ağız kalabalığı etmek", konuşkan ve iş bitirici birinin durumunu anlatmak anlamında değil, birbirini tutmayan sözler söyleyip gereksiz, konu dışı konuşmalarla yaptığını örtmeye, gizlemeye çalışmak anlamında kullanılır.

9. Aşağıdaki cümlelerle ilgili parantez içinde verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Yollar bir yumaktır, uzun ve dolaşık. (Benzetme yapılmıştır.)
 B) Varsın bahçede rüzgâr gezinsin, ben böyle de iyiyim. (Kişileştirme var.)
 C) Yıllarca baktığı bu adam, onu sırtından bıçakladı. (Mecaz anlam vardır.)
 D) Böyle ağır bir yükü kaldıramaz bu çocuk. (Kinaye vardır.)
 E) Hayat bazen güler size, bazen de ağlatır sizi. (Nitel anlam vardır.)

10. Binlerce yılın birikimi olan bağlama, türkölere hayat veren imzadır. Halk müziğinin kök hücresi ve ozanlık geleneğimizin kültürel hafızasıdır.

Bu parçada geçen "kök hücre" sözüyle bağlamanın hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Değişebilir olması
 B) Temel oluşturması
 C) Yenileyici olması
 D) Özgün olması
 E) Eşsiz olması

11. I II
 I. Düz fikirlerle bir yere gelemezsin. a. gerçek anlam
 II. Bıçağın ağız körelmiş. b. mecaz anlam
 III. Derdim çoktur hangisine c. yan anlam
yanayım?
 IV. Bu daldan sınava girmeyi düşünüyor.
 V. Kitap bana en iyi dosttur.

Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam eşleştirmesinin hangisi yanlıştır?

- A) I - b B) II - c C) III - c
 D) IV - c E) V - a

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somutlaştırma vardır?

- A) Soruyu değişik bir yolla çözdü.
 B) Bu sefer yaptığı plan tutmadı.
 C) Düşünmekten bende kafa kalmadı.
 D) Hep onun gölgesinde yaşadı.
 E) Ben güzele güzel demem.

13. I. Kitabını masama bıraktım.
 II. Ankara seyahatimi haftaya bıraktım.
 III. Kalan parayı bir kenara bırak.
 IV. Peygamber Efendimiz evini bırakıp göç etmiştir.
 V. Sonunda içkiyi bıraktı.

Numaralanmış cümlelerdeki "bırakmak" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

14. I. Ötüşmek
 II. Patlamak
 III. Kışnemek
 IV. Melemek

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangileri yansıma kökten türemiş bir eylemdir?

- A) I ve II B) II ve IV C) I ve III
 D) II ve III E) III ve IV

15. "Ak akçe kara gün içindir."
 I
 "Yazar, özgün eserler kaleme aldı."
 II

Yukarıdaki cümlelerde yer alan I numaralı sözcüğün zıt ve II numaralı sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla birlikte verilmiştir?

- | | I | II |
|----|-------|----------|
| A) | ak | sade |
| B) | beyaz | özel |
| C) | ak | has |
| D) | iyi | orijinal |
| E) | ak | özgü |

16. Aşağıdaki cümlelerde bulunan ad aktarmaları içerdiği ilişki bakımından ikiyeşerli eşleştirildiğinde hangisi diğerlerinden farklı olur?

- A) Bir bardak daha alır mısınız?
 B) Uçak akşama doğru İzmir'e indi.
 C) Allah doğrunun yâr ve yardımcısı olur.
 D) Bir hilâl uğruna ya Rab ne güneşler batıyor!
 E) Kendisine gelen mektubu yırtarak açtı.

9. Verilen cümlelerdeki anlam olaylarına bakıldığında A seçeneğinde “yollar” sözcüğü yumağa benzetilmiş, B seçeneğinde “rüzgâr gezinsin” sözyle kişileştirme, C seçeneğinde “sırtından bıçaklamak” deyimiyle mecaz anlam, D seçeneğinde “ağır yükü kaldıramaz” sözünün hem gerçek hem mecaz anlama gelmesi sebebiyle kinaye yapılmıştır. Ancak E seçeneğinde nicel yani ölçülebilen, sayılabilen sözcük yer almamaktadır.

a b c d E

10. Verilen parçada geçen “kök hücre” sözüyle anlatılmak istenen bir şeyin temelidir ve B seçeneğinde yer alan “temel oluşturması” parçaya göre bağlamanın özelliğini vurgular.

a • B • C • d • e

11. Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlamlarına bakıldığında, I numaralı cümlede “düz” sözcüğü mecaz anlam, II numaralı cümlede “bıçağın ağzı” derken yan anlam, IV numaralı cümlede “dal” sözcüğü yan anlam, V numaralı cümlede “kitap” sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır. Ancak III numaralı cümlede “yanayım” sözcüğü gerçekteki anlamından tamamen sıyrıldığı için yan değil mecaz anlamlıdır.

12. Cümleler incelendiğinde, A seçeneğinde “yol” sözcüğü, B seçeneğinde “tut-” eylemi, C seçeneğinde “kafa” sözcüğü, D seçeneğinde “gölge” sözcüğü somutken soyutlaştırılmıştır. Ancak E seçeneğinde “güzel” sözcüğü soyutken “güzel kız” anlamına gelecek şekilde kullanılmış ve somutlaştırılmıştır.

a b c d e

13. "Bırakmak" sözcüğü I numaralı cümlede "koymak", II numaralı cümlede "ertelemek", III numaralı cümlede "saklamak / biriktirmek", IV numaralı cümlede "terk etmek", V numaralı cümlede "alışkanlıktan vazgeçmek" şeklinde beş farklı anlamda kullanılmıştır.

a. b. c. d. e.

14. “Ötüşmek” ve “kişnemek” yansıma sözcükler değildir. Ancak “pat” kök olarak yansımadır ve yapım eki alarak “patlamak” şeklinde, türemiştir. “Melemek” sözcüğünün kökü “me” dir ve yansıma köktür, yapım eki alarak türemiştir. Buna göre II ve IV numaralı sözcükler yansıma kökten türemiş eylemlerdir.



15. I numaralı cümlede kara gün kullanımında “kara” sözcüğü kötü anlamda kullanıldığı için ve zıt anlamlısı “iyi”dir. II numaralı cümlede “özgün” sözcüğünün eş anlamlısı ise “orijinal”dir.

16. Verilen cümlelerdeki ad aktarmaları incelendiğinde A ve E seçeneklerinde “bardak” derken içindeki su, “mektup” derken dışındaki zarf kastedilmiş, iç - dış ilişkisiyle ad aktarması yapılmıştır. B ve D seçeneklerinde ise “İzmir” derken “İzmir’in havaalanı”, “hilâl” derken bayrak kastedilmiş, parça bütün ilişkisiyle ad aktarması yapılmıştır. Ancak C seçeneğinde “doğrunun” derken “doğru insan” kastedilerek somut - soyut ilişkisiyle ad aktarması yapılmıştır.

1. Danışan ve danışman arasında belli bir mesafe olmalıdır. Danışan ile kurulan empatinin, --- dönüşmesi her iki tarafı da büyük bir çıkmazın içerisine düşürür. Danışman için problem, çözülmesi gereken bir mesele olmaktan çıkar ve kendi derdiymişçesine olaylara dâhil olur. Bu durumda hem objektifliğini hem ---- yitiren danışman, başka bir göze ihtiyaç duyar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sevgiye - güvenini
B) bağlılığa - cesaretini
C) ilgiye - duruşunu
D) sempatiye - perspektifini
E) yakınlığa - dikkatini

2. (I) Sözü mekâna bağlayan yazı, dilin gücünü ve düşünce yapısını tahminimizden çok daha fazla değiştirir. (II) Bu süreçte yazı, bazı lehçeleri belli başlı "grafelekt"lere dönüştürür. (III) Grafelekt, yazıya derinden bağlı olduğu gibi diğer lehçelere de egemen olan ve onları kapsayan dildir. (IV) Yazı, grafelekte sırf lehçelerden kat kat üstün bir güç kazandırır. (V) Örneğin standart İngilizce diye bilinen grafelektin kelime dağarcığında kullanıma hazır en azından bir buçuk milyon kelime, milyonlarca geçmiş anlamıyla birlikte bulunur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Yapılan deneylerde denekler bir kapıdan geçmek zorunda kalıyorsa unutmamanın gerçekleşmesi daha fazla oluyor. (II) Eğer aynı mesafeyi kapıdan geçerek değil de odanın içinde farklı bir yere doğru katederlerse unutmama daha az oluyor. (III) Yani aslında unutmama olayı, mesafeden bağımsız bir biçimde kapıyla ilişkili. (IV) Kapı, beynimiz için bir nevi ayırıcı rol üstlenmiş. (V) Kapıdan her geçtiğimizde beynimiz bir dosyayı kapatıyor ve yenisini açıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede unutmayı hızlandıran faktöre değinilmiştir.
B) II. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
C) III. cümlede mesafenin unutmayı etkilediği vurgulanmıştır.
D) IV. cümlede kapının işlevinden bahsedilmiştir.
E) V. cümlede saptamadan yararlanılmıştır.

4. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın şiiri sembolist bir ifade üzerine ----. Aynı anlatım ---- romanlarına da zaman zaman sirayet eder.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) durulmuştur - şekli B) hazırlanmıştır - yolu
C) kurulmuştur - tarzı D) inşa edilmiştir - türü
E) konmuştur - modeli

5. Doğduğu andan itibaren bebek, annesi ile bir ---- kurmaya çalışır. Aylar boyunca annesi yaşamındaki en ---- rolü oynar. Bebek ---- tamamen ona bağımlıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ilişki - ciddi - aşağı yukarı
B) bağlantı - sağlam - sıklıkla
C) arkadaşlık - gerekli - her zaman
D) temas - büyük - genellikle
E) bağ - önemli - neredeyse

6. Ahlak yasasına saygı duygusu, akıl tarafından ---- getirilen bir duygu olduğundan eylemler konusunda ---- bulunmaya ya da ahlak yasasına temel sağlamaya yaramaz.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) akla - fikirde
B) ortaya - harekette
C) meydana - yargıda
D) düşünceye - örnekte
E) dile - buyrukta

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Parçada birinci boşluktan sonra gelen "...dönüşmesi her iki tarafı da büyük bir çıkmazın içine düşürür. Danışman için problem, çözülmesi gereken bir mesele olmaktan çıkar." ifadeleri birinci boşluğa "sempatiye", "bağlılığa" ve "yakınlığa" sözcüklerinin gelebileceğini gösterirken ikinci boşluktan sonra gelen "...başka bir göze ihtiyaç duyar." ifadesi ikinci boşluğa yalnızca "perspektifini" sözcüğünün gelebileceğini gösterir. Parçadaki boşluklara sırasıyla "sempatiye" ve "perspektifini" sözcükleri girtilmelidir.

❖❖❖ D ❖❖❖

2. Numaralanmış cümleler incelendiğinde I. cümledeki "çok daha fazla", III. cümledeki "olduğu gibi", IV. cümledeki "lehçelerden kat kat üstün", V. cümledeki "en azından" sözcüklerinden anlaşıldığı gibi I, III, IV ve V. cümlelerde karşılaştırma yapılmıştır. Fakat II. cümlede bir karşılaştırma yoktur.

❖❖❖ B ❖❖❖

3. Parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak:

I. cümlede unutmayı hızlandıran faktör "denekler bir kapıdan geçmek zorunda kalıyorsa" ifadesiyle verilmiştir.

II. cümlede "daha az" ifadesinin kullanılması bu cümlede karşılaştırma yapıldığını gösterir.

IV. cümlede "kapının ayırıcı rol üstlenmesi" ile kapının işlevinden bahsedilmiştir.

V. cümle nesnel bir bilgi içerdiğinden burada saptamadan yararlanılmıştır.

Fakat soruda verilen III. cümlede unutma olayı mesafeden bağımsız olarak verilirken C seçeneğinde "mesafenin unutmayı etkilediği" ifadesine yer verilmiştir. Dolayısıyla III. cümle ilgili verilen bilgi yanlıştır.

❖❖❖ C ❖❖❖

4. Boşlukların uygun sözcüklerle doldurulması sorularında metnin genel anlam akışına bakıldıktan sonra boşluğa referans olacak boşluktan önceki veya sonraki sözcükle anlam bütünlüğü sağlanmaya çalışılır. Buna göre parçada ilk boşluk için "üzerine" sözcüğü referans alınmalıdır, bu sözcük seçenekler arasında en iyi "kurulmuştur" ile anlam bütünlüğü sağlar. İkinci boşluk için "anlatım" sözcüğü referans alınmalıdır, bu sözcük ise seçenekler arasında en iyi "tarzı" sözcüğüyle anlam bütünlüğü sağlar.

❖❖❖ C ❖❖❖

5. Boşlukların uygun sözcüklerle doldurulması sorularında metnin genel anlam akışına bakıldıktan sonra boşluğa referans olacak olan, boşluktan önceki veya sonraki sözcükle anlam bütünlüğü sağlanmaya çalışılır. Buna göre parçada ilk boşluk için "kurmaya" sözcüğü referans alınmalıdır, bu sözcük seçenekler arasında en iyi "bağ" ile anlam bütünlüğü sağlar. İkinci boşluk için "en" sözcüğü referans alınmalıdır, bu sözcük seçenekler arasında en iyi "önemli" sözcüğüyle anlam bütünlüğü sağlar. Üçüncü boşluk için "tamamen" sözcüğü referans alınmalıdır, bu sözcük ise seçenekler arasında en iyi "neredeyse" sözcüğüyle anlam bütünlüğü sağlar.

❖❖❖ E ❖❖❖

6. Boşlukların uygun sözcüklerle doldurulması sorularında metnin genel anlam akışına bakıldıktan sonra boşluğa referans olacak olan, boşluktan önceki veya sonraki sözcükle anlam bütünlüğü sağlanmaya çalışılır. Buna göre parçada ilk boşluk için "getirilen" sözcüğü referans alınmalıdır, bu sözcük seçenekler arasında en iyi "meydana" ile anlam bütünlüğü sağlar. İkinci boşluk için "bulunmaya" sözcüğü referans alınmalıdır, bu sözcük ise seçenekler arasında en iyi "yargıda" sözcüğüyle anlam bütünlüğü sağlar. Buna göre doğru cevaplar C seçeneğinde bulunmaktadır.

❖❖❖ C ❖❖❖

7. Gördüğümüz, bildiğimiz, yaşadığımız -ya da öyle sandığımız- duyarlılıkların ----, yalın çağrışımlarına kapılmayıp derinliksiz şiir kıyılarına varmadı, şiirin derin sularında kulaç attı. Bir ---- gibi insanda, toplumu-muzda, edebiyat tarihimizde örtülü güzellikleri bulup çıkardı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) yalnızlığına - avcı
B) biçareliğine - çekiç
C) inceliğine - zanaatkâr
D) dehlizlerine - hazine
E) sığılığına - kazıcı

8. I. Kısık ateşte karıştıra karıştıra dibinin tutmamasına özen göstererek birkaç taşım kaynatın.
II. Üzümlerinizi iyice yıkayıp saplarından ayıklayın.
III. Derin bir tencerenin ya da kazanın içerisine alıp temiz çizmeler giyerek üzümlerinizi iyice ezin.
IV. Ardından bir tülbinden içine alarak suyunun ve posasının birbirinden ayrılmasını sağlayın.
V. Sonra ayırdığınız suyu derin bir tencerenin içerisine alın.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. belli gruplar altında
II. üzere birçok kıtas aracılığıyla
III. toplama mantığına dayanır
IV. taksanomi, canlıları fiziksel
V. benzerlikler başta olmak

Yukarıdaki sözler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) V B) IV C) III D) II E) I

10. I. savunurken evrim karşıtları türlerin birbirine
II. evrim savunucuları, türlerin birbirinden dönüşerek
III. dönüşmeyeceğini, her türün tek başına
IV. rastgele bir seçim mekanizmasıyla ortaya çıktıklarını
V. ve ayrı olarak yaratılmış olması gerektiğini savunur

Numaralanmış sözler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında aşağıdakilerden hangisi ilk söz olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Adını, uluslararası bilim camiasınca tanınan, çeşitli uluslararası ödüller almış ünlü bilim insanımız Feza Gürsey'den alan ve Türkiye'nin ilk bilim merkezi olan Feza Gürsey Bilim Merkezi; Ankara Büyükşehir Belediyesinin eğitime katkı hedefleri doğrultusunda, 23 Nisan 1993 yılında kurulmuştur.

Bu cümleden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Uluslararası arenada en fazla tanınan bilim insanımız Feza Gürsey'dir.
B) Feza Gürsey Bilim Merkezi, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından kurulmuştur.
C) Türkiye'nin sahip olduğu en büyük bilim merkezidir.
D) Genç zihinlere ışık olabilmek umuduyla 23 Nisan günü özellikle seçilmiştir.
E) Öğretim faaliyetlerini desteklemek amacıyla kurulan merkeze, Feza Gürsey'in adı verilmiştir.

12. (I) Aydınlanma Çağı'nın saf iyimserliği içinde hayal edildiği kadar akıllı olmadığımız sonunda ortaya çıkınca Homo Sapiens (akıllı insan) adının türümüze eskiden sanıldığı kadar uygun olmadığı açıkça belli oldu. (II) Bu tanıma bir de Homo Faber (imal eden insan) eklenmesi gerektiği düşünüldü. (III) Ancak "faber" de pek çok hayvanı karşılayacağından bu tanım da yeterli olmadı. (IV) İmal etme konusu doğru ise oyun oynama konusu da doğrudur. (V) Bu yüzden bana Homo Ludens yani "oynayan insan" terimi daha işlevsel bir kullanım olarak görünüyor.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede bir yanlışlıktan bahsedilmiştir.
B) II. cümlede bir fikir ortaya atılmıştır.
C) III. cümlede önceki cümleyi çürüten bir yargı vardır.
D) IV. cümlede kararsızlık anlamı vardır.
E) V. cümlede kişisel görüş bildirilmiştir.

7. Soruda verilen parçada ilk boşluktan önce gelen “duyarlılıkların” sözcüğü anlamsal olarak C, D ve E seçeneklerindeki ifadelerle tamlama kurabilir. Dolayısıyla A ve B seçenekleri ilk etapta elenir. Birinci boşluktan sonra gelen “derinliksiz” sözcüğü birinci boşluğa getirilecek en uygun sözcüğün “sığılığına” olduğunu gösterir. İkinci boşluktan sonra gelen “örtülü güzellikleri bulup çıkarmak” ifadesi ise ikinci boşluğa getirilecek en uygun sözcüğün “kazıcı” olduğunu gösterir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

8. Cümlede sıralama sorularında öncelikle giriş cümlesi bulunmalı ardından birbirinin devamı olan cümleler anlam akışına göre sıralanmalıdır. II numaralı cümle giriş cümlesi olmakla birlikte sırlama II-IV-III-V-I şeklindedir. Baştan dördüncü cümle V numaralı cümledir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

9. Numaralandırılmış sözcükler incelendiğinde doğru sıralamanın IV - V - II - I - III olduğu görülür. Sıralamaya göre baştan dördüncü cümle I numaralı cümledir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

10. Numaralandırılmış sözcükler incelendiğinde doğru sıralamanın II - IV - I - III - V olduğu görülür. Sıralamaya göre ilk cümle II numaralı cümledir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

11. Bu tarz sorularda kesin olarak çıkarılacak yargı; kişisel bir tahmin, yorum veya varsayım içermemelidir. Soruda verilen cümleye bakıldığında bu cümlede çeşitli açılardan nitelenen Feza Gürsey Bilim Merkezinin ne amaçla ve hangi tarihte kurulduğu bilgisinin verildiği görülür. A seçeneğinde verilen ifadede “uluslararası arenada...” sözü kişisel görüş içerdiğinden bu ifade kesin yargı olamaz. B seçeneğinde Feza Gürsey Bilim Merkezinin Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı tarafından kurulduğu bilgisi verilmiştir. Oysa soruda verilen cümlede bu bilim merkezinin Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulduğu bilgisi verilmiştir. Dolayısıyla B seçeneğindeki ifadeye de kesin olarak ulaşılamaz. C seçeneğindeki “en büyük” ifadesi kişisel görüş içerdiğinden bu yargıya kesin olarak ulaşılamaz. D seçeneğinde söz konusu bilim merkezinin kuruluş amacı “genç zihinlere ışık olabilmek” olarak verilmiş fakat soruda verilen cümlede amaç eğitime katkı olarak verilmiştir. E seçeneğinde “öğretim faaliyetlerini desteklemek amacıyla” ifadesi soruda verilen “eğitime katkı hedefleri doğrultusunda” ifadesini, “kurulan merkeze Feza Gürsey’in adı verilmiştir.” ifadesi “... Feza Gürsey Bilim Merkezi 1993 yılında kurulmuştur.” ifadesini doğrulamaktadır.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

12. Parça dikkatle okunduğunda “Homo Sapiens adının türümüze eskiden sanıldığı kadar uygun olmadığı açıkça belli oldu.” sözünden I cümledeki yargı, Homo Faber yani yeni bir fikir ortaya atıldığından II. cümledeki yargı, “bu tanım da yeterli olmadı” sözünden II. cümledeki anlamı çürüttüğünden III. cümledeki yargı, “bence işlevsel bir kullanımdır” sözünden V. cümledeki yargı parçayla ilgili olarak söylenebilir. Fakat IV. cümledeki yargıyı parçaya göre söyleyemeyiz.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Geçmiş içinde yaşanacak bir şey değildir, eyleme geçerken içinden bir şeyler çekip çıkarttığımız bir sonuçlar kuyusudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Geçmiş, nedensellik ile hareket edilebilir bir yaşanmışlıklar kümesidir.
B) Yaptığımız seçimler geleceğimizi ve kim olduğumuzu şekillendirir.
C) Hayat yalnızca geriye bakarak anlaşılabilir ancak ileriye bakarak yaşanmalıdır.
D) Yapılanların değil yapılmayanların pişmanlığı içinde yaşamak acı vericidir.
E) Hayatta yapılacak çok fazla hata varken aynı hataya takılı kalmanın anlamı yoktur.

2. "Bir sanatçı, toprağının rengine bürünmeden ünlü olmaz." cümlesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ünlü olmak isteyen sanatçının bireysel bir anlatımı olmalıdır.
B) Sanatçı, farklı olmayı bilirse başarılı olur.
C) Gerçek sanatçı, sadece toplumsal sorunları işlemez.
D) Yeni sanatçılar, kendilerinden önceki ünlü yazarlara benzemelidir.
E) Sanatçının ünlü olması ulusallıktan uzak olmamasına bağlıdır.

3. "Yazar son eserinde kendi zamanını, mekânını, kültürünü aşamamış, kendinden öncekileri taklit etmiştir. Başka bir deyişle..."

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle devam ettirilirse cümlenin anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) kalıcılığı, evrenselliği ve özgünlüğü yakalayamamıştır.
B) gereğinden fazla gerçekçi, halkçı ve özgür davranmıştır.
C) kendine özgü bir söyleyiş bulunmamış, yapaylığa düşmüştür.
D) herkesi ilgilendiren konulara temas edememiştir.
E) yaşadığı toplum ve çevreden kopamamış, evrensel olamamıştır.

4. İnsanların ailesi, arkadaşları ya da çevresiyle değerlendirilmesine oldum olası karşıyım. Ama bazıları buna bayılıyor. Başarılı bir tanıdıkla anılmak onlara yetiyor. Önerim şu: Meşe gölgesinde filizlenip kendini meşe fidanı sanan yosunlar olmayın!

Bu parçada altı çizili cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın çevresindeki diğer insanları fazla dikkate almaması gerekir.
B) İyi tanınmak isteyen bir insanın iyilerle bir arada olması yeterlidir.
C) İnsan kimin yanında olursa olsun kendisinin kim olduğunu unutmamalıdır.
D) Üstün nitelikli insanlar da bazen ezilip haksızlığa uğrayabilir.
E) İnsan zayıfın yanında güçlü, güçlünün yanında zayıf davranabilmelidir.

5. İlerlediğiniz yolda hiçbir zorlukla karşılaşmıyorsanız, bilin ki o yol sizi asla doğruya ulaştırmaz.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yanlış yapa yapa ulaşılan doğrular, kendi bulduğumuz doğrulardır.
B) Hiç hata yapmayan insan hiçbir girişimde bulunmamış demektir.
C) Doğruya giden yolda mutlaka bir engel, zorluk vardır.
D) Zorlukları aşmada gösterilen azim, başarının oranını belirler.
E) Elde edilen şeyin kıymeti, onun için ne kadar emek verildiğine bağlıdır.

1. Soruda verilen cümlede “geçmişe, içinde yaşanılacak bir olgu olarak bakılmaması, yalnızca ders çıkarılacak bir sonuçlar kümesi olarak bakılması gerektiği” iletili verilmiştir. Bu iletiliyle aynı doğrultuda olan cümle C seçeneğinde verilmiştir.

C

2. Verilen cümlede, sanatçının önce kültürel ve toplumsal açıdan aidiyet yani aslını yansıtmayı gerektiğinden söz edilmektedir. Bu anlam da tamamen E seçeneğinde “ulusallıktan uzak olmaması” sözüyle dile getirilmiştir.

E

3. Verilen cümlede, yazarın önceki eserlerini çeşitli yönlerden taklit ettiği yani aynı doğrultuda yazdığı ifade edilmiş ve verilen boşluğu bir sözle kısaca anlatmamız istenmiştir. Verilen seçeneklere bakıldığında boşluğa “Kalıcılığı, evrenselliği ve özgünlüğü yakalayamamıştır.” sözünü getirebiliriz çünkü özgün hepsinden farklı demektir. Bu nedenle cümle A seçeneğiyle devam ettirilebilir.

A

4. Verilen parçadaki altı çizili olan “Meşe gölgesinde filizlenip kendini meşe fidanı sanan yosunlar olmayın!” sözüyle insan, başkalarının gücüyle ya da onların yanında başkası gibi davranmamalı, kendini onlar gibi sanmamalı anlamları çıkarılabilir. Böylece seçeneklerde verilen cümlelere bakıldığında C seçeneğindeki “İnsan kimin yanında olursa olsun kendisinin kim olduğunu unutmamalıdır.” sözü anlatılmak isteneni vermektedir.

C

5. Verilen cümlede ilerlediğimiz yolda yaşadığımız zorlukların bize bir şeyler kazandırdığı dile getirilmiştir. Seçeneklerde verilen cümlelere bakıldığında C seçeneğindeki “Doğruya giden yolda mutlaka bir engel, zorluk vardır.” sözü anlatılmak isteneni vermektedir.”

C

6. O, çocuk şiirleri yazarken çocuklara seslenmek gibi bir şey amaçlamamıştır. Onun hitap etmek istediği içimizdeki çocuktur.

Aşağıdakilerden hangisi anlamca bu cümleye en yakındır?

- A) Çocuk şiirlerini; olgunlaşmamış, çocuk gibi davranan insanların okuyacağını söylledi.
B) Çocuk şiirlerini; çocukların değil, ruhunda büyü-meyen bir çocuk taşıyanların okumasını isterdi.
C) Yetişkinlerin şiir okumaktan alacağı zevki çocukla-rın alamayacağını düşünürdü.
D) Yetişkin insanları şiirleriyle değiştirip iyiye, güzeye yönlendireceğine inanırdı.
E) Bugün çocuk olanların yarın büyüüp olgun birer in-san olması için çocuk şiirleri yazdı.

7. Konuşurken dikkatli olunuz çünkü düşüncelerini tam ve yerinde belirtmeyen insan, yanlış tartışlarla tam iş görmeye çalışan satıcıya benzer.

Bu cümleyle "konuşma"nın hangi yönü vurgulan-mak istenmiştir?

- A) Düşüncelerimizi iletmenin tek yolu olduğu
B) Zamanında ve eksiksiz yapılması gerektiği
C) Büyük sorunlara neden olduğu
D) Sözcükleri anlamlı ve işlevsel yaptığı
E) İnsanı çok güç durumlardan kurtardığı

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

8. Herkes insanlığı değiştirmeyi düşünür ama hiç kimse kendisinin de o insanlığın bir parçası olduğunu dü-şünmez.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüm insanlar, yüzyıllar boyu yeryüzünü yaşanı-lmaz hâle getirmişlerdir.
B) İnsanın kendini yaşadığı toplumdan soyutlaması ruh sağlığını bozar.
C) Ekmeğini yediği toprağa nankörlük edenler, yalnız kalmaya mahkûmdur.
D) İnsanlığı değiştirmek isteyen kişilerin önce kendi-lerini değiştirmeleri gerekmektedir.
E) İnsanlığın ortak ürünü olan bazı değerleri değiştir-mek çok kolay bir iştir.

9. Bir edebî devirden diğerine geçmek, bir sayfayı çe-virmektir, bir kitabı bitirmek değil; bir sonraki perdeye geçmektir fakat oyun devam etmektedir.

Bu cümle "edebî oluşum"la ilgili olarak aşağıdaki-lerden hangisini göstermektedir?

- A) Her edebî dönemde meydana gelen olayların benzer olduğunu
B) Bir edebî dönemin başı ile sonunun aynı özellikle-ri göstermediğini
C) Edebî dönemlerin kesintisiz bir sürecin halkaları olduğunu
D) Edebî dönemlerin kesin çizgilerle birbirinden ay-rıldığını
E) Hiçbir edebî dönemin bir diğerine benzemediğini

10. ... için birçok sanatçı sanat dünyasında edebîlik ka-zanmıştır.

Bu cümlelerin başına düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Kendini sanatına bütünüyle verdiği
B) Tüm insanlığı ilgilendiren konuları işlediği
C) Kendine özgü bir üslup yarattığı
D) Gelip geçici konuları ele almadığı
E) Kendinden önceki sanatçılardan yetenekli olduğu

6. Verilen cümlede, çocuk şiirleri üzerinden büyüklerle ve onların içindeki çocuksu duygulara seslenmeyi amaçlayan bir şairden bahsedilmektedir. Verilen seçeneklere bakıldığında B seçeneğinde bulunan "Çocuk şiirlerini çocukların değil, ruhunda büyümeyen bir çocuk taşıyanların okumasını istedi." cümlesi anlamca en yakındır.

B

7. Verilen cümleye bakıldığında, düşüncelerin zamanında ve yerinde olması gerektiği vurgulanmış, böylece "konuşma"nın zamanında ve eksiksiz yapılması gerektiği yönü vurgulanmıştır.

B

8. Verilen cümlede, herkesin birilerinin değişmesi yönündeki düşünceleri sorgulanırken kişinin önce kendisine bakması, o birilerinin arasında kendisinin de olduğunu fark etmesi gerektiği anlamı verilmeye çalışılmıştır. Bu anlam da D seçeneğinde açıkça dile getirilmiştir.

D

9. Verilen cümleye bakıldığında "edebî oluşum"un birden meydana gelen değişimle değil sadece art arda gelen aynı çizgide ilerleyerek devam etmekte olan süreç olduğu anlamı verilmiş ve bu C seçeneğinde "Edebî dönemlerin kesintisiz bir sürecin halkaları olduğunu" cümlesiyle gösterilmiştir.

C

10. Verilen cümleye bakıldığında, "edebîlik kazanmıştır." sözüne dikkat edersek eğer A, B, C ve D seçeneklerinde yazarın kalıcı olması için kendisiyle ilgili yargılar yer alırken E seçeneği boşluğa getirilemez çünkü cümle diğer yazarlarla ilgili bir yargı içermemektedir.

E

1. Bir ressamın resimlerine, sergiyi gezenlerin yönelttiği beğeni ve eleştirilerle ressamların yönelttikleri arasında farklılıklar vardır.

Bu cümleden aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Sergiyi gezenler daha objektif davranırlar.
B) Kişiler aynı olayları birikimleri ve konumlarına göre değerlendirirler.
C) Resimler taşıdığı değere göre anlam kazanır.
D) Bir sanatçıdan her zaman mükemmel eserler bekleyemeyiz.
E) Her insan kendi eserinin beğenilmesini ister.

2. Onun ölümsüz, herkesten farklı ve insanın ayaklarını yerden kesen şiirleri bizleri başka diyarlara alıp götürüyor.

Bu cümleden şairin şiirleriyle ilgili özelliklerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Kalıcı
B) Özgün
C) Öğretici
D) Etkileyici
E) Büyüleyici

3. Her düşte biraz gerçek, her gerçekte biraz düş bulunduğu kim söyleyebilir?

Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu cümleye en yakındır?

- A) Ne tümüyle düştan arınmış bir gerçek ne de gerçekten tümüyle arındırılmış düş vardır.
B) Hayal de gerçek de insanların bakış açılarıyla şekillenir.
C) Düşleri gerçeklerle karıştırmak insanları yanıltır.
D) Düş kurmak insanı gerçeklerden uzaklaştıracağı için birazcık da olsa mutlu edebilir.
E) Her zaman gerçeklerin takipçisi olmalı, boş hayallere kapılmamalıyız.

4. Bir yazar, bir şair hangi görüşten olursa olsun gerçekleri inkâr edemez.

Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümleye en yakındır?

- A) Şahsi görüş, doğruları ifade etmekten alıkoymamalıdır sanatçıları.
B) Her yazarın kendine ait bir görüşü olmalıdır.
C) Kişisel görüşü olan yazarlar gerçekleri kendilerine uygun şekilde kullanmalıdırlar.
D) Kişisel görüşü olmayan yazarlar başarıyı yakalayamazlar.
E) Kişisel görüş gerçeklerle mutlaka doğru orantılı olmalıdır.

5. "Konferansta dinlediklerimizi genel çizgileriyle not etmeliyiz."

Aşağıdakilerden hangisi anlamı bakımından bu cümleye en yakındır?

- A) Aklınızda kalanları bu deftere yazınız.
B) Söylenen her cümleyi yazmayınız.
C) Ayrıntıları değil, önemli noktaları yazınız.
D) Açık ve anlaşılır bir dille yazmaya özen gösteriniz.
E) Duyduğunuz her sözcüğü yazmaya çalışınız.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Verilen cümleye bakıldığında, herkesin bakış açısının farklı olduğu ve bir alanda uzman olan kişinin uzman olmayana nazaran bakış açısının ne kadar başka olduğu dile getirilirken verilen seçeneklere bakıldığında B seçeneğindeki "Kişiler aynı olayları birikimleri ve konularına göre değerlendirirler." sonucu çıkarılabilir.

B

2. Verilen cümle incelendiğinde, "ölümsüz" sözüyle ile kalıcı, "herkesten farklı" sözüyle özgün, "insanın ayaklarını yerden kesen" sözüyle etkileyici ve "bizleri başka diyarlara alıp götürüyor." sözüyle büyüleyici özelliklerine ulaşabiliriz fakat öğretici özelliğine ulaşamayız.

C

3. Verilen cümlede, kısacası gerçek ve düşün birbirinden ayrı iki unsur olmadığı vurgulanırken verilen seçeneklere bakıldığında A seçeneğindeki "Ne tümüyle düşten arınmış bir gerçek ne de gerçekten tümüyle arındırılmış düş vardır." sözü cümleye en yakın anlamı içermektedir.

A

4. Verilen cümleye bakıldığında, görüşü ne olursa olsun gerçekleri yazmaktan geri kalmamayı vurgulayan bu cümleye en yakın anlamı A seçeneğinde bulunan "Şahsi görüş, doğruları ifade etmekten alıkoymamalıdır sanatçıları." sözü barındırmaktadır.

A

5. Verilen cümlede, genel çizgiler derken ayrıntıları değil, önemli yerleri not ederek yazmak kastedilmiştir. Böylece C seçeneğinde yer alan "Ayrıntıları değil, önemli noktaları yazınız." cümlesi en yakın anlama sahiptir.

C

6. Mutlu olmayı istemeyen bir tek kişi yok ama herkes parmağının ucuyla tutuyor dünyayı.

Bu cümlede söylenmek istenen aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Belli bir birikime sahip olanlar mutlu olanlardır.
B) Mutlu olmak için çaba gösterenler mutlu olabilir.
C) Başarı ve mutluluk her zaman bir arada olmaz.
D) Hayatı yaşamaya değer hâle getiren mutluluktur.
E) Mutluluğu bütün insanlar hak ederler.

9. "Durmadan konuşuyordu ama sustuğu zaman geride hiçbir şey kalmadığını görüyorduk."

Bu cümlede eleştirilen tutum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hatalı konuşmak
B) Çok hızlı konuşmak
C) Anlamsız konuşmak
D) Fazla konuşmak
E) Samimi bir dille konuşmamak

7. Geleceği güzel yaşamının en iyi yolu nereden geldiğini unutmamaktır.

Bu cümlede anlatılmak istenene en yakın cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelecek geçmişten daha çok düşünülmelidir.
B) Gelecek geçmişin tekrarlarıyla yaşanacaktır.
C) İyi bir gelecek geçmişle bağ kurularak oluşturulur.
D) Geleceği görebilmek bilincin hareketli olma işidir.
E) Gelecek, geçmişin özlemiyle yaşamaktır.

10. "Yeni şair, eskimeyen, ölmeyen yeni şair, bir dil arasından insanlara kendilerini en iyi anlatacak, sezdirecek şekiller bulmuş adamdır."

Bu cümleye anlamca en yakın cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni şair kalıcılığı yakalamış olan şairdir.
B) Yeni şair kendi duygu ve düşüncelerini anlatan şairdir.
C) Kendimizi ifade etmemizi sağlayan, duygularımıza seslenen şair yeni şairdir.
D) Önemli olan güzel şiirler yazmaktır.
E) Yeni şair her zaman objektif olmalıdır.

8. "Asıl başarısızlar, hatalarını deneyimleriyle düzeltmeyi bilmeyenlerdir."

Bu cümleye aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca en yakındır?

- A) Başarısız olanlar genellikle tecrübesiz kişilerdir.
B) Hataları düzeltmek başarılı olmak için yeterli değildir.
C) Önemli olan hata yapmamaktır.
D) Yaşam tecrübelerinden ders almayı bilmeyenler, başarısız olurlar.
E) Zeki insanlar diğer insanlara göre yanlışlarını daha çabuk düzeltirler.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

6. Verilen cümle incelendiğinde, mutlu olmak istiyorlar fakat parmağının ucuyla tutuyorlar yani gerekli çabayı göstermeyip el ucuyla istemek anlamı vurgulanmıştır. B seçeneğindeki "Mutlu olmak için çaba gösteren herkes mutlu olabilir." sözü söylenmek isteneni doğru olarak verir.

B

7. Verilen cümleye bakıldığında, geleceğin kıymetini ve mutluluğunu, geçmişini unutmayan bilir anlamı vurgulanır. Seçeneklere bakıldığında C seçeneğindeki "İyi bir gelecek geçmişle bağ kurularak oluşturulur." ifadesinin anlatılmak istenen düşünceye en yakın olduğu görülür.

C

8. Verilen cümlede, hatalarından ders alıp onları deneyim olarak görenler başaranlardır ve bunu yapmayanlar başarısızdır anlamı çıkarılırken D seçeneğindeki "Yaşam tecrübelerinden ders almayı bilmeyenler başarısız olurlar." sözü anlamca verilen cümleye en yakındır.

D

9. Verilen cümlede, sürekli konuşan birisinden ve sustuğunda geride bir şey kalmamasından bahsedilmiştir. Verilen seçeneklere bakıldığında C seçeneğindeki "Anlamsız konuşmak" cümlede eleştirilen ifadedir.

C

10. Verilen cümleye bakıldığında, eskimeyen ve ölmeyen yani günümüzde varlığını sürdürüp insanlara kendini en iyi anlatacak derken insanları anlatan, onların düşünce ve duygularına seslenebilen anlamları çıkar. C seçeneğindeki "Kendimizi ifade etmemizi sağlayan, duygularımıza seslenen şair yeni şairdir." sözü anlamca en yakındır.

C

1. Benim hayatımı biliyorsun, ortadan ikiye bölünmüş. (I) Bazıları beni yazar diye biliyor, bazıları ressam diye. (II) Ama Anadolu'da dolaştığım zaman görüyorum ki Ressam Bedri'ye kimsenin metelik verdiği yok. (III) Ama yazar Bedri'nin birçok eseri ulaşmış birçok yere. (IV) Hâlbuki ben oralara gitmedim bile. (V) Çoğunun adını hayatımda ilk kez duyuyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden önceki cümlelerin açıklaması niteliğindedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Artık çocuklara yönelik çok sayıda yayın var. (II) Bunlar sayı olarak artarken ne yazık ki nitelikte bir gelişme olmadı. (III) Şimdi bu yayınları eleme noktasına geldik. (IV) Önümüzdeki günlerde düzenlenecek fuarda, bu yayınların çoğu yer alacak. (V) Bu fuar; iyilerin öne çıkmasını, kötülerin ise ayıklanmasını sağlayacak.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinin de işlevden söz edilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Lev Tolstoy, *Savaş ve Barış*'ı otuz altı yaşındayken yazmaya başlamış ve altı ayda bitirmiştir. (II) Eser, Rus halkının gelenek, görenek, duygu ve düşüncelerinin yanı sıra savaş ve aşkı anlatır. (III) Eserde 19. yüzyıl başlarındaki Rus sosyetesinin ve Fransız - Rus Savaşı'nın mükemmel tasvirleri yer almaktadır. (IV) Değişik ve çok sayıda karakter, etkileyici ve gerçeklikle ele alınmaktadır. (V) Hiçbir olağanüstü durumun bulunmadığı roman, başarıyla kurgulanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde nesnellik söz konusudur?

- A) I ve II B) I ve IV C) IV ve V
D) III ve IV E) II ve V

4. (I) Yalın ya da karmaşık her öykünün bir kurgusu olmalıdır. (II) Bu kurgu kimi zaman başarılı kimi zaman başarısız olabilir. (III) Aslında kısa öykü tekniği kurguyu daha az kaldırır. (IV) Kısa öyküde kurguyu çok iyi düzenlemeniz gerekir. (V) Kurgu kullanılmazsa hiçbir öyküde çok anlamlılık elde edilemez. (VI) Kurgunun da sağlam bir dil ve anlatım tekniğiyle desteklenmesi şarttır.

Bu parçada I numaralı cümlede belirtilen düşüncenin nedeni kaçınıcı cümlede açıklanmıştır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Kitap, yazarın yıkım yüzüylü dediği yirminci yüzüylü işliyor. (II) Yazar, öncelikle bizim bu yüzüylü başımıza ne geldiğini bilmediğimizi vurguluyor. (III) Bizden kendi dramımızı öğrenmemizi istiyor. (IV) Bunun için de bize bu yüzüylü olaylarını ve olayların nedenlerini araştırmayı öneriyor. (V) Böyle bir araştırmacının nasıl yapılacağını temiz, sade, coşkulu ve uyarı dolu cümlelerle anlatıyor.

Bu numaralanmış cümlelerin hangisinde "beğeni" söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) *Kuyucaklı Yusuf*, okuduğum Türk romanları içinde ayrıntıların en mükemmel, en ustaca kullanıldığı roman. (II) Sabahattin Ali'de inanılmaz bir gözlem gücü, bir bellek var. (III) Romanda çizilen dünyanın böylesine renkli, sıcak ve inandırıcı olması, yazarın yaşantısından gelen gözlemlere, ayrıntılara bağlı olsa gerek. (IV) Ayrıca Edremit'i ele alan yazar, kasaba gerçeğini bütün töresel, ekonomik ve sosyal gerçekliğiyle verir. (V) Ama bunu bir romancı olarak yapar, hiçbir zaman öğretmenlik yapmaya kalkışmaz.

Bu parçadaki cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Verilen numaralanmış parçaya bakıldığında, parçanın giriş kısmında yazar hayatının ikiye ayrıldığını söylemiş ve bunu neden söylediğini I numaralı cümlede "bazıları yazar, bazıları ressam diye beni biliyor" sözleriyle kendisinden önceki cümlenin açıklamasını yapmıştır.

A B C D E

2. Numaralanmış parçadaki cümlelere bakıldığında; I, II, III ve IV numaralı cümlelerde yayınlardan ve bu yayınların gelişim evrelerinden söz edilmiştir. Ancak V numaralı cümlede ise "yapılan fuarda yayınların iyisinin ön plana çıkması, kötülerinin ise ayıklanması sağlanacak" derken işte bu işlevden söz etmektir. Çünkü işlev bir nebze amaçlanan ve sonuca giden olgudur.

A B C D E

3. Numaralanmış olarak verilen parçada, I numaralı cümlede Lev Tolstoy'un 36 yaşındayken yazmaya başlayıp sözü edilen romanını 6 ayda yazdığını kanıtlayabilir ve II numaralı cümlede eserin savaşı ve barışı anlattığı yine kanıtlanabilir. Böylece I ve II numaralı cümleler nesnellik özelliği taşımaktadır.

A B C D E

4. Numaralanmış olarak verilen parçada, I numaralı cümlede her öykünün bir kurgusu olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu düşünce ise V. cümlede açıklanmıştır. Çünkü bize "Kurgu kullanılmazsa hiçbir öyküde çok anlamlılık elde edilemez." sözüyle kurgunun neden gerekli olduğu açıklanmaktadır.

A B C D E

5. Numaralanmış olarak verilen parça incelendiğinde, V numaralı cümledeki "temiz, sade, coşkulu ve uyarı dolu cümleler" sözüyle beğeni anlamına ulaşılabilir.

A B C D E

6. Numaralanmış parçada, I numaralı cümlede "Kuyucaklı Yusuf'un en mükemmel, en ustaca kullanıldığı" sözlerinden diğer romanlardan üstün tutulduğu yani karşılaştırma yapıldığı görülebilir. Bu arada "en, daha, göre, fazla, çok" sözcükleri cümleye karşılaştırma anlamı katan edatlardır.

A B C D E

7. Günlerdir içimden geçirdiğim, söylemek için hazırladığım cümlelerin...

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "hayal kırıklığı" vurgulanmış olur?

- A) hepsini soğukkanlılıkla dile getirdim.
B) çoğu düşüncelerimin yansımasıydı.
C) hiçbirini onu etkilememe yetmedi.
D) hepsi bir romandan alınmıştı.
E) hiçbirini duygularımı anlatamazdı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tanım yapılmıştır?

- A) İnsan ne kadar az düşünürse o kadar çok konuşur.
B) Susmak, insanı ele vermeyen sadık bir arkadaştır.
C) Bir insan söylediği şeylerden çok, söylemedikleriyle insanlaşır.
D) Bilirken susmak, bilmezken söylemek kadar köttür.
E) Akıllı insan düşündüğü her şeyi söylemez ama söylediği her şeyi düşünür.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "pişmanlık" söz konusudur?

- A) Benim uyarılarımı bir dinlese her şey yoluna girecek.
B) Zavallı kadın üzüntüsünden ince hastalığa yakalanmış.
C) Kaç gündür sana ulaşmaya çalışıyorum ama bir türlü ulaşamıyorum.
D) Kışın soğuğunu düşününce bugünlere şükredesim geliyor.
E) Bu kadar kötü sesim varken keşke konservatuvara gitmeseydim.

10. (I) 25 Haziran'da İzmir'e gideceğini söylemişti hepimize ama gitmemiş. (II) Demek ki işleri düşündüğünden uzun sürmüş, diye geçirdim aklımdan. (III) On gün burada kalıp bana haber vermeyişini içime sindiremiyorum. (IV) Keşke iş yerine uğrasaydım, gitmediğini öğrenirdim. (V) Ama madem o aramadı, ben de ne olursa olsun onu aramayacağım.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede dolaylı anlatım söz konusudur.
B) II. cümlede bir tahmin dile getirmiştir.
C) III. cümlede kızgınlık ifade edilmiştir.
D) IV. cümlede birine sitem edilmiştir.
E) V. cümlede kesinlik ifadesi vardır.

11. (I) Kulakları ağır işittiği için bağıra bağıra konuşmaya almıştı. (II) Söze başladığı zaman bir topçu birliğine komut verir gibiydi. (III) Konuşurken bastonunu havaya kaldırıp sallardı. (IV) Bu davranışıyla galiba sözlerine güç kazandırmak isterdi. (V) Böyle giderse etrafında kimse kalmayacaktı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle sebep içeren bir yargıdır.
B) II. cümlede benzetme yapılmıştır.
C) III. cümlede gözleme yer verilmiştir.
D) IV. cümlede varsayım söz konusudur.
E) V. cümlede koşul içeren bir yargıdır.

7. Verilen cümlede, boş bırakılan yere A, B, D ve E seçeneklerinde bulunan sözlerden birini getirdiğimizde hiçbir olumsuz yargı oluşmamaktadır. Ancak C seçeneğindeki “hiçbiri onu etkilememe yetmedi” derken gerçekleşmemiş bir beklenti yani hayal kırıklığı ortaya çıkmıştır.



8. Verilen seçeneklerdeki cümlelere bakıldığında, B seçeneğinde “susmak” eyleminin tanımı yapılmıştır. Bilinmelidir ki tanım cümleleri her zaman nesnel olmaz, bazı durumlarda öznel de olabilir.



9. Verilen seçeneklerdeki cümlelere bakıldığında, A, B, C ve D seçeneklerinde bir pişmanlık söz konusu değilken E seçeneğinde “konservatuvara gitmeseydim” derken gitmesinden kaynaklı bir pişmanlık dile getirilmiştir.



10. Numaralanmış olarak verilen parça incelendiğinde, I numaralı cümlede “söylemişti” ifadesiyle dolaylı anlatım, II numaralı cümlede “demek ki” ifadesiyle tahmin, III numaralı cümlede “içime sindiremiyorum” ifadesiyle kızgınlık, V numaralı cümlede “ne olursa olsun onu aramayacağım” ifadesiyle kesinlik dile getirilmiştir. Ancak IV numaralı cümlede “keşke” ifadesiyle sitem değil hayıflanma dile getirilmiştir. Çünkü sitem birinden rahatsız olup o rahatsızlığı yine ona söylemektir.



11. Verilen numaralanmış parça incelendiğinde, I numaralı cümlede “bağıra bağıra konuşmasının nedeni ağır işitmesi” sözleri ile sebep içeren, II numaralı cümlede “topçu birliğine komut verir gibiydi” sözleri ile benzetme yapılan, III numaralı cümlede “bastonunu havaya kaldırıp sallardı” sözleriyle gözleme yer veren, V numaralı cümlede “böyle giderse” sözleri ile koşul içeren yargılar yer almaktadır. IV numaralı cümlede, “galiba” sözüyle özne ve tahmin içeren bir yargı vardır fakat varsayım içeren bir yargı yer almamaktadır.



1. I. şimdiye kadar yaşamın ortaya çıktığı
II. onaylanmış yegâne gezegen örneği
III. yaşam arayışımız boyunca
IV. olan dünyamızın tarihini her zaman
V. aklımızın bir köşesinde tutmalıyız

Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. gök bilimciler bu gezegenlerin varlıklarını ana
II. yıldızları üzerindeki etkilerini belirleyerek
III. için çok küçük ve çok uzakta olduklarından
IV. ayırt edebilmeyi denediler
V. gezegenler doğrudan gözlenebilmek

Yukarıdaki nmaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. yıldızların çevresinde Dünya'yı andıran
II. Güneş'e biraz benzeyen
III. çok büyük bir sorunun eşiğinde bulacağız: O
IV. gezegenler bulunduğunu keşfedersek kendimizi
V. gezegenler yaşam barındırıyorlar mı?

Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. kuş bilimciler bu ötüşler
II. edebilirler, ötüşlerini taklit
III. ederek de kuşları
IV. sayesinde kuş türlerini ayırt
V. yakınlarına çekebilirler

Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. GDO'lu tarım ürünlerine duyulan korku
II. muhalefet geliştirmelerine neden olacaktır
III. toplumu doğru bilgilendirmek
IV. önemlidir, zira dile getirilen endişeler
V. gibi insanların nanoteknoloji hakkında toplumsal

Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. getirdiği kanısındaım çünkü değişik
II. yazarın önemli sorunları gündeme
III. ülkelerde, değişik ortamlara girip çıkan bu
IV. etmediğimiz konularda düşünmeye zorluyor
V. genç şair, bizi daha önce sorun

Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına da dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran, V numaralı cümledeki söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama III - I - II - IV - V şeklinde olacaktır. Baştan ikinci I. söz grubudur.

A D C B

2. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran IV. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama V - III - I - II - IV şeklinde olacaktır. Baştan ikinci, III. söz grubudur.

B D C A

3. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran V. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama II - I - IV - III - V şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü, IV. söz grubudur.

B D C A

4. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran V. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama I - IV - II - III - V şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü, III. söz grubudur.

B D C A

5. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran II. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama III - IV - I - V - II şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü I. cümledir.

A D C B

6. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran IV. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama II - I - III - V - IV şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü III. söz grubudur.

B D C A

7. I. daha iyi anlayıp kavraması yolunda seçkin bir
II. Kopernik insan düşüncesine yeni ufuklar
III. tarihinde yeni bir aşama yaratmış, insanın evreni
IV. başarıyı âdetâ bir sıçrayış süreciyle oluşturmuş-
tur
V. açmış, bilime yaptığı somut katkılarıyla bilim

**Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan dördüncü olur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. bulabileceğinin yolunu gösteren öğretmen almış-
tır
II. bilen, bilgisini bir hatip edasıyla öğrencilerine ak-
taran ve
III. bildiklerini öğrencilerine sağladığı rehberlik yoluyla
IV. ezberci öğretime ağırlık veren öğretmenin yerini
V. sunabilen ve öğrencinin neyi, nereden, nasıl

**Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan ikinci olur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. az uyunmaması gerektiğini kaydetti
II. kişi sabah kalktığında zinde uyanıyorsa ya da
III. için belirlendiği sürenin yeterli olduğunu
IV. gün içerisinde uykusu gelmiyorsa uyku
V. ifade eden Öztürk, günlük ihtiyaçtan

**Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan ikinci olur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. tam olarak anlamak ve onların ruh
II. çocukların genel davranış özelliklerini
III. psikososyal gelişimini yönlendirmek
IV. dünyalarına inmek onların
V. açısından çok önemli bir noktadır

**Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan üçüncü olur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. kağıt üzerinde son noktanın konulması ile
II. mümkün görülse bile aslında bir metnin
III. tamamlanması ancak onun okurun
IV. metnin fiziksel anlamda tamamlanması
V. zihninde son bulmasıyla mümkündür

**Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kural-
lı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında
hangisi baştan ikinci olur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

7. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına da dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran IV. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama II - V - III - I - IV şeklinde olacaktır. Baştan dördüncü, I. söz grubudur.

A B C D

8. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına da dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran I. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama IV - II - III - V - I şeklinde olacaktır. Baştan ikinci, II. söz grubudur.

A B C D

9. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına da dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran I. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama II - IV - III - V - I şeklinde olacaktır. Baştan ikinci, IV. söz grubudur.

A B C D

10. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına da dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran V. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama II - I - IV - III - V şeklinde olacaktır. Baştan üçüncü, IV. söz grubudur.

A B C D

11. Cümle oluşturma sorularında öncelikle yargıyı içeren ifade yani yüklem bulunmalı, yargılar arası anlamsal bütünlük sağlanmalı ve cümlelerin sıralı cümle olup olmadığına da dikkat edilmelidir. Bu cümlede yargıyı barındıran V. söz grubudur. O hâlde cümle anlamlı ve kurallı bir şekilde dizildiğinde sıralama IV - I - II - III - V şeklinde olacaktır. Baştan ikinci, I. söz grubudur.

A B C D

1. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) Astar bol olmayınca yüze gelmez.
- B) Baskıdaki altından askıdaki salkım yeğdir.
- C) Bir sürçen atın başı kesilmez.
- D) Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
- E) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) Yusuf Kamil Paşa'nın Fenelon'dan çevirdiği "Tellemaque" adlı eserin dilinin ağır oluşu, eserin etki alanını daraltmıştır.
- B) "Sefiller" ve "Monte Cristo Kontu" adlı eserler Türk aydınlarını büyük ölçüde etkilemiştir.
- C) Yazarların birbirinin eserlerini izleyerek yükselmesi özgünlük kavramıyla çelişir.
- D) Şinasi yaptıkları ve yazdıklarıyla övgüyü hak ediyor.
- E) Şairin bazı düzyazıları tıpkı şiirleri gibi Arapça ve Farsça tamlamalarla yüklü.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

3. "Tutmak" sözcüğü aşağıdakilerden hangisinde "Klasik romana alışan okurlar, bu yapıtı tutmayacaklar." cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu kompozisyon en fazla iki sayfa tutar.
- B) Siz gelinceye kadar ben bavulunuzu tutarım.
- C) Canımı dişime takarak çalıştım ve sonunda sözümü tuttum.
- D) O kadar yalancı bir adam ki bir dediği bir dediğini tutmuyor.
- E) Piyasaya büyük umutlarla sürülen bu ürün maa-
lesef tutmadı.

4. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi hem gerçek hem de mecaz anlamda düşünülemez?

- A) Ayağını yorganına göre uzat.
- B) Can çıkmayınca huy çıkmaz.
- C) Mum dibine ışık vermez.
- D) Hayırlı komşu hayırsız akrabadan iyidir.
- E) Ateş düştüğü yeri yakar.

5. Bir insana, bir kitaba ya da bir söze körü körüne inanmak ancak cahillik göstergesi olabilir.

Bu cümlede geçen "körü körüne inanmak" sözünün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Bu konuda beni lütfen dikkatli dinleyin.
- B) Akla uymayan düşünceler benim benliğimde yer bulamaz.
- C) Bir aydın her konuyu iyice araştırmadan diline yerleştirmemelidir.
- D) Mantıksızlık, insanların davranışlarında bayağılığa neden olur.
- E) Bu dili enine boyuna öğreneceğim.

1. Verilen atasözleri incelendiğinde A, B, C ve D seçeneklerinde hem gerçek hem de mecaz anlam bulunurken E seçeneğinde ise gerçek anlam dışında mecazlı bir anlam söz konusu değildir.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

❖❖❖❖❖ E

2. Cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlamları incelendiğinde A seçeneğinde yer alan "ağır" sözcüğü anlaşılması güç anlamında, B seçeneğinde yer alan "ölçüde" sözcüğü oran anlamında, C seçeneğinde yer alan "izleyerek" sözcüğü art arda aynı anlamında ve E seçeneğinde yer alan "yükli" sözcüğü dolu anlamında kullanılarak gerçek anlamlarının dışında kullanılmıştır. Ancak D seçeneğinde yer alan "övgü" sözcüğü ise gerçek anlamda kullanılmıştır.

❖❖❖❖❖ D

3. "Tutmak" sözcüğü, A seçeneğinde "yer kaplamak" B seçeneğinde "taşımak", C seçeneğinde "sözünde durmak", D seçeneğinde ise "örtüşmemek" anlamında kullanılırken E seçeneğinde verilen cümleyle aynı anlamda kullanılmıştır.

❖❖❖❖❖ E

4. Verilen atasözleri incelendiğinde A, B, C ve E seçeneklerinde bir arada mecaz ve gerçek anlam bir arada düşünülürken D seçeneğinde yer alan atasözü sadece gerçek anlamda kullanılmıştır.

❖❖❖❖❖ D

5. Verilen cümlelerin anlamına bakıldığında araştırmadan, enine boyuna düşünmeden bir şeye inanmanın mantıksızlığı vurgulanmıştır. Cümlede yer alan "Körü körüne inanmak." sözü C seçeneğinde verilen yargıyla anlamsal olarak aynıdır.

❖❖❖❖❖ C

6. "Dostlarıyla anlaşamadığı zaman eski defterleri açmaya bayılır." cümlesinde geçen "eski defterleri açmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geçmişî yüze vurmak
B) Hesap amaçlı tutulan defterlere bakmak.
C) Eski hatıralarından bahsetmek
D) Geçmiş günleri özlemek
E) Dostlarına sitem etmek

7. Eğer bir yazının satır aralarını okumayı öğrenebilmişseniz, hiçbir şey sizin o yazıyı doğru anlamanızı engelleyemez.

Yukarıdaki cümlede geçen "satır aralarını okumak" sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarın söylediklerine bağlı kalmak.
B) Yazarın sözlerinden yeni çağrışımlar yaratmak.
C) Yazarın düşünmediği anlamları yazıya yüklemek.
D) Sözün gelişinden, yazılmayanları da anlamak.
E) Yazının içeriğindeki zenginliğin farkına varmak.

8. Bazı arkadaşlarımla anlaşamadığım konularda ne zaman güzel bir şekilde açıklama yapmaya kalkışsam hemen "Edebiyat yapma!" uyarılarına maruz kalıyorum.

Bu cümlede geçen "edebiyat yapmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Süslü, parlak ve sanatlı sözler söylemek.
B) Ahenkli bir söyleyişe sahip olmak.
C) Edebî bir alanda açıklama yapmak.
D) İnsanların anlamayacağı şekilde konuşmak.
E) Sanata yönelmede çevresiyle beslenmek.

9. Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir sözcük benzetme ilgisi olmadan başka bir sözcüğün yerine kullanılmamıştır?

A) Kan tükürsün adını candan anan dudaklar / Sana benim gözümle bakan gözler kör olsun.
B) Edirne'de bir sabah üçüncü şerefede / Sinan'ın güzelliği döndürmüştü başını.
C) Güç bela bir bilet aldım gışeden / Yolculuk başladı Haydarpasha'dan.
D) Bin atlı o gün çocuklar gibi şendik. / Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik.
E) Besbelli bir saat artar kederi / Belli bir yüreği yara dağların.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde duyular arası aktarma yapılmıştır?

A) Sınıfımıza yeni gelen arkadaşlarımız bize oldukça yakın davranıyor.
B) Deney tüpü kırılınca etrafa keskin bir koku yayıldı.
C) Öğretmenler, öğrencilerin cesaretlerinin kırılmasına izin vermezler.
D) İki arkadaş neşeli bir sohbe dalmışlardı.
E) Köye her gittiğinde ekşi bir elma alırım elim.

6. Verilen cümleye bakıldığında, “anlaşamadığı zaman” ifadesi ipucu niteliği taşımaktadır. Bu durumda olumsuz bir yargı olan A seçeneğindeki “Geçmişi yüze vurmak.” anlatılmak istenen yargıyı destekler niteliktedir.

A B C D E

7. Verilen cümleye bakıldığında, “satır aralarını okumak” sözüyle yazmak isteyip de yazılmayanı anlamsal olarak okuyucunun farkına varması istenmektedir. Böylece D seçeneğinde yer alan “Sözün gelişinden, yazılmayanları da anlamak.” anlatılmak istenen düşünceyi destekler niteliktedir.

A B C D E

8. Verilen cümleye bakıldığında, “güzel bir şekilde açıklama yapmak” ve “edebiyat yapmak” sözleriyle A seçeneğinde verilen “Süslü, parlak ve sanatlı sözler söylemek.” birbirini destekler niteliktedir.

A B C D E

9. Verilen cümleler incelendiğinde, A seçeneğinde yer alan “bakan gözler” derken insanlar, B seçeneğinde “Sinan’ın güzelliği döndürmüştü başını” derken duygular, C seçeneğinde “gişe” derken memur, D seçeneğinde ise “ordu” derken askerler kastedilerek bir sözcük benzetme amacı güdülmeden başka bir sözcüğün yerine kullanılmış yani ad aktarması yapılmıştır. Ancak E seçeneğinde “dağların yüreği yara” derken kişileştirme yapılmıştır.

A B C D E

10. Verilen cümlelere bakıldığında, B seçeneğinde belirtilen “keskin bir koku” sözüyle keskinlik dokunarak anlaşılırken koklamak şeklinde ifade edilmektedir. Böylece duyular arası aktarım yapılmıştır.

A B C D E

1. I. Charles Darwin'in ortaya koyduğu evrim kuramının amacı, canlıların tarihte hangi devrelerde ortaya çıktıklarından çok "nasıl" ortaya çıktıklarını açıklamaktır.
- II. "Evrim vardır." veya "Evrim yoktur." uç seçenekleri arasında kalan, başka seçenekleri tahayyül edemeyen kalıplaşmış fikirlerin değişmeyeceği bilinciyle vardığım birkaç noktayı paylaşayım.
- III. Mesleğim itibarıyla yıllardır son derece kısır bir tartışmanın içindeyim.
- IV. Evrim kavramının binlerce telmihi olmasına rağmen sanki herkes aynı şeyden bahsediyormuş gibi bir kanaat hâlen devam ediyor.
- V. "Evrime inanıyor musun, inanmıyor musun?" sorusuyla doğrudan karşılaşmam az değil.

Numaralandırılmış cümleler bir paragraf oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Aryan halklarının Asya'da bir yurtları olduğuna dair hipotez en saygıdeğer ama en kötü belgelenmiş olanıdır. (II) Bilim öncesi spekülasyon dünyasında bütün ırklar, halkların uçsuz bucaksız bir hazine olarak kabul ettiği Asya'dan gelmiştir ve bütün göçlerin doğudan batıya doğru güneşi takip ettiği varsayılmıştır. (III) Bu kapsam dâhilinde Aryanların Asya'da bir beşiği olduğu doktrini antropolojiyi ve arkeolojinin son yirmi yıldır mücadele ettiği temelsiz genellemelerden yalnızca biridir. (IV) Sergi'nin yazıları, Avrupalı Aryanların atalarının aslen Hindukuş'un kuzeyinde bir bölgede yaşayan brakisefal bir soy olduğunu varsaymaktadır. (V) Artık biliyoruz ki Avrupa ve Asya arasındaki ilişkiler atalarımızın inandığı gibi tek taraflı değildir, kültür ve nüfus her iki yöne doğru da akmıştır.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşünceyi akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Ayurveda sıklıkla tüm iyileştirici sistemlerin "anası" olarak anılır. Bu 5000 yıldan uzun bir geçmişe sahip olan ve Çin tıp sisteminden bile eskiye dayanan en kadim sistemlerden biridir. Kökleri Hindistan'daki Vedik kültüre dayanan Ayurveda, aslında Hindistan'daki yaşlı ve bilge kâhinler olan rishiler tarafından insanlığın tekrar sağlık, denge ve uzun yaşamı elde etmesine yardımcı olacak, eskimeyen bir bilge sistemi olarak aktarıldı. Ayurveda sadece bir Hint geleneği değildir.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ayurveda'yı kültürel bir değerler sistemi gibi görmek kolay ve anlaşılırdır ama sadece gelenek bazlı değildir.
- B) Ayurveda aslında sürekli bir klinik gözlem ve deneyler sürecine dayanan ampirik bir tıp sistemidir.
- C) Ayurveda başlangıçta nesilden nesle küçük dizele hâlinde düzenlenmiş sözlü bir gelenek olarak aktarılmıştı.
- D) Ayurveda'ya göre kendi iyiliğimiz için doğayla iş birliği yapmamız ve uyum içinde yaşamamız gerekir.
- E) Vedik dönemlerde Ayurveda tek başına değil, kardeş bilimleri yoga, jyotish ve vaastu ile birlikte uygulanırdı.

4. Kamus-ı Osmanî'ye göre "masal", Arapça bir kelime olan "mesel" in değiştirilmiş şeklidir. Mesel, halk dilinde meşhur olan adap ve öğütleri anlatan söz demektir. "Darbı mesel" atalardan kalma hikmetler, ibretli sözler demektir. Hemen bütün şehirlerimizde masal kelimesi kullanıldığı hâlde yurdumuzun kasaba ve köylerinin çoğunda "mesel", bazı yerlerindeyse "metel" veya "matal" kelimesi de kullanılmaktadır. Bununla birlikte biz Ankara'nın bazı köylerinde masaldan başka türkû, mani bilmece gibi türlere de "mesel" denmekte olduğunu tespit etmiş bulunuyoruz.

Bu parçada masalla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Sözcüğün kökeninin nereden geldiğine
- B) Öğüt verici söz anlamına geldiğine
- C) Yörelere farklı söylenme şekillerine
- D) Asıl anlamından farklı şekilde kullanıldığına
- E) Kendinden başka türlere de isim olduğuna

1. Paragraf oluşturma sorularında anlam akışını sağlayan ve bir sonraki cümleye referans veren yardımcı öğeler takip edilmelidir. Buna göre öncüldeki cümlelerin anlamlı şekilde sıralanışı III - V - IV - II - I şeklinde olmalıdır.

A

2. Parça dikkatle okunduğunda Aryan halkının Asya ile ilişkisinden, nerede yaşadıklarından ve nereden geldiklerinden bahsedildiği görülür. Fakat IV. cümlede Sergi'nin Aryan soyuyla ilgili varsayımından bahsedilmiştir, parçada Aryanların Asya'dan gelişiyile ilgili görüşlerden bahsedildiği için anlam akışını bozan cümle IV. cümle olmalıdır. III. cümle de anlam olarak V ile devam etmelidir.

D

3. Parçada Ayurveda'nın tanımı ve açıklaması yapılmaktadır. Rishiler tarafından yaşam kalitemize yardımcı olmasından bahsedilmektedir. Parçanın genel akışından ve "sadece Hint geleneği değildir." cümlesinden geleneğin dışında buna benzer başka bir özelliğinin olduğu anlaşılır. Bu yüzden parça "Ayurveda aslında sürekli bir klinik gözlem ve deneyler sürecine dayanan ampirik bir tıp sistemidir." cümlesiyle devam ettirilmelidir.

B

4. Parça dikkatle okunduğunda Arapça mesel kelimesinin değiştirilmiş hâli olduğu söylendiğinden A seçeneğine, adap ve öğüt anlatan söz anlamına geldiğinden B seçeneğine, bazı yörelerde "metel" veya "matal" dendiği için C seçeneğine ve türkû, bilmece, mani gibi kendinden başka türlere ad olduğundan E seçeneğine değinilmiştir. Fakat anlamının dışında başka şekillerde kullanıldığından bahsedilmemiştir.

D

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

5. Bildiğimiz anlamda karmaşık sayı düzlemleri üzerindeki fonksiyon davranışlarına dayanan fraktal biçimlere dair ilk çalışmalar Fransız matematikçi Gaston Julia tarafından yapılmıştı. Gaston Julia yaşadığı dönemde bilgisayarlar icat edilmediğinden nasıl bir şey olduğunu gerçekte hiç görememiş olsa da bugün kendi adıyla anılan Julia kümesini keşfetti. Julia'dan sonra 1960'larda Benoit Mandelbrot, Julia'nın tarif ettiği karmaşık sayı fonksiyonlarının, olası tüm davranışlarının bir arada gösterebilen ve kendi adıyla anılan Mandelbrot kümesini keşfederek fraktal geometrinin esas kurucusu oldu.

Parçada fraktallarla ilgili hangisine değinilmemiştir?

- A) Bu alanda Julia'dan önce çalışma yapılmadığına
B) Belli bir dönem şeklinin bilinmediğine
C) Fraktal geometrinin asıl kurucusunun kim olduğuna
D) Fraktalın ne demek olduğuna
E) Bu alanda yalnızca iki kişinin çalıştığına

6. (I) Selçuklu Türkiye'sinde "Darulâlâ" olarak anılan Sivas, Anadolu Selçuklularının başkenti Konya'dan sonra en önemli şehirdir. (II) 1271 yılında birbiriyle yarışırca Sivas'ın ufkunda yükselmiş üç anıtsal yapı; Gökmedrese, Çifte Minareli Medrese ve Buruciye Medresesi'dir. (III) Sivas'ta Selçuklu Dönemi'nde yapılan bu medreseler ve varlıklarını vakıf senetlerinde öğrendiğimiz diğer medreseler dönemin eğitim ve kültür düzeyini çok iyi yansıtır. (IV) Özellikle bu medreselerden Gökmedrese; mimarisi, bezemeleri, kitabeleri ve çini sanatlarının bütünleştiği müstesna bir eserdir. (V) Gökmedrese'de eğitim veren ve Sivas'ta kadılık yapan Kutbuddin Şirazi, bir filozof ve din bilgisinin olmasının yanında astronomi, fizik, tıp alanında da dikkat çeken bir âlimdi. (VI) Şirazi Gökmedrese'deki hocalığı sırasında iki kapsamlı matematiksel astronomi kitabı yazmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. I. Davranışları konusunda düzeltici dönüt alamayan çocuklar kendilerini yönetme ve sosyal uyum gösterme açısından yetersiz kalmaktadır.
II. Bugünün popüler çocuk eğitimi anlayışında gerekli ölçüde ödül, denetim ve ceza vardır.
III. Öte yandan kayıtsız anne baba tutumlarının da çocuğun sağlıklı bir öz güven duygusu geliştirmesini de güçleştireceği açıktır.
IV. Ancak ceza asla sözel algılamalar olarak algılanmamalıdır.
V. İstenmeyen davranışların fiziksel zor kullanarak düzeltilmeye çalışılması toplumda şiddetin geçerli bir eğitim yöntemi olduğu konusundaki anlayışı güçlendirmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. Güneş sisteminde sekiz gezegen olduğunu hepimiz biliyoruz. Merkür, Venüs, Mars, Uranüs, Jüpiter ve Satürn tarih öncesi çağlardan beri bilinirken teleskobun icadıyla 1781'de, Neptün ise 1846'da matematiksel olarak tahmin edilip ardından gözlenerek keşfedildi. Tabii Plüton konusuna hiç girmeyeceğim, bu konuyu aştığımızı düşünüyorum. Teleskoplar evren çalışmalarında ciddi bir icat olmuştu. Evrenin en şiddetli patlamalarını veya enerji veren cisimlerini onlar sayesinde gözlemliyoruz. Şu şekilde düşünebilirsiniz, kilometrelerce öteden deniz fenerini görebiliyoruz ama altında ki kayayı göremiyoruz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örnekleme
B) Tartışma
C) Tanık gösterme
D) Karşılaştırma
E) Açıklama

5. Parça dikkatle okunduğunda "fraktal biçimlere dair ilk çalışmalar Fransız matematikçi Gaston Julia tarafından yapılmıştı." sözünden A seçeneğine, "bilgisayarlar icat edilmediğinden nasıl bir şey olduğunu gerçekte hiç görememiş" sözünden B seçeneğine, "Benoit Mandelbrot (...) Mandelbrot kümesini keşfederek fraktal geometrinin esas kurucusu oldu." sözünden C seçeneğine, "Bildiğimiz anlamda karmaşık sayı düzlemleri üzerindeki fonksiyon davranışlarına dayanan fraktal biçimlere" sözünden Fraktal biçiminin tanımı ve ne demek olduğu anlaşıldığından D seçeneğine parçada değinilmiştir. Fakat E seçeneğine dair bilgi parçada yer almamaktadır.

❖❖❖E❖❖❖

7. Bu tarz sorularda öncelikle giriş mahiyetindeki cümle tespit edilir, ardından birbirini anlamca tamamlayan cümleler sıralanır. Giriş mahiyetindeki cümle I numaralı cümledir. Fakat anlam akışına göre I numaralı cümleden sonra II numaralı cümle değil, III numaralı cümle gelmelidir. Zira IV numaralı cümle, II numaralı cümlelerin devamı niteliğindedir. Dolayısıyla numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için II ve III numaralı cümlelerin yer değiştirmesi gerekir.

❖❖❖B❖❖❖

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

6. Paragraf dikkatle okunduğunda Sivas'taki medreselerden ve bu medreselerin katkılarından söz edilirken V. cümleden itibaren Gökmedrese'de ders veren Kutbuddin Şirazi'den söz edilmeye başlanmıştır. Dolayısıyla aynı alt temelde farklı bir başlık olan şahsiyetten söz edildiği için parça ikiye ayrılmak istendiğinde ikinci paragraf V. cümleyle başlamalıdır.

❖❖❖D❖❖❖

8. Parça dikkatle okunduğunda günlük konuşma dilinden yararlanıldığı için tartışma anlatım biçimi kullanılmıştır. Parçadaki "Şu şekilde düşünebilirsiniz, kilometrelerce öteden deniz fenerini görebiliyoruz ama altındaki kayayı göremiyoruz." burada örneklemeden yararlanıldığı görülür. "Evrenin en şiddetli patlamalarını" dediği için karşılaştırma da parçanın anlatımında kullanılmıştır. Fakat tanık gösterme parçada kullanılmamıştır.

❖❖❖G❖❖❖

9. "Sporda başarılıydım ama okuldaki derslerim felaketti! Hepsi zayıftı. Ailem dâhil kimse sebebini bilmiyordu. Sınıfın arkasında otuyordum. Hiçbir şey anlamıyordum. Çünkü ben hiçbir şey duymuyordum. Bizim evde yüksek sesle konuşulduğu için işitme güçlüğü mü kimse anlamamış. 11 yaşındayken öğretmenlerim "Kızınızı doktora götürün." deyinceye kadar doktora gitmiştik. O zaman hastanede işitme kaybım olduğunu odyometri testi sonuçlarından anladık. Meğer derslerim bu yüzden zayıfmış."

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) İşitme kaybı yaşadığını nasıl fark etti?
B) Okulda nasıl bir öğrenciydin?
C) İşitme kaybını ne zaman öğrendin?
D) Ailen işitme kaybını anlamakta neden güçlük çekmiş?
E) Ailen durumu anladığında nasıl tepki verdi?

10. Afrika boynuzu olarak bilinen Hint Okyanusu'na doğru uzanan geniş çıkıntıda binlerce yıllık geçmişe sahip bir ülke, Etiyopya. Ama coğrafi ve kültürel zenginliğine, kıta için taşıdığı öneme rağmen kendini dünyaya uzun süre açmamış, göz önünde olmamış gizemli bir diyar. Yaklaşık yüz on milyonluk nüfusuyla Nijerya'nın ardından Afrika'nın en kalabalık ikinci ülkesi. Etiyopya'nın tarihte, sömürgecilerin yıkıp geçtiği Afrika'da, başka güçlerin boyunduruğuna girmedikini, özgürlüğünü koruduğunu da belirtmek gerekiyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Betimleyici
B) Tartışmacı
C) Açıklayıcı
D) Tanık gösterme
E) Örneklendirme

11. (I) Arıcılık diğer tarımsal faaliyetlere oranla daha az sermaye ile yapılabilen ve kısa sürede kazanç sağlamaktadır. (II) Arıcılık için ciddi bir yapıya ihtiyaç duyulmadığı gibi arazi mülkiyetine de gerek yoktur. (III) İyi planlandığı veya diğer üreticilerle iş birliği yapıldığı takdirde kolaylıkla ikinci bir meslek olarak da yapılabilir. (IV) Söz konusu ürünlerin çeşitli sanayi dallarında kullanımı da gün geçtikçe yaygınlaşmakta ve artmaktadır. (V) Bal arılarının ekonomiye katkıları sıralanan ürünlerin getirisinden farklı olarak bitkisel üretimde tohum ve meyve oluşumu için tozlaşmayı sağlayarak ürün miktarı ve kalitesinde de çok büyük artışlar sağlamaktadır.

Parçada numaralandırılmış yerlerden hangisinin yerine "Arılar başta bal olmak üzere polen, arısütü, propolis ve arı zehri gibi insan sağlığı açısından son derece değerli ürünler üretirler." sözü getirilirse anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. --- Bu bağlamda sosyolojik öğeler suçun oluşumu noktasında önem arz etmektedir. Ailenin, toplumun ve kültürel, bireylerin kişiliklerinin oluşma döneminde özellikle toplumsal cinsiyetin oluşmasında kilit rol oynadığı yadsınamaz bir gerçektir. Bireye biçilen sosyolojik ve antropolojik roller toplumdan topluma kültürden kültüre farklılık göstererek biyolojik cinsiyetin toplum içerisinde varlığını cinsiyetsiz bir şekilde kanıtlayabilmesini sağlayan toplumsal cinsiyet normlarının oluşmasında etkindirler.

Bu parçanın akışına uygun olarak boş bırakılan yere getirilecek cümle aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Suç kavramı hukuki boyutu olduğu kadar sosyolojik de bir unsurdur.
B) Birey doğumundan itibaren kültürel normlar çerçevesinde yetişir.
C) Suçlu suçunu genellikle başkasının işlediğini savunur.
D) Cinsiyetlere göre suç oranları değişiklik gösterir.
E) Her suç hukuksal bir ceza karşılığında temize çıkarılamaz.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

9. Parçanın geneli A seçeneğinin cevabıdır. B seçeneğinin cevabı "okuldaki derslerim felaketti! Hepsi zayıftı." sözünden çıkarılabilir. C seçeneğinin cevabı "11 yaşındayken" ile başlayan cümlede açıkça verilmiştir. D seçeneğinin cevabı "bizim evde yüksek sesle konuşulduğu için" sözünden çıkarılabilir. Fakat parçada ailenin işitme kaybı yaşadığını öğrendikleri çocukları hakkında verdikleri tepki ile ilgili bir bilgi yer almamaktadır.

E

10. Parça dikkatle okunduğunda genel çerçevede Etiyopya'yla ilgili bilgilerin verildiği görülmektedir. Nesnel bir anlatım hâkimdir. Açıklayıcı anlatım parçada kullanılan baskın anlatım biçimidir.

C

11. Paragrafa cümle yerleştirme sorularında bütün cümlelerin dikkatle okunmasının yanında referans olabilecek sözcüklere dikkat edilmelidir. Soru kökünde verilen cümlede arının ürettiği mahsullerden söz edilmiştir ve bu cümlede referans olabilecek sözcük IV. cümlede "söz konusu ürünler" sözü ile açıkça verilmiştir. Yerine koyduğumuzda da anlam bütünlüğüne ters düşen bir durum olmadığından soru kökündeki cümlelerin IV numaralı yere getirilmesi doğru olacaktır.

D

12. Parçada boşluk doldurma sorularında yapılacak olan ilk şey, boşluğun devamındaki cümleyi okumaktır. Boşluk başta ve ortadaysa devamındaki cümle, boşluk sondaysa öncesindeki cümle bize boşluğa yerleştirilecek cümle ile ilgili bilgi verecektir. Buna göre parçada boşluktan sonraki ilk cümlede yer alan "sosyolojik öğeler suç oluşumu noktasında önem arz eder" sözünden hareketle A seçeneğindeki "yalnızca hukuk boyutu değil sosyolojik unsurların da etkisi" kolu cümle ilk cümle için uygun olacaktır.

A

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Öyle romanlar vardır ki ilk okunuşta sevilse bile tam lezzetine varılmaz ya da doyulmaz bir daha okunur. Her okunuşta gözden kaçmış bir yanını veya çözülmemiş bir sırrını açık eder. Saklı dünyalarını tekrar tekrar ve farklı farklı sunar bize.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazen bir eseri tekrar elimize aldığımızda eserden farklı tatlar alabiliriz.
- B) Okuma sevgisi eserleri tekrar tekrar okumakla kazanılır.
- C) Romanlar yeniden okunduğunda gerçek değerini yansıtır.
- D) Yazarın eserde kullandığı dil eserin değerini belirler.
- E) Roman içinde sırlar barındırdığı için yeniden okunması gereken bir türdür.

2. Şairlerin katıldığı bir toplantıda kitabı olan şairlere öncelik verilmiş, kitabı olmayan şairler ise biraz dışlanmıştı. Oysa kitabının olması bir şairi şair yapan şey değildir. Basılı bir kitabın bulunması, elbette şairin bir külliyyatının olması açısından önem arz eder, başkalarına ulaşma adına kıymet taşır. Ancak nitelik açısından hiçbir kıymeti yoktur. Sözüm ona üç ayda üç kitabı yayımlayabilen bir şairin şiirlerinde nitelik aramak boş bir uğraştan öteye geçmeyecektir.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirde nicelik kaliteyi belirlemektedir.
- B) Şiirin değeri onun kalıcılığı ile ölçülebilir.
- C) Şairlerin kitaplarının olması onları tanınmış yapar.
- D) Şiirde nicelikten çok nitelik önemlidir.
- E) Şiirlerini kitaplaştıran şairler daha önemlidir.

3. Benim için önemli olan haberdeki gerçekliktir. Gerçek olmayan, gerçeği yansıtmayan haber yazmayı etik dışı buluyorum. Günümüzde sadece günlük kariyer telaşı için bu tür davranışlarda bulunanlar olsa da ben emin olmadığım haberleri kesinlikle yayınlamıyorum. Diğer gazeteci arkadaşlara da gazetecilik etiğinin en önemli mihenk taşı olan bu durumu göz önünde bulundurmalarını tavsiye ediyorum.

Bu metin aşağıda verilen hangi soruya bir cevap niteliği taşımaz?

- A) Bir gazete yazısında önemli olan nedir?
- B) Doğruluğundan emin olmadığınız haberi yayınlarmısınız?
- C) Yeni gazetecilerin haberlerinde neler olmalıdır?
- D) Gazete yazarlarına tavsiyeleriniz nelerdir?
- E) Etik dışı bazı haberlerin yapılmasını neye bağlıyorsunuz?

4. Geçenlerde sosyal medyada yeni bir akım başlatmışlar. Yıllar önce çektiğiniz bir fotoğrafınızı aynı yerde, aynı pozla yeniden çektiyorsunuz. Paylaşılan fotoğraflardaki farklar bazen sizi gülümsetirken bazen boğazınızda kocaman bir düğüm oluveriyor. Fotoğraflardan birinde bugün otuz beş yaşına gelmiş bir adamın bebeklik pozunu yeniden verdiğini görüp kahkahalarla gülüyor, diğerinde ise on kişilik geniş bir aileden geriye yalnız bir kişinin kaldığını görerek hüzünleniyorsunuz.

Parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Sosyal medya geçmişle geleceğin arasındaki farkı ortaya çıkarır.
- B) Hayatta hiçbir şey olduğu gibi kalmaz ve hayat sürekli bir değişim içindedir.
- C) Kaybettiğimiz insanları fotoğraflarda anmak insana hüzün katar.
- D) Bazı insanlar büyüseler de bir tarafları hep çocuk kalır.
- E) Sosyal medya hayatımızın her anında vazgeçilmez olmuştur.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Parça dikkatli incelendiğinde, “Her okunuşta gözden kaçmış bir yanını veya çözülmemiş bir sırrını açık eder.” ifadesiyle A seçeneğinde yer alan “Bazen bir eseri tekrar elimize aldığımızda eserden farklı tatlar alabiliriz.” cümlesinin vurgulanmak istenen düşünce olduğu görülür.

A

2. Verilen parçada çok eser veren şairlerin az eser veren şairlerin önüne geçtiği düşüncesinin yanlış olduğu, çok eser veren yazarın nitelik yönünden zayıf olabileceği dile getirilmiştir. Buna göre D seçeneğinde verilen “Şiirde nicelikten çok nitelik önemlidir.” cümlesi ana düşüncedir.

D

3. Verilen parçaya bakıldığında, bir gazetecinin haber yaparken dikkat etmesi gerektiği en temel unsur belirtilirken aslında mesleğe de yeni başlayanlara bir öğüt niteliği taşıdığı görülmektedir. O yüzden parça E seçeneğinde bulunan “Etik dışı bazı haberlerin yapılmasını neye bağlıyorsunuz?” sorusuna yanıt değeri taşımaz. Çünkü parçanın geneli bu soruya yanıt niteliğinde değildir.

E

4. Parça dikkatli incelendiğinde, yıllar önce çekilen fotoğraf ile yıllar sonra çekilen fotoğraf arasında benzerlikler bulunduğu gibi gerek yaş gerek aileden bazı kişilerin hayatta olmayışı ile değişimin söz konusu olduğu da anlatılmaktadır. Buna göre “Hayatta hiçbir şey olduğu gibi kalmaz ve hayat sürekli bir değişim içindedir.” cümlesi parçada vurgulanmak istenen düşüncedir.

B

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

5. "Kitap okumak lazım" sözü aslında bir şey ifade etmeyen, öylesine söylenmiş bir nasihatten öte geçmeyen bir şey. Bu öğüdü verenin kitaplar hakkında konuşurken muhatabının ilgilerini hayallerini bilmesi ve kitaplar dünyasında yol gösterici bir rol üstlenmesi lazım. Sözüm ona korkmaktan nefret eden, korku filmlerinden bile haz etmeyen birinin sırf kitap okumak için eline geçen bir Stephen King romanını okuması, bilim kurgu eserlerden hoşlanmayan bir insanın *Harry Potter* okumaya çalışması, okura hiçbir şey kazandırmayacağı gibi okuru tüm kitaplardan soğutmaya neden olabilir.

Verilen parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitap okumak, kelime dağarcığımızı geliştirir.
B) Kitaplar, hayaller dünyasına ait olduğu için okurken seçici olunmalıdır.
C) Romantik insanlar bilim kurgu eserlerden ve korku romanlarından hoşlanmazlar.
D) İnsanlara öğüt vermek faydalı bir iş değildir.
E) Okunacak kitap seçilirken okurun ilgisi belirleyici olmalıdır.
6. Genç bir yazar kaleme alacağı romanın konusunu Neyzen Tevfik'e anlatır. Konunun sonuna gelince Neyzen memnun olmadığını belirten bir yüz ifadesiyle "Bu konuyu pek beğenmedim." der. Genç yazar bu cevaptan memnun olmayarak yüzünü buruşturur ve "Öyle ama siz hiç roman yazmadınız. Nasıl fikir yürütüyorsunuz?" diyerek itiraz eder. Neyzen Tevfik sinirlenir: "Ben yumurtanın da iyisini, bayatını anlarım fakat hiç yumurtlamadım." der.

Verilen parçada aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Eleştirmenin eleştireceği türde eser vermiş olması gerekir.
B) İyi bir eleştirmen eleştiri türünde önemli bir kişi olmalıdır.
C) Eleştirmenin eleştirdiği türle ilgili eserinin olmasına gerek yoktur.
D) Roman yazan birinin eleştirmen olması eleştirilerin niteliğini değiştirir.
E) Eleştirmenin her türde eleştiri yapması uygun bir durum değildir.

7. Ben özgürüm ve özgürlüğe müptelayım. O hâlde benim kalemim de hürdür. Kalemimin ne zaman ne yazacağına kimse karar veremez. En önemlisi sanat, her meseleyi, her önüne gelen soruyu çözmek için kullanılacak kadar sıradan ve ucuz değildir. Kalem sanatın timsali, ben de bir sanatçı isem kalemim de yalnız sanat adına yazar. Kalemimin sanat dışında mürekkep tüketmesi kalemin hürriyetine aykırıdır.

Bu düşüncelere sahip bir yazardan aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Sanat toplum içindir.
B) Sanatçı kimse tarafından yönlendirilmemelidir.
C) Sanat herkesten bağımsız olmak zorundadır.
D) Sanatsal kaygı içerir.
E) Sanat bir düşünce veya kişinin tekelinde düşünülemez.

8. ... Aynalarla dost olmaktan çok kendisi ile dost olmalı insan. Kendisiyle barışık olmayan, kendi kendinin farkına varamamış insan başarılı olamaz. Kendi kendini tanıyor olmak hayat merdivenlerinin basamaklarında tökezlemeyi engeller. Becerilerinin, ilgilerinin ve meziyetlerinin farkında olan insan mutlu olur. Ne diyordu Isaac Newton: "Dünyaya nasıl göründüğümü bilmiyorum ama ben kendimi, henüz keşfedilmemiş gerçeklerle dolu bir okyanusun kıyısında oynayan, düzgün bir çakıl taşı ya da güzel bir deniz kabuğu bulduğunda sevinen bir çocuk gibi görüyorum."

Parçada vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan sadece kendi kendisinin dostudur.
B) Keşifler yapmak kişiye başkalarının gözünde değer kazandırır.
C) Önemli olan kişinin kendisini nasıl gördüğüdür.
D) Başkasının düşüncelerine değer vermeyen insan başarılı olamaz.
E) İçindeki çocukluğu öldürmeyenler başarılı olabilir.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

5. Parçada kitap okumanın gerekliliği, okuyucunun kitap seçiminde ilgi ve tarzının önemli olduğu anlatılmaktadır. Buna göre "Okunacak kitap seçilirken okurun ilgisi belirleyici olmalıdır." cümlesi asıl anlatılmak istenen düşüncedir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

7. Verilen parçada, bir sanatçının sanatını sorunlar üzerine değil sanat üzerine yaptığı anlatılmıştır. B, C, D ve E seçeneklerinde sanatın toplumsallıktan uzak, sanat için olmalıdır düşüncesi yansıtılmıştır. A seçeneğinde verilen "Sanat toplum içindir." anlayışı bu düşüncelere ters düşmektedir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

6. Verilen parçada, bir yazarın eserini değerlendiren bir eleştirmenin o türde eser vermiş olmasına gerek olmadığı sadece yetkinliği olmasının gerektiği ifadesinden C seçeneğinde bulunan "Eleştirmenin eleştirdiği türle ilgili eserinin olmasına gerek yoktur." yargısı çıkarılabilir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

8. Parçada, insanın başkaları tarafından değil, kendi kendini nasıl gördüğü ve herkesten önce kendisinin farkına vararak başarılı olabileceği vurgulanmak istenmiştir. Anlatılan bu düşünceyle vurgulanmak istenen temel düşünce C seçeneğinde verilen "Önemli olan kişinin kendisini nasıl gördüğüdür." cümlesidir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

9. Bir olmak, hepimizin aynı olması anlamına gelmez. Her varlık biriciktir ve özgündür. İki varlık asla aynı mekânı kaplamaz. Ağacın bir bütüne varabilmesi için tüm parçalarına ihtiyaç duyması gibi her ruhun varacağı özel bir yeri vardır. İnsanlar çeşitli hileler yapabilirler ama sonunda her şey doğru yere gelecektir. Bazılarımız düz bir yol ararken, bazılarımız dolambaçlı yollar kat etmekten hoşlanır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi çıkarılmaz?

- A) İnsanların bir olması birbirlerine benzemesi şeklinde algılanmamalıdır.
B) Her varlığın kendine özgü tekliği söz konusudur.
C) Her şeyin sonunda ne olacağı bellidir.
D) İnsanların bazıları daha karmaşık bir yaşamı sevebilirler.
E) Her varlığın kendine özgü özellikleri olduğundan mekânda tektir.
10. Bir müzisyen müziğini içinde taşır. Bir çalgıya gereksinimi yoktur çünkü onun kendisi müziktir.

Böyle söyleyen bir eleştirmenden aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Müzisyenlerin ilhamı kendilerinden gelir.
B) Çalgılar soyut olanın somut olarak dışavurumundan başka bir şey değildir.
C) Müzik, müzisyene sonradan verilen bir nimetten çok, onunla doğan bir kavramdır.
D) İnsan için müzik ne ise müzik için de çalgı odur.
E) İnsan doğuştan bir müzisyen, aynı zamanda da bir müziktir.

11. İş gerçek bir şey değildir, sadece bir anlaşmadır ama gene de işin amacı bunun insanları, ürünleri ve hizmeti nasıl etkileyeceğini göz önünde bulundurmadan işin içinde kalmaktır.

Sözü edilen düşünceden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İş, aslında kendi içinde kalınması ilkesini gerekli kılan bir anlaşma sistemidir.
B) İş gerçek olmadığı için boş bir uğraştan ibarettir.
C) İşin kimlere, nasıl etki edeceği pek önemli değildir.
D) Dünyada gerçek olan tek şey işin gerçekliğidir.
E) İşin içinde kalmak aslında işin tam olarak gerçek amacıyla örtüşür.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

9. Verilen parçada her insanın aynı olmadığı kiminin düz ve hileli, kiminin ise daha meşakkatli ve dolambaçlı zor yolları tercih ettiği anlatılmıştır. Ancak bu durumdan, gidilen yol farklı olsa da sonucun aynı olacağı anlamı çıkarılamaz. Parçadan her insanın farklı olduğu, her varlığın kendine özgü tekliği olduğu, insanların bazılarının daha karmaşık bir yaşamı sevdiği ve her varlığın kendine özgü olsa da mekânda tek olduğu sonucu ve anlamı çıkarılabilir.



11. Parçada, işin somut bir şey olmadığı ve sadece içinde kalınacak bir kavram olduğu dile getirilmiştir. Buna göre A, B, C ve E seçenekleri parçadan çıkarılırken D seçeneğinde yer alan "Dünyada gerçek olan tek şey işin gerçekliğidir." yargısı parçadan çıkarılamaz.



10. Verilen parçaya bakıldığında, bir müzisyenin bir müzik aletine gerek duymadığı çünkü müziğin onun içinde yani benliğinde olduğu anlamı çıkarılabilir. Seçenekler incelendiğinde A, B, C ve E doğrudan parçayla ilgiliyken D seçeneğinde yer alan cümle parçayla ilgili değildir.



Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

1. Herkes bir gün yaşlanacaktır ancak hiç kimse işe yaramayacak kadar yaşlanmaz.

Bu cümlede anlatılmak istenen en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesin bu dünyada bir görevi vardır ve bu yüz-
dendir ki hiç kimse atıl bir duruma gelmez.
B) Yaşlılık, hayatın asla değiştirilemeyecek gerçek-
lerinden biridir.
C) İşe yarıyor olmak kişinin yaşlanmadığını gösterir.
D) Yaşlanmak sadece yılların geçmesi ile değil kişi-
nin yaptığı işlerin niteliği ile ölçülür.
E) Her nefis ölümü tadacaktır fakat önemli olan dünya-
da bir eser bırakabilmektir.

3. Eğer bir kişi yedi yaşındaki inançları ile otuz yedi ya-
şında kendini hâlâ iyi ve mutlu hissedebiliyorsa bu
kişi ömrünü boşa harcamış demektir. Eski düşünce-
lerden, alışkanlıklardan, inançlardan ve sırası geldi-
ği zaman eski arkadaşlardan sıyrılmak gereklidir. Bu
şeyleri arkada bırakıp yürüyebilmek insanlar için zor
bir derstir ancak yine de yermek gerekmez. Bu onun
için sadece bir zorunluluktur. Yenilikler, ancak onlar
için yer açtığımızda yaşantımıza girebilirler. Yılan, de-
risini değiştirip eski yükünden sıyrıldığı zaman daha
genç görünür oysa daha genç değildir.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukluk zamanlarında kurulan hayaller yetişkin-
likte sadece yol göstericidir.
B) İnsanın bir yanının çocuk kalması yerilecek bir
durum değildir.
C) İnsanın yenilenmesi ancak eski dostlarını terk et-
mesiyle mümkündür.
D) Yeniliklere ve gelişime açık olmak demek, kişinin
eski hâline gelmiş her şeyini zamanı geldikçe ye-
nileriyle değiştirmesini zorunlu kılar.
E) Kolay olan eskide kalmış her şeyi terk etmektir.
Zor olan ise yeniyi alışma çabasıdır.

2. Bir hekim, hastanın iyileşeceğine inanmıyorsa içinde
mesleki ahlâk kurallarına dayalı olarak taşıdığı umut
bile tek başına yeterli olamaz. İnanmak, sadece eği-
timin bir kavramı değildir. İnanmak, insanoğlu için
tüm yapacağı işlerin başarıya ulaşmasında temeldir.
İnsan; inandığı şeyler uğruna çabalar, vakit harcar,
kafa yorar ve başarma telaşına düşer. Yaptığınız veya
yapacağınız işe inanmadan ister doktor olun ister öğ-
retmen olun isterseniz de futbolcu asla başarıya ula-
şamazsınız.

**Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarı-
lamaz?**

- A) İnanmak yalnız eğitim kavramı olmayıp tüm alan-
ları ilgilendirir.
B) Bir hastalığın tedavi edileceğine öncelikle doktor
inanmalıdır.
C) Bir işin başarılması o işe olan inançla gerçekleşir.
D) Bir işin başarılmasına inanmadan taşınan umut,
kişiyi başarıya götürmez.
E) Umut, inanmanın temelini oluşturur.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

1. Parçada, herkesin yaşlanacağı ancak yaşlansa dahi işe yaramayacağı düşüncesinin yanlış olduğu anlatılırken parçadan çıkarılacak en kapsamlı yargı ise A seçeneğinde bulunan "Herkesin bu dünyada bir görevi vardır ve bu yüzdendir ki hiç kimse atıl bir duruma gelmez." olacaktır.

A

2. Parçada, inanmak kavramının anlamı örneklemelerle açıklanırken her başarının temelini inanmak kavramının oluşturduğu da vurgulanmaktadır. Buna göre; A, B, C ve D seçeneklerine ulaşılabilirken E seçeneğinde yer alan yargıya ulaşamaz.

E

3. Parçada, insanın daima yenilgiye açık olması, yeri ve zamanı geldiğinde eskiden kurtulması gerektiği anlatılırken parçada vurgulanan düşünce D seçeneğinde yer alan "Yeniliklere ve gelişime açık olmak demek, kişinin eski hâline gelmiş her şeyini zamanı geldikçe yenileriyle değiştirmesini zorunlu kılar." yargısıdır.

D

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

4. Yahya Kemal'in şiirlerini ikiye ayırarak yarısına bu eski, yarısına bu yeni demek tuhaf bir yaklaşım olur. (I) Yahya Kemal'den öte bir ilham, bir ruh nasıl hem eski hem de yeni olabilir? (II) Daha da öte Yahya Kemal gibi olgunlaşmış bir şairde birbirine tamamen karşıt iki anlayış nasıl bir arada var olabilir? (III) Galiba bu hata onun gazellerini birer taklit olarak görmekten ileri geliyor. (IV) Yahya Kemal'in gazeli ile manzumesi arasındaki fark çok da belirgin değildir. (V) Bakıldığı zaman her ikisinde de aynı ilham aynı coşku, aynı tat vardır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. On dokuzuncu yüzyıla kadar Batı'daki edebiyat eleştirisi tamamen dogmatikti ve üç esas adına varlığını koruyordu; akıl, tabiat ve eskiler. (I) Bu üç çemberin dışında güzellik görülüyordu. (II) Tüm varlığına rağmen bu eleştiri, edebiyatın gelişmesine mâni olamamıştı. (III) Söz gelimi Racine, şaheser sayılan eserlerini hiçbir kuralın dışına tırnağına dokunmadan yaratabiliyordu. (IV) Özünde kurallar ve bu kuralları oluşturan kalıplar hiçbir sanatçı için zannedildiği kadar sıkıcı ve engelleyici değildir. (V) Bunun aksine fazla serbestlik sanat için daima zararlı da olmuştur. (VI) Herkesin kendi kafasına göre bir kalıp uydurmaya çalışarak yazması, yazma tekniğinin ilerlemesine engeldir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Komedi, gülmedikçe komedi değildir. Kabul ama "Gülür de nasıl istersen öyle güldür." diyerek komedyaya varılmıyor. Hatta iş komediden de öte şaklabanlığa doğru başını almış gidiyor. Bayağılığa vardktan sonra insanları güldürmek hiç de zor bir iş değildir. Oyunla, espriyle, taklitle seyirci bir şekilde güldürülebilir ama gerçek bir komedi oyunu, güldürme başarısını küçümsemekle başlar. Dramı aşağılayan şey nasıl ucuz göz yaşlarıysa komediyi bayağılaştıran da öylesine atılmış kahkahalardır. Komedi insanların gülünç yönlerini sergilemekten daha ciddi bir sanattır. Güldürmenin arkasında insanları düşündürebilme yeteneğini de bünyesinde barındırmalıdır.

Bu parçada komedi oyunları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsanlar bir komediye gülerken düşünebilmeli, bu yolla bir öz eleştiri yapabilmelidir.
B) İnsanları sadece kahkahalara boğma amacı taşıyan bir komedi şaklabanlıktan öteye geçemez.
C) Şive taklitleriyle, esprilerle, kekemelik ve sakatlıklarla insanları güldürmek gerçek komedi olamaz.
D) İnsanların komediye yalnız gülmek için gitmeleri komedyaya uygun değildir.
E) Komedi görünendeki değil görünmeyendeki gülünçlüğü gösterme işidir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

4. Paragrafı ikiye bölme sorularında bir parçada aynı temanın farklı yönleri ele alınmaktadır, dolayısıyla konunun değiştiği bölüm ikinci paragrafın ilk cümlesi olur. Buradan hareketle cümleler incelendiğinde, I. cümleden itibaren farklı bir yön, IV. cümleden itibaren farklı bir yön ele alınmıştır. Buna göre, parça IV. cümleden itibaren ikiye bölünebilir.



6. Verilen parçaya göre, "Güldürmenin arkasında insanları düşündürebilmeli" ifadesiyle A seçeneği, "Hatta iş komediden öte şaklabanlığa doğru başını almış gidiyor." ifadesiyle B seçeneği, "Oyunla, espiyle, taklitte seyirci bir şekilde güldürülebilir ama gerçek bir komedi oyunu, güldürme başarısını küçümsemekle başlar." ifadesiyle C seçeneği, "Güldürmenin arkasında insanları düşündürebilme yeteneğini de bünyesinde barındırmalıdır." ifadesiyle E seçeneğine parçadan ulaşılabilir. Ancak parçaya bakıldığında D seçeneğindeki ifadeye ulaşamaz.



5. Paragrafı ikiye bölme sorularında bir parçada aynı temanın farklı yönleri ele alınmaktadır, dolayısıyla konunun değiştiği bölüm ikinci paragrafın ilk cümlesi olur. Buradan hareketle cümleler incelendiğinde, I. cümleden itibaren farklı bir yön, IV. cümleden itibaren farklı bir yön ele alınmıştır. Buna göre parça IV. cümleden itibaren ikiye bölünebilir.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

7. Edebiyat kelimesi, yazara dayalı anlatımdır. (I) En eski ürünler söze veya resme dayanan anlatılardı. Efsaneler, masallar, folklor ürünü olan her çeşit gelenek, halkların öznel düşüncelerini aktaran sözlü edebiyat ürünleridir. (II) Bugün bile tiyatro sahnesinde ya da sinema perdesinde bir mimiğin, bir jestin anlatım aracı olarak kullanıldığını görmekteyiz. (III) Ne var ki medeniyet, kendi edebiyatını tespit etmek, başvurulacak bir kaynak hâline getirilmek ve bu kaynağı ya dolaylı olarak ya da doğrudan doğruya inerek edebiyatına sahip çıkabilmek için her anlatım aracından önce yazıya başvurmak eğilimindedir. (IV) Kelimeleri, cümleleri hareketlendirerek, vurgulayarak ve nesir yoluyla günlük konuşma diline yaklaştırabilir veya mısra ile günlük dilin ötesine yüceltebiliriz. (V) Edebiyat, her zaman anlatmak istediklerini yazı işaretleri ile anlatır.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

8. (I) Okumamanın getirdiği bilgisizlik, bu bilgisizliğin de getirdiği ukalalık iyice gemi azağa almış durumda. (II) İnsanların bu zamanda öğrenme ve bilgi edinme ihtiyaçlarını yalnız televizyonlardan gideriyor oluşunu aklım almıyor. (III) Benim sözlerim asla elifi görse mercek sanan, okuması yazması olmayan cahil insanlara değil. (IV) Benim sözlerim kendilerini aydın gördükleri hâlde nato kafa nato mermer insanlara. (V) Umarım aydınlarımız kendilerini tüketmeden okumaya daha çok yönelirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir deyim açıklayıcısıyla verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Son yıllarda özellikle büyük şehirlerde açılan sergilerin sayısı gittikçe artıyor. (II) Resme düşkün olan, resmin ardındakini görebilenler bu sergilere büyük ilgi gösteriyorlar. (III) Ayrıca bu sergilerde resme ilgi ve yeteneği olan ancak bunu amatör bir ruhla yapan ressamlar birbirleriyle fikir alışverişinde bulunup usta ressamlardan faydalanma fırsatı yakalıyorlar. (IV) Yine bu sergilerde, sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirilerek toplumsal duyarlılıklar da oluşturuluyor. (V) Düzenlenen sergilerin birtakım sıkıntılarının olduğu görülüyor. (VI) Örneğin, ressamlar çok amaçlı sergi salonlarına sahip olamamaktan, resim sergilerinin reklamlarının yeterince yapılmamasından ve sadece belirli bir zümrenin ilgisinden şikâyetçi. (VII) Ressamların bir sıkıntısı da öğrencilerin bu sergilere yeterince yönlendirilmiyor oluşu. (VIII) Resmin anlatıldığı, ressamın değerinin belirtildiği öğrencilerin sergilere yönlendirilmesi sanatımız açısından muhteşem olmaz mı?

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında I, II, III ve IV numaralı cümlelerde edebiyatın tanımı yapılarak dünden bugüne tarihsel anlatımı yapılmış ve edebiyatın geliştirilmesi anlatılmıştır. Ancak V numaralı cümlede ise edebiyatın işlevi ve aracı söylenerek farklı bir konuya geçiş yapılmıştır.



9. Paragrafı ikiye bölme sorularında bir parçada aynı temanın farklı yönleri ele alınmaktadır, dolayısıyla konunun değiştiği bölüm ikinci paragrafın ilk cümlesi olur. Buradan hareketle cümleler incelendiğinde I. cümleden itibaren farklı bir yön, V. cümleden itibaren farklı bir yön ele alınmıştır. Buna göre, parça V. cümleden itibaren ikiye bölünebilir.



Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

8. Numaralanhmış olarak verilen parçaya bakıldığında III numaralı cümlede yer alan “elifi mertek sanma” deyi-mi toplumumuz tarafından “bilgisiz, cahil insanlar” için kullanılır. Buna göre, bu cümlede deyim açıklaması-yla birlikte verilmiştir.



1. ----. Gurur, yani içten gelen büyülenme; devrin değer hükümlerinden gıdalanarak şekil kazanır, konusunu cemiyette bulur, genç ruhlarda bu konuya bağlı ateşli bir inanç hâlini alır. Bu inanç, hayatı enerji ile yüklü gencin hareketlerinin kaynağı olur. İncanın içselliği ve verimliliğidir, takdirlere layıktır.

Bu parçanın aşağıdaki cümlelerden hangisiyle başlaması en uygun olur?

- A) Gururlu olmak başarının en önemli ögesidir.
B) İnanç ile yapılan işler başarı ile sonuçlanır.
C) İnsanların kalplerinde taşıdıkları umutlar, onlara yeni ufuklar açar.
D) Her devrin gençliği başka bir gurur ile yaşamıştır.
E) Büyükmek, insanlar için de lazım olan bir duygudur.

2. Profesör Doktor Mehmet Kaplan'a göre öğretmenler kültürlü insanlar yetiştirmek suretiyle milletin kültürünü zenginleştirirler. Keşfedilecek yetenekli bir genç; yazarlığın bir Ziya Gökalp'i, bir Yahya Kemal'i olabilir. Diyarbakır'da Ziya Gökalp'in kabiliyetini tabiat dersleri veren bir Rum doktor keşfetmiştir. ----. Zira onlar bire bin verirler. Yetenekleri geliştirilirse onlardan bütün millet ve insanlık faydalanır. Kültürün gerçek işçileri, üreticileri ve çoğaltıcıları öğretmenlerdir.

Bu parçanın akışına göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Öğretmenler âdeta yeni nesli inşa eden ustalardır.
B) Öğretmenler bütün öğrencilere aynı eğitim ortamını sağlayarak başarı kazanmalıdır.
C) Öğretmenler herkese ortak ders verirken kabiliyetli gençlerle ayrıca meşgul olmalıdır.
D) Gençleri keşfetmek sadece öğretmenlere bırakılmamalıdır.
E) Doktorların da eğitim öğretim etkinliklerinde aktif şekilde rol alması öğrencilerin verimini artırır.

3. ----. Kendisini çölde vahşi hayvanlarla sohbet hâlinde bulan Leylâ'nın kavuşma teklifine karşı; "Git! Ben Leylâ'yı değil, Leylâ'nın hayalini arıyorum" derken o, her sevda çağının kendinden aşığı aldığı bu yeryüzünde aşkın aşığı olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aşk, kavuşamama duygusu ve tasavvufi bir olgudur
B) Leylâ, Mecnun'a âşık değildir
C) Aşk, yalnızca bir duygudan ibaret değildir
D) Leylâ'yı Leylâ yapan Mecnun'un yüreğindeki Leylâ yansımasıdır
E) Çöller büyük tehlikelerle doludur

4. Postmodern dönem içerisinde yazınsal alanda iki metin arasındaki alışveriş işlemlerini belirtmek için kullanılan "metinler arasılık" kavramı, son yıllarda sanatın diğer alanlarında da kullanılmaktadır. Buna göre bu kavramın anlam ve kapsamı oldukça genişlemiş, sanatın öteki biçimleri arasındaki alışveriş işlemlerini belirtmek için de "göstergeler arasılık" kavramı kullanılmıştır. Sözü edilen alışveriş işlemlerinin resimde sıklıkla kullanılmasıyla da "resimler arasılık" kavramı da kullanılmıştır. Söz konusu bu alışverişler 20. yüzyılda daha çok olmuş ve pop art denilen anlayışla gerçekleşmiştir. Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşmasıyla her türlü bilgiye ulaşmanın kolaylaşmasına bağlı olarak bu akım, günümüz postmodern anlayışın vazgeçilmez bir unsuru hâlini almıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Postmodern anlayışla yazılı ürünler arasında bazı ilişkiler bulunmaktadır.
B) Postmodernizm insanı en iyi anlatan akımdır.
C) Postmodernizm etkisini 20. yüzyılda göstermiştir.
D) Pop art, postmodernizmin temelini atmıştır.
E) Kültür alışverişi en çok 20. yüzyılda gerçekleşmiştir.

1. Verilen parçanın başına getirilebilecek en uygun ifade D seçeneğinde yer alan "Her devrin gençliği başka bir gurur ile yaşamıştır." cümlesidir. Çünkü parçada gururun her devirde her kuşakta şekilleneceği anlatılmaktadır.

 D 

3. Verilen parçadaki boşluğa, A seçeneğindeki ifade getirilmelidir. Çünkü boşluğa en genel kapsamlı yargı getirilmeli ayrıca parça devamında yargının açıklayıcı ve genişletilmiş hâli olarak zorundadır.

 A 

2. Parçada anlatımın akışına göre en uygun cümle, C seçeneğinde bulunan "Öğretmenler herkese ortak ders verirken, kabiliyetli gençlerle ayrıca meşgul olmalıdır." olacaktır. Çünkü parçada, örneklendirme üzerinden öğretmenlerin üstlendiği görevler ve önemi vurgulanmıştır. Öğretmenlerin katkısının vurgulanacağı yerde üstlendiği görev söylenmelidir.

 C 

4. Parçada, "Postmodern" anlayışın tanımı ve yazınsal ürünler içerisinde alanı belirtilmiştir. Günümüzdeki edebî eserlerin birçoğunun bu anlayışla yazıldığını eserlerin de anlayışının bu akım üzerine olduğu vurgulanmıştır. Böylece A seçeneği bize en uygun söylenebilmek söz olmalıdır.

 A 

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

5. Dillerin gelişmesini ve değişmesini hazırlayan bazı etkenler vardır. Bu etkenler iki yönlüdür. Her dil kendi iç yapısından gelen zorlamalarla değişmeye ve gelişmeye uğradığı gibi toplumsal yapıdan gelen etkilerle de değişir, gelişir. Çünkü dil, toplumsal yapıya bağlı bir kurumdur. Toplum yapısındaki gelişmeler, değişmeler yankısını dil içinde gösterir. Yaşama, düşünme ve duyma ortamındaki yenilenmeler yeni sözcük dizgelerinin ortaya çıkmasına yol açar. Bazı sözcükler de zaman içinde yeni anlamlar kazanabilir.

Yukarıdaki paragraftan çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her dil başka dilden aldığı sözcükleri kendisine uydurmaya çalışır.
B) Bir dilde yeni sözcükler oluşmasının birçok farklı nedeni olabilir.
C) Bir sözcüğün süreç içinde farklı yeni anlamlar kazanması o dilin geliştiğini gösterir.
D) Toplum yapısındaki değişmelerin sonucu olarak dilde de değişme ve gelişmeler olur.
E) Sosyal yapıdaki bazı değişiklikler dildeki bazı sözcüklerin unutulmasına neden olabilir.

6. Dikkat ediyorum da bugünlerde bir şiir telaşı var. Daha doğrusu bir şair telaşı... Bu, bizim ilk çıktığımız zamanlara bazı yönlerden benziyor bazı yönlerden ise hiç benzemiyor. Ömrünün baharında bir sürü genç çıkıyor her yıl. Kimi sanat yapma gayesiyle kimi ise içindekileri kâğıda dökme hevesiyle şiire sarılıyor. Ama ne tüm geçmişi kendi özünde damıtan bir şairimiz var henüz ne de bu şairlerin şiirimize getirdiği yeni bir anlayış. "Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur." derler; bir şair de aynen öyledir. Gelişinden, ilk emeklemelerden kendini belli eder.

Yukarıdaki parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir bilgisi ve birikimi iyi olan şairler, günümüzde giderek artmaktadır.
B) Bir şairin gücünü ölçmek için, o şairin sanatkâr kimliğine bakmak gereklidir.
C) Geçmiş özümsemiş veya yeni bir anlayışla ortaya çıkacak şair, kendini hemen belli eder.
D) Toplumda şiir yazma hevesindeki gençler her zaman ortaya çıkabilir.
E) Genç şairlerin büyük bir kısmı şiire bir heves olarak sarılır.

7. İnsanı, insana, insanla, insanca anlatma sanatı olan tiyatro; beyaz perdeye benzediği kadar değil, benzediği kadar gelişecektir. Seyirci, her iki sanattan da aynı keyfi almaya başladı mı, koltuğuna kurulup ayağına kadar gelen filmi izleme zevkini bırakıp sinemaya benzemeye çalışan tiyatroya hâliyle ancak hatır için gider. Nasıl ki fotoğrafın ortaya çıkışıyla birlikte resim sanatı ona benzememek, onun yansıtamadığını yansıtmak için büyük uğraşlar verdiyse tiyatronun da sinemadan uzaklaşması, insanlara sinemanın sunamadığı, yaşatmadığı lezzeti yaşatması gerekiyor.

Yukarıdaki paragraftan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Resim sanatı, fotoğraf sanatına benzememek amacıyla fotoğrafın yansıtamadıklarını yansıtmaya yolunu seçmiştir.
B) Benzer alanlarda faaliyet gösteren sanat dallarının birbirlerine benzeme gayreti kendi değerlerini düşürür.
C) Tiyatronun sinema karşısında tutunabilmesi için sinemanın giremediği alanlara girmesi gerekir.
D) Benzer alanlarda faaliyet gösteren sanat dalları birbirine benzemedikçe gelişimleri hız kazanır.
E) Sanat dalları, kendi alanlarını benzer sanat dallarına benzememe çevresi içinde çizerek.

8. Victor Hugo'nun, Balzac'ın, Tolstoy'un romanları; Çehov'un hikâyeleri, Montaigne'in denemeleri, gün geçtikçe binlerce yeni okur buluyor. Onlarca dile çevriliyor. Her geçen gün daha fazla okunuyor raflarda klasik hâlini alıyor. Onların ünü günden güne daha da fazla artacak ve eserleri bütün dünyanın ortak malı olacak. Fakat en az onlar kadar mükemmel, en az onlar kadar içsel, onlar kadar harikulade, belki onlardan daha sonsuz bir insan olan Yunus Emre ise her zaman bizim dilimiz içinde sınırlı kalacak.

Bu sözler, aşağıdaki yargılardan hangisinin açıklaması durumundadır?

- A) Bir sanatçı oluşturduğu eserlerle tüm insanlığa ulaşmak ister.
B) Şiirin düzyazıdan farkı yazıldığı dilin sınırları içinde kalmasıdır.
C) Türk edebiyatı dünyaca ünlü yazarlar yetiştirememiştir.
D) Şairler, dili öteki sanatçılara nazaran daha kıvrak kullanırlar.
E) Bütün insanlığa seslenmeyi hedefleyen sanat, ülke sınırları içinde hapsolamaz.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

5. Verilen parçaya bakıldığında, dillerin gelişiminde çeşitli etkenler olduğu ve bu etkenlerin neden kaynaklandığı açıklanmaya çalışılmıştır. Buna göre parçadan çıkarılabilecek sonuç D seçeneğinde "Toplum yapısındaki değişimlerin sonucu olarak dilde de değişme ve gelişme olur." yargısı olmalıdır.

❖❖❖ D ❖❖❖

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

6. Verilen parçaya bakıldığında, bir şairin ortaya nasıl çıktığı, bazılarının amaçlarının sanatsal bazılarının ise içsel dünyasını yansıttığı fakat bunlarda hangisini yaparsa yapsın iyi olacak bir şairin kendini hemen belli edeceği anlatılmıştır. Buna göre çıkarılabilecek en kapsamlı yargı C seçeneğidir.

❖❖❖ C ❖❖❖

7. Verilen parça incelendiğinde, "... fotoğrafın ortaya çıkışıyla birlikte resim sanatı ona benzememek, onun yansıtamadığını yansıtmak için büyük uğraşlar veriyse..." ifadesiyle A seçeneği, "tiyatronun da sinemadan uzaklaşması, insanlara sinemanın sunamadığı, yaşatmadığı lezzeti yaşatması gerekiyor." ifadesiyle C seçeneği, "... tiyatro, beyaz perdeye benzediği kadar değil, benzemediği kadar gelişecektir." ifadesiyle D seçeneği ve E seçeneği çıkarılabilir. Ancak parçadan, B seçeneğinde yer alan ifade çıkarılamaz.

❖❖❖ B ❖❖❖

8. Verilen parçada, roman, hikâye ve deneme türünün daha fazla okunduğu ve bunun nedeninin çevirilerinin fazla yapıldığıdır. Şiirin ise bütün dünyaya değil sadece yazıldığı dilde kalarak sınırlı olduğu anlatılmıştır. Çünkü şiir duygularla yazılır, çevirildiğinde aynı duyguları vermeyebilir, dildeki sözcüklerdir duyguları barındıran. Bu yüzden verilen parça B seçeneğinde yer alan yargının açıklayıcısı durumundadır.

❖❖❖ B ❖❖❖

1. Modern sanayide işçi, üzerinde çalıştığı maddeye hâkimdir ve âdeta onun mahkûmudur. Makineyi aslında geometri ile şekil veren mühendisler yaparlar. Onlar "kafa işçileri"dir. Fabrika işçisi âdeta koşulduğu makineyi düşünmeden kullanır. Bu da onu bir makine parçası yapar. Karl Marx işçi konusunu ekonomik, sosyal ve politik açıdan ele almıştır. Tabii bunlar da önemlidir. Fakat insani açıdan önemli olan makine ile insan arasındaki ilişkidir. Türkçeye girmiş ve yerleşmiş olan "mekanik" kelimesi, makine ile işçi arasındaki ilişkiyi daha iyi belirtmektedir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Modern sanayideki işçiler adeta bir makine parçası gibi çalışmaktadırlar.
B) Mekanik kelimesi insan ile makine arasındaki farkı belirtir.
C) Karl Marx, işçilerin toplumun ezilen kesimi olduğunu belirtmiştir.
D) Makine ile insan arasındaki ilişki kullanılan dile de yansımıştır.
E) Mühendisler üreten kesimi temsil ederler.

2. Ankara'nın adının nereden geldiğine dair birçok rivayet vardır. Bu rivayetlerden bir tanesine göre Ankara'nın kurucusu Frigya Kralı Midas'tır. Midas tarihte eşek kulakları ve dokunduğu her şeyi altına çevirmesiyle ünlenmiştir. Midas, Ankara'nın Polatlı ilçesinde kurulan Frigya başkenti Gordion'da yaşamış ve gemi çapasını bulmasıyla da tarihteki yerini almıştır. Frig dilinde "ankayra" gemi çapası demektir. Ancak tarihçiler Ankara isminin Farsçada üzüm anlamına gelen "engürü" kelimesinden gelme ihtimalini daha gerçekçi buluyorlar. Zira Ankara'nın eski zamanlarda üzüm bağları ile dolu olduğu bilinen bir gerçek.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara'nın tarihi
B) Midas'ın Ankara ismi ile olan ilişkisi
C) Frigyalıların başkenti Gordion'un Ankara ismine olan etkisi
D) Ankara'nın kimler tarafından kurulduğu
E) Ankara'nın isim tarihçesi

3. Dil; bir anlamda konuşma yetisi, sadece insanlara verilmiş bir lütuftur. İnsanlar kadar gelişmiş bir iletişime sahip başka bir canlı yoktur. Bunun yanında insanların diğer canlılarla olan iletişimlerini de yok sayamayız. Çiçekleriyle konuşan teyzelerin, muhabbet kuşları ile söyleşen dedelerin, minicik kaplumbağalarıyla oynayan çocukların bu canlılarla girdikleri iletişim de elbet karşılıklıdır. Çünkü o çiçekleri daha parlak, o kuşları daha cıvı cıvı o kaplumbağaları daha mutlu görürüz. Öyleyse iletişim yalnız dil ile olmaz, öncelikle gönülden de söyleşmek lazımdır. Kalbin ilettiğini her zaman dil iletemez.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek yargılardan biri değildir?

- A) İnsanlar konuşabilme lütfuna sahip tek varlıktır.
B) Hayvanlarla iletişimde bulunmak onlar için de büyük önem taşımaktadır.
C) Konuşma önce gönülde başlamalıdır.
D) Dil, insanın her hissettiğini yansıtmakta yetersiz kalabilir.
E) Diğer canlılarla kurulan iletişimin onlar üzerinde olumlu etkileri vardır.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

1. Verilen parçada, sanayideki işçi ile makine arasındaki ilişki dile getirilirken insanın adeta bir makine parçası hâline dönüştüğü belirtilmiştir. Buna göre verilen parçadan A seçeneğindeki "Modern sanayideki işçiler adeta bir makine parçası gibi çalışmaktadırlar." yargısı en kapsamlı çıkarılabilecek düşüncedir.

A

3. Verilen parça incelendiğinde, "...konuşma yetisi sadece insanlara verilmiş bir lütuftur" sözüyle A seçeneği, "...iletişim yalnız dil ile olmaz, öncelikle gönülden de söyleşmek lazım" sözüyle C seçeneği, "kalbin ilettiğini her zaman dil iletemez." sözüyle D seçeneği, "...o çiçekleri daha parlak, o kuşları daha cıvı cıvı, o kaplumbağaları daha mutlu görürüz." sözüyle E seçeneği çıkarılabilecek yargılardır. Ancak B seçeneğinde bulunan yargı parçadan çıkarılamaz.

B

2. Verilen parçada, Ankara ilinin adının tarihçesi ve bu tarihçenin rivayetleri dile getirilmiştir. Buna göre parçanın konusu E seçeneğinde bulunan "Ankara'nın isim tarihçesi"dir.

E

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

4. Geçenlerde bir müzik öğretmeni arkadaşım özel bir okula iş başvurusunda bulundu. Ona bütün enstrümanları çalıp çalamadığını sormuşlar. Böyle bir zihniyet ancak ve ancak başarısız olmaya mahkûmdur. Bu sığlığın, cahilliğin ve ukalalığın örneğidir. Hiçbir insan yoktur ki birden fazla işi mükemmel derecede yapsın. Hele müzisyen olan insanların mutlak uzman oldukları bir çalgı aleti vardır. Kişi ya piyanoyu ya bağlamayı ya neyi ya kanunu ya da saksafonu hakkını vererek çalabilir. Bir ressamın boya imal etmesi, bir oyuncunun iyi şarkı söylemesi, bir şairin aynı zamanda çok iyi bir romancı olması beklenebilir mi? İşte bizim asıl sorumuz budur. Bu kadar bölünmüşlük, yarım yamalak işleri de her zaman beraberinde getirir.

Yukarıdaki parçaya göre yazarın anlatmak istediği asıl yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müzisyenlerin birden fazla sayıda uzmanlaşması gereken çalgı vardır.
B) Bir şairden çok iyi bir yazar da ortaya çıkabilir.
C) Günümüzde işverenler işçilerinden hep daha fazlasını istemektedir.
D) İnsanların birden fazla alana bölünmek yerine tek bir alanda uzmanlaşması daha isabetli olur.
E) Bütün çalgıları çalabilen insanlar müzik alanında uzman olmuş demektir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

5. Eleştiri üç şekilde yapılır: Öncelikle eleştirilecek şeyin olumlu yönleri söylenir. Daha sonra söz konusu şeyin olumsuz yönleri söylenir. Eleştiri de olmazsa olmaz üçüncü kural ise eleştirilecek olay veya durum ile ilgili çözüm önerisinde bulunmaktır. Eleştiri yalnız olumlu yönler üzerinde olursa bunun adı yağcılık olur. Buna karşılık sadece olumsuz yönlerin söylenmesi hakaret etmekle eş değerdir. Bir şey hakkında sadece çözüm önerisinde bulunmak ise herhâlde ukalalık olacaktır. Öyleyse eleştirmenlerimizin eleştirecekleri eserler yahut kişilerde bu kurala uymaları zorunludur. Yoksa şahsi her düşünceye eleştiri gözüyle bakmak eleştiri türünün de değerini kaybettirecektir.

Yukarıdaki paragrafta vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştiri türüne yönelmek için eleştiri kurallarını iyi bilmek gerekir.
B) Eleştiri yaparken edebî bir türde yazıldığı unutulmamalıdır.
C) Eleştiri yapacak insanın alanında bilgili olması gerekir.
D) Doğru bir eleştiri yapmak için eleştirinin üç kuralına uymak zorunludur.
E) Eleştirinin şahsi olması bu türe değer kaybettirir.

6. Ne zaman sokakta bir çocuk sesi duysam hemen pencereye koşup dışarıya bakarım. Acaba hangi çocuk anne ve babasının zincirlerini koparıp buna cesaret etmiş diye merak ederim. Bilgisayar dünyasının oyunlarıyla bezeli sanal âlemleri acaba hangi çocuk aşabilmiş diyerek heyecanlanırım. Acaba hangi çocuk köşedeki simitçi dükkânının önünde sıcak simit sırası bekleyecek, hangi çocuk karşı evin minicik bahçesindeki yıllara meydan okumuş dut ağacına salıncağını kuracak diye beklerim. Sonra ansızın bir sesle irkilirim. Bu ya annenin tehditkâr çağırışları ya arabaların o iç yakan fren sesleri ya da bir grup çocuğun ellerinde telefonla çıkardıkları sestir. Usulca penceremi kapatır, perdemi çeker, çocukluğumu özlerim.

Yukarıdaki parçada böyle diyen bir yazar için aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenemez?

- A) Çocukları çok sevmektedir.
B) Kendi çocukluğunu özlemektedir.
C) Ailelerin çocuklarını evlere hapsettiğini düşünmektedir.
D) Bilgisayarların çocuklar üzerinde olumsuz etkileri olduğunu düşünmektedir.
E) Çocukların, çocukluklarını kendi çocukluğundaki çocuklar gibi yaşamadıklarını düşünmektedir

4. Verilen parça incelendiğinde, bir kişinin tek bir şeyde uzman olmak yerine her işte birazcık da olsa olmak gayretiyle her işi yapamayacağı ve her işi yapmasını hem de tam yapmasını bekleyen bir zihniyetin ne denli yanlış olduğu anlatılır. Buna göre parçada anlatılmak istenen asıl yargı D seçeneğindedir.



5. Verilen parçada eleştirinin uyulması gereken üç temel kuralı olduğu ve birine uyulup diğerlerine uyulmadığında ortaya çıkabilecek olumsuz yargı dile getirilmiştir. Buna göre parçada vurgulanmak istenen düşünce de D seçeneğinde bulunan yargı olacaktır.



Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

6. Verilen parça incelendiğinde, "çocukluğumu özlerim" ifadesiyle B seçeneğini, "acaba hangi çocuk anne ve babasının zincirlerini koparıp buna cesaret etmiş..." sözleriyle C seçeneğini, "bilgisayar dünyasının oyunlarıyla bezeli sanal âlemleri acaba hangi çocuk aşabilmiş..." ifadesiyle D seçeneğini ve "usulca penceremi kapatır, perdemi çeker, çocukluğumu özlerim." ifadeyle E seçeneğini söyleyebiliriz. Ancak parçayla ilgili A seçeneğini söyleyemeyiz.



7. Aşağıdakilerden hangisinde diğerlerinden farklı bir betimleme yapılmıştır?

- A) Mehmet; müziğe meraklı, duygusal, şair yaratılışlı bir arkadaşımızdı. Hisleri yoğunlaştığında türkü dinlemeyi çok sevdi.
- B) Hayriye Hanım, kısa boylu, küçük ağızlı, konuştuğunda dikkatleri kendi üzerine çeken biridir.
- C) İncecik dudakları hep bir şeyler mırıldanır, mavi gözleri sürekli bir şeyler arardı.
- D) Yemyeşil çimenlere uzandım, mor sümbüllerin kokusu eşliğinde bembeyaz bulutlara baktım.
- E) Ayağında kırmızı pabuçları, sarı saçlarının uçlarında kırmızı kurdeleleri olan küçük bir kız çocuğu gördük.

8. Annesine göz ucuyla baktı. Eski bir yer yatağının üzerine uzanmış bu kadının çilesini düşündü. Sol tarafındaki çatlak bardağın külle yıkana yıkana çizilmiş çehresine baktı. Loş bir ışığın pencereden süzülüşünü izlerken o ışıktaki toz tanelerinin nasıl döne döne uçtuklarına hayret etti. Annesinin yumuk gözlerinin ucunda birikivermiş iki damla gözyaşını parmaklarının ucuyla sildi.

Bu parçanın anlatımında anlatım biçimlerinin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleme - Betimleme
- B) Betimleme - Benzetme
- C) Öyküleme - Açıklama
- D) Karşılaştırma - Tartışma
- E) Örnekleme - Öyküleme

9. Mart ayı gelince köyümüzde bir hareket başlar. Sarı renkli mis kokulu çiğdemlerin açma zamanıdır artık. Çiğdemlerin açması baharın gelişini müjdelir. Yeşilini ömrü boyunca bozmamış çamlardan çıralı bir koku yayılır doğaya. Çam ağaçları köyümüz için önemlidir. Hem yakacak odun ihtiyacımızı hem de kereste ihtiyacımızı bu ağaçlardan karşılarız. Kerestesi çok değerlidir çünkü evler genellikle bu kerestelerle yapılır. Baharın gelişiyile çocuklar cimcort adını verdikleri mor renkli çiçekleri toplayıp onlarla yumurtaları boyarlar. Sarıkız, Tekir, Karabaş hepsi dışarıya çıkmış, bahar güneşinin tadını çıkarmaya başlamıştır artık.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Örnek gösterme - Karşılaştırma - Betimleme
- B) Öyküleme - Betimleme - Açıklama
- C) Tanımlama - Öyküleme - Karşılaştırma
- D) Benzetme - Örnekleme - Betimleme
- E) Öyküleme - Açıklama - Örnekleme

10. İslamiyet öncesi Türk edebiyatı sözlü geleneğe bağlı bir edebiyattır. Bunun nedeni Türklerin göçebe bir hayat sürmesidir. Bu hayat tarzı içinde oluşturulan eserler kulaktan kulağa yayılarak sözlü bir gelenek hâlinde devam etmiştir. Savlar, sagular ve koşuklarla bezeli bir edebiyat oluşmuştur. Uygurların yerleşik hayata geçmeleri ile sözlü edebiyat ürünlerinin yanında yazılı edebiyat ürünleri ile de karşılaşırız.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Öyküleme
- C) Karşılaştırma
- D) Örnekleme
- E) Tartışma

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

7. Verilen cümlelere bakıldığında; B, C, D ve E seçeneklerinde fiziksel betimlemenin yanında somut şeyler ön planda tutulurken A seçeneğinde ruhsal ve soyut şeyler betimlenmiştir.

A B C D E

9. Verilen parçada bu olay akışıyla öyküleme, renk belirtme gibi niteleyici unsurlar barındırmakla betimleme, çünkü ifadesiyle de açıklamadan yararlanılmıştır.

A B C D E

8. Verilen parçada yaşanan akıcı bir olay dilimi anlatılırken mekândaki incelikler betimlenmiş ve parçanın anlatımında öyküleme ve betimleme hâkim olmuştur.

A B C D E

10. Verilen parçada edebiyatın tanımı ve türlerinin açıklanması yapılmıştır.

A B C D E

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. (I) Lirik sözcüğünün Yunancadan geldiği söylene de eski Yunancada lirik sözcüğü bugünkü anlamında kullanılmıyordu. (II) Yine de Yunancada lir eşliğinde söylenen koşuk demek olan lirik şiirin edebiyatımızda muhteşem örnekleri vardır. (III) Ozanın kişisel, içten gelen duygularını ya da toplumun ortak duygularını yansıtan, coşkunun, akıcı ve ateşli bir üsluba sahiptir. (IV) Âşık ile ilgili konular bu şiir türünde yazılır. (V) Bu türe örnek olarak; Fuzûlî'nin *Su Kasidesi*, Yahya Kemal Beyatlı'nın *Sessiz Gemi* ve Mehmet Âkif Ersoy'un *Bülbül* isimli şiirleri verilebilir.

Parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde tanım yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Eserde birçok kez yeniden okuduğum bir paragrafı hatta bu cümlelerin ne demek istediğini anlamakta çok zorlandım. Yine de "Yazar bu paragrafta şu ana fikir üzerinde durmuş." diyemedim. Ardı ardına sayfalarca sıralanmış ne söylediği belli olmayan bir yığın cümle. Örneğin, eserin kahramanı karşısındakine "Sorunlarına ben yardımcı olamam." diyor. Bu sorunlar ikinci tekil şahsa mı yoksa üçüncü tekil şahsa mı ait, işte orası tam bir muamma.

Bu parçada sözü edilen yapıtta eleştirilen anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duruluk B) Akıcılık C) Açıklık
D) Doğallık E) Yalnlık

3. Tarihçi görüşteki insanlar dünyayı yeni baştan kurmak isterler. Ama sanatçı, her zaman kendi sınırları içinde kalmayı bilir. Ötekiler pek bilmez. O yüzdendir ki tarihçi görüşün sonu her zaman mücadele, kaos ve zorbalık; sanatçının tutkusu ise özgürlüktür. İkisi de belki güzeli bulabilme ve güzelliği kendisi için isteme gibi ulvi bir amacın peşindedirler. Hepsisi de nihayetinde güzellik için savaşırlar. Buna karşılık salt güzellik de insansız edemez. Yine zamanımızı onun yıkımları ile ilgilenecek yüceltebiliriz.

Yukarıdaki paragrafta anlatım yollarından hangileri ağır basmaktadır?

- A) Nesnel anlatım - Tanık gösterme
B) Açıklama - Öznel anlatım
C) Karşılaştırma - Tartışma
D) Tartışma - Öyküleme
E) Açıklama - Karşılaştırma

4. Belki yılların yüküne dayanamamış olacak ki kamburlaşmış, eski pantolonunun paçalarını utandır gibi çoraplarının içine sokmuş, tıraşlı yüzünde nurdan başka tek şey bulamadığım tatlı dilli bir ihtiyar, elinde bilindik bir marketin poşetine sokuşturduğu bir şeylerle yanıma yaklaştı. Poşetinden biraz çorap çıkardı ve "Çorap satıyorum evladım alır mısınız?" diye sordu. Bu iki büküm yürüyen insana bir bardak çayı çok göremezdik. Oturduk sohbetini bizden sakınmadı. Sohbet ki ne sohbet... O sohbetle bütün çorapları da satın aldık. Giderken "Dilenciye para vermeyin evladım. Alın terinden daha kıymetlisi yoktur." dedi.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangilerine başvurulmuştur?

- A) Tartışma - Açıklama
B) Öyküleme - Karşılaştırma
C) Örnekleme - Betimleme
D) Öyküleme - Betimleme
E) Betimleme - Tanık gösterme

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Parçada verilen numaralanmış cümleleri incelendiğinde, "Yunancada lir eşliğinde söylenen koşuk demek..." sözüyle lirik şiirin Yunancadaki tanımı yapılmış ve bir tanım cümlesi yer almıştır.

B

3. Verilen parçada tarihçi ile sanatçı birçok yönden karşılaştırılmış ve parça konuşma havasıyla, ben diliyle yazıldığından tartışmacı anlatım hâkim olmuştur.

C

2. Verilen parçada bir paragrafın anlam karmaşasına yol açan cümlelerinin bulunduğu ve anlam kapalılığına vurgu yapılarak eleştirilen anlatım özelliği, açıklıktır.

C

4. Verilen parçada bir olayın kısa bir kesiti anlatılırken öyküleyici anlatıma yer verilmiş ve niteleyici unsurlarla da betimleme yapılmıştır.

D

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

5. Bu sinema dünyası tuhaf bir yer. Bazı öyküleri evire çevire, en küçük detayına kadar hiç bırakmadan anlatıyor. O kadar çok tekrar ediyor, aynı konuyu o kadar çok anlatıyor ki "Yeter artık bıktık, usandık. Biz bunun nereye varacağını biliyoruz." diyecek hâle geldik. Ne yapıyor ediyor bize aynı şeyleri defalarca izletmenin bir yolunu buluyor. Şüphesiz arada bir kar içinde kardelenle de karşılaşmanın hazzını yaşıyoruz.

Parçada geçen "kar içinde kardelen" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yetkinlik
B) Açıklık
C) İçtenlik
D) Yalınlık
E) Özgünlük

7. Umberto Eco'nun dili, Eco'nun dilidir. Altında imzası olmasa da Eco'dan bir sayfa okuduktan sonra bu Eco'nundur tanısı koyarsınız. Aynı bizde Ahmet Hamdi Tanpınar'da olduğu gibi.

Parçada Eco'nun anlatımına ilişkin hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Durgunluğu
B) Etkileyiciliği
C) Öznelliği
D) Akıcılığı
E) Özgünlüğü

6. Bana kalırsa bugünkü eğitim sistemimizin en büyük sorunu, tahterevallinin karşısını boş bırakmaktır. Öyle olunca da sistem oturduğu yerden hiçbir zaman kalkamıyor. Gördüğüm kadarıyla biz beyni eğitiyor ancak kalbi pek kale almıyoruz. Beyin dediğimiz kafamızın içindeki o mucizevi kutuya her türlü ilmi doldurabiliyoruz ama kültür ve karakterin bünyeye tesir etmesi gerektiğine aldırıyoruz. Böylece adeta sıra sıra robotlar yetiştirip karakter bütünlüğü olmayan, kültürsüz, yapay zekalara kendimizi teslim ediyoruz.

Bu paragraf için aşağıda söylenenlerin hangisi yanlıştır?

- A) Yargılarda nesnellik söz konusudur.
B) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
C) Ana düşünce son bölümde dile getirilmiştir.
D) Tartışmacı bir anlatım benimsenmiştir.
E) Karşıtlıklardan yararlanılmıştır.

8. İnsan bazen sadece oturmak ister. Dünyanın karmakarışık hayatı, gürültülü, rahatsız edici hiçbir şeyi umrunda değildir. Bununla birlikte iyilikle, güzellikle de meşgul olmak istemez. O, kendini yalnızca soyutlamak Kafka'nın "kara saplanmış yararsız bir odun parçası" olmak istemesi gibi sadece dünyadan bir nebze soyutlanmak ister.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Öyküleme
B) Tanık Gösterme
C) Açıklama
D) Örnekleme
E) Betimleme

5. Parçada yer alan "kar içinde kardelen" sözüyle anlatılmak istenen herkesten farklı olmaktır. Buna göre, bu sözde özgünlük vurgulanmaktadır.

 E

7. Parçada altında imzası olmasa da o yazının Eco'ya ait olduğunu anlarsınız ifadesiyle sanatçının herkesten farklı bir dili olduğu vurgulanarak özgünlüğü dile getirilmiştir.

 E

6. Parçada beyin kutuya benzetilmiş, ana düşünce son bölümde dile getirilmiş, ben diliyle ifade edilerek tartışmacı bir anlatım benimsenerek karşıtlıklardan da yararlanılmıştır. Ancak A seçeneğinde yer aldığı gibi nesnellik değil öznellik söz konusudur.

 A

8. Verilen parçada bir konu işlenirken konuyu ispatlamak adına birinin düşüncesi söylenmiş ve örneklen-dirmeye başvurulmuştur.

 D

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

9. Amatör tiyatrolara olan ilginin düşük oluşu beni endişelendiriyor. Zaten salt komedi olarak anlaşılmaya başlanmış tiyatro sanatı yeterince bayağılaşmıyormuş gibi kendi imkânlarıyla bu sanata gönül vermiş sanatçı ruhlu kişilere de yeterince destek verilmiyor. Anca hatır gönül üzerine pahalı bulunmuş bir bilet alılabiliyor. Amatör tiyatrolerden yetişmemiş, tepeden inme birçok oyuncu yetenekleriyle değil fiziki özellikleriyle ön plana çıkıyor. Biraz ağır taklidi yapıp azıcık da ağzınızı yüzünüzü oynattınız mı sözde profesyonel oluyorsunuz. Amatör tiyatrolar ise hâlâ eski tarz. Aylar süren çalışmalar, küçücük dekorları bile binbir güçlüklerle bulmalar, evden getirilen kostümler, boğaz tokluğuna sanat yapma telaşı...

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Amatör tiyatrolar profesyonel tiyatroların temelini oluşturmaktadır.
B) Sanatsal bir saygı bulunmaktadır.
C) Günümüzde tiyatro komedi olarak algılanmaktadır.
D) Amatör tiyatroların oyunlarına sadece hatır için gidilir.
E) Amatör tiyatrolarda oynayanlar çok para kazanamazlar.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

10. "Ozanlar dünyanın kabul edilmeyen yasa koyucularıdır." demiş Shelley. Ozan geleceği önceden görmese de hissedebilme meziyetine sahiptir. Ait olduğu milletin damarlarında gezen hissiyat onun ruhuna akar. Toplumun ruhu ile telepatisi vardır. Hem eski yasalara karşı koyar hem de yasa koyar. Yeni yasa getirmek demek bir nevi isyan etmek demek değil midir? O yüzden olacak ki tarihin her çağında, her yönetimde ozanların düşman ilan edilmeleri bundandır.

Parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Öyküleme
B) Benzetme
C) Tanımlama
D) Tanık gösterme
E) Örnekleme

11. Bahçelerden limon kokusu geliyor. Bembeyaz bulutların arasında süzülen her kuşun bize hangi gözle baktığını merak ediyorum. Sinek vızıltıları arasında otlayan semiz bir ineğin kuyruk sallayışına takılıyorum. Doğadaki her şey dikkat ettikçe daha da güzelleşiyor. Örümceğin yaptığı ağdaki şahesere, karıncanın ekme kırıntılarıyla yaptığı mücadeleyle, arıların çiçekler üzerindeki raksına diyecek söz yok. Büyük keyif alıyorum. O zaman bu hayat yolunu yaşarken önce sola sonra sağa sonra tekrar sola bakmalı. Karşıya öyle geçmeli.

Bu paragrafta anlatılmak istenen ana fikir aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Doğanın kıymetini bilmeyen mutlu olamaz.
B) Hayat farkında olarak yaşayanlar için mutlu ve dolu geçer.
C) Hayat, yaşarken detaylara inmektense hayatın keyfini çıkararak yaşamalıyız.
D) Hayvanlardaki mükemmelliği fark etmek, mutlu olmanın anahtarıdır.
E) Hayat bir yoldur. Önemli olan bu yolda tökezlememektir.

12. Seksen beş yıl önce dilimizdeki yabancı sözcüklerin özellikle Batı kökenli sözcüklerin sayısının ana dile oranı yüzde dört iken bugün yüzde on sekize yükselmiştir. Batı kaynaklı sözcüklerin sayısı 1901'de 1300 civarındayken günümüzde 5000'e kadar çıkmıştır.

Yukarıdaki parçada yazar düşüncelerini geliştirmek için aşağıdakilerden hangilerine başvurmuştur?

- A) Açıklama - İlişki kurma
B) Soyutlama - Tanık gösterme
C) Tanımlama - Örnekleme
D) Karşılaştırma - Açıklama
E) Sayısal verilerden yararlanma - Karşılaştırma

9. Verilen parça incelendiğinde, "amatör tiyatrolara olan ilginin düşük oluşu..." ifadesiyle A seçeneği, "...birçok oyuncu yetenekleriyle değil fiziki özellikleriyle ön plana çıkıyor" ifadesiyle B seçeneği, "zaten salt komedi olarak anlaşılmaya başlanmış tiyatro sanatı..." sözüyle C seçeneği, "boğaz tokluğuna sanat yapma telaşı..." sözüyle ise E seçeneği parçadan çıkarılabilirken D seçeneği çıkarılamaz.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

D

10. Verilen parçada düşünceyi ispatlamak ve vurgulamak adına Shelley ve onun bir sözüne yer verilerek tanık gösterme yoluna başvurulmuştur.

D

11. Verilen parçada hayatın farkına varıp en küçük bir olayda bile güzellik aramanın mutluluğu anlatılmış. Bu düşünceden yola çıkarak ise B seçeneğinde yer alan "Hayat farkında olarak yaşayanlar için mutlu ve dolu geçer." yargısı doğru olacaktır.

B

12. Verilen parçada sayısal veriler bulundurulduğundan sayısal verilerden yararlanılmış ve 85 yıl öncesiyle bugün karşılaştırılmıştır.

E

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisi paragrafın sonuç cümlesi olabilir?

- A) Burada deneme, yeni bir edebiyat türünü deneme anlamına gelmektedir.
- B) Zaman zaman okuyor, zaman zaman düşünüyorum.
- C) Cumhuriyet Dönemi'nde edebiyatın bütün kollarında gelişme görülür.
- D) *Genç Kalemler* dergisinde toplanan gençler "dilde sadeleşme"yi savundular.
- E) Özetle ilişkilerimizde saygılı olmaya önem vermeliyiz diyebiliriz.

2. (I) Sinema varken okulun hâlâ sinema yokmuş gibi davranması dünyamızın tuhaf gerçeklerinden biridir. (II) Ne var ki insanların en zor değiştirebildikleri şey eğitim ve öğretim yollarıdır. (III) Alıştığı yolu en zor bırakan meslek insanı öğretmendir. (IV) Fakat öğretmenin kendini mesleğe adanması, engeller yüzünden tam anlamıyla gerçekleştiremez. (V) Hele edebiyat, felsefe, tarih gibi dersleri okutanlar o kadar zor yol değiştirirler ki hiç zorlanmaya gelmezler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. En geniş anlamda, insanın çevresine, yaşadığı topluma uyumunu sağlayan, geçmişin kültür değerlerini genç kuşaklara aktarma ve gelişme işlevi olarak tanımlanabilecek eğitim olgusu, temelinde öğrenme bulunan bir süreçtir. (I) Bu süreç evde başlar. (II) Okul denilen organize kurumlar aracılığı ile hayatın gerçeğinde sürdürülen bölümün ardından devam ettiği söylenebilir. (III) Okulda öğretilen bilgiler eğitim olgusunun yalnızca bir boyutudur. (IV) Ama önemli bir boyutudur. (V) Bu bilgiler yardımı ile gelecekteki toplumsal statümüzü, mesleğimizi, uğraşlarımızı da belirleriz.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Okurken geçmiş kuşaklarla bağ kuruyor, geçmişin kültürünü kendimizde toplamaya çalışıyoruz. Çağdaşımız olduğu hâlde bizimle aynı yerleşim yerlerinde, aynı ya da başka ülkelerde yaşayan insanlarla bağ kuruyor, çağdaş kültürü kendimizde toplamaya çalışıyoruz. Böylece, çağımızı ve önceki çağları öğreniyoruz. Öğrendiklerimizi kimi zaman bilerek kimi zaman da hiç ayırımında olmadan yeni kuşaklara aktarıyoruz.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

- A) Okumanın bireysel yaşamdaki önemi nedir?
- B) Çağdaşımız olduğu hâlde bizden aynı yerleşim yerlerinde yaşayan insanlarla nasıl bağ kurabiliyoruz?
- C) Geçmişin kültürünü kendimizde nasıl topluyoruz?
- D) Toplumu geliştirmenin en kolay yolu nedir?
- E) Kültür aktarımında okumanın rolü nedir?

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

1. Verilen cümlelere bakıldığında bir paragrafın son cümlesini bulurken, karşılaştırma, örneklendirme vb. şeylerin bulunmaması ve genel bir yargı içermemesi gerekmektedir. A seçeneğinde açıklama yapılarak gelişme bölümüne, B seçeneğinde giriş yapılarak giriş bölümüne, C seçeneğinde düşünce ortaya atılmış devamında açıklanacak şekilde olduğundan giriş bölümüne D seçeneğinde de yine C seçeneğindeki durum olduğundan giriş bölümüne ait olmaktadır. Ancak E seçeneğinde ana düşünce (fikir) verildiği için ve söylenenlerin sonunda kısacası şöyle ifade edelim anlamı barındığı için sonuç cümlesi olabilir.



3. Paragrafı ikiye bölme sorularında bir parçada aynı temanın farklı yönleri ele alınmaktadır dolayısıyla konunun değiştiği bölüm ikinci paragrafın ilk cümlesi olur. Buradan hareketle cümleler incelendiğinde, I. cümleden itibaren farklı bir yön, III. cümleden itibaren farklı bir yön ele alınmıştır. Buna göre parça III. cümleden itibaren ikiye bölünebilir.



2. Numaralanmış olarak verilen parçada I, II ve III numaralı cümlelerde alıştığı yöntemleri değiştirmeyen öğretmen modelinden bahsedilirken IV numaralı cümlede öğretmenin karşılaştığı zorluklardan bahsedilerek konu dışı bir cümle araya girmiştir.



4. Verilen parçada kuşaklar arası bağ kurmayla öğrendiklerimizin ilgisi vurgulanmıştır. Böylece parçada üzerinde durulan bu durum göz önüne alınarak E seçeneğinde verilen "Kültür aktarımında okumanın rolü nedir?" sorusunun yanıtına ulaşılabilir.


Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
İ

5. Türk sanatçısı geçmişimizin kültürel ve sanatsal değerlerinden yararlanıyor. Yararlanmaması düşünülemez. Yararlanmamak elinde değil. Çünkü insan olarak da bu kültürel ve sanatsal değerlerin bizi getirdiği bir yerde dururuz. Başka kültürlerle ilgilenişimiz ne kadar ileri olsa bile, hatta taklit yoluna da girsek, kendi geçmişimizin kültürel ve sanatsal değerlerinden büsbütün kopamayız.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Batı kültürü ile ilişkilerimizde göz önünde bulundurulması gereken noktalar nelerdir?
B) Bir ulusal kültürün oluşum koşulları nelerdir?
C) Batı kültürünün hangi yanlarını almamız, hangi yanlarını almamamız.
D) Batı kültüründe "zararlı - yararlı" biçiminde bir ayrım doğru mudur?
E) Türk sanatçısı geçmişimizin kültürel ve sanatsal değerlerinden yararlanabilir mi?

6. Geçenlerde bir roman okudum. İngiliz romanları içinde en çok beğendiğim roman o oldu. Uzun zamandır edebiyatımızda -Türk edebiyatında- bile bana böyle hisler yaşatan bir roman olmamıştı. Roman, oturduğum şehirde geçen bir olayı anlatıyordu sanki. Kahramanlar, yaşananlar ve konuşulanlar bana o kadar yakındı ki... Çok kısa sürede romanı okuyup bitirdim.

Bu parçada sözü edilen roman için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatılan olay yaşanabilecek niteliktedir.
B) Gerçekçi bir şekilde yazılmıştır.
C) Akıcı, dili anlaşılır bir eserdir.
D) Yerel, bölgesel nitelik taşımaktadır.
E) Kahramanlar, gerçek hayattakilere yakındır.

7. Öykü sanatı, en eski sanatlardan biridir. Öykü, henüz yazılı metinler ortaya çıkmadan önce insanların bir araya gelip yaşanan olayları sözlü olarak anlatmasıyla ortaya çıkmış olmalıdır. Yazılı öyküler yaygınlaşmadan önce dinleyenler, anlatılanlardan öğrendiklerine kendi gözlemlerini de katmışlardır. Sözlü olarak yaşayan öykü sanatı, geleceğe ve başkalarına ulaşmakla resim ve heykelden de yararlanmıştır. İlk mağara resimlerinde ya da ilk heykel örneklerinde öykü sanatının etkileri görülür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öykünün yaşanan olayların anlatımıyla ortaya çıkmış olabileceğine
B) Yazılı öykülerin kalıcılık için resim ve heykelden de yararlandığına
C) Öykü sanatının yeryüzündeki en eski sanatlardan biri olduğuna
D) İlk resim ve heykel örneklerinde öykü etkilerine rastlandığına
E) Öykü sanatının sözlü olarak başlayıp yazılı olarak devam ettiğine

8. Bu roman birçok yönüyle sanatçının öteki romanlarından oldukça farklı özellikler taşıyor. Her şeyden önce sanatçının başkişisi kadın olan tek romanıdır. Üstelik bu başkişi bir köylü kızıdır. Yazar romanın neredeyse tamamında, anlaşılır bir dille bu kızı anlatmaktadır. Bazen bir belgeseli andıracak kadar da ayrıntıları işlemektedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Yazarın sadece tek romanının başkişisi kadındır.
B) Roman konusu itibarıyla bir köyü anlatmaktadır.
C) Sözü edilen roman, yazarın diğer romanlarından farklıdır.
D) Yazar, bazen detayları fazlaca işlemektedir.
E) Eserin büyük bölümü anlaşılır bir dille yazılmıştır.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

5. Verilen parçada Türk sanatçısının geçmişimizden ve kültürel zenginliğimizden faydalandığı dile getirilmiş, o hâlde E seçeneğinde yer alan "Türk sanatçısı geçmişimizin kültürel ve sanatsal değerlerinden yararlanabilir mi?" sorusunun cevabı niteliğindedir.

 E

6. Verilen parçada "...oturduğum şehirde geçen bir olayı anlatıyordu sanki" derken A seçeneğine "... yaşananlar ve konuşulanlar bana o kadar yakın ki" ifadesiyle B seçeneğine, "İngiliz romanları" derken de D seçeneğine, parçanın genelinden ise E seçeneğine ulaşılabilir. Ancak C seçeneğinde yer alan ifade parça ile ilgili söylenemez.

 C

7. Verilen parçada "sözlü olarak anlatmasıyla ortaya çıkmış olmalıdır" sözüyle A seçeneği, "resim ve heykelden yararlanmak" sözüyle B seçeneğine ulaşılıyor gibi görülse de "sözlü" yerine "yazılı" ifadesi kullanıldığından parçayla ilgili söylenemez. Yine "en eski sanatlardan" denilirken C seçeneğine, "ilk heykel örneklerinde öykü sanatının etkileri görülür" denilirken D seçeneğine, "yazılı öyküler yaygınlaşmadan önce" ve "sözlü" ifadeleriyle de E seçeneğine ulaşılabilir.

 B

8. Verilen parçada, "kadın olan tek romandır" ifadesiyle A seçeneğine, "farklı özellikler taşıyor" ifadesiyle C seçeneğine, "ayrıntıları işlemektedir" ifadesiyle D seçeneğine, "anlaşılır bir dil" ifadesiyle E seçeneğine ulaşılabilirken B seçeneğine ulaşılmaz.

 B

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlüsü düşmüş bir kelime yoktur?

- A) Bu sırada çevresini cennet sarmış, melekler gelip geçmekteydi ama adam görmedi.
B) Ben artık sadece kafası zonk zonk sızlayanlardan biriyim.
C) Gülüşü hiçbir zaman sıyrılmadığı çocuk hâline pek yakışırdı.
D) O efece tavrın tortusudur bu savruluk, bu şaşşallık, bu her şey.
E) Evvel yakın idim şimdi ırağım, felek beni yardan ayırdı.

2. Biliyorum kolay değil yaşamak;

Ama

Bir ölünün yatağı hâlâ sıcak,

Birinin saati işliyor kolunda.

Yaşamak kolay değil sana

Ölmek de değil

Kolay değil bu dünyadan ayrılmak

Bu dizelerde, aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünlü düşmesi
C) Ünlü daralması D) Ünsüz değişimi
E) Ünlü değişimi

3. Marketten aldığımız yiyecek ve içeceklerin etiketlerine bakarsanız glikoz, fruktoz, sükröz gibi sonu "oz" ile biten bir sürü kelime görürsünüz.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz değişimi
C) Ünlü daralması D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz türemesi

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ses olayı yoktur?

- A) Himalayalarda kuşaklar boyu yak öküzleri yetiştiren çobanlar, yüzyıllardır süren bu geleneğin sonuna geldiklerini söylüyorlar.
B) Balıkların kuş bakışı çekilmiş fotoğraflarında adeta tek vücut gibi nasıl bir koordinasyon içinde hareket ettiklerini görmek mümkün.
C) Rus balerin, Petersburg'a yapılacak limanı protesto etmek için Finlandiya'da buz tutmuş bir gölde bale performansı sergiledi.
D) Hitit medeniyetinin Güneş Tanrıçası Arinna'ya ait küçük heykel İzmir Arkeoloji Müzesinde sergilenmeye başladı.
E) Sibiryaya uçan sincapları, tahıllardan fıstık türlerine hatta yaban mersinlerine kadar geniş bir yelpazede besin kaynağı bulabiliyor.

5. Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde herhangi bir ses olayına uğramış bir sözcük yoktur?

- A) İklim değişikliği hafifletilmediği takdirde Kuzey Yarımküre'deki yaz mevsimleri altı ay sürebilir.
B) Kafadan bacaklıların zekâsını ölçmek için tasarlanan yeni test, insanlara hayvanlarla ilgili ilginç bilgiler sunar.
C) Memeli deniz canlıları aslında bir zamanlar karada yaşam süren dört ayaklı memelilerden geliyor.
D) Orman, ağaçtan ve altındaki milyonlarca kilometrelik veri ağından oluşan son derece kompleks bir bütündür.
E) Kişilik, karıncalardan hamam böcekleri ve maymunlara kadar her çeşit hayvanda tanımlanır.

6. Sen bana ne söyledinse anladım.

Baktığımı görmedinse anladım.

Gittikçe sen olumsuzluk üstüne,

Karanlıklar özledinse anladım.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünlü daralması
C) Ünsüz değişimi D) Ünlü değişimi
E) Ünlü düşmesi

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. A seçeneğindeki “çevre” sözcüğü çevir- fiil kökünden türemiştir, -i- sesi düşmüştür. B seçeneğindeki “sızlayanlardanım” sözcüğü sızı isim kökünden türemiştir, -i- sesi düşmüştür. C seçeneğindeki “sıyrılmadı” sözcüğü sıyır- fiil kökünden türemiştir, -i- sesi düşmüştür. D seçeneğindeki “savrukluk” sözcüğü savur-fiil kökünden türemiştir, -u- sesi düşmüştür. Fakat E seçeneğinde ünlü düşmesi olan bir sözcük yoktur.

Y
A
R
G
I

E

2. Yedinci dizede geçen “ayrılmak” sözcüğünde ayır-fiilinden türediği için ünlü düşmesi, dördüncü dizede geçen “işliyor” sözcüğünde (işle-yor) ünlü daralması, üçüncü dizede geçen “yatağı” sözcüğünde yatak-ı, k-ğ değişiminden ünsüz değişimi, beşinci dizede geçen “sana” sözcüğünde ünlü değişmesi vardır. Fakat parçada ünlü benzeşmesine (sertleşmesi) örnek oluşturan bir sözcük yoktur.

Y
A
Y
I
N
E
V
I

A

3. Verilen cümleye bakıldığında verilen cümledeki “marketten” (market-den) sözcüğünde ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi), “aldığımız” (aldık-ımız) sözcüğünde ünsüz değişimi (yumuşaması), “yiyecek” (ye-y-ecek) sözcüğünde ünlü daralması, bakarsanız (bakar-(i)seniz) sözcüğünde ünlü düşmesi görülmektedir. Ama parçada ünsüz türemesine rastlanmamaktadır.

E

4. Seçenekler dikkatle incelendiğinde A seçeneğindeki “geleneğin” sözcüğünde ünsüz değişimi, B seçeneğindeki “ettikleri” sözcüğünde ünsüz benzeşmesi, D seçeneğindeki “Arinna’ya” sözcüğünde kaynaştırma ünsüzü, E seçeneğinde “kaynağı” sözcüğünde ünsüz değişimi olduğu görülür. Fakat C seçeneğindeki sözcüklerde herhangi bir ses olayı yoktur.

C

5. Seçenekler dikkatle incelendiğinde A seçeneğindeki “iklim değişikliği-i” sözcüğünde ünsüz değişimi, B ve C seçeneğindeki “tasar(ı)lanan” ve “as(ı)lında” sözcüklerinde ünlü düşmesi, D seçeneğindeki “ağaçdan” sözcüğünde ünsüz benzeşmesi olduğu görülür. Fakat E seçeneğindeki sözcüklerde herhangi bir ses olayı yoktur.

E

6. Parça incelendiğinde bana “ben+a” sözcüğünde ünlü değişimi, “baktığımı” sözcüğünde ünsüz değişimi (yumuşaması), görmedinse “görmedin ise” sözcüğünde ünlü düşmesi ve “gittikçe” sözcüğünde ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) olduğu görülür. Fakat parçada ünlü daralması yoktur.

B

7. Kendini bir şeye bölmesini bil,
Bilmezsen bir şeyi bölmesini bil,
Onu da bilmezsen, anlatıyorum
Olan oluvermez, ölmesini bil.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünlü düşmesi B) Ünlü türemesi
C) Ünlü daralması D) Ünlü değişimi
E) Ünsüz türemesi

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir ses olayı vardır?

- A) İşte o gün talihin yüzüne güldüğü bir adam olan ben her akşam tek başıma uyudum.
B) Diken, işaretlerin son derece ileri düzeyde işlenebilmesi için önemli bir evrimsel icat.
C) Beyindeki sinir ağları yani nöronlar diğer bütün hücrelerimizin çoğundan farklıdır.
D) Örf ve âdetlerimiz de kayıplara karışarak yerlerinde yeller eser olup gidivermiş.
E) Gezdikleri memleketlerde çeşitli gece mekteplerine girip çıkmış.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

9. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

- A) Çinli yetkililer "iklim manipülasyonu" olarak adlandırılan programlar yürütüyor.
B) Bu fikirlerin hepsini sıradan okuyucuya tanıtmak başlı başına bir kitap ister.
C) 1979'un Nisan ayında enstitümüze, bir ay için, beni ziyarete geldiler.
D) Yanlış kullanımdan kaynaklı ses hasarlarının tedavisi çok zordur.
E) Gözlerinizi kapamadan durduğunuzda neleri yapmadığınıza şaşacaksınız.

10. Hayatım durma noktasına gelmişti. Nefes alıyor,
I II
yiyip içiyor ama yaşamıyordum. Gerçekleştirme-
yi mantıklı bulabileceğim hiçbir arzum yoktu. Her
III
sarhoşluk anımda bir arzu değil ama eski arzula-
rımdan kalma alışkanlık gibi bir şey hissettim. Ayık
IV
olduğum anlarda ise bunun bir vehimden ibaret
olduğunu gerçekte arzu edilecek hiçbir şey olma-
V
dığını bilirdim.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış sözcüklerin hangisinde birden fazla ses olayı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Sonunda süreksiz sert ünsüzlerden (p, ç, t, k) biri bulunan sözcük, ünlü ile başlayan bir ek aldığı anda son-
daki sert ünsüz yumuşayarak b, c, d, g/ğ'ye dönüşür.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde verilen açıklamaya uymayan bir sözcük kullanılmıştır?

- A) İnsanın; isteyişine, istemeyişine, inancına önem vermedikçe insanlık kaybediyor.
B) Bu kötü günlerde bir de havalar kötüleşince insan sıkılıyor, asabı bozuluyor.
C) Adam avcı ve kömürcü olduğundan Amanos ormanlarının kurdu olmuştu artık.
D) Diz kapağındaki hasar, günlük yaşamının büyük bölümünü olumsuz etkiliyordu.
E) Her sabah erkenden atına biniyor, tek başına ormanların içine dalıyordu.

12. Hint masallarının en önemli kaynaklarından Pan-
çatantra metninin aslı kayıptır. Metin çeşitli çeviri-

lerin varlığıyla bugünlere ulaşmıştır. Eserin yazarı
I

bilinmiyor olsa da Vishnusharma'ya atfedildiği bilin-
II III

mektedir. Eser 750 yılında İranlı bir edebiyatçı tarafın-

dan Arapçaya çevrilmesiyle tamamen kaybolmaktan
IV V

kurtulmuştur.

Yukarıdaki parçada numaralandırılmış sözcüklerin hangisinde birden fazla ses olayı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Parça incelendiğinde yalnızca "bilmezsən" sözcüğünde ünlü düşmesi olduğu görülür. (bil-mez-(i)sən) Parçada başka bir ses olayı yoktur.

A

8. Seçenekler dikkatle incelendiğinde A seçeneğindeki "güldüğü" (güldük-ü), C seçeneğindeki "çoğundan" (çok-undan), D seçeneğindeki "gidivermiş" (git-ivermiş) ve E seçeneğindeki "gece" (geç-e) sözcüklerinde ünsüz değişimi (yumuşaması) vardır. Fakat B seçeneğinde diğerlerinden farklı olarak ünlü düşmesi vardır. "Evrim" sözcüğü evir- fiil kökünden gelir ve tüerken ortadaki -i- sesi düşmüştür.

B

9. Seçenekler dikkatle incelendiğinde yalnızca A seçeneğinde ünsüz benzeşmesi olduğu görülür. Cümledeki "yetkililer" sözcüğü yet- fiil kökünden gelir. -GI fiilden isim yapım eki almıştır ve g sesi sertleşerek k'ye dönüşmüştür. (yet-gi-li-ler)

A

10. Numaralandırılmış sözcüklere bakıldığında I ve II numaralı sözcüklerde ses olayı görülmez. III numaralı sözcükte ünsüz değişimi (bul-abil-ecek-im-i), V numaralı cümlede ünsüz benzeşmesi (gerçek-de) vardır. Fakat IV numaralı sözcükte iki ses olayı vardır: ünsüz türemesi ve ünsüz benzeşmesi (his-s-et-di-m). Dolayısıyla birden fazla ses olayı bulunan sözcük IV numaralı sözcüktür.

D

11. Verilen açıklamaya göre sonu süresiz sert ünsüzle (p, ç, t, k) biten kelimelere ünlü ile başlayan ekler geldiğinde sondaki ses yumuşayarak b, c, d, g/ğ'ye dönüşüyor ama bu kuralın bazı istisnaları var. A seçeneğinde "inanç" sözcüğü, B seçeneğinde "asap" sözcüğü, C seçeneğinde "kurt" sözcüğü ve D seçeneğinde "kapak" sözcüğü "-ı" 3. tekil kişi iyelik eki alarak son sesleri yumuşamıştır. Fakat E seçeneğindeki "iç" ve "at" sözcüğü de -ı 3. tekil kişi iyelik eki almasına karşın yumuşamayarak ç ve t sesini korumuştur.

E

12. Numaralandırılmış sözcüklere bakıldığında I numaralı sözcükte ünsüz değişimi, ünlü düşmesi ve kaynaştırma ünsüzü vardır [varlık-ı-y-(i)la]. III numaralı sözcükte ünlü düşmesi ve ünsüz değişimi vardır [at(ı)f-et-il-dik-i]. IV numaralı sözcükte ünsüz benzeşmesi ve kaynaştırma ünsüzü vardır [Arap-ca-y-a]. V numaralı sözcükte ünlü düşmesi, ünsüz değişimi ve ünsüz benzeşmesi vardır [kay(ı)p-ol-mak-dan]. Fakat II numaralı sözcükte yalnızca ünlü daralması vardır (bil-in-me-yor). Dolayısıyla birden fazla ses olayı olmayan sözcük II numaralı sözcüktür.

B

1. Oğlunu şehrin dışındaki bir çiftlikte kaybeden muhtar, akşama kadar oğlunu arar.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz yumuşaması
D) Kaynaştırma
E) Ünsüz düşmesi

2. Küçük bir evde yıllarca yalnız yaşayan ünlü yazarımız, bunu bütün kitaplarında ele almıştır.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz düşmesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü düşmesi
D) Kaynaştırma
E) Ünlü daralması

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralması vardır?

- A) Sen de her şeyi biliyorsun ama her nedense susuyorsun.
B) Hatıralarımıza gülümseyerek baktığımız anda büyümüşüz demektir.
C) Akıllı adam, kendi aklını kullanır; daha akıllı adam başkalarının da aklını kullanır.
D) Eğer özgürce yaşamıyorsak, tutsaklığı karşılamamız daha doğru olur.
E) Bugün bildiklerimizin dışında bir kelime bile öğrensek dünden farklı bir kişi oluruz.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi yoktur?

- A) Sincaptan ders almalıdır çünkü o alt dala ulaşabilmek için üst dalı hedef alır.
B) Bugün GAP'a yeterince ödenek ayrılmadığı için bu proje neredeyse durma noktasına gelmiştir.
C) Seçkin insanların yaşadığı bir mahallede oturmak onu da mutlu ediyordu.
D) Geminin kaptanı son hazırlıkları yaptıktan sonra demir aldı.
E) Birkaç saat önce seni sormuş, bulamayınca gitmiş.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesi görülen bir sözcük vardır?

- A) Akıl kendine ait bir yerdedir ve orada cehennemi cennete ya da cenneti cehenneme çevirebilir.
B) Kitap, seni öfkelenlendirmeyen, üzmeyen ve öğüt veren en yakın arkadaşındır.
C) Cahil insanın susması gerekir, zaten sussaydı cahil olmazdı.
D) İnsanlar, birçok kez ölümden kaçmak isterken ölüme sürüklenmişlerdir.
E) Yapayalnız kalmış bir insanın yaşamına yaşam diyebilir miyiz?

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz değişimi görülen bir sözcük vardır?

- A) Bırakın hayat ilkbahar gibi ölüm de dökülen sonbahar yaprakları gibi olsun.
B) Yapıtlarımda iyimserlik gerçeğini araştırıp bulmak isteyişim de buradan kaynaklanıyor.
C) Günümüzde hemen herkes, devlet hastanelerinde muayene olabiliyor.
D) Güneşin zararlı etkilerinden korunmak için belirli saatlerde dışarıya çıkmamak gerekir.
E) Bu saatten sonra sizlere aynı şeyi anlatmaktan inanın ben bıktım.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

1. Verilen cümlede "oğul" sözcüğünde ünlü düşmesi, "çiftlikte" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi, "kaybeden" sözcüğünde "p - b" değişimiyle ünsüz yumuşaması, "oğlunu" sözcüğünde "n" kaynaştırma ünsüzü bulunurken cümlede ünsüz düşmesi bulunmamaktadır.

 **E**

2. Verilen cümlede "küçük-cük" sözcüğünde "k" sesinin düşmesiyle ünsüz düşmesi, "almıştır" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi, "yalnız" sözcüğü "yalın" kökünden geldiği için ünlü düşmesi, "kitaplarında" sözcüğünde "n" kaynaştırma ünsüzü bulunur. Ancak cümlede ünlü daralmasına bir örnek bulunmamaktadır.

 **E**

3. Verilen cümlelere bakıldığında, D seçeneğinde yer alan "yaşamıyorsak" sözcüğünde "-ma" olumsuzluk ekinde ünlü daralması bulunmaktadır.

 **D**

4. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "sincaptan", B seçeneğinde "gelmiştir", C seçeneğinde "seçkin", D seçeneğinde "yaptıktan" sözcüklerinde iki sert ünsüzün yan yana gelmesiyle ünsüz benzeşmesi bulunurken E seçeneğinde bulunmamaktadır.

 **E**

5. Verilen cümlelere bakıldığında, E seçeneğinde bulunan "yapayalnız" sözcüğü pekiştirilmiş bir sözcüktür. Ünlü türemesinin en çok görüldüğü yer pekiştirilmiş sözcüklerdir. (yapayalnız) pekiştirmesinde ise "a" sesi ünlü türemesidir.

 **E**

6. Verilen cümlelere bakıldığında B seçeneğindeki "gerçeği" sözcüğünde "k" ünsüzü "ğ" ünsüzüne dönüşmüş, böylece yumuşama olmuştur.

 **B**

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan altı çizili sözcükte ses olayı yoktur?

- A) Bir yazarın bu gerçeği anlamaması, anlatımının yanlışlarla dolu olması korkunç bir şeydir.
 B) Okuma sevgisi konusunda çocukların en çok anne ve babalarını örnek aldıkları unutulmamalıdır.
 C) İlerleyen askerlerin önüne set çekmek isteyen bir grup, gece yarısına kadar çalışır.
 D) Sıcacık bir ortamda büyüyen çocuklar daha mutlu olurlar.
 E) Bu bina sapasağlam duruyor, her şiddette depreme dayanabilir.

8. Sevginin küçücük görünümünden sıcacık bir hikâye çıkardığını görmüştüm.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz düşmesi
 B) Ünsüz benzeşmesi
 C) Kaynaştırma
 D) Ünsüz türemesi
 E) Ünsüz yumuşaması

9. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerdeki ses olayları ikiye eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Çocukluğunu çobanlıkla geçirmiş, iri cüsseli ele avuca sığmayan bir çocuktur.
 B) Şair, toplumcu gerçekçi olduğu hâlde ferdi temaları daha çok işlemiştir.
 C) Yazarın bütün romanlarında aynı konuya değinmesi okurlarını şaşırtmıştı.
 D) Bilim insanları hiçbir zaman, okyanusları tam olarak keşfedememişlerdir.
 E) Hayatının çoğu savaşlarda acı çeken insanlara yardım etmekle geçti.

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinde herhangi bir ses olayı yoktur?

- A) Ben toplumcu bir çizgideyim ama en biçimci, bireyci yazar kadar biçim ve kurgu kaygıları gözetmişim.
 B) Virüs, öksürük ve hapşırma ile yayılan damlacıklarla ayrıca öpüşme ve tokalaşma ile temaslar yoluyla da bulaşır.
 C) Pusulanın bulunuşundan önce denizciler kuzey ve güney yönleri gök cisimlerinin yardımlarıyla saptanmıştır.
 D) Sıkıntımızı unutmak, donuk hayatımıza biraz renk katmak için tek çaremiz kitaplara sarılmaktır.
 E) Bugün yazdığının hiç olmazsa yakın bir zamanda okunacağını ummayan bir yazarın eline kalem alması zorlaşır.

11. Bazen insan, aynada gördüğünden eksik ya da fazla gelir kendine. Bazen insan, hiç başına gelmeyeceği sandığı şeyleri yanı başında bulur da inanamaz ya II. şamının gerçeğine. Hâlbuki yaşanılan yazılardır biraz III. da. Kaleme hükmümüz, cümleye sözünüz geçmez. IV. Yaşanacakların önüneyse kaderden başka hiçbir şey V. geçemez.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde ünsüz değişimi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Verilen cümlelerde altı çizili sözcüklerdeki ses olaylarına bakıldığında, A seçeneğindeki "yanlışlarla" sözcüğünde kök "yanılmak" ve hem kökte hem de "ile" edatının ünlüsünün düşmesiyle ünlü düşmesi, C seçeneğinde "ilerleyen" sözcüğünün kökünün "ileri"den gelmesiyle ünlü düşmesi, D seçeneğinde "sıcacık" sözcüğünün kökünün "sıcak"tan gelmesiyle ünsüz düşmesi, E seçeneğindeki "sapasağlam" pekiştirmesinde ünlü türemesi görülürken B seçeneğindeki "çocukların" sözcüğünde herhangi bir ses olayı görülmemektedir.

B

8. Verilen cümlede, "küçücük" sözcüğünde "k" sesinin düşmesiyle ünsüz düşmesi, "görmüştüm" sözcüğünde iki sert ünsüzün yan yana gelmesiyle ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi), "görünümünden" sözcüğünde "n" kaynaştırma ünsüzü, "çıkardığı" sözcüğünde "k" harfinin "ğ" ünsüzüne dönüşmesiyle ünsüz yumuşaması oluşmuştur. Ancak cümlede ünsüz türemesi bulunmamaktadır.

D

9. Verilen cümledeki altı çizili sözcüklerdeki ses olaylarına bakıldığında, A seçeneğindeki "çocukluğunu" ve D seçeneğindeki "keşfedememişlerdir" sözcüklerinde "k - ğ" ve "t - d" seslerinde ünsüz yumuşaması oluşmuştur. B seçeneğindeki "gerçekçi" ve C seçeneğindeki "şaşırtmıştı" sözcüklerinde ünsüz sertleşmesi görülürken ikişerli gruplandırıldığında A ve D, B ve C aynı ses olaylarına sahiptir. E seçeneğindeki altı çizili sözcükte bir ses olayı bulunmamaktadır.

E

10. Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerdeki ses olaylarına bakıldığında, A seçeneğindeki "gözetmişim" ve D seçeneğindeki "sarılmaktır" sözcüğünde iki sert ünsüzün yan yana gelmesiyle ünsüz benzeşmesi, C seçeneğinde "yardımıyla" derken "ile" edatının ünlüsünün düşmesiyle ünlü düşmesi, E seçeneğinde ise "okunacağını" sözcüğünde ünsüz yumuşaması ve kaynaştırma bulunurken B seçeneğinde yer alan "hapşırma" sözcüğünde bir ses olayı bulunmamaktadır.

B

11. Verilen parçadaki altı çizili sözcüklere bakıldığında, I numaralı "gördüğünden" sözcüğünde "k" ünsüzü "ğ" ünsüzüne dönüşmüş ve ünsüz yumuşaması oluşmuştur.

A

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Kuşkusuz biçimsel özellikleri bakımından Yaşar Kemal'in romanları epope değildir. Ancak epopeyi; toplumun doğaya, olağanüstü güçlere, düşmana ve uğursuz sayılan varlıklara karşı yürüttüğü mücadelesinin bir anlatımı olarak düşündüğümüzde onun bazı romanlarında epik özellikler bulunduğunu rahatça söyleyebiliriz.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünsüz türemesi
B) Ünsüz düşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünlü türemesi
E) Ünsüz benzeşmesi

2. (I) Malezya'da mekân ve zaman âdeta tek boyutlu. (II) Sıcaklık 365 gün boyunca 25 - 40 derece arasında hiç değişmiyor. (III) Yani dört mevsim söz konusu değil. (IV) Sürekli yağmur yağıyor. (V) Ülkenin her tarafı palmye ağaçları ile kaplı ve hiçbir şehirde neredeyse toplu taşıma aracı yok.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünlü daralması vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Anlıyordum artık onun bana niçin böyle davrandığını ama ben kendimi bir türlü değiştiremiyordum, değiştiresem belki de her şey yoluna girecekti.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü daralması
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünlü düşmesi
E) Ünsüz düşmesi

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesine uğramış bir sözcük yoktur?

- A) Halktan olmayan, halkı anlatmayan, halkta yankı uyandırmayan bir sanat düşünülemez dahi.
B) Öğrenciler, kendilerine çevirmeleri için Almanca bir metin verdiğimde, düzgün Türkçe cümle kurmakta zorluk çekmektedirler.
C) Tasavvuf, aslında insanoğlunun ikiliklikten kurtulup birliğe ulaşma mücadelesinin adıdır.
D) Kuşlarda göç, yılın belli bir dönemini, kuluçkaya yattığı yerden uzak olarak geçirmek anlamına gelir.
E) Benim için şiir, okuru tarafından yorumlandığında bir bakıma yeniden üretildiğinde yaşamaya başlar.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bulunan bir sözcükte birden fazla ses olayı bulunmaktadır?

- A) Yapılan daracık yolda ilerlemek mümkün değil.
B) Sınava son güne kalmadan çalıştım.
C) Uykulu gözlerle döndüm rüyamdan.
D) Yeni doğan bebek etrafına gülücük saçıyordu.
E) Geçen ay diktiğim fidan yeşermek üzere.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü aşınması yoluyla ünlü düşmesine uğrayan bir sözcük bulunmaktadır?

- A) Şu gereksiz egolardan sıyrılmalısın.
B) Ben doğruyu yanlış yaparak öğrendim.
C) Oğlunu şehit veren hangi ana ağlamaz ki?
D) En sevdiği tatlı olan sütlacı yapamaz artık o ana.
E) Her gün kahrolur buğuludur, yüreği.

a b c d E

B C D E

a b c d e

a b c d e

7. • Onu her sabah öpücüklerle uyandırdım.
• Dün iki kez bir adaşıma rastladım.
• Sessiz şimdi bu sokaklar sen olmayınca.

Yukarıdaki cümlelerde bulunan altı çizili sözcüklerde

- I. ünlü türemesi
II. ünsüz düşmesi
III. ünsüz türemesi

gibi numaralanmış ses olaylarından hangileri vardır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Türkçede ekler genelde büyük ünlü uyumuna uymak-tadır ancak bazı ekler sözcükleri büyük ünlü uyumuna aykırı hâle getirir.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük ünlü uyumuna aykırı bir ek kullanılmıştır?

- A) Gittiğin günden bu yana yatağım sen kokuyor.
B) Giderken kalbimi de aldın yanına.
C) Geceleyin keşkeler sarıyor her yanıma.
D) Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın.
E) Sabahattin Ali okurken bir başka anımsıyorum seni.

10. I. Öğrenciler öyle güzel bakıyor ki...
II. İçinde bulunduğum durumu yöneticime aksettirdim.
III. Taraftarı olmaktan gurur duyduğum takım "Beşiktaş".
IV. Yolun karşısındaki dilenci sahtekârımış.
V. Bize bu yemeği zehrettin.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde bulunan ünlü düşmesi olayı ikiyeşerli gruplandırıldığında hangisi farklı yolla oluşmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Gece avutmuyor gönlüm

Uyutmuyor...

Dokunduğum hiçbir ten

Senin gibi kokmuyor...

Yukarıdaki dörtlükte altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları hangi seçenekte sırasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Ünsüz yumuşaması Ünlü düşmesi Ünlü türemesi
B) Ünsüz düşmesi Ünlü düşmesi Ünlü daralması
C) Ünsüz benzeşmesi Ünlü düşmesi Ünlü daralması
D) Ünsüz değişimi Ünlü düşmesi Ünsüz yumuşaması
E) Ünsüz değişimi Ünlü düşmesi Ünlü daralması

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü türemesi yoktur?**

- A) Bu daracak zamanda olacak iş değil.
B) Biricik kızım yine beni gururlandırdı.
C) Bir gülücük esirgenir mi babadan?
D) Azıcık tutumlu olmayı öğren bence.
E) Ah be! Gencecik çocuktu.

7. Altı çizili sözcüklerdeki ses olaylarına bakarsak eğer

"öpücük"	"adaşıma"	"Sessiz"
↓	↓	↓
"öpüscük" ün düşmesi	"addaş" ünsüz düşmesi	ünsüz türemesi yoktur gelen ek "-siz" ekidir, yapım eki olarak gelmiştir.

Bu altı çizili üç sözcüğe bakıldığında ünlü türemesi ve ünsüz türemesi yoktur. I ve II numaralı öncülde ünsüz düşmesi vardır.

A B C D E

8. Altı çizili sözcüklere bakıldığında, "gece" sözcüğü "geç" kökünden gelir. "ç, c" ünsüz değişimi, "gönül" sözcüğünde "ü" ünlü düşmesi, "kokmuyor" sözcüğünde "-ma" ekinde ünlü daralması olmuştur. Ses olayları doğru sırasıyla E seçeneğinde verilmiştir.

A B C D E

9. Türkçede ekler genelde büyük ünlü uyumuna uymaktadır ancak "-yor, -iken, -daş, -ki, -leyin, -gil, -ımtırak" ekleri sözcüklere gelerek büyük ünlü uyumuna aykırılık oluşturmaktadır. E seçeneğinde bulunan "okurken" sözcüğündeki "-ken" eki büyük ünlü uyumuna aykırı bir ektir.

A B C D E

10. Numaralanmış cümlelerdeki ses olaylarına bakıldığında, I. cümlede "öğrenciler" sözcüğünde,

"öğren - ici"

yapım ekinin ünlüsü düşmüştür. II. cümlede "aksettim" sözcüğünde,

"akis etti"

birleşik sözcük oluşurken ünlü düşmesi olmuştur. III. cümlede "Beşiktaş" sözcüğünde,

"Beşiktaş ı"

isim tamlaması biçiminde oluşan birleşik isim sonundaki iyelik eki olan ünlü düşmüştür. IV. cümlede "dilen-ci" sözcüğünde,

"dilen - ici"

yapım ekinin ünlüsü düşmüştür. V. cümlede "zehrettin" sözcüğünde,

"zeh i r" ettin"

birleşik sözcük oluşurken ünlü düşmesi olmuştur. Bu ses olaylarına göre I ve IV., II ve V. cümlelerdeki sözcüklerde oluşan ünlü düşmesinin nedeni özdeşken III. cümledeki ünlü düşmesi farklıdır.

A B C D E

11. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "daracık", B seçeneğinde "biricik", D seçeneğinde "azıcık" ve E seçeneğinde "gencecik" sözcüğünde ünlü türemesi bulunurken C seçeneğinde bulunan "güllücük" sözcüğü "güllüş" kökünden geldiği için ünlü türemesine değil ünsüz düşmesine uğramıştır.

A B C D E

1. Birleşik kelime oluştururken iki ünlünün yan yana gelmemesinden oluşan ünlü düşmesine “ünlü aşınması” da denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek vardır?

- A) Bu olanlara kahrolmamak mümkün değil.
B) Bütün ailenin yükü omzunda Ali'nin.
C) Evde bir hayvan beslemek onu mutlu ediyor.
D) Aranani koklayarak buldu polis köpeği.
E) Kahvaltı yapmak için çok güzel bir yer biliyorum.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü daralması vardır?**

- A) İşten vakit buldukça kitap okumaya çalışıyorum.
B) Tam iki saattir orada birini bekliyor.
C) Haftaya iş için Ankara'ya geliyorum.
D) Haftada bir telefonda görüşüyoruz.
E) Gözünü dinlendirmek için ufuk çizgisine bakıyordu.

3. Kardeşimin bu sene okulunu bitireceğini düşünüyorduk.

Bu cümlede geçen altı çizili sözcükteki ses olayları aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) konuştuğumuz
B) ilerledikçe
C) Ağrı Dağı'nın
D) düşmesine
E) kalbini

4. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde bir ses olayı yoktur?**

- A) Son günlerde davranışları biraz daha düzeldi.
B) Geldiğinde kimse kalmamıştı.
C) Hüznün göstergesiydı sararan yapraklar.
D) Yaklaşık on yıldır memlekete gidemiyorum.
E) Sınavı kazanacağım içime doğmuştu.

5. **Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde “-cı (-ci, -cu, -cü)” eki getirildiğinde ünsüz benzeşmesi oluşmaz?**

- A) ekmek
B) tamir
C) bilet
D) çöp
E) süt

6. Çocuğu, kaybolduktan üç gün sonra bulabildiler.

Yukarıdaki “kaybolduktan” sözcüğündeki ses olayları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi, ünsüz düşmesi
B) Ünsüz benzeşmesi, ünsüz yumuşaması, ünlü türemesi
C) Ünlü düşmesi, ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz yumuşaması, ünlü daralması, ünsüz benzeşmesi
E) Ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi, ünlü daralması

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı sözcükte ünsüz benzeşmesi ve ünsüz yumuşaması vardır?**

- A) Bu fotoğraftaki elbiseni nereden almıştın?
B) Gördüğüm en büyük bina bu olsa gerek.
C) Tembellikten hiçbir iş gördüğü yok.
D) Dün konuştuğumuzda bunları söylememiştin.
E) Bu tartışmanın uzayacağından korkuyorum.

8. Türkçede kaynaştırma ünsüzleri (y, ş, s, n) iki ünlü yan yana geldiğinde kullanılır.

Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde kaynaştırma ünsüzleri bu açıklama dışında kullanılmıştır?

- A) kitabını
B) aramasını
C) tartışmanın
D) penceresinden
E) mutluluğuna

1. A seçeneğinde "kahrolmak" sözcüğü birleşme sırasında; B seçeneğinde "omzunda" sözcüğü ünlü ile başlayan ek aldığı için, C seçeneğinde "beslemek" sözcüğü "besi" sözcüğünden türediği için, D seçeneğinde "kokla-" sözcüğü "koku" sözcüğünden türediği için ünlü kaybına uğramıştır. Yani bu örneklerde iki ünlü yan yana gelmemiştir.

E seçeneğinde ise "kahve" ve "altı" kelimeleri birleşirken iki ünlü yan yana gelebileceğinden "kahve" sözcüğündeki "e" sesi düşmüştür.

E

2. B seçeneğinde, "bekle-" sözcüğündeki "-e" sesi "-i" sesine dönüştüğünden ünlü daralması vardır.

B

3. Örnek cümledeki ses olayları, ünsüz yumuşaması ve kaynaştırmadır. Bu iki ses olayının örnekleri de E seçeneğindeki "kalbini" sözcüğünde bulunmaktadır.

E

4. B seçeneğinde ünsüz yumuşaması, C seçeneğinde ünlü düşmesi, D seçeneğinde ünlü daralması ve E seçeneğinde ünsüz benzeşmesi vardır.

A seçeneğindeki altı çizili sözcükte herhangi bir ses olayı yoktur.

A

5. A, C, D ve E seçeneklerindeki sözcükler süreksiz sert ünsüzlerle (p, ç, t, k) bittiği için sözcüğe gelecek -cı (-ci, -cu, -cü) eki -çı (-çi, -çu, -çü) ekine dönüşür. Yani "c" yumuşak ünsüzü "ç" sert ünsüzüne dönüşerek ünsüz benzeşmesi oluşur. B seçeneğinde ise kelime sonundaki "r" sesi benzeşmeye neden olmaz.

B

6. "Kaybolduktan" sözcüğündeki "kayıp" ve "ol" sözcükleri birleşirken "kayıp" sözcüğünde ünlü düşmesi ve ünsüz yumuşaması oluşmuştur. Sözcüğe gelen "-dan" ekindeki "d" sesi de kelime sonundaki sert ünsüzden dolayı "t" sesine dönüşerek ünsüz benzeşmesine neden olmuştur.

C

7. D seçeneğindeki "konuştuğumuzda" sözcüğündeki "-dik" ekinde "d" yumuşak ünsüzü "t" sert ünsüzüne dönüşerek ünsüz benzeşmesi, "k" sert ünsüzü de "ğ" yumuşak ünsüzüne dönüşerek ünsüz yumuşaması olmuştur ve "-dik" eki "-tuğ" şeklinde kelimeye eklenmiştir.

D

8. Kaynaştırma ünsüzleri A, B, C, E seçeneklerinde iki ünlü arasında kullanılmıştır. D seçeneğinde ise bir ünlü ve bir ünsüz ses arasında kullanılmıştır.

D

9. I. Sızlanmak
II. Dertten
III. Sıcacık

Bu sözcüklerde bulunan ses olayları aşağıdaki sözcüklerin hangisinde sırasıyla bulunmaktadır?

- A) alçacık, görüştük, yapayalnız
B) ayırım, dolapta, yükseliyor
C) ilerliyor, kitapçı, gelmiyor
D) başlıyor, milletçe, kâğıdı
E) sırrı, gözlükçü, fikrimi

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerde bulunan ses olayları ikiyeşerli gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) Karadan o kadar uzaklaştık ki tepeler bile görünmüyor.
B) Uykulu bir hâlde geziyor ortalıkta.
C) Bana diyeceklerini hemen söyle.
D) Önümüzdeki kavsağın solunda kalıyor ev.
E) Arılar çepeçevre sarmış ağacın etrafını.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz benzeşmesi de yumuşaması da yoktur?

- A) Yarın hep birlikte yiyelim akşam yemeğini.
B) Gidemedim şu güzelim şehre yıllardır.
C) Misafirleri evde ağırladılar.
D) Açlıktan bitkin düşen insanlar vardı.
E) Çiçeğine gözü gibi bakardı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük tüerken ünlü kaybına uğramamıştır?

- A) Öğretmenin sorusuna üç kişi yanlış cevap verdi.
B) Çocuklar akşama kadar parkta oynadılar.
C) Altın yumurtlayan tavuk kesilmez.
D) Bugün keyfimi kimse bozamaz.
E) Ormanda kaybolunca yardım çağırısı fişeklerini attık.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz düşmesi örneği vardır?

- A) Masanın örtüsü el işçiliği ile işlenmiş.
B) Rüzgâr kesilince uçurtmam alçalmaya başladı.
C) Bu kitap yazarın gençlik yıllarını anlatıyor.
D) Gün doğmadan neler doğar.
E) Uykusuzluğu her hâlden belli oluyordu.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük, cümle başında verilen ses olayının örneği değildir?

- A) Kaynaştırma: Ondan bu sözleri duymak canını sıkımtı.
B) Ünsüz türemesi: Savaş boyunca kullanılan erzaklar milletten çıkmıştır.
C) Ünlü daralması: Daha başarılı olabildim, diyordu kendine.
D) Ünsüz benzeşmesi: Ağladıkten sonra biraz rahatladı.
E) Ünsüz yumuşaması: Derdim çoktur, hangisine yayanayım?

15. İnsan hissettiği hiçbir şeyi yıllar da geçse unutmuyor.

Cümlede altı çizili sözcükte bulunan ses olayları aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Ünsüz benzeşmesi - ünlü düşmesi - ünsüz değişimi
B) Ünsüz değişimi - ünsüz benzeşmesi - ünlü türemesi
C) Ünlü türemesi - ünsüz benzeşmesi - ünlü değişimi
D) Ünsüz türemesi - ünsüz değişimi - ünsüz benzeşmesi
E) Ünsüz türemesi - ünsüz benzeşmesi - ünsüz değişimi

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük ünlü uymuna uymayan bir ek yoktur?

- A) Akşamleyin Osmangil yanıma uğradı.
B) Yarın Kübra bizimle geleliyormuş.
C) Kuruyan yapraklar yeşilimtrak bir renk aldı.
D) Bu ev bana hep çocukluğumu hatırlatmıştır.
E) Konuşurken daha etkili olmak için mimiklerini de kullanır.

17. Aşağıdaki sözcüklerin hangisi ünlü ile başlayan bir ek aldığında ünlü düşmesine (hece düşmesi-ne) uğramaz?

- A) resim
B) kısım
C) ayıp
D) şehir
E) gönül

ÇÖZÜMLER

9. Örneklerde sırasıyla ünlü düşmesi, ünsüz benzeşmesi ve ünsüz düşmesi bulunmaktadır. Bu ses olayları sırasıyla B seçeneğindeki sözcüklerde bulunmaktadır.
- ayır > ayırım (ünlü düşmesi)
- dolap-da > dolapta (ünsüz sertleşmesi)
- yüksek > yükseliyor (ünsüz düşmesi)

B

10. A ve C seçeneklerindeki altı çizili sözcüklerde ünlü daralması bulunmaktadır, A seçeneğinde olumsuzluk eki -ma, C seçeneğinde de- fiili daralmaya uğramıştır. B ve D seçeneklerindeki altı çizili sözcüklerde ünlü düşmesi bulunmaktadır. B seçeneğindeki uyku, uyufiilinden, D seçeneğindeki kavşak, kavuş- fiilinden türerken ünlü düşmesine uğramıştır. E seçeneğinde bulunan altı çizili sözcükte ise diğerlerinden farklı olarak ünlü türemesi bulunmaktadır.

E

11. A seçeneğinde, birlik-de ⇒ birlik-te → ünsüz benzeşmesi
- yemek-i ⇒ yemeğ-i → ünsüz yumuşaması
- B seçeneğinde, git-e-me-di-m ⇒ gid-e-me-di-m → ünsüz yumuşaması
- D seçeneğinde, açlık-dan ⇒ açlık-tan → ünsüz benzeşmesi
- bit-gin ⇒ bit-kin → ünsüz benzeşmesi
- E seçeneğinde, çiçek-i-n-e ⇒ çiçeğ-i-n-e → ünsüz yumuşaması bulunurken C seçeneğinde ünsüz benzeşmesine ve ünsüz yumuşamasına rastlanılmamaktadır.

C

12. A seçeneğinde, yanıl – ış ⇒ yanış
FK FIYE
- B seçeneğinde, oyun – a ⇒ oyna-
I.K IFYE
- C seçeneğinde, yumurta – la ⇒ yumurtla-
I.K IFYE
- D seçeneğinde, keyif – im ⇒ keyfim
I.K 1. T.Ş.
- E seçeneğinde, çağır – ı ⇒ çağrı
I.K FIYE

A, B, C ve E seçeneklerinde sözcükler yapım eki alarak türerken ünlü (hece) düşmesine uğramıştır. D seçeneğinde ise çekim eki alırken sözcük ünlü (hece) düşmesine uğramıştır. Yani türeme söz konusu değildir.

D

13. B seçeneğinde, “alçak” eyleme dönüşürken sonundaki “k” sesini kaybederek “alçal-” şeklinde karşımıza çıkmıştır.

B

14. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen ses olayları ile örnekleri doğru eşleşmektedir. B seçeneğindeki altı çizili sözcük ünsüz türemesinin değil ünsüz benzeşmesinin örneğidir.

millet-den ⇒ millet-ten → ünsüz benzeşmesi (ünsüz sertleşmesi)

B

15. hiss - s + et - tik - ten

“hissettikten” sözcüğünde; ünsüz türemesi, ünsüz benzeşmesi ve ünsüz değişimi ses olayları görülmektedir.

E

16. Türkçe’de “-leyin, -mtırak, -ken, -gil, -yor” eklerinin başka bir şekli yoktur. Yani bütün kelimelere bu hâlleri ile gelirler. Bu da bazen büyük ünlü uyumuna uymayan bir durum ortaya çıkartır.

A seçeneğinde, Akşemleyin / Osmangil

B seçeneğinde, gelemiyormuş

C seçeneğinde, yeşilimtırak

E seçeneğinde, konuşurken

Sözcüklerinde bu ekler yer alırken D seçeneğinde, bu duruma rastlanılmamaktadır.

D

17. A seçeneğinde, resim-i → resmi

fakat C seçeneğinde, ayıp-ı → ayıbı olur ve ünlü düşmesi değil ünsüz değişimi söz konusudur.

B seçeneğinde, kısım-ı → kısmı

D seçeneğinde, şehir-i → şehri

E seçeneğinde, gönül-ü → gönlü

C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Başka bir deyişle entellektüel sezgi, özü oluşturan saf metafiziksel öğretilerdir.
 B) Fikir hayatımız, mefhumların maskelerle raksa çıktığı bir karnaval balosunu andırıyor.
 C) Adli tıpta müşahade altında bulunduğum yıllar Doktor Ramiz tedavime katkı sağladı.
 D) Dengesiz hâle geldiğinde yalnızlık, kopma ve insanlardan uzaklaşmaya sebep olur.
 E) Dilekçelerin, yazışmaların yanısıra mahallî basın-da çıkan yazılar da tadımızı kaçırmıştı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Bedenimizdeki toprak dengesizliği, bağımlılık ve aç gözlülüğe sebep olur.
 B) Erken kalkmak kolosterol ve trombosit sayısını düşük tutarak kalp hastalığını önler.
 C) Asyada et dışında nadiren başka bir şey yiyen ve sağlıklı bir halk olan Ruslar yaşar.
 D) Elbiseyi giydiğim gün birden bire ufkum, görüş zaviyem genişledi.
 E) Hepimizin yaşamış olduğu gibi ana dili yakın çevremizden taklit yöntemiyle öğreniriz.

3. Hitopadeşa, Türkçe'ye "yararlı eğitim" şeklinde çevirilmiştir. 14. Yüzyılda kaleme alınmış olan eser, hayvanların konuşturulduğu fabıl türündeki masalların yer aldığı Hint halk edebiyatı ürünüdür.

Yukarıdaki parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yeni ve bilinmeyen bir ülkeye yerleşmek yaratılış eylemiyle eş değer tutulur.
 B) Işıklı asfaltları düşünmek, normal insanların değil şairlerin zihnini meşgul eder.
 C) Minyatürlere çok benzeyen eski münacatların karşısında Şinasi'nin münacatı sade bir desene benzer.
 D) Hristiyanlara göre Golgatha, dünyanın merkezidir çünkü burası kozmik dağın zirvesidir.
 E) Tanrıların yaptığı her şey Hintlere göre ritüellerin temelinde yatan teoriyi özetler.

5. 1945 Mayıs'ında başladığım el yazması, "Evren ve Tarih" başlığını taşıyordu. Daha sonra kitap 1949'da "Ebedî Dönüş Mitosu" adıyla basıldı. Bu araştırmamın esas konusu, arkaik toplum insanının kendisine ilişkin kurduğu imgeler ve kosmozda sahip olduğuna inandığı yerlerdir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerden hangisinde kısaltmaların yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini bilimsel olarak ele alan TÖMER'in Türkçe birimi, alanında uzman kişilerle çalışıyor.
 B) Nehir, dakikada 2750 m² lik su döküyordu ama yine de gerekli suya ulaşılması imkânsıza yakındı.
 C) Türkiye Cumhuriyeti merkez bankası tarafından düzenlenen ödüllü yarışma ile TL'nin simgesi belirlendi.
 D) Özellikle XIX. yy.da evrenin, türlerin ya da insanın kökeniyle ilgili araştırmalar artmaya başladı.
 E) UNESCO'ya pek çok yönden dâhil olan Türkiye'nin somut olmayan kültürel miras listesine en son minyatür ve mangala eklendi.

1. A seçeneğindeki "entelektüel", C seçeneğindeki "müşahade", D seçeneğindeki "yanlızlık" ve E seçeneğindeki "yanısıra" sözcüklerinin yazımı yanlıştır. Yazımı yanlış sözcüklerin doğruları "entelektüel", "müşahade", "yanlızlık" ve "yanı sıra" olmalıdır. B seçeneğinde bir yazım yanlışı yoktur.

B

2. A seçeneğindeki "aç gözlü", B seçeneğindeki "kolosterol", C seçeneğindeki "Asyada" ve D seçeneğindeki "birden bire" sözcüklerinin yazımı yanlıştır. Yazımı yanlış sözcüklerin doğruları "açgözlü", "kolesterol", "Asya'da" ve "birdenbire" olmalıdır. E seçeneğinde bir yazım yanlışı yoktur.

E

3. Numaralanmış sözcükler incelendiğinde I numaralı sözcüğün doğru yazımı "Türkçeye" olmalıdır çünkü yapım eklerinden sonra gelen ekler kesme işareti ile ayrılamaz. II numaralı sözcükte aradaki ünlünün düşmesi gerekirken düşmemesinden kaynaklanan bir yazım yanlışı vardır. Sözcüğün doğru yazımı "çevrilmiştir" olmalıdır. III numaralı sözcükte büyük harf kullanımında yanlışlık yapılmıştır, sözcüğün doğru yazımı "14. yüzyılda" olmalıdır. IV numaralı sözcük, dilimize Fransızcadan girmiştir, doğru yazımı "fabl" olmalıdır. Fakat V numaralı sözcüğün yazımı doğrudur.

E

4. Seçenekler dikkatle okunduğunda A, B, C ve E seçeneklerinde yazım yanlışı olmadığı görülür. Fakat D seçeneğindeki "Hristiyan" sözcüğü yanlış yazılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı "Hristiyan" olmalıdır.

D

5. Parçada numaralandırılmış I, II, III ve IV. sözcüklerde bir yazım yanlışı yapılmamıştır. Fakat V numaralı sözcüğün yazımı yanlıştır ve doğru yazımı "kozmosta" olmalıdır.

E

6. Seçenekler dikkatle okunduğunda A, B, D ve E seçeneklerindeki kısaltmaların yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır. Fakat C seçeneğindeki "TL'nin" yazımı yanlıştır. Büyük harflerle yapılan kısaltmalarda kısaltma harf şeklinde okunur, doğru yazımı "TL'nin"dir.

C

7. (I) Sözelimi Güneş sisteminin kökeni nasıl araştırılıyorsa evlilik gibi bir kurumun ya da sekse gibi bir çocuk oyununun kökeni de araştırılmalıdır. (II) XX. yy.da başlangıçların bilimsel olarak incelenmesinin başka yöne evrildiği görülür. (III) Psikanaliz için insanın en eski dönemi ilk çocukluk dönemidir. (IV) Çocuk mitsel ve Cennete özgü bir zaman da yaşar. (V) Psikanaliz kişisel öykümüzün başlangıcını bize açıklamaya ve saptamaya elverişli teknikler hazırlamıştır.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışı vardır?**

- A) "Çok sıcak gün, güneş kumları" anlamına gelen ramazan, bu sene Türkiye'de kış ayına denk geldi.
B) Bir yaz günün şimşek gibi atıldık bir semte, Tuna nehrini geçtik boydan boya.
C) Evdeki ipi yiyip bağırsaklarını düğümleyen kedim Karkur, ameliyattan sonra kucağımdan inmedi.
D) Bilir olup biteni, düşkünlü gözeteni, gül dalında öten Tanrı elinden tutar.
E) 1996 yılının Kasım ayında soğuk ve yağmurlu bir sonbahar sabahında doğmuşum.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

- A) Neredeyse bütün sınavlar günümüz koşullarından dolayı çevrim içi yapılmaya başlandı.
B) Eski ustalarımızın asıl başarıları doğayla iş birliği-ni iyi şekilde sürdürmeleridir.
C) Sakarlıkları yüzünden yaptıkları her hatada suç üstü yakalandılar ama akıllanmadılar.
D) Birdenbire olur her şey; yağmur, kasırga, doğal afet ve yıkılır evlerle birlikte hayaller de.
E) Son kez yüz yüze yapılan toplantıda şirketin his-selerindeki değer kaybı konuşuldu.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı ya-pılmamıştır?**

- A) Karagözcülük, sanatının inceliklerinin yanında ha-zırcıevaplık isteyen bir oyundur.
B) Çocukken babasından gizli traş olan çocuklar, bunu yaparak "büyüdüm" demek isterdi.
C) Evrenin önemli bir ögesi olmak isteyen yazar, bu evrendeki haksızlıklardan sınırlamaz.
D) Saçlarını afilli bir şekilde sağa sola savururken onu görünce aniden duraksadım.
E) Artık yeşil görmek ne mümkün, egzoz dumanın-dan önümüzü görsek yeter.

11. **Aşağıdakilerden hangisinde pekiştirmeli sözcükle-rin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Herkes, karşındaki sapasağlam duruşlu bu güç-lü bir kadını görünce gömleklerini ilikliyor.
B) Güpegündüz yol ortasında çıkardığınız bu kavga yüzünden bütün trafik tıkanı.
C) Aldığınız tarlayı çepeçevre çitle sarın ki sahipli ol-duğu belli olsun.
D) Dünyaya çırlı çıplak geliyoruz bir haykırıyla ve sessiz sedasız göçüyoruz yine dünyadan.
E) Beyaz kedimin üç yavrusu onun aksine kapkara zeytin gözlü doğdular.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili yazım yanlışı vardır?**

- A) 2020 yılında üniversite sınavına 2 milyon 433 kişi girdi.
B) Devlet vergi cezasını erken ödeyecekler için % 25 indirim yapacak.
C) Üniversitemizin 11'inci geleneksel Hıdırellez Şen-likleri Yeşil Vadi'de olacak.
D) Vücudumuzun 2/3'ü sudan oluştuğu için günde iki litre su içmeliyiz.
E) Her departmandan 7'şer kişilik çalışma grupları oluşturulacak.

7. Parça dikkatle okunduğunda I ve V numaralı cümlelerde bir yazım yanlışı olduğu görülür. I numaralı cümledeki "sözgelimi"nin doğru yazımı "söz gelimi", V numaralı cümledeki "el verişli"nin doğru yazımı "elverişli" olmalıdır. II ve III numaralı cümlelerde yazım yanlışı yoktur. Fakat IV numaralı cümlede hem "Cennete" hem de "zaman da" sözcüklerinin yazımı yanlıştır. "Cennete" sözcüğü cins isim olduğunda cümle içinde baş harfi büyük yazılmaz, "zaman da" sözcüğündeki "da" ise bulunma hâl eki görevinde olduğundan sözcüğe bitişik yazılmalıdır. Dolayısıyla birden fazla yazım yanlışı bulunan cümle IV numaralı cümledir.

D

8. Seçenekler dikkatle okunduğunda A, C, D ve E seçeneklerinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışı yapılmamıştır. Fakat B seçeneğindeki "Tuna nehri" sözünün yazımı, yer adlarından sonra gelen deniz, nehir, göl, dağ vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlaması kuralından dolayı yanlıştır. Doğrusu "Tuna Nehri'ni" şeklinde olmalıdır.

B

9. Seçenekler dikkatle okunduğunda A, B, D ve E seçeneklerinde yazım yanlışı yapılmadığı görülür. Fakat C seçeneğindeki "suç üstü" sözcüğünün doğru yazımı "suçüstü"dür.

C

10. Seçenekler dikkatle okunduğunda B seçeneğindeki "traş" (tırış) sözcüğünün, C seçeneğindeki "ögesi" (ögesi) sözcüğünün, D seçeneğindeki "afilli" (afili) sözcüğünün ve E seçeneğindeki "egzos" (egzoz) sözcüğünün yazımının yanlışı olduğu görülür. A seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yapılmamıştır.

A

11. Seçenekler dikkatle okunduğunda A, B, C ve E seçeneklerinde pekiştirmeli sözlerin yazımı ile ilgili yanlışı yapılmamıştır. Fakat D seçeneğindeki "çırıl çıplak" sözcüğünün yazımı yanlıştır, "çırılçıplak" şeklinde bitişik yazılmalıdır.

D

12. Seçenekler dikkatle okunduğunda A, B, C ve D seçeneklerinde sayıların yazımı ile ilgili bir yazım yanlışı yapılmamıştır. Fakat E seçeneğindeki "7'şer" in yazımı yanlıştır çünkü üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilmelidir. Doğru yazımı "yedişer" olmalıdır.

E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Dün gece Pınarcık Caddesi'nde yangın çıkmış.
- B) Geçen ay Karahisar Köprüsü tahrip edilmişti.
- C) Bugün Urfa'lılar bir toplantı düzenleyecekler.
- D) Mehmet Rauf'un *Eylül* adlı eserini okuyorum.
- E) 10 Şubat Çarşamba günü görüşeceğiz.

2. Fuzuli XVI'ıncı yüzyıla damgasını vurmuş, birçok şair tarafından örnek alınmış bir şahsiyettir.

V

Yukarıdaki cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Çiçek Mahallesi'nde ki Uğur Sokak'ta oturuyoruz.
- B) Onunla ondokuz yıldır görüşmemişler.
- C) 1915'te dünyaya gelmiş dedem.
- D) Sınavda yine birinci olduğumu duyduk.
- E) 10 Eylül 2000'de uğramış buraya galiba.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

- A) Dün gece evbark sular içinde kalmış.
- B) Onunla yanyana yürümek bile bana heyecan veriyordu.
- C) Bu film izlediğim en güzel macera filmiydi.
- D) Beni anlıyacağını sanıyordum oysa.
- E) Kitapta pekçok konuyu değinilmiş.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Her alanda Batı'yı taklit etmek doğru değil.
- B) Dün Elazığ'a Harput Kalesi'ni gezmeye gittik.
- C) Mehmet Bey sıradışı bir insandı.
- D) Nemrut Dağı tarihe ışık tutması açısından çok önemlidir.
- E) Son zamanlarda seni anlamakta güçlük çekiyorum.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Amerikalılar Güneş'teki ısı kaybının sebebini hâlâ bulamadılar.
- B) Bu sabah derste Dünya'nın hareketlerinin sonuçlarını öğrendik.
- C) İnsanoğlu Mars'ta hayatın var olduğuna inanıyor.
- D) Sen benim Dünya'mı yıktın da gittin.
- E) Güneş'in Ay'a uzaklığını hesapladılar.

1. Verilen cümlelere bakıldığında, C seçeneğinde bulunan "Urfalılar" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Çünkü sözcüğe gelen yapım ekleri ve sonrasında gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. A seçeneğinde özel isme ait olan cadde adları, B seçeneğinde köprü, saray, ova vb. yer adları, D seçeneğinde eser adı ve E seçeneğinde kesin bir tarih olduğu için ay ve gün adı büyük yazılarak doğru verilmiştir.

C

2. Verilen cümledeki altı çizili sözcüklere bakıldığında I numaralı sözcük olan "XVI" (16) ünlüyle bittiği için gelen ek "ıncı" değil "ncı" olmalıdır.

A

3. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğindeki "Batı'yı" derken ad aktarması yapıldığından, B seçeneğinde "Harput Kalesi" yer adı olduğundan, D seçeneğinde "Nemrut Dağı" yer adı olduğundan doğrudur. E seçeneğinde diğer seçeneklerde olduğu gibi yazım yanlışı yoktur. Ancak C seçeneğinde yer alan "sıradışı"nın yazımı yanlıştır, çünkü "iç ve dış" sözcüğü daima ayrı yazılır.

C

4. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde mahalle ve sokak adı büyük yazılmış, C seçeneğinde sayılara gelen ekte ses olayı kuralına uyulmuş, D seçeneğinde hâl eki olan -de bitişik yazılmış ve E seçeneğinde bulunan ay adı büyük yazılarak yazım yanlışı yapılmamıştır. Ancak B seçeneğinde "on dokuz" ayrı yazılmalı, çünkü sayıların her bir basamağı ayrı ayrı olacak şekilde yazılmalıdır.

B

5. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "ev bark" ikilemesi ayrı yazılmalı, B seçeneğinde "yan yana" ikilemesi ayrı yazılmalı, D seçeneğinde "anlayacağını" sözcüğü "anlayacağını" şeklinde yazılmalı ve E seçeneğinde "pek çok" ayrı yazılmalıyken yazım yanlışı yapılmıştır. Ancak C seçeneğinde bir yazım yanlışı bulunmamaktadır.

C

6. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "Güneş'teki", B seçeneğinde "Dünya'nın", C seçeneğinde "Mars'ta" ve E seçeneğinde "Ay'a" sözcüğü gezegen adı anlamına geldiği için büyük yazılmış ve gelen ek ayrılarak yazım yanlışı yapılmamıştır. Ancak D seçeneğindeki "Dünya'mı" sözcüğü mecazi anlamda kullanıldığı için küçük yazılmalıdır.

D

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) TSK'dan yapılan açıklamalar kimseyi tatmin etmedi.
- B) MEB'in aldığı kararlar uygulamaya kondu.
- C) Bu sene KPSS'nin zor olacağını düşünüyoruz.
- D) Dün gece TV'de harika bir film vardı.
- E) Prof. Dr. Ahmet Seçil ile bir randevu ayarladık.

8. Onu niçin terkettiğimi bilmeseniz de bana hak
I II III
vermeyeceğinizi biliyorum, ama endişelenmiyorum.
IV V

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Tatile çıkarken minnoşu bize bırakabilirsin.
- B) Çankaya Köşkü'nde yapılan resepsiyona herkes katıldı.
- C) Onun Cumhuriyet Caddesi'nde oturduğunu öğrendik.
- D) Onun Türkçülük akımının temsilcisi olduğunu biliyoruz.
- E) Ankara iline bağlı Haymana Belediyesinde işe başladı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ay veya gün adlarının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Belediyede Perşembe günü yapacağımız toplantı 19 Haziran'a ertelendi.
- B) Sınav bu yıl 18 Haziran Pazar günü yapılacak.
- C) Ben 16 Aralık 1978'de dünyaya gelmişim.
- D) Onunla temmuzda tatile çıkmayı düşünüyoruz.
- E) Seninle salı günü çay bahçesinde görüşelim.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) 2000'li yıllar bizim için kalkınma yılları olacak.
- B) Bir de seninle uğraşamam.
- C) 1985'de dünyaya geldiğini söylüyordu.
- D) Sonunda bunu da mı yapacaktın?
- E) Baktım ki yanlış çözüyor, yardım ettim.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazılmasıyla ilgili bir yanlış yapılmıştır?

- A) YÖK'ün bu kararı yeni bir tartışma ortamına zemin hazırladı.
- B) TBMM'nin kuruluş yıl dönümü törenlerle kutlandı.
- C) Bu sorunu gidermek için ÖSYM'ne başvurabilirsin.
- D) Mahmut Bey, DMO'da çalışıyormuş.
- E) Bu akşam ODTÜ'de güzel bir konser var.

7. Verilen cümlelerdeki kısaltmalara gelen ekler bakıldığında, B seçeneğinde MEB'in, C seçeneğinde KPSS'nin, D seçeneğinde TV'de, E seçeneğinde Prof. Dr. yazımında herhangi bir yanlış bulunmamaktadır. Ancak A seçeneğinde bulunan kısaltmanın doğrusu TSK'den olmalıydı, çünkü Türkçede kısaltmalara gelen ekler sonraki ünlü veya ünsüz harfe göre gelir. Türkçede ise "a" ile seslendirilen bir ünsüz yoktur.

A B C D E

8. Numaralanmış olarak verilen parçadaki sözcüklere bakıldığında, II numaradaki "terk ettiğini" sözü ayrı yazılmalıydı. Çünkü birleşik fiillerde ses olayı yoksa ayrı yazılır.

A B C D E

9. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "min-noş" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Çünkü hayvanlara verilen özel büyük özel ad olduğu için yazılır ve gelen ek kesme işaretiyle ayrılır.

A B C D E

10. Verilen cümlelerde bulunan ay veya gün adlarının yazımına bakıldığında, eğer cümlede kesin bir tarih varsa büyük yoksa küçük harfle yazılır. Buna göre A seçeneğindeki "perşembe" sözcüğü küçük harfle yazılmalıdır.

A B C D E

11. Verilen cümlelere bakıldığında, C seçeneğinde verilen "1985'de" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Çünkü ses olayına göre gelen ekte ünsüz benzeşmesinin olmaması yazım yanlışına neden olur.

A B C D E

12. Verilen cümledeki kısaltmalara ve gelen ekler bakıldığında C seçeneğindeki "ÖSYM'ne" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Çünkü kısaltmalara gelen ekler, uzun okunuşuna göre değil kısaltmanın sonunda bulunan ünlü veya ünsüz harflere göre gelir.

A B C D E

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) 21 Kasım, Mardin'in düşman işgalinden kurtuluş günüdür.
- B) Bu yıl Kuzey Amerika'ya gitmekten vazgeçmiş.
- C) Sesden rahatsız olunca pencereyi kapattı.
- D) Sen de beni anlamadın ya, ona yanıyorum.
- E) Gel gör ki hayat hep güzellikler sunmuyor insana.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Caddede çocuklar oyun oynamasın.
- B) Sizi yalnız bırakayım da rahat oynayın.
- C) 1 Ocak 2000 tarihi benim için dönüm noktası oldu.
- D) *Harp ve Sulh* güzel romandı.
- E) Uçak havaalanına inecekti.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel isimlerin yazılmasıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Safranbolu'ya giderken Karabük'ü gezdik.
- B) Bu yıl Ahmet Haşim'in bütün şiirlerini okudum.
- C) Dün sabah Van gölünde güzel bir kayak gezintisi yaptık.
- D) Sağlık Bakanlığı yetkilileri bütün hastaneleri dolaşmışlar.
- E) Türk Dili, severek okuduğum bir dergidir.

5. Aşağıdakilerin hangisinde rakamdan sonra gelen ekin yazımı yanlıştır?

- A) Saat 13.00'da arkadaşımı görmeye gideceğim.
- B) Lise 2'nci sınıfı takdirle geçtim.
- C) Yarışmada 3'üncü olduk.
- D) 2'den 50'ye kadar sayın.
- E) Komşunun çocuğu 7'nci kattan düşmüş.

3. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinin yazımında yanlışlık yoktur?

- A) Karının seni terkettiğini duydum.
- B) Annem akşama vezir parmağı tatlısı yapacak.
- C) Bunlar senin zan ettiğin gibi değil.
- D) Derdini Veli'ye dilekçeyle arz etti.
- E) Onun geldiğini son anda farkettim.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Size bunu söylecek cesaretim yoktu.
- B) Rize, Türkiye'nin kuzey doğusundaymiş.
- C) Her Temmuz'da tatile gidilmelidir.
- D) Sıra dışı şeyler yaşayan pek çok insan var.
- E) Ahmet efe çetenin lideriymiş.

1. Verilen cümlelere bakıldığında C seçeneğinde bulunan "sesden" sözcüğünün yazımı "sesten" şeklinde olmalıdır.

 C 

2. Cümlelerde verilen özel adların yazımına bakıldığında, C seçeneğindeki "Van gölünde" sözcüklerinin yazımı yanlıştır. Doğrusu Van Gölü'nde şeklinde olmalıdır.

 C 

3. Verilen cümlelere bakıldığında, A ve E seçeneklerinde ses olayı olmadığı için eylemler ayrı yazılmalıydı. C seçeneğinde ünsüz türemesi olduğundan "zannettiği" bitişik yazılmalıydı. B seçeneğinde ise sözcükler anlam kaymasına uğrayıp başka bir anlamı ifade ettiği için bitişik yazılmalıydı. Ancak D seçeneğinde yer alan "arz etti" sözcüğünde herhangi bir ses olayı olmadığı için yazımı doğrudur.

 D 

4. Verilen cümlelerde tarih ve eser adlarının yazımında bir yanlışlık bulunmazken B seçeneğinde bulunan "yanlız" sözcüğü "yalnız" şeklinde yazılmalıydı.

 B 

5. Verilen cümlelere bakıldığında, B seçeneğindeki sözcük iki ünlüyle bittiği için "-nci" eki doğru ve C seçeneğinde de bir yazım yanlışı yokken yine D ve E seçeneklerinde de yazım yanlışı yoktur. Ancak A seçeneğinde bulunan "13.00'da" sözcüğü yanlış yazılmıştır çünkü ses olayı kuralına göre "13.00'te" sözcüğün doğru yazımıdır.

 A 

6. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğindeki sözcük "söylice" değil "söyleyecek" şeklinde olmalı, B seçeneğinde "kuzeydoğu" bitişik yazılmalı, C seçeneğinde kesin bir tarih olmadığı için "Temmuz" küçük harfle yazılmalıydı ve E seçeneğinde "Efe" bir unvan olduğu için büyük yazılmalıydı. Ancak D seçeneğinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

 D 

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Senin ki dün gece kaybolmuş.
- B) Kuzey Batı Anadolu Bölgesi çok yağış alır.
- C) Sivas'da kışlar hep uzun ve sert geçer.
- D) Olur öyle şeyler, derdetme.
- E) Yaz aylarında denize girmek gibisi yoktur.

8. Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

- A) Doğu Anadolu dağlık bir bölgemizdir.
- B) Bu yıl Güney Afrika'ya yağmur yağmadı.
- C) Adana'nın kuzeyinde Toroslar var.
- D) Güneyden ve Güneydoğudan esen rüzgârlar sıcağı olur.
- E) Türkiye'nin en tuzlu gölü Tuz Gölü'dür.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Selim 19 Kasım 1988'de Ankara'da dünyaya geldi.
- B) Haziran 2007'de yapılan sınav oldukça kolaydı.
- C) 1955'de ortaokulu bitirip liseye başladım.
- D) Bu soruyu 27 Haziran Çarşamba günü yazdım.
- E) 2002 yılında her pazar akşamı dışarı çıkardım.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Yurdumuzun heryeri âdeta bir cennet köşesi,
- B) Beni yine beklettiğin için sana çok kızgınım.
- C) Birçok eleştirmen de bu konuda bana katılıyor.
- D) Sınavı olduğu için odasına kapandı çocuk.
- E) Hava bulutlu ve son derece kasvetliydi.

11. Birkaç yıl önceydi. Yağmurlu ama çok yağmurlu bir
I
gün idi. Yağmur, nedense bütün gün yağdıktan sonra
II
birara durmuştu. O zaman, karaburun sokaklarında
III
onbeş yirmi dakika yürümüştük. Karaburun küçük
IV
ama oldukça şirin bir yerdı.
V

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) I ve V
- D) II ve IV
- E) III ve V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) İnsan bazen kendini nasıl da küçük düşürüyor!
- B) Bu kurs sayesinde çok ahbap edinmişti.
- C) Yapılan kampanyalar tüketiciyi heveslendiriyor.
- D) Çok etüt almak başarının garantisi değildir.
- E) Bazı çevreler her konuda kışkırtılmaya amade.

7. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde “se-ninki” sözcüğündeki ilgi zamiri olan “-ki” bitişik yazılmalı, B seçeneğinde “Kuzeybatı” derken ara yönler bitişik yazılmalı, C seçeneğinde “Sivas’da” derken gelen ekin ses olayına göre sertleşmesi gerekir, D seçeneğinde “dert etme” sözünde ses olayı olmadığı için ayrı yazılmalı ve yumuşama olayına uğramaması gerekirdi. Böylece A, B, C ve D seçeneğinde yazım yanlışı varken E seçeneğinde yazım yanlışı yoktur.

 **E**

8. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğinde “Doğu”, B seçeneğinde “Güney” yer adından önce gelip bölge adı oluşturduğu için büyük yazılmış ve doğrudur. C seçeneğinde “kuzey” yer adından sonra geldiği için küçük yazılmış ve doğrudur. E seçeneğinde “Tuz Gölü” yer adı olduğu için büyük yazılmış ve yazımı doğruyken, D seçeneğinde bulunan “güneydoğu” bir yer adıyla birleşip özel bir bölge oluşturmadığı için küçük yazılmalıdır.

 **D**

9. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde “19 Kasım 1988’de” tarihinin yazımı, B seçeneğinde “2007’de” tarihinin yazımı, D seçeneğinde “27 Haziran Çarşamba” tarihinin yazımı ve E seçeneğinde bulunan “pazar” gününün yazımı doğrudur. C seçeneğinde “1955’de” derken gelen ekte ses olayı kuralına göre sertleşme olması gerekirken olmamış ve yazım yanlışı yapılmıştır.

 **C**

10. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde “her-yer” sözünün ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır. Çünkü “her” sözcüğü sadece “herhangi, herhâlde ve herkes” şeklinde kullanıldığında bitişik yazılır.

 **A**

11. Numaralanmış olarak verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında, “birkaç” “gün idi” “oldukça” sözcüklerin yazımı doğrudur. Ancak “birara” ve “onbeş” sözcükleri ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır.

 **B**

12. Verilen cümlelere bakıldığında C seçeneğinde yer alan “kanpanya” sözcüğünün “kampanya” şeklinde yazılması gerektiğinden yazım yanlışı yapılmıştır.

 **C**

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Ansiklopedinin 15'inci cildi kaybolmuştu.
- B) Sanatla içiçe yaşayan, farklı bir insandı.
- C) Binadaki demirbaş eşyalara dokunmayınız.
- D) Son günlerde bu iddia sık sık ortaya atılıyor.
- E) Sizi arabayı park edemediğim için çağırdım.

4. Televizyonun olumsuz yönden en az etkiliyeceği sanat, şiir sanatı olmalıdır. Çünkü şiir kendi yapısı dışın-
da bir yapıya, görüntüye kolay kolay dönüştürülemez.
Dönüştürüldüğü zaman da o artık şiir değil başka
bir şey olur.

Numaralanmış sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Uzun yıllar Güney Amerika'da çalışan Erkan Bey, 12

Mayıs'ta ülkesine döner. İlk başlarda birçok sorunla

karşılaşır. Pek çok insanla arası bozulur ama bunlar

onu yıldırmaz. Oda bunlardan ders çıkararak her şeyi

yoluna koyar.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 5. I. Yurdum, buruk bir öfkeyle özlüyorum seni.
- II. Kıyıda midyeler topluyor oğulum bana.
- III. Senin ten rengin var onlarda, her türlü sedef de.
- IV. Senin morun, laciverdin, turuncun.
- V. Göğün yansır onlara, dağın ve tuncun...

Numaralanmış dizelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmamıştır?

- A) Ali Kemal, üniversiteden ayrılarak Karadeniz'e yerleşir.
- B) Şehir hayatında egzostan çıkan zehirli gazlar insan yaşamını etkiliyor.
- C) Cumhuriyet Dönemi'nde Batı'ya olan ilgi oldukça azalmıştı.
- D) Okulun müdürü Çankaya lisesinden gelen öğrencileri bir çok kez uyarmıştı.
- E) Mısır piramitlerinin gizemi hâlâ çözülemedi.

- 6. (I) Her dinleyici konuşmacıyı sonuna dek kesintisiz dinleyemez. (II) Bazen atlayarak dinler. (III) Böyle durumlarda söylenen eksik anlaşılmış demektir. (IV) Doğru ve tam anlama, bir duygu yada düşünceyi kendi akışı içinde, kopukluklara uğramadan dinlemeye mümkündür. (V) Bu da bizi doğrudan ilgilendiren bölümleri not etmekle sağlanabilir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "15'inci", C seçeneğinde "demirbaş", D seçeneğinde "iddia" ve "sık sık", E seçeneğinde "park edemediğim" sözcüklerinde yazım yanlışı bulunmazken B seçeneğinde yer alan "içiçe" sözcüğü ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır. Çünkü ikilemeler ayrı yazılır.

B

2. Numaralanmış olarak verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında, "Oda bunlardan" sözündeki bağlaç olduğundan "de, da" ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır.

D

3. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "ayrılar" yazılması gereken sözcükte ünlü düşmesi olmaması, B seçeneğinde "egzoz" sözcüğünün yanlışı yazılması, D seçeneğinde "Çankaya lisesindeki" derken kurum adının küçük yazılması, E seçeneğinde "Mısır piramitlerinin" yer adı büyük yazılmıyken küçük yazılması yazım yanlışıdır. Ancak C seçeneğinde yer alan dönem adı büyük ve yön adı ad aktarması ile büyük yazıldığından, herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

C

4. Numaralanmış olarak verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında II numaralı sözcükte yazım yanlışı yapılmıştır. "etkileyeceği" şeklinde yazılması gerekirken "etkiliyeceği" şeklinde yanlışı yazılmıştır.

B

5. Numaralanmış cümlelere bakıldığında, II numaralı cümlede yer alan "oğulum" sözcüğü ünlü düşmesine uğrayarak "oğlum" şeklinde yazılmadığından yazım yanlışına sebep olmuştur.

B

6. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında IV numaralı cümlede yer alan "yada" bağlacı ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılmış ve yazım yanlışı yapılmıştır.

D

7. (I) Şurası bir gerçektir ki yazarlık yolu çetindir, sarptır. (II) Fedakârlık, feragat, sabır ve çile ister. (III) Fakat o nisbelde de zevklidir. (IV) İnsanları sevmek, onlara faydalı olmak hem dünyada hem de edebiyatta mutlu olmaları için yol göstermek az şeymidir?

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Son günlerde yaygınlaşan bazı sözcükler TDK'nin denetimine takıldı.
B) Kurban Bayramı için aldığı hayvan 50 kg'dan fazlaydı.
C) Yazarımızın UNESCO'dan aldığı ödül sadece onun değil tüm Türk halkının gururunu okşadı.
D) 5 mm. den kalın demir parçası eline batmıştı.
E) Millî takımın bu sezonki son maçı bu akşam TRT'den naklen yayınlanacak.

9. İçinde üzüm bağları, kestane kokuları, fındıklıklar
I
ve sebze bostanları bulunan, tepelerle vadileri içine
II
almış bahçenin kenarından giden yol bitince geniş
düzlukte yer alan ve Çınar ağaçları ile çevrili konak,
III IV V
usuldan yüzünü gösterdi.

Numaralanmış sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Yeni aldığı ve en sevdiği kişiden gelen kırıvatlar arasında tercih yapamıyordu.
II. Arkadaşlarıyla akşamüstü buluşmak üzere sözleşti.
III. Bu iş uğruna ailesinden vazgeçti.
IV. Hiçbir şey sağlığımdan daha önemli değil diyerek, sigarayı bıraktı.
V. Ayrılık aklına gelince içini bir ürperti kaplıyordu.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Birçok kişi, edebiyat sevgisinin okumakla başladığını söyler. (II) Ben okuma sevgisiyle edebiyat arasında doğrudan doğruya bir bağlantı kuramıyorum. (III) Okumayı seven herkes, mutlaka yazar veya şair olamaz, olmamalıdır. (IV) Roman, öykü yada şiir yazmak, hayata farklı bir bakış açısına sahip olmayan kişi, ne kadar kitap okursa okusun yazarlık katına yükselmez. (V) Yazarlık sadece okumayı sevmek değildir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

12. Türkçede akrabalık bildiren sözcükler büyük harfle başlanmaz.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde bu kurala uymamaktan kaynaklanan bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Dayımlar bu akşam bize geleceklermiş.
B) Suat Amcam, okumanın yaşı yok diyene üniversiteye kaydını yaptırdı.
C) Bugün Susuz Dede'yi ziyarete gittik.
D) Oruç Baba Türbesi her zamanki gibi tıklım tıklımdı.
E) Ayşe teyze bu olayda da soğukkanlılığını bozmadı.

7. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında, III numaralı cümlede yer alan "nisbedte" sözcüğü "nis-bette" şeklinde, IV numaralı cümlede yer alan "şey midir" sözü ise ayrı yazılmalyken bitişik şekilde yazıldığından yazım yanlışı yapılmıştır.

❖❖❖❖❖ E

8. Verilen cümlelere bakıldığında, A ve C seçeneklerinde "TDK'nin" ve "UNESCO'da" derken kısaltmalara gelen eklerin yazımında bir yazım yanlışı bulunmamaktadır. B seçeneğinde yer alan "Kurban Bayramı"nın yazımı özel gün adı olduğundan büyük yazılmış ve yazımı doğrudur. E seçeneğinde yer alan "TRT'nin" kısaltması ve gelen ekte de bir yazım yanlışı yokken D seçeneğinde yer alan "mm. den" sözcüğünde yazım yanlışı yapılmıştır. Çünkü ağırlık ve uzunluk birimlerine gelen ekler noktayla değil kesme işaretiyle ayrılır.

❖❖❖❖❖ D

9. Numaralanmış olarak verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında "Çınar" sözcüğü küçük yazılmalıdır. Çünkü tür ve cins adları özel ad olmadığı için küçük yazılır.

❖❖❖❖❖ D

10. Numaralanmış olarak verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklere bakıldığında II, III, IV ve V numaralı cümlelerdeki altı çizili sözcüklerde bir yazım yanlışı yoktur. I numaralı cümlede altı çizili sözcük yanlışı yazılmıştır. Doğru yazımı "kravat" şeklindedir.

A ❖❖❖❖❖

11. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında III ve IV numaralı cümlelerdeki "da, yada" bağlaçları ayrı yazılmadığından yazım yanlışı yapılmıştır.

❖❖❖❖❖ D

12. Cümlelerde verilen akrabalık adlarına bakıldığında lakap ve yer adı oluşturulan adlar büyük yazılırken B seçeneğinde "Suat Amcam" sadece bireysel bir akrabalık adı olduğu için küçük yazılmadığından yazım yanlışı yapılmıştır.

❖❖❖❖❖ B

1. Kafka, çağdaş yazına damgasını vurmuş öncü özel-
likleri olan bir yazardır. Yapıtların kendine özgü
atmosferi ve hiç bir akımın kalıpları içine oturtulmayan
ama bütün akımlardan özellikler taşıyan dünyasıyla
tanınır.

Numaralanmış dizelerin hangisinde bir yazım yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Söz dağarcığımızın kapısı Arapça, Farsça sözcüklerle kapanırken Batı'dan gelen sözcüklere niçin açılmıştır? (II) Bunun baş nedeni doğu uygarlığından kopup her alanda Batı uygarlığına yönelmiş olmamızdır. (III) Bilinen bir gerçekteki dillerin söz dağarcığıyla toplumların yaşam ve kültür düzeyleri arasında sıkı bir bağlantı vardır. (IV) Bizim dil sorunumuzun en önemi nedenlerinden biri de konuşma dilimizin yabancı diller etkisiyle nasıl bozulduğudur. (V) Toplumsal yapıda ve yaşama düzeyinde oluşan değişim dilin söz dağarcığında gösterir yankısını.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

3. (I) Kumandanları büyük yapan, verdikleri emirler değil, emirlerin zamanlamasıdır. (II) Vaktinde verilme-
yen ve vaktinde uygulanmayan bir emir, kazanılması kesin olan bir zaferi mağlubiyete çevirebilir. (III) Zeki olan pek çok insan, zamanın da olması gereken yerde olmadığından başarılı olamamıştır. (IV) O zaman doğru zamanda doğru yerde olmak gerekir. (V) Hiçbir başarı tek başına bir özellikten gelmez, ya zamanlaması yada doğruluğu ön plana çıkar.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Liseyi 1986'da bitirdikten sonra okunmamış.
B) Bayram harçlığını 20'şer lira olarak aldı.
C) Bankadan yüz otuz bin lira kredi çekmiş.
D) Bakanlık bu bina için 10 trilyon ödenek ayırmış.
E) Dans organizasyonunun 3.süydü bu.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?**

- A) Aradığın bu çok eski kitabı sahaf çarşısında bulabilirsin.
B) Bu büyük bahçenin ortasında derme çatma bir kulübe vardı.
C) Bu odada yiyebileceğimiz tek şey Hindistan cevizi.
D) Daha şık olmak için kırıvatını takmayı unutma.
E) Mülakata katılmamda herhangi bir engel kalmadı.

6. **Aşağıdaki bileşik kelimelerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

- A) konargöçer
B) mahvetti
C) küpşeker
D) gerçeküstü
E) tıraş bıçağı

1. Numaralanmış olarak verilen altı çizili sözcüklerin yazımına bakıldığında "hiç bir" sözcüğü bitişik yazılmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır.

 **D** 

2. Numaralanmış olarak verilen parçadaki cümlelere bakıldığında II ve III numaralı cümlelerdeki "doğu ve gerçekteki" sözcükleri yanlış yazılmıştır. Doğru şekilleri "Doğu ve gerçektir ki" şeklinde olmalıdır.

 **B** 

3. Numaralanmış olarak verilen parçadaki cümlelere bakıldığında, III numaralı cümledeki "zamanın da" sözcüğünde bulunma hâl eki "da" bitişik yazıldığı için ve V numaralı cümlede yer alan "yada" bağlacı ayrı yazılmadığı için yazım yanlışı olmuştur.

 **D** 

4. B seçeneğindeki 20'şer yanlış yazılmıştır. Sayılara paylaştırma eki geldiğinde cümle içinde yazı ile ifade edilir. "yirmişer" şeklindeki yazımı doğrudur.

 **B** 

5. D seçeneğindeki "kıravat" sözcüğünün doğru yazımı "kravat"tır.

 **D** 

6. C seçeneğinde ayrı yazılması gereken "küp" ve "şeker" sözcüklerinin bitişik yazılması yazım yanlışına neden olmuştur.

 **C** 

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

7. I. Kalem tıraşımı arkadaşım almıştı.
II. Kabasaba konuşmalarıyla herkesi üzmüştü.
III. Yaz yağmuru çok hızlı geçdi.
IV. Onun hazırcevap olması dikkatleri çekmişti.
V. Gayrimenkul zengini olduğu ölçüce anlaşıldı.

Yukarıdaki cümlelerin hangi ikisinde yazım yanlış yapılmamıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I ve V E) IV ve V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mi"nin yazımında yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Bugün yaşlı mı yaşlı bir dede ile tanıştık.
B) Hangisi yemeğini bitir miyor?
C) Ödevlerini bitirdin mi dışarı çıkabilirsin.
D) Gelen kim, baban mı?
E) Senin için geldiğimi biliyor musun?

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik fiilin yazımında yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Yaşadıklarından sonra kendini odasına hapsedti.
B) Soruyu yanlış çözdüğünü son anda fark etti.
C) Anlatılanların hepsi onu haklı kılıyordu.
D) Yüzündeki yara izi bir sene sonra kayıp olmuştu.
E) Vazgeçmedim, seni sevmekten hiçbir zaman.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin (') yanlış kullanımından kaynaklanan yazım yanlışı vardır?**

- A) Karadeniz'in doğusuna gezi düzenlemiş.
B) Evden çıkarken Boncuk'un yemini vermeyi unutmama.
C) Yarın Ceren'gil bize gelecek.
D) Zeynep'ler Samsun'a taşınıyormuş.
E) Annemi Ali'nin okulundan çağırdılar.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?**

- A) Ağacın tepesinde başaşağı duruyordu.
B) Kazadan sonra bilinçkayıbı yaşamış.
C) Kitaba gözucu ile baktı.
D) Dükkâna yeni bir yazar kasa almış.
E) Hastamızı yoğunbakımdan çıkarmışlar.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

- A) Türkiye'nin en büyük barajı Fırat Nehri üzerindedir.
B) Atatürk Barajı'nın su seviyesinde bir yıl azalma olmuş.
C) Fuarda ziyaretçilere Amasya elması ikram edildi.
D) Samsun İlinde 19 Mayıs farklı kutlanıyor.
E) Bu yaz Güneybatı Anadolu turuna katılacağız.

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?**

- A) İlçemizde yapılan kazıda Cilalı taş devrinden kalma eserler bulundu.
B) Dün akşam bir Türk Sanat Müziği konserine katıldık.
C) Bu sene onun için Anneler Günü biraz buruk geçti.
D) Zafer bayramı kutlamaları için hazırlık yapıldı.
E) Dilek Ablası, küçük bir hediye getirmişti ona doğum günü için.

7. Verilen öncüllerde yer alan "kalemtırış, kabasaba, geçti" sözcüklerinin yazımı yanlıştır. IV ve V numaralı cümlelerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur.

 **E** 

8. B seçeneğindeki "mi" olumsuzluk eki "-me" nin "yor" ekinden dolayı daralması ile oluşmuştur. Dolayısıyla ayrı değil, bitişik yazılması gerekir.

 **B** 

9. D seçeneğinde "kayıp" ve "ol" sözcüklerinden oluşan yardımcı eylemli birleşik fiilin oluşumu sırasında "kayıp" sözcüğünde ünlü düşmesi meydana geldiğinden bu sözcükler bitişik yazılmalıdır.

 **D** 

10. C seçeneğinde özel isme gelmiş bir yapım eki kesme işareti (') ile ayrılmıştır. Bu yazım yanlışına neden olmuştur. Doğru yazımı "Cerengil" olacaktır.

 **C** 

11. A seçeneğinde "başasağı",

B seçeneğinde "bilinçkayı",

C seçeneğinde "gözucu",

E seçeneğinde "yoğunbakım" sözcükleri ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılarak yazım yanlışılarına neden olmuştur.

D seçeneğinde yazım yanlışı yoktur.

 **D** 

12. D seçeneğinde özel ada dahil olmayan "İl" sözcüğünün ilk harfi küçük harfle başlamalıyken büyük harfle başlamıştır. Bu da yazım yanlışına neden olmuştur.

Samsun ili → Doğru yazım olacaktır.

 **D** 

13. A seçeneğinde, çağ ve dönem adlarında bulunan bütün sözcüklerin büyük harfle başlaması gerektiğinden kaynaklanan yazım yanlışı vardır.

B seçeneğinde; tür ve tarz adı olan sözcüklerin veya sözcük gruplarının her bir sözcüğünün ilk harfi küçük başlar. "Sanat" ve "Müzik" kelimeleri büyük başladığından yazım yanlışı vardır.

D seçeneğinde; bir millî bayram adı olan "Zafer bayramı" sözcük grubunun her kelimesi büyük harfle başlamadığından yazım yanlışı vardır. Çünkü millî ve dinî bayram adlarını oluşturan bütün sözcükler büyük harfle başlar.

E seçeneğinde; "Dilek ablası" sözcük grubunda yazım yanlışı vardır. Çünkü lakap olmamış akrabalık adları küçük harfle başlar.

C seçeneğinde; yazım yanlışı yoktur.

 **C** 

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Prizi tamir etmek için şarteri indirdi.
- B) Bu öğlen çok acıkmış olmalı, iki sandviç yemiş.
- C) Öğretmenin toleransını suistimal eden arkadaşlar var.
- D) Bu olayı nedense hemen örtbas ettiler.
- E) Bu kez okul başkanı oy birliği ile seçildi.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bu faturaların hepsini PTT'ye ödeyeceksin.
- B) Dün sabahdan beri yağmur yağıyor.
- C) 12 Temmuz 1990'da doğmuş, dün gördüğün öğrenci.
- D) Ne zaman ki özür diler, o zaman af-ederim.
- E) Vadiden tepeye dört yüz otuz iki merdivenle çıkıyorsunuz.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

- A) Haber gelince apar topar yola çıktılar.
- B) Bazen hukuğun da çözüm bulamadığı durumlarla karşılaşılıyor.
- C) Bu bölgenin bilinmiyen yollarını tercih ettik gezerken.
- D) Sabah gazetede ekmek de gelmemiş.
- E) Bütün bu yazışmalar prosödür gereğiymiş.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

- A) Kötü haber bir öğle üzeri geldi.
- B) Geç saatlere kadar televizyon izliyor öyleki bu onun için çok zararlı.
- C) Dünkü davette yemeğin peşi sıra tatlılar geldi.
- D) Zabıta dükkanındaki yazarkasayı denetlemeye gelmiş.
- E) Bu elma ağacını 1983'de, doğduğum yıl, dedem dikmiş.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel adların yazımı ile ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Bu haftayı Sinop ili yağışlı geçirecek.
- B) Cumhuriyet Mahallesi sakinleri düzenlemiş bu iftar yemeğini.
- C) En önemli eserlerindendir *Huzur* romanı, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın.
- D) Bu sonuçları önce Doktor Hasan Bey'e göstereyim.
- E) Marmaranın Batısı geçen yılı kurak geçirdi.

14. A seçeneğinde, “şarter” sözcüğünün doğru yazımı “şalter” şeklindedir.

Diğer seçeneklerdeki altı çizili sözcüklerin yazımları doğru verilmiştir.

A B C D E

15. A, C, D ve E seçeneğinde yazım yanlışı yoktur.

B seçeneğinde; “sabahtan” sözcüğünün yazımında “sabahdan” şeklinde yazım yanlışı yapılmıştır. “sabah” sözcüğüne gelen “-dan” ekinin “h” sert ünsüzünden dolayı “-tan” şeklinde yazılması gerekir.

A B C D E

16. A seçeneğinde, yazım yanlışı yoktur.

B seçeneğinde, ünsüz yumuşamasına aykırı olan “hukuk” sözcüğü ünsüz yumuşamasına uğratarak yazıldığı için yazım yanlışı vardır.

hukukun ⇒ doğru yazımı

C seçeneğinde, “bilinmiyen” sözcüğünde “-me” olumsuzluk eki gereksiz bir ünlü daralmasına uğratarak yazım yanlışı yapılmıştır.

bilinmeyen ⇒ doğru yazımı

D seçeneğinde, yinelenen “de” bağlacının birincisi “gazete” sözcüğünden ayrı yazılmamıştır. Bu da yazım yanlışına neden olmuştur.

... gazete de ekmek de... → doğru yazımı

E seçeneğinde, “prosedür” sözcüğü “prosödür” şeklinde yazılarak kelimenin yazımında yanlışlık yapılmıştır.

A B C D E

17. A seçeneğinde, sözcüklerin bitişik yazılması gereken “ögle üzeri” birleşik sözcüğü ayrı yazılmış ve yazım yanlışı yapılmıştır.

ögleüzeri → doğru yazımı

B seçeneğinde “öyleki” sözcüğü yanlış yazılmıştır. Bağlaç olan ki ekinin kalıp olarak birleşik yazıldığı sözcükler; “sanki, oysaki, mademki, belki, hâlbuki, çünkü, eğerki ve meğerki”dir. Dolayısıyla “öyle ki” sözcüğündeki ki ekinin ayrı yazılması gerekir.

öyle ki → doğru yazımı

C seçeneğinde, yazım yanlışı yoktur.

D seçeneğinde, sözcüklerin ayrı yazılması gereken “yazarkasa” birleşik sözcüğünde, birleşik sözcüğü oluşturan sözcüklerin bitişik yazılması ile yazım yanlışı yapılmıştır.

yazar kasa → doğru yazımı.

E seçeneğinde, “1983’de” şeklinde değil “1983’te” şeklinde olması gerekir. Bin dokuz yüz seksen üç sayı adının sonunda bulunan “ç” sert ünsüzünden dolayı “-de” bulunma hâl eki “-te” şeklinde yazılmadığından yazım yanlışı yapılmıştır.

1983’te → doğru yazımı

A B C D E

18. A, B, C ve D seçeneklerinde özel adların yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yoktur.

E seçeneğinde, “Marmaranın batısı” “-ın” tamlayan eki “Marmara” sözcüğü bir özel ad olduğundan kesme işareti ile ayrılmalıdır.

Marmara’nın batısı... → doğru yazımı

A B C D E

1. Nuri Efendi ' nin konuşması çok tatlıydı . Kelimele-
I II
rine dikkat ederek , tane tane konuşurdu. Bilhassa
III
saatçilik üzerine... Sık sık "Ah, beni saatler adam
IV
etti ! " derdi.
V

Numaralandırılmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Satıcı () ne zaman veri ve rakamlarla satmalı () ne zaman alıcının bilinçaltına hitap etmelidir () Sıklıkla Bay Mantık() a danışarak satış yapmak ürünler için analiz felcine yol açmakta ()

Bu parçada verilen boşluklara uygun noktalama işaretleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) (,) (:) (.) (,) (?) B) (:) (,) (?) (') (.)
C) (:) (,) (.) (') (?) D) (:) (?) (.) (') (.)
E) (:) (?) (.) (,) (.)

3. Aklıma birden şu geldi : Ya hâlâ bilmediğim bir şey
I
varsa ? Cehalet de aynısını yapar , cehalet de hep
II III
aynı benim dediklerimi der . Ben de diyorum ki : bü-
IV V
tün bu var oluş anlamsız, ben yaşayamıyorum.

Numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Sözlü kültür , kitle iletişim araçlarının hem kaynağı
I
hem de rakibi olagelmıştır. Gazeteciler , hedef kit-
II
lelere ulaşmak için öncelikle sözlü kültür belleğın-
den yararlanmışlar , ayrıca yazılı kültürde yetişen
III
kitlelere hitap etmek için sözlü kültürü acımasızca
eleştirmişlerdir. Yazılı basın , sözlü kültürün orta-
IV
dan kaldırılmasını istese de halkın sözlü-yazılı kül-
tür arasında yaşamasını da savunmuştur. Özetle
medya , sözlü kültür konusunda karar verebilmiş
V
değildir.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangisinin işlevi diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımı yanlıştır?

- A) Orta Çağ'da insanların büyük kısmı tarımla uğraştığı için toprak en önemli mülktü.
B) Türkiye Türkçe'sinde standart dil olarak Orta Anadolu ağızı esas alınmıştır.
C) Kitabı oluşturan hikâyelerden ilki, kitaba da adını veren Güllü'dür.
D) Taş Da Olsa Yenir'de köyünü ziyarete giden Şakir Bey'in yol hikâyesi anlatılır.
E) Bugünlerde ATO'dan alınan imzalarla ve izinlerle işe gidiyoruz.

6. Bu eser (I) toplumun bütün kesimlerince mutlaka okunması gereken (II) bu alanda önemli bir konuma sahip (III) bazı konulara açıklık getiren (IV) kaynak bir eser durumundadır. Sadece tarihçilere değil (V) tüm ilgili alanlara hitap etmektedir.

Numaralanmış boşluklardan hangisine farklı bir noktalama işareti getirilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Parçadaki I, II, IV ve V. noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır. Fakat III'teki virgül yanlıştır çünkü cümle içinde birden fazla zarf-fiil yoksa zarf-fiilden sonra virgül getirilmez.



2. Boşluklara sırasıyla getirilecek işaretler B seçeneğinde doğru olarak verilmiştir. Birinci boşluktaki noktalı virgülün görevi yükleme uzak kalmış özneyi, sıralı cümleleri birbirinden ayıran virgülden ayırmaktır. İkinci boşluktaki virgül, sıralı cümleleri ayırmıştır. Üçüncü boşluğun olduğu cümle "ne zaman" soru sözcüğüyle kurulmuş bir soru cümlesi olduğundan üçüncü boşluğa soru işareti gelmelidir. Dördüncü boşluktaki kesme işareti özel isme gelen ekleri ayırmak için kullanılmıştır. Beşinci boşluktaki nokta ise yargının tamamlandığını belirtmiştir.



3. I, II, III ve IV. noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır. Fakat V numaralı noktalama işareti yanlıştır çünkü bağlaçlardan sonra noktalama işareti kullanılmaz.



4. Parçadaki I, II, IV ve V. virgüller özneyi belirtmek için kullanılmıştır. Fakat III. virgül sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.



5. A, C, D ve E seçeneklerinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yoktur. Fakat B seçeneğindeki "Türkçe'sinde" sözcüğü kesme işareti ile ayrılmamalıdır. Çünkü yapım eki alan sözcüklerden sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. Sözcüğün doğru yazımı "Türkçesinde" olmalıdır.



6. II, III, IV ve V numaralı yerlere eş görevli sözcükleri ayırdığı için virgül(,) getirilmesi gerekirken I numaralı yere virgüllerle ayrılan ve yükleme uzak olan özneyi belirtmek için noktalı virgül (;) getirilmelidir.



7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgülün kullanımı yanlıştır?

- A) Folklor; halkın geleneğe bağlı kültürünü derleyen, araştıran, sınıflandıran ve halk kültürü üzerinde değerlendiren bilimdir.
- B) Sosyal bir varlık olan insan; nasıl düşüneceği, hissedeceği ve davranacağı hakkında ipuçlarını başkalarına bakarak edinir.
- C) Hint halk edebiyatındaki Samhitalar, çeşitli ilahileri ve duaları; Brahmanalar, ruhban sınıfının dinî öğretilerini içeren metinlerdir.
- D) Asya Türkleri gecelerin kısalmış günlerin uzamaya başladığı dönemde akşam ağacını süsler; ateş yakıp etrafında dans ederlerdi.
- E) Çocukların evdeki, okuldaki ve toplumdaki aktivite katılımları; iyi olmaları, yaşam kaliteleri ve gelişimleriyle ilgilidir.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül kaldırılırsa anlam bozulur?

- A) Konağın güney cephesi dışında, zemin katı taş duvar olarak inşa edilmiştir.
- B) Hediye, karşılıklılık prensibinin en basit uygulamalarından biridir.
- C) Yardım kuruluşları, para toplamak için karşılıklı bulunma yolunu izler.
- D) Pisa Kulesi ve çevresi, tarihinin en boş günlerini bu dönemde geçiriyor.
- E) Genç, veterinerin yanından ayrıldıktan sonra ağlamaya başladı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlış vardır?

- A) "Trenler ve zaman geçse de ellerinde sarı bayrakla duran bu insanlar hep rayların yanında kalacak." diyor fotoğrafçı.
- B) 4.500 km.lik İngiltere Sahil Yolu Ulusal Rotası tamamlandığında dünyanın kesintisiz en uzun sahil yolu olacak.
- C) Niue halkı Ay'ın periyotları, yıldız gözlemi ve konumları konusunda kadim bir bilgiğe sahip.
- D) Söz etmeden geçilmeyecek bir emek var, Ziya Payzın'ın o olağanüstü sabrı...
- E) Fiziksel şekli, simetrik dikey öğeleri; kullanılan malzeme, mermer ve taş kullanım biçimleriyle bina neo-klasik üslubun bir örneği.

10. Aşağıdaki cümlelerin sonunda verilen boşlukların hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Öge, bu kitapta üç yıl süren maceralı seyrini anlatıyor, nefes kesen fotoğraflar eşliğinde()
- B) Shakespeare Dönemi'nin İngilizcesi ile bugünün İngilizcesi arasındaki fark düşünülecek olursa()
- C) Kampçılar ve yüksek rakım yürüyüşçüleri ziyadesiyle mutlular, nasıl()
- D) Satılmaya çalışılan ama kimsenin ilgilenmediği kayıklar, giderek yok olan aile geleneği()
- E) Ne çare ki çirkinliği hemencecik ve herkes tarafından görülüyordu ama bu yanı()

11. Gregoire Bey() evinin bahçesindeki köşkün hikâyesini şöyle anlatır() "Bilmem Bursa()yı gezerken gördünüz mü() Çarşının ortasında bir meydan var()"

Parçada verilen boşluklara getirilmesi gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) (,) (:) (') (?) (.) B) (,) (:) (') (?) (...)
- C) (:) (:) (') (!) (...) D) (:) (:) (') (!) (.)
- E) (,) (:) (') (?) (!)

12. Leyleklerin bahar aylarında doğmamış ruhları

dünyaya taşıdıklarına dair çok eski bir inanış, ^I za-

manla onların gagalarıyla bebek taşıdıkları mitine

dönüşmüş. ^{II} 19 ^{III} yy ^{IV} 'da Danimarkalı yazar Hans

C. ^V Andersen'in Leylekler adlı masalıyla bu efsane

popülerleşmiş.

Parçada numaralandırılmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. TDK imla kılavuzuna göre noktalı virgülün yalnızca üç kullanımı vardır:

1. Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

2. Öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

3. İki'den fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra noktalı virgül konabilir.

A ve B seçeneğindeki noktalı virgülün görevi 3. kullanım, C ve E seçeneğindeki noktalı virgülün görevi 1. kullanımdır. Fakat D seçeneğindeki cümle bu kullanımlara uygun değildir.

a b c D e

8. A, B, C ve D seçeneklerinde virgül kaldırıldığında anlamda bir değişiklik veya bozulma olmaz. Fakat E seçeneğinde virgül kaldırıldığında “genç veteriner” sıfat tamlaması oluşturma özelliğine sahip olduğundan anlamda belirsizlik olacağından anlam bozulur.

a b c d e

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

9. A, C, D ve E seçeneklerinde herhangi bir yazım yanlışlığı bulunmamaktadır. Fakat B seçeneğindeki “km. lik” kısaltmasının yazımı yanlıştır. Çünkü “km” kısaltmasından sonra nokta gelmez. Doğru yazımı “km’lik” şeklinde olmalıdır.

a B c d e

10. B, C, D ve E seçeneklerinde cümlelerin sonuna yargı tamamlanmadığı için üç nokta (...) getirilmelidir. Fakat A seçeneğindeki cümle devrik olduğundan ve yargı tamamlandığından sonuna nokta (.) konulmalıdır.



11. Parça incelendiğinde uygun noktalama işaretlerinin A seçeneğinde verildiği görülmektedir. Birinci boşluğa özneyi belirtmek için kullanılan virgül (,), ikinci boşluğa açıklama verileceğinden iki nokta (:), üçüncü boşluğa özel isme gelen eki ayırmak için kullanılan kesme işareti ('), dördüncü boşluğa soru anlamı olduğundan soru işareti (?) ve beşinci boşluğa yargı tamamlandığından nokta (.) getirilmelidir.



12. Parçada kullanılan noktalama işaretleri incelendiğinde IV numaralı kesme işaretinin doğru kullanılmadığı görülür. Çünkü “yüzyıl” sözcüğünün doğru kısaltılması “yy.” şeklinde olmalıdır. Bu kısaltmaya getirilen ek kesme ile ayrılmamalı, doğru yazımı “yy.da” şeklinde olmalıdır.

1. Sevmek, ekmek gibidir her acıkışımızda. (I) Dünyaya acıkırız, öyle doğarız annemizden. (II) Büyümeye acıkırız büyürüz, ölmeye acıkırız ölürüz. (III) En büyük açlığımızdır ruhumuzun açlığı, kalbimizin açlığı. (IV) Ne yaşamak doyurur onu ne para ne mülk... (V) Sevgi ekmeğinden bir parça tattım seninle sevgili, sonsuz açlığım dindi, kalbim durmadan şükürde şimdi, tok bir mümin gibi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) Edebiyatımızda "korku" çok fazla işlenen bir konu değildir.
B) O zamanlar "bunu sen de bilirsin" biz burada otur-muyorduk.
C) Kompozisyonda "de" bağlacının yazımı yanlıştır.
D) Namık Kemal'in "İntibah" adlı eseri edebiyatımızın ilklerindendir.
E) Onun "Han Duvarları" adlı şiiri çok beğenilmiştir.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün kullanımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Köyde, kim çaresiz kalırsa kimin işi bozulursa hemen İstanbul'un yolunu tutuyordu.
B) Zemin bu kadar koyu bir kırmızıya dönüşünce bir an için de olsa sivilcileri kızarıp, belirginliğini yitiriverdi.
C) Aç karnına sigara içmekle hiç iyi etmiyorsun, dedi.
D) Evet, kırk seneden beridir Türkçe merhale merhale Türkleşiyor.
E) Meydanlığa varmadan, bir iki defa İsmail kendisini gördü mü diye kahveye baktı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün kullanımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) O, eski defterleri çoktan kapatmış; Osmanlıcaya kucüğünü açmıştı.
B) Bu, benim gibi yazarlar için hiç de kolay olmayacaktır.
C) Öyle zeki insanlar vardır, konuştular mı, ağızlarından bal akıyor sanırsın.
D) Kel ölür, sırma saçlı olur; kör ölür, badem gözlü olur.
E) İmlamız, lisanımız düzelince; lisanımız da kafamız düzelince düzelecektir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantezle gösterilen yere soru işareti konulmaz?

- A) Faliş Rıfkı Bey, yeni yazıyı tatbik için ne düşündünüz ()
B) Ankara'dan Adana'ya arabayla kaç saatte gitmiş ()
C) Çok yakından mı geliyor bu sesler () çok uzaktan mı?
D) Şu boğaz harbi nedir, var mı ki dünyada eşi ()
E) Hangi ayrılık var ki böyle dış ağrısı gibi durmadan zonklasın ()

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraçlarla belirtilen boşluğa eğik çizgi getirilemez?

- A) -a () -e yönelme hâl eki göreviyle de kullanılır.
B) Anadolu kentlerini () köylerini kendimizi göstermek için geziyoruz.
C) 6 () 02 () 2016 tarihinde ikinci denemeyi satışa hazır hâle getirdik.
D) Boğazında bir şeyler düşümlenecek () Âh ya-nımda olsaydı diyeceksin.
E) Pınar Mahallesi 74001 Sok No. 5 () 1 Seyhan () ADANA adresine mektuplarınızı bekliyoruz.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

1. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında IV numaralı cümlede “doyurur” sözcüğü yüklem durumunda ve cümle devrik cümle olduğundan sonuna üç nokta değil nokta konulmalıdır.

2. Verilen cümlelere bakıldığında B seçeneğinde “bunu sen de bilirsin” ara cümle olduğundan ve alıntı söz olmadığından iki virgül ya da iki kısa çizgi arasında olmalıydı. Bu nedenle tırnak işareti yanlış kullanılmıştır.



3. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde öznen sonra, B seçeneğinde öge ayrımında, C seçeneğinde alıntı sözü belirtme, D seçeneğinde yanıtlama sözcüğünden sonra kullanılmış ve herhangi bir yanlış kullanım yapılmamıştır. Ancak E seçeneğinde "-madan" eki zarf-fiil oluşturmuş ve Türkçede zarf-fiilden sonra virgül gelemeyeceği için virgül yanlış kullanılmıştır.

abcde

4. Verilen cümlelere bakıldığında, A ve B seçeneklerinde anlam karışıklığını gidermek için kullanılmıştır. D seçeneğinde sıralı cümleleri birbirinden ayırmak ve E seçeneğinde özneyi vurgulamak amacıyla kullanılmış olduğundan herhangi bir yanlış kullanım yoktur. Ancak C seçeneğinde "Öyle zeki insanlar vardır" derken cümle bitmiş ve devamında açıklama yapıldığından dolayı virgül değil, iki nokta konulmalıdır.

5. Verilen cümlelere bakıldığında A, B, D ve E seçenekler soru anlamı taşıyan cümleler bulunduğu için soru işareti konulur. C seçeneğinde “çok” sözcüğü küçük harfle başladığı için soru işareti değil virgül gelmelidir. Çünkü soru işaretinden sonra cümle büyük harfle başlar.

6. Eğik çizgi A seçeneğinde olduğu gibi eklerin sıralanışında, C seçeneğindeki gibi tarihlerin yazımında, D seçeneğinde şiirsel satırları ayırmak için ve E seçeneğinde olduğu gibi adreslerin yazımında kullanılır. Ancak B seçeneğinde “kentlerini, köylerini” derken sıralanan sözcükler arasına eğik çizgi değil virgül konulur.

a • B • C • d • e

7. Aşağıdakilerden hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmamıştır?

- A) Resmî Gazete'de yayımlanan kanunla internet erişimine sınırlama getirildi.
B) Yukarıda adı geçen Yönetmelik'in 2'nci maddesi-ne göre ehliyet alma yaşı düşürüldü.
C) Bakanlar Kurulu'nun bu ayki toplantısına Cumhur-başkanı da katılacaktı.
D) Dün Adana'da m²'ye 2 kg yağış düştüğü söylendi.
E) Bu dersde cm.'yi mm.'ye çevirip, ölçü konusunu tamamlamış olacağız.

10. Eleştiriye ve eleştirmene ihtiyacımız var (.) Çünkü eleş-
I
tirmen (.) okuyucu ile yazar arasında köprü olacak (.)
II III
okuyucuya yazar ve eseri tanıtabilir (.) Bunu sağla-
IV
yacak tartışmalar (.) farklı eleştiriler olacaktır.
V

Bu metinde numaralanmış yerlerin hangisinde nok-
talama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bazı eserler tanıklıklara dayanır (I) Bu yazarımız da
ünlü bir şairin eşinin anlattıklarını temel almış (II) O
şairi (III) eşinin sözlerine dayanarak okurlara tanıtıyor
(IV) Eşi, aralarındaki sevgiyi öyle coşkulu anlatmış ki
yazar bundan çok etkilenmiş (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine
farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

9. Kâtip Çelebi : "Kahvenin olmuştur değirmene girmez
I
" der ve kahvenin çekirdeğinin elle çıkarıldığını . ka-
II. III
bugunun bağırbaştı üzümü gibi kurutulduğunu belirtir.

Kâtip Çelebi'ye göre ; Yemen halkı, yaz günlerinde
IV

bedenlerini serinletmek için bu kabuğu kaynatıp .
V
içerlermiş.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretle-
rinden hangisi yanlış kullanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Yazarın (I) Zehra (II) adlı romanı psikolojik tahliller ba-
kımından Namık Kemal'in İntibah(III)la Servetifünun
sanatçıların romanları arasında dikkate değer bir
eserdir (IV) Yazar (V) asıl başarısını bu eserde gös-
termiştir (VI)

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere, aşağıdaki
noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) Kısa çizgi B) Virgül
C) Kesme işareti D) Nokta
E) Tırnak işareti

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) yerine
noktalı virgül (;) getirilmelidir?

- A) Osmanlı, İslamiyet'i yaydığı her yere medeniyeti
de götürmüştür.
B) Hiçbir şey zor değildir, yeter ki onu ufak parçalara
bölmeyi bilelim.
C) İyimser, yaranın üzerinde kabuk ve kötümser, ka-
buğun altında yara görünür.
D) Ben, bilmediğimi bildiğim için diğer insanlardan
farklıyım.
E) Romancı, denemeci, öykücüden farklıdır her dö-
nemde.

7. Verilen cümlelere bakıldığında B seçeneğinde “yönetmeliğin” küçük yazılması ve kesme işaretinin olmaması gerekirdi, C seçeneğinde “Bakanlar Kurulu’nun” derken kesme işaretinin kullanımı, D seçeneğinde “m²’ye” derken üslû sayılara gelen eklerde kesme işareti ve E seçeneğinde “cm.’yi” derken nokta yanlış kullanılmış ve noktalama yanlışlığı yapılmıştır. Ancak A seçeneğinde herhangi bir noktalama yanlışlığı yapılmamıştır.

A B C D E

8. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında, I numarada “dayanır”, II numarada “temel almış”, IV numarada “tanıtıyor”, V numarada ise “etkilenmiş” yüklemleri bulunduğu için cümle sonuna nokta gelmeliyken III numara cümle başıdır ve özneyi vurgulamak için virgöl kullanılmalıdır.

A B C D E

9. Numaralanmış olarak verilen noktalama işaretlerine bakıldığında, I numarada tırnaktan önce gelen iki nokta, II numarada tırnağı kapatmadan önce cümle başı işareti konulan nokta, III numarada eş görevli sözcük grubunu ayırmak için konulan virgöl, IV numarada öğeleri arasında virgöl bulunan cümlede öznenin sonra konulan noktalı virgölün kullanımı doğruyken V numarada bulunan virgölün kullanımı yanlıştır. Çünkü zarf - fiilden sonra virgöl kullanılmaz.

A B C D E

10. Verilen numaralanmış noktalama işaretlerine bakıldığında, I numaralı noktalama işareti yanlış konulmuştur. Çünkü cümle bittiğinden ve sonraki sözcüğün de büyük harfle başlaması gerektiğinden nokta konulmalıdır. Ayrıca iki noktadan sonra açıklama veya örnek olmasa gerekirken eleştiri veya eleştirmenle ilgili bir açıklama da yapılmamıştır.

A B C D E

11. Numaralanmış olarak verilen boşluklara bakıldığında, I ve II numaraya tırnak işareti gelmeli çünkü eser adı özel olarak belirtilmektedir. III numaraya kesme işareti gelmeli çünkü özel ada gelen eki ayırma görevindedir. IV ve VI numaraya cümle bittiği için nokta, V numaraya ise özneyi vurgulama görevi verildiği için virgöl getirilmelidir. Buna göre parçaya getiremeyeceğimiz tek noktalama işareti kısa çizgidir.

A B C D E

12. Noktalı virgöl ya virgüllerle sıralanmış cümlelerin arasında ya tür veya şekilleri ayırmada ya da öğeleri arasında virgöl bulunan cümlede öznenin sonra kullanılır. Bu görevlere bakıldığında E seçeneğinde “romancı” sözcüğünden hemen sonra kullanılması gerekmektedir. Çünkü özneyi belirtmek içindir.

A B C D E

1. Hayvan deneyleri etik yönden lanetlenmeli... Hayvan deneyi I faydalı olabilirse de etik yönden ve moral yönünden uygun değildir. Çünkü hayvanların kendilerine ait hakları vardır IV, hayvanlar üzerine faydacı tartışmalar etik değildir V.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Deyimlerimiz I halk kültürümüzün bize bahsettiği değerli bir hazinedir II. Bunları yeri geldiğinde kullanmalı ve bizden sonraki kuşaklara aktarmalıyız. Ama zorlanmadan III sırf folklorik öge olsun diye yerli yersiz serpiştirmeye kalkmadan, en önemlisi de anlamlarını bilerek ve onları bozmadan... Halkımızın kendini ifade ederken sık sık deyimlere başvurması da boşuna değil tabi ki, deyimlerin pratik bir yanı vardır V.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere iki nokta kullanılmaz?

- A) Bir genç söz aldı () Bize ne yapacağımızı söyleyin, dedi.
B) *Kuyucaklı Yusuf'un* yazarından şimdi de iki şiir kitabı yayımlıyoruz () *Kurbağaların Serenadı, Dağlar ve Rüzgâr.*
C) Bu metindeki bazı kelimeler türemiş yapıdadır () çevir-e, beniz-e-r, ye-m-lik...
D) Bence, öykü yazmak çok sıkıntılı bir iştir () Çünkü karşılığında okuyucuya hiçbir şey vermiyor.
E) Şiiri düzyazıya yaklaştıran iki yazar bilirim () Mehmet Akif Ersoy, Tevfik Fikret.

4. Aşağıdakilerin hangisinde bir noktalama yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Dün Meclis'te Özel Öğretim Kanununun 3., 4. ve 5. maddeleri oy çokluğu ile kabul edildi.
B) 3.11.2016 Çarşamba günü Laçın Hoca'nın doğum gününü kutladık.
C) Agâh Sırrı Levend, Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri, TDK Yayınları, Ankara, 1960
D) 1 Temmuz 1979'da Elâzığ'ın Maden ilçesinin Hatunköy'ünde dünyaya gelmişim.
E) Zindana atılan mahkûmlar gibi titreyerek, haykıarak geri geri kaçmaya uğraşıyorduk.

5. Yayınevimiz 2005 () te kuruldu () 60 () a yakın şiir kitabı yayımladık () Tüm olumsuzluklara karşın () şiirde bugün bir hareketlilik yaşanıyor () İyi şiir yazılıyor mu () Evet () Güçlü şairler () güçlü bir şiir anlayışı ()

Bu parçada parantezlerle belirtilen boşluklara aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) Kesme işareti B) Üç nokta
C) Soru işareti D) İki nokta
E) Noktalı virgül

1. Numaralanmış olarak verilen noktalama işaretlerine bakıldığında I numarada üç nokta değil nokta bulunmalıdır. Çünkü yüklem olduğundan cümle tamamlanmıştır.

A B C D E

2. Verilen parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerine bakıldığında V numaralı noktalama işareti olan virgül yanlış kullanılmıştır. Çünkü bağlaç olan "ki" ekinden sonra virgül kullanılmaz.

A B C D E

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

3. Verilen cümlelerdeki boşluklara bakıldığında, A seçeneğinde alıntı sözü ayırma B, C ve E seçeneklerinde kendisinden sonra örnekler verilecek cümleyi vurgulamak için iki nokta kullanılmalıdır. Ancak D seçeneğinde yer alan cümle okunduğunda "sıkıntılı iştir" denilmekte ve boşluğun diğer tarafında "sıkıntılı iştir" sözü açıklanmamış, sadece bir sonuç dile getirilmiştir. Böylece iki nokta değil (.) nokta gelmelidir.

A B C D E

4. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında B seçeneğinde tarihlerin yazımı, C seçeneğinde eş görevli sözcüklerin yazımı, D seçeneğinde tarihlere gelen ekin ayırımı ve E seçeneğinde sıralı verilen zarf-fiillerin arasında konulan virgül doğru kullanılmıştır. Ancak A seçeneğinde (3., 4. ve 5.) denilirken nokta yanlış kullanılmıştır. Çünkü sıra bildiren sayılar art arda söylenirken en sondakine nokta koymak yeterlidir. "3, 4 ve 5." doğru şekilde noktalama olacaktır.

A B C D E

5. Verilen parçadaki boşluklara bakıldığında, "2005'te" ve "60'a" derken gelen ekler için kesme işareti, "kuruldu" ve "yayımladık" derken cümleler bittiği için nokta konulmalıdır. "Tüm olumsuzluklara karşın," ve "Güçlü şairler," derken virgül, "İyi bir şiir yazılıyor mu?" derken soru işareti konulmalıdır. "Evet." derken nokta konulmalı çünkü devamında büyük harf kullanılmıştır. "Güçlü bir şiir anlayışı..." derken ise cümle tamamlanmadığı için üç nokta kullanılmalıdır. "...bugün bir hareketlilik yaşanıyor:" derken boşluğa iki nokta gelmelidir. Çünkü bu hareketlilik boşluğun diğer tarafında dile getirilmiştir. Ancak noktalı virgüle parçada yer verilmemiştir.

A B C D E

6. Aşağıdakilerin hangisinde parantezle belirtilen boşlukların hangisine üç nokta getirilemez?

- A) Ne çare ki çirkinliği hemencecik ve herkes tarafından görülüveriyordu da bu yanı ()
 B) Kılavuzu karga olanın burnu () çıkmaz.
 C) () derken kentin öte tarafından boğuk boğuk sesler gelmeye başladı.
 D) Bu topraklarda yulaf, pancar, zerzevat, tütün () yetiştirilir.
 E) İyi insan olmanın üç şartı vardır: Güzel ahlak, doğruluk, güven ()

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Türkiye'nin içine düşürüldüğü bu sıkıntılı günler elbette geçecektir.
 B) Siz "Almansınız!" diyerek genç adamı yaşlı kadın terslemişti.
 C) Karakeçeli'nin suratı birdenbire değişti ve herkes hafife alınamaz.
 D) Yükselme Dönemi'nin askerî başarıları elbette hafife alınamaz.
 E) Osmanlı Devleti'ndeki veraset anlayışı çoğu zaman sıkıntı yaratmıştır.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bir ok attım karlı dağların ardına/Düştü m'ola sevdiğimin yurduna
 B) Bu programda a'dan z'ye kadar her şey konuşulacak.
 C) 8,65'lik derecesiyle 100 metre koşusunda dünya rekoru kırdı.
 D) Türk Dil Kurumu Başkanı'na yönelik soru, yanıtsız kaldı.
 E) Müslümanlık'ta zaruret haricinde domuz eti yemek haram sayılmıştır.

9. Ataç () ölüm yatağında () kendisini ziyarete gelen Sabahattin Teoman'a () () Hastalıkta ağrıları dindiren en iyi ilaç şiirmiş () Bu yüzden boyuna şiir okuyorum () () dememiş miydi ()

Parantezlerle bırakılan boşluklara aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) Virgül
 B) Noktalı virgül
 C) Tırnak
 D) Nokta
 E) Soru işareti

10. Kim bilir I, belki de her gece II olduğu yerden ellerini uzatarak, tıpkı üç yıl önce Sinop'ta iptidai mektebine giderken her sabah önünden geçtiğim Muvakkithane'nin penceresinden III şevkle büyük asma saatleri IV kurduğunu gördüğüm ihtiyar gibi V yıldızların saatini kurardım.

Numaralanmış yerlerin hangisinde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

6. Verilen cümlelerdeki boşluklara bakıldığında, A seçeneğinde tamamlanmamış cümle, B seçeneğinde kötü sözün yerine, C seçeneğine başına başka şeyler söylenen ancak kısa kesmek amacıyla kullanılan sözün yerine, D seçeneğinde örneklerin devamının olduğunun belirtilmesi amacıyla üç nokta konulur. Ancak E seçeneğinde üç şart denildikten sonra üç şart sıralanmış ve böylece kesinlik olduğu için üç nokta değil, nokta getirilmelidir.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

❖❖❖❖❖ E

7. Verilen cümlelerde kullanılan kesme işaretine bakıldığında, A seçeneğinde Türkiye'nin", D seçeneğinde "Yükselme Dönemi'nin" ve E seçeneğinde "Osmanlı Devleti'ndeki" derken özel adlara ve dönem adlarına gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır ve kullanımı doğrudur. B seçeneğinde "Almansınız" sözcüğünün yazımı doğrudur. Ancak C seçeneğinde "Karakeçelinin" derken yapım eki ve sonrasında gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz.

❖❖❖❖❖ C

8. Verilen cümlelerde kullanılan kesme işaretlerine bakıldığında, A seçeneğinde "m'ola" şiirlerdeki kısaltılmış kelimelerde, B seçeneğinde "a'dan z'ye" derken harflere gelen ekin ayrımında, C seçeneğinde "8,65'lik" derken sayılara gelen ekin ayrımında, D seçeneğinde "Başkanı'na" derken makam adlarına gelen ekin ayrımında kullanımı doğrudur. Ancak E seçeneğinde yer alan "Müslümanlık'ta" sözcüğüne gelen ek kesme işaretiyle ayrılmaz.

❖❖❖❖❖ E

9. Verilen boşluklara bakıldığında, 1 ve 2. boşluğa virgül getirilir. 3. boşluğa alıntı söz için kullanılan tırnak işaretinden önce iki nokta getirilir. "Hastalıkta ağrıları dindiren..." derken alıntı söz büyük harfle başladığı için tırnak işareti getirilir ve 5. boşluğa yargı tamamlandığından nokta getirilir. Çünkü bir sonraki sözcük büyük harfle başlamıştır. Diğer boşluk olan "okuyorum." sözcüğüne sırayla nokta ve tırnak konulmalıdır. Çünkü alıntı sözün tırnağını kapatmadan önce cümlemin işareti konulur ve tırnağın içinde kalır. En sondaki boşluğa ise derken soru sorulduğu için soru işareti konulmalıdır. Bu yüzden parçada verilen boşluğa noktalı virgül getirilemez.

❖❖❖❖❖ B

10. Numaralanmış olarak verilen parçadaki noktalama işaretlerine bakıldığında III numaralı noktalama işareti olan kesme işareti yanlış kullanılmıştır. Çünkü "Muvakkithanenin" sözcüğü kurum kuruluş sayıldığından kesme işareti ile ayrılmaz.

❖❖❖❖❖ C

1. Yaşamdan yola çıkmayan (I) sığ okuma tembelliğine yol açan (II) yaratma cesaretinden yoksun ve ders veren anlatılar (III) romansal düşüncenin askıya alındığı ucuz bir bildiricilik durumundan öteye geçemez. Bu anlatılar insanı (IV) onun acılarını (V) çelişkilerini inceliklerle yansıtip dile getirmeyi kesinlikle başaramaz.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Jules Verne olmak hiç de kolay değildir (I) O (II) okuru bir çuvala koyar (III) oradan kimsenin çıkmasına olanak tanımadan anlatmak istediği hikâyeyi o karanlığın içinde anlatır (IV) Yazar (V) bütün olasılıkları hesaplar (VI) Karakter değişimleri (VII) zannettiğiniz bir karakterin bir süre sonra başka birine dönüşmesi

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden kaç tanesine virgül getirilebilir?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

3. Ansiklopedileri de sözlükleri de severim. Bunlardan birini elime aldım mı ? dalar giderim. Salt bu mu ? Hayır
I II
bir sözcüğün anlamını öğrenmek için sözlüğe başvuru
III
duğumda, aradığım sözcüğü unuttuğum bile olur, baş-
ka sözcüklerin çekiciliğine kapılırım. Yıldızlara benzeti-
rim onları , göz kırparlar bana kendi dillerinde .
IV V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Sözcükler; tek başına cömert, kırılgan, güçlüdür. Onların canlılık kazanması benim bakışıma , onlara yük-
I
leyeceğim anlama bağlıdır. Sesim üzerlerine sinmiştir.

Aralarındaki ilişki , oluşturuldukları zenginlik , benim
II III
ruhumla ve eğilimlerimle yoğrulmuştur. Ne var ki an-
lamca büyü , sınırsız ve bu kadar esnek olmazsa ,
IV V
onları yönetme gücünü kendimde bulamazdım.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Edebiyatın ana işlevini, insanı insana tanıtmaya gücünü , şu sorunun bağlamı içinde iyi anlayabiliriz : "Ede-
I II
biyat ürünlerini niçin okuruz? Eğlenmek , avunmak,
III
hoşça zaman geçirmek isteğinden mi ; Yoksa günlük
IV
yaşamımızın tekdüzeliğinden, yavanlığından kurtul-
ma yöneliminden mi bu güce sarılırız?" Belki de baş-
ka nedenlerden ...
V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere noktalı virgül getirilemez?

A) Erkek çocuklarıma Kerem, Deniz, Emir () kız çocuklarıma Zeynep, Zehra, Beyza adlarını verdim.
B) At ölür, meydan kalır () yiğit ölür, şan kalır.
C) Ertuğrul () Hayri, Adnan, Cengiz, Kazım'la aynı şehirde yaşıyor.
D) Orhan Kemal () ben aç yattım mı kötü kötü rüyalar görürüm, demiş.
E) Yeni usul şiirimiz () zevksiz, köksüz, acemice görünüyordu.

1. Verilen parça dikkatli okunduğunda III numaralı noktalama işaretinin olduğu yerde tür ve şekilleri birbirinden ayırma anlamı bulunmaktadır. Bu anlamı karşılayan noktalama işareti de virgül değil noktalı virgüldür.

 **C** 

2. Verilen numaralanmış yerlere bakıldığında, "O," sözcüğünde kişi zamirinden sonra "kayar," sözcüğünde kendisinden sonra gelen sözcük küçük harfle başladığı için "Yazar," sözcüğünde ise özneyi vurgulamak, "Karakter değişimleri," sözcüğünde yine vurgulanması gereken öge olduğu için kullanılmıştır. Buna göre parçada 4 yerde virgül kullanılmalıdır.

 **B** 

3. Verilen numaralanmış noktalama işaretlerine bakıldığında, I numaradaki soru işareti yanlış kullanılmıştır. Çünkü soru işaretinden sonra gelen sözcük büyük harfle başlar ancak burada küçük harfle başladığı için soru işareti değil virgül kullanılmalıdır.

 **A** 

4. Verilen numaralanmış noktalama işaretlerine bakıldığında V numaralı virgül işareti yanlış kullanılmıştır. Çünkü şart eki olan "-se, -sa" ekinden sonra virgül kullanımı yanlıştır.

 **E** 

5. Verilen parçaya bakıldığında, I numaralı virgül ögeyi vurgulama, II numaralı iki nokta alıntı sözden önce, III numaralı virgül eş görevli sözcükler arasında, V numaralı üç nokta tamamlanmamış cümle için kullanılır ve kullanımları doğrudur. Ancak IV numaralı tamamlanmamış cümlelerin sonuna noktalı virgül değil üç nokta getirilmelidir. Bu yüzden noktalama yanlışlığı yapılmıştır.

 **D** 

6. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde gruplandırma, B seçeneğinde öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri ayırma, C seçeneğinde ve E seçeneğinde öğeleri arasında virgül bulunan özneyi vurgulamak için noktalı virgölün kullanılması gerekir. Ancak D seçeneğinde alıntı sözden önce noktalı virgül değil virgül kullanılır.

 **D** 

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki noktanın kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Millî Edebiyat akımının bazı temsilcileri şunlardır: Halide Edip Adivar, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin...
- B) Bu kararının istinat ettiği en kuvvetli mantık şuydu: Esas, Türk milletinin haysiyeti ve şerefi bir millet olarak yaşamasıdır.
- C) Bilge Kağan: Türklerim, işitin! Üstten gök çökmedikçe, alttan yer delinmedikçe sizin ülkenizi, törenizi kim bozabilir?
- D) Soru, öneri, istek ve görüşlerinizi bize şu mail adresinden ulaştırabilirsiniz: sorunsöyleyelim@hotmail.com
- E) 4 Şubat 2016 Perşembe günü, saat 17:30'da Seyhan Kültür Merkezinde Öğretmenler kurulu yapılacaktır.

10. Gece I, ormanda ilerlerken sessizliğini bozdu II; gök bir çocuğun haykırışı gibi inlemeye başladı III. Çınar ağacının yapraklarından dökülen yağmur taneleri doyulmaz bir tat verdi gecenin sessizliğinden korkan çocuklara IV. Çocuklar V, arkalarına bakmadan hızla evin yolunu arıyordu.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki virgül (,) kaldırılırsa cümlelerin anlamı değişir?

- A) Üzerine titrediği, canlı gibi sevdiği evladını özlemişti.
- B) O, öteki insanların içlerini bir kitap gibi okumayı iyi bilirdi.
- C) Son zamanlarda, nedense yemek yemekten zevk alamıyordu.
- D) Kavakların yapraklarını alttan dökmesi, kışın sert olacağını gösterir.
- E) Sınavın, son dakikalarında ödünç aldığım kalemi iade ettim.

12. Bir şeyi sevmek demek () o şeyin ölümünü kendi ölümüne bağlı görmek demektir () Öyle ki kendini öldürmekle onu () onu öldürmekle kendini öldürmeye inanmak demektir ()

Yukarıda parantezle belirtilen yerlere sırası ile aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (,) (!) (;) (!) B) (;) (,) (,) (,)
- C) (;) (,) (,) (,) D) (;) (!) (;) (!)
- E) (,) (,) (,) (,)

13. Bu akşam saatlerinde bir telaştır başlar (I) Koşuşan insanlar görürsünüz sokaklarda (II) Onlar evde anneler, babalar, çocuklar bebeklerdir. (III) Kiminin yüzünde sevinç, kiminin yüzünde yorgunluk vardır (IV) Bir köşeye çekilip onları izleyen yazarın gözlerinde ise bu manzarayı izlemenin telaşı (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine üç nokta getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Soğuktan mı titriyordum (I) yoksa heyecandan, üzüntüden mi (II) Havuzun suyu bulanık (III) saatler de 12'yi geçmişti (IV) Kanepelerde kimse yoktu (V) Tramvay ne fena gıcırdadı (VI) Tramvaydaki adam bir tanıdık mı idi acaba (VII)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangilerine nokta veya virgül konulmaz?

- A) I ve II B) II ve VII C) III ve V
- D) IV ve VII E) VI ve VII

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısa çizginin yerine virgül getirilebilir?

- A) "al-ış, dur-ak, gör-gü" gibi kelimeler türemiş yapıdır.
- B) "dur-, gör-, ver-" gibi kelimelerin kökleri fiildir.
- C) "-mak, -ma, -ış" ekleri, fiilden isim yapan ekler arasındadır.
- D) Küçük bir sürü -dört inekle birkaç koyun- köye giren geniş yolun ağzında durmuştu.
- E) Türkçe-Fransızca Sözcük, TDK Yayınları arasındaki yerini yakında alacak.

7. Verilen cümlelere bakıldığında A, B ve D seçeneklerinde kendisinden sonra açıklama ya da örnek verilen cümleler olduğu için iki noktanın kullanımı, C seçeneğinde konuşma sözünden önce geldiği için yine kullanımı doğrudur. Ancak E seçeneğinde "17:30" derken iki noktanın kullanımı yanlıştır. Çünkü saat ve dakikaların arasına iki nokta değil nokta konulur. Doğrusu 17.30 şeklindedir.

••••• **E**

10. Verilen numaralanmış noktalama işaretlerinden II numaralı iki nokta yanlış kullanılmıştır.

••••• **B**

11. Virgül cümleden bazen çıkarıldığında anlam değişir ve hatta bu tür cümlelerde virgül olmazsa anlatım bozukluğu olur. B seçeneğinde "O, öteki insanların..." mı "O öteki insanları..." mı diye iki farklı anlam çıkacağından cevap bu seçenektir.

••••• **B**

8. Verilen cümledeki numaralanmış yerlere bakıldığında, "üzüntüden" derken soru işareti gelir. Çünkü sorulan sorudan sonra ve bir sonraki söz de büyük harfle başlıyorsa soru işareti getirilmelidir. Dolayısıyla II ve VII numaralı yere de soru cümlesi bulunduğu için soru işareti getirilmelidir.

••••• **B**

9. Kısa çizgi ile virgölün tek ortak kullanımı ara söz veya ara cümleleri ayırmaktır. Böylece verilen seçeneklere bakıldığında D seçeneğinde ara söz olduğundan cevap bu seçenektir.

••••• **D**

12. Verilen boşluklara bakıldığında, "demek," derken kendisinden sonraki söz küçük harfle başlamış ve cümlede başka virgül bulunmadığından virgül, "demektir." derken cümle tamamlandığı için nokta gelir ve cevap E seçeneği olur. Bu tür sorularda şıklardan gidilerek daha kısa sürede sorular çözülebilir.

••••• **E**

13. Verilen parçada I, II, III ve IV numaralı yerlere ister devrik ister kurallı cümle olsun tamamlandığı için nokta gelirken V numaralı cümlelerin yargısı tamamlanmadığından üç nokta getirilmelidir.

••••• **E**

1. Bizim bireycilikten anladığımız bireysellikten üstün her ilkenin inkâr edilmesi ve bu yüzden uygarlığın her alanda tamamen sadece insani ögelere indirgenmesidir.

Bu parçada kimi sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "bireysellikten" sözcüğünde hem yapım hem çekim eki kullanılmıştır.
B) "anladığımız" sözcüğünde birden fazla çekim eki yoktur.
C) "ilkenin" sözcüğü fiilden isim yapım eki almıştır.
D) "uygarlığın" sözcüğü ilgi eki almıştır.
E) "indirgenmesidir" sözcüğü gövdeden türemiştir.

2. İnsanlar birçok konuda davranışsal özgürlüklere sahip olmak isterler ve diğerleri bu özgürlüklerini kısıtlama çabası içinde olduğunda direnç gösterirler.

Parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük birleşik yapıdır.
B) II. sözcük fiil kökünden türemiştir.
C) III. sözcük ettirgenlik eki almıştır.
D) IV. sözcük isim-fiil eki almıştır.
E) V. sözcük fiilden isim yapma eki almıştır.

3. Son yıllarda sözlü kültürler ile yazı yazma alışkanlığının derinden etkilendiği kültürlerin bilgi kullanımı ve bu bilgiyi sözleştirme yöntemleri arasında bazı temel farklar keşfedilmiş, bu keşiflerden çıkan sonuçlar da çok şaşırtıcı olmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi kökü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Biyoloji tek bir çözümle yetinemez. Bunun yerine çözümler aralıksız biçimde yeniden icat edilir. İyi ama neden? Şöyle iyi bir çözüm bulup neden yola devam edilmez bir türlü? Çünkü doğa, yapay zekâdan farklı olarak bir kez icat edilen alt programları sürekli kontrol eden bir ana programcıya sahip değildir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi yapı-bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Gezegenlerin çok dinamik bir yapısı vardır. (II) Nasıl ki 40 yaşında birisi, beş yaşındayken bugünkü gibi görünmüyorsa aynıısı gezegenler için de geçerlidir. (III) Dünya'nın bugünkü atmosferinde oksijen ve azot oranı milyonlarca yıl önce de bu oranda değildi. (IV) Farklı molekül oranları, farklı canlıların doğmasına ve evrimleşmesine neden olur. (V) Dinozorların neden büyük olduğu gibi sorular da burada devreye girer.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir sözcüğün yapısındaki iyelik eki çıkarıldığında cümlelerin anlamı bozulmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdakilerin hangisinde bildirme eki, diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

- A) Bu nedenledir ki "sürdürülebilir" yerine "adil balıkcılık" tabirini kabul etmeliyiz.
B) Adını ışık tanrısından alan bir göldür, Bursa Göl-yazı'nda bulunan Apolyont Gölü.
C) Anadolu'da yüzlerce yıldır yaşayan doğa sevgisi neredeyse ölmeye yüz tuttu.
D) Leylekler âdeta doğanın iyi bir mühendisi gibidirler.
E) Derinlerinde sakladığı ağaçlarla büyüül bir dünyadır Sülüklügöl.



1. A seçeneğindeki sözcük

bir - ey - sel - lik - ten
isim kök iye iye iye çek. eki

şeklinde ayrılır. Hem yapım hem çekim eki almıştır. B seçeneğindeki sözcük

an - la - dık - ımız
isim kök ifye fiye 2.çoğ kişi iye. eki

şeklinde ayrılır. Birden fazla çekim eki yoktur. D seçeneğindeki sözcük

uygar - lık - ın
isim kök iye ilgi eki

şeklinde ayrılır. Sözcük ilgi eki almıştır. E seçeneğindeki sözcük

in - dir - ge - n - me - si - dir
fiil kök ffe ffe ffe fiye 3.tek. kişi bild. eki iye. eki

şeklinde ayrılır. En az iki yapım eki aldığı için gövde- den türemiştir. Fakat C seçeneğindeki sözcük

ilk - e - n - in
isim kök iye yard. ses ilgi eki

şeklinde ayrılır. Fiilden isim yapım eki almamıştır.



2. Numaralanmış sözcükler incelendiğinde I. sözcük bir ve çok sözcüklerinden oluşmuş birleşik bir isimdir. II. sözcük davran- (davran-ış-sal) fiil kökünden türemiştir. IV. sözcük (kısıt-la-ma) -ma isim-fiil eki almıştır. V. sözcük (ol-duk-u-n-da) "-dlk" fiilden isim yapma eki almıştır. Fakat III. sözcük (iste-r-ler) -r- geniş zaman eki ve -ler çokluk eki almıştır. Sözcükte ettirgenlik eki yoktur.



3. Altı çizili sözler incelendiğinde I. sözcük kul-la-n-ım şeklinde çözümlenir ve kökü isimdir. II. sözcük söz-el-le-ş-tir-me şeklinde çözümlenir ve kökü isimdir. III. sözcük yön-tem-ler-i şeklinde çözümlenir ve kökü isimdir. IV. sözcük son-uç-lar şeklinde çözümlenir ve kökü isimdir. Fakat V. sözcük şaş-ır-t-ıcı şeklinde çözümlenir ve kökü fiildir. Dolayısıyla kökü bakımından diğerlerinden farklı olan sözcük V. sözcüktür.

4. Altı çizili sözcükler incelendiğinde II. sözcük (bul-up) fiilden isim yapma eki olarak, III. sözcük (et-il-mez) fiilden fiil yapma eki olarak, IV. sözcük (doğ-a) fiilden isim yapma eki olarak, V. cümle (sür-ek-li) isimden isim yapma eki olarak türemiştir. Dolayısıyla II, III, IV ve V. sözcükler türemiş yapıdadır. Fakat I. sözcük (yet-in-e-mez) yeterlik fiilinin olumsuzu olduğundan birleşik yapıdadır.



5. Numaralandırılmış cümleler incelendiğinde I, III, IV ve V. cümlelerdeki iyelik ekleri cümleden çıkarıldığında anlamda bozulma gerçekleşir. Fakat II. cümlede "biri-si" sözcüğünden -si iyelik ekini çıkardığımızda anlamda bir değişiklik olmaz.



6. Seçenekler dikkatle okunduğunda A, B, D ve E seçeneklerindeki bildirme eki isim kökenli kelimeleri yüklem yapmıştır. Fakat C seçeneğindeki bildirme eki zaman anlamı vererek cümlede zarf görevini üstlenmiştir.



Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayrılma durum eki, ilgi eki görevinde kullanılmıştır?

- A) Elde edilen yün, kaliteli ürünlerde kullanılmak üzere dünya pazarına çıkıyor.
- B) Planlardan birinde On İki Ada'nın Yunan askerlerinin yardımıyla işgal edilmesi tartışıldı.
- C) Kazancından az da olsa pay ayırarak kişisel eğitimine harcıyor.
- D) Kapıdan içeri kafamı uzatıp şöyle bir kulak misafiri olduğumda gerçekleri gördüm.
- E) Ulubat çevresinde leyleklerden sevgiyle söz etmeyen birilerine rastlamak çok güç.

8. Karma yasasına uygun yaşamış ve farkındalığa eriş-
 I II
 miş olanlar yaşamları boyunca dünyaya dönüp diğer
 III IV
 insanlara yardım etmeyi seçerler.
 V

Parçada altı çizili sözcüklerden hangisi gövdeden türemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Kediler, eski çağlardan beri pek çok şeyin sembolü olmuş, bazen eski Mısır'da olduğu gibi kutsal sayılıp tapılmış bazen de Orta Çağ Hristiyan dünyasında şeytan a iş birliği hâlinde olduğu düşünülen kadınlarla birlikte katledilmiştir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "olmuş" sözcüğü sıfat-fiil eki almıştır.
B) "kutsal" sözcüğü isimden isim yapma eki almıştır.
C) "sayılıp" sözcüğü edilgenlik eki almıştır.
D) "birlikte" sözcüğü hem yapım hem çekim eki almıştır.
E) "kaleldilmiştir" sözcüğü birleşik yapıldır.

10. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinin aldığı ek sözcüğün yapısını değiştirmemiştir?

- A) Sakalının diken diken kılları ona zavallılık veriyordu.
- B) Sabah aydınlığında yüzü yarı apaydınlık yarı karanlık içindeydi.
- C) Bir gelincik, yerleşim yerinde bir uçtan bir uca yıldırım gibi ortadan biçiverir.
- D) Ocağa kocaman bir adam gövdesi kalınlığında bir kütük atmışlardı.
- E) Karnının acıktığının farkına varınca şaşırı, karnı kazınıyordu.

11. Ormanların Hintler için her zaman tinsel bir anlamı
I
olmuştur. Kutsal metinlerinde ve destanlarında, insan ya-
II
şam döngüsündeki doğru davranışa ilişkin kavramlarında
III IV
ormanlar belirgin bir şekilde yer alır.
V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, belirtme hâl eki almıştır.
- B) II. sözcük, ek eylem almış çekimli bir fiildir.
- C) III. sözcük, fiilden isim yapma eki almıştır.
- D) IV. sözcük, bulunma hâl eki almıştır.
- E) V. sözcük, belgisiz sıfattır.

12. Asya halkının süslemek için seçtiği akçam ağacı, kışın dahi yapraklarını dökmeyen ve daima yeşil kalan özelliğinden dolayı hayat ağacı olarak isimlendirilmiştir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Çatısı bakımından edilgendir.
B) İsim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil eki alan sözcükler vardır.
C) İsimden isim yapma eki almış sözcük vardır.
D) Ayrılma hâl eki almış sözcük vardır.
E) Yükleme birleşik zamanlıdır.

7. Ayrılma durum eki olan -DAn ayrılma çıkma anlamları taşımaktadır fakat bazı durumlarda ilgi eki görevini de üstlenebilir. Seçenekler dikkatle incelendiğinde B seçeneğindeki "planlardan biri" bir tamlamadır ve "planların biri" şeklinde de yazılabilir. Dolayısıyla bu söz grubunda ayrılma durum eki ilgi eki görevinde kullanılmıştır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum yoktur.

B

8. Gövdeden türemek sözcüğün birden fazla yapım eki alması anlamına gelir. Bir yapım eki almış sözcük kökten türemiştir ve gövde hâlini almıştır. Üzerine bir yapım eki daha eklendiğinde bu sözcük gövdeden türemiş olur.

Buna göre I. sözcük kar-ma şeklinde çözümlenir
fk fiye

ve kökten türemiştir. II. sözcük uy-gun şeklinde
fk fiye

çözümlenir ve kökten türemiştir.

IV. sözcük dön-üp şeklinde çözümlenir ve kökten
fk fiye

türemiştir. V. sözcük et - me - y - i şeklinde
fk fiye kyn. çe

çözümlenir ve kökten türemiştir.

Fakat III. sözcük yaş - a - m - lar - i şeklinde
ik ifye fiye çe çe

çözümlenir ve gövdeden türemiştir.

C

9. Seçenekler incelendiğinde "kumsal" sözcüğünün (kum+sal) isimden isim yapma eki aldığı; "sayılıp sözcüğünün "I" edilgenlik eki aldığı; "birlikte" sözcüğünün (bir+lik+te) +lik yapım eki ve -DA bulunma hâli eki (çekim eki) aldığı; "katledilmiştir" sözcüğünün "etmek" yardımcı eylemle oluşturulan birleşik yapı bir sözcük olduğu görülür. Fakat A seçeneğindeki yargı yanlışır çünkü "olmuş" sözcüğü belirsiz geçmiş zamanla çekimlenmiş basit bir fiildir.

A

10. Seçeneklerde altı çizili sözcükler incelendiğinde A, B, C ve E seçenekleri yapım eki alarak türemiş yapı sözcükler olmuşlardır. Fakat D seçeneğindeki "ocağa" sözcüğü yalnızca yönelme hâl eki yani çekim eki almıştır ve bu ek yapısını değiştirmemiştir.

D

11. Parçadaki altı çizili sözcükler incelendiğinde II, III, IV ve V. sözcüklerle ilgili verilen bilgiler doğrudur. Fakat I. sözcük "Ormanların ... anlamı" tamlaması oluşturduğu için belirtme hâl eki değil, 3. tekil kişi iyelik eki almıştır.

A

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

12. Öncüde verilen cümleye bakıldığında A, B, C ve D seçeneklerindeki yargılar doğru verilmiştir. Fakat E seçeneğindeki yargı yanlışır çünkü bildirme eki birleşik zamanlı yapmaz. Birleşik zaman herhangi bir haber veya dilek kipiyle (-DI, -mış, -sA) oluşturulur.

E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük farklı bir kökten türemiştir?

A) Batı kana susamış bir dev gibi saldırıyor Doğu'ya.
 B) Bu hastanın yarası çok fazla kanamış.
 C) Yeni aldığım çiçek sararmaya başlamış.
 D) Yeni gelin gibi nazlanıyorsun.
 E) Bu patlamada çok fazla insanı kaybettik.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ortak kökten oluşmaktadır?

A) Boğaz yüzerek kaç dakikada geçilebilir?
 B) Bu kız ne kadar utangaç böyle.
 C) Tutunacak dal bulamaz bazen insan.
 D) Al rengini şehitlerimizden alır, bayrağımız.
 E) Yaşar Doğu, Samsun'un gururu, güreşin babasıdır.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

3. I. De-se geç kaldım.
 II. Sana göre herkes suçlu.
 III. Biz vatana bağlı bir milletiz.
 IV. Bu aralar biraz suyuna gitmeyi denemelisiniz.
 V. Sabaha sende olurum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde bulunan yönelme hâl eki (-e, -a) kaç farklı görevde kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bulunma hâl eki (-de, -da, -te, -ta) durum zarfı görevinde kullanılmıştır?

A) Not aldığım defteri okulda unuttum.
 B) Mayıs'ta KPSS'ye gireceğim.
 C) Bu hastalık binde bir görülüyor.
 D) İki de bir aynı şeyi söyleyip durma.
 E) Yeni aldığım kitabı bir nefeste okudum.

5. I. Bence şimdi sende herkes gibisin.
 II. Özgür Hoca boyca benimle aynıdır.
 III. İnsanca yaşamak istiyorum ben de.
 IV. Aylarca görmedim onu.
 V. Sınıfça bu olanları izledik, çaresiz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde bulunan (-ce, -ca, -çe, -ça) eki kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çoğul eki (-lar, -ler) bir edatın çoğul eki edatın görevini anlamca karşılamaktadır?

A) Osman Beyler az önce geldiler.
 B) Akşam Damlalar gelecek.
 C) Oğuzlar tarihte büyük bir öneme sahipti.
 D) Bu topraklarda nice Fatihler yetişti.
 E) Oo, beyfendiler uyanabildiler sonunda.

1. Cümlelerde verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında A seçeneğinde "su", B seçeneğinde "kan", C seçeneğinde "sarı" isim kök ve E seçeneğinde "pat" yansıma kök olduğundan isim kökü kabul edilir. Ancak D seçeneğinde "gel" kökü fiil köküdür ve farklı bir türdedir.

D

2. Cümlelerde verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında A seçeneğinde "yüz", B seçeneğinde "kız", C seçeneğinde "dal", D seçeneğinde "al" sesteş köktür çünkü yazılışları aynı anlamları tamamen farklıdır. Ancak E seçeneğinde yer alan "güreş" hem isim hem fiil olarak ortak köktür.

E

3. Verilen numaralanmış cümlelerdeki yönelme hâl eklerine bakıldığında, I numarada "derse" derken yer yani dolaylı tümleç, II numarada "sana göre" derken edat ölçeği, III numarada "vatana bağlı millet" derken sıfat tamlaması, IV numarada "suyuna gitme" derken deyim yapma ve V numarada "sabaha" derken zaman yani zarf tümleci yapma görevinde olmak üzere yönelme hâli eki 5 farklı görevde kullanılmıştır.

E

4. Bulunma hâl eki olan "-de", A seçeneğinde yer, B seçeneğinde zaman, C seçeneğinde sayı öbeği, D seçeneğinde süreklilik anlamı katarken E seçeneğinde eylemden önce gelip "nasıl?" sorusunun cevabı olmuş, "... bir nefeste" derken durum zarfı olmuştur.

E

5. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında (-ce, -ca, -çe, -ça) eki; I numarada "özellik", II numarada "karşılaştırma", III numarada "benzetme", IV numarada "zaman" ve V numarada "topluluk" anlamı katarak 5 farklı anlamda kullanılmıştır.

E

6. Çoğul eki D seçeneğinde cümleye benzetme anlamı katarak anlamca benzetme edatı olan "gibi" nin görevini üstlenmiştir.

D

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik isim belirtisiz isim tamlaması şeklinde oluşmuştur?

- A) Annem yine en sevdiğim yemek olan imambayıldı yapmış.
- B) Senin bu gelgitlerin yüzünden her şey.
- C) O küçüklüğünden bu yana hep oyun- bozandı.
- D) Yine gökyüzüne bakıyorum ve derin bir iç çekiyorum.
- E) Salondaki çekyatta yatacağsın bu akşam.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi yapıcı diğerlerinden farklıdır?

- A) Gözlerin, kalbimi en güzel yerine park etmiş.
- B) Arkamdan çevrilen dolapları, sayende fark ettim.
- C) O kadar mutlu ki etekleri zil çalıyordu.
- D) Aldatıldığımı öğrendiğimde içim kan ağıladı.
- E) Bu yıl ki tezimi yalnız başıma yapamam.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

9. I. Karahanlılar Dönemi'nde dört büyük eser bulunur.
II. Dayımlar akşam bize gelecek.
III. Gözlerin gözlerime bakınca dünyalar benim oluyor.
IV. Kırk yaşlarında, güzel bir hatundu.
V. Beyfendiler, yemeğe teşrif etmedi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde bulunan (-ler, -lar) eki kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması farklı bir anlam ilişkisiyle oluşmuştur?

- A) Mutfaktaki ekmek bıçağını bana getir.
- B) Taksim Meydanı günlerdir insanlarla dolup taşı.
- C) Bu yeni bir başlangıç, yeni bir umut ışığı.
- D) Bu gece yine bana hüzün yağmuru.
- E) Masanın gözünde duran dikiş iğnesini bulamıyorum.

11. Aşağıdakilerin hangisinde ayrılma hâl ekinin (-den, -ten) tamlayan eki görevinde kullanılması yanlıştır?

- A) İşçilerden kimi öğle yemeğine çıkmış.
- B) Öğrencilerden bazıları, ödevini yapmamış.
- C) Yarın çocuklardan bazıları bizimle gelecek.
- D) Rafta duran kitaplardan hepsi satılmış.
- E) Aşağıdakilerden hangisi diye başlayan şu cümlelerden nefret ettim.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması farklı bir yolla oluşmaktadır?

- A) Macera romanlarının okuyucusu hep fazla olmuştur.
- B) Ankara ilinin ulaşım sorunları bizi bunaltıyor.
- C) Teyzemin kızının not defteri çok güzeldi.
- D) Radyo kanalının tiyatro programları çok dinleniyor.
- E) Tarım bakanının görevleri bildirgeyle yayınlandı.

7. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "imambayıldı" (isim + fiil) birleşmesiyle, B seçeneğinde "gelgit" (fiil + fiil) birleşmesiyle, C seçeneğinde "oyunbozan" (isim + fiilimsi) birleşmesiyle E seçeneğinde ise "çekyat" (fiil + fiil) birleşmesiyle oluşurken D seçeneğinde "gökyüzü" "gök ve yüzü" yani belirtisiz isim tamlaması şeklinde oluşmuştur.

❖❖❖❖❖ D

8. Verilen cümlelerin yüklemine bakıldığında A seçeneğinde "park etmiş", B seçeneğinde "fark ettim" yardımcı eylemle oluşan birleşik eylemlerdir. C seçeneğinde "etekleri zil çalmak" ve D seçeneğinde "içim kan ağladı" deyimdir ve anlamca kaynaşmış birleşik eylemlerdir. Ancak E seçeneğinde yer alan "yapamam" eylemini olumluya çevirdiğimizde "yapabilirim" olur ve kurallı birleşik eylemdir.

❖❖❖❖❖ E

9. Numaralanmış cümlelere bakıldığında, I numarada "topluluk, hanedan...", II numarada "aile", III numarada "abartma" IV numarada "yaklaşık" ve V numarada ise "küçümseme, alay etme" anlamları olmak üzere 5 farklı anlamda kullanılmıştır.

❖❖❖❖❖ E

10. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğindeki "ekmek bıçağı" ve E seçeneğindeki "dikiş iğnesi" olan belirtisiz isim tamlamaları kullanım amacını, C seçeneğindeki "umut ışığı" ve D seçeneğindeki "hüzün yağmuru" ise soyut anlam ilişkisi taşımaktadır. Ancak B seçeneğindeki "Taksim Meydanı" yer ilişkisi taşımaktadır.

❖❖❖❖❖ B

11. Ayrılma hâl eki olan "-den, ten" tamlama olarak bir topluluğu değil de belli bir kesimi ifade ediyorsa tamlayan eki olabilir. Ancak bir topluluğu ifade ediyorsa -den, -ten olamaz. Verilen cümlelere bakıldığında D seçeneğinde "kitaplardan hepsi" derken tamlama herkesi ifade ettiği için -den, -dan tamlayan eki olamaz.

❖❖❖❖❖ D

12. Verilen cümlelerdeki zincirleme isim tamlamalarına bakıldığında A seçeneğinde "macera romanlarının okuyucusu", E seçeneğinde "Tarım bakanının görevleri" derken tamlayanı belirtisiz isim tamlaması olan zincirleme isim tamlamalarıdır. D seçeneğinde "radyo kanalının tiyatro programları" derken ve B seçeneğinde yer alan "Ankara ilinin ulaşım sorunları" tamlayanı ve tamlananı belirtisiz olan zincirleme isim tamlamalarıdır. C seçeneğinde bulunan "teyzemin kızının not defteri" ise tamlayanı belirtili tamlananı belirtisiz olan zincirleme isim tamlaması olarak farklıdır.

❖❖❖❖❖ C

1. Görgüsüzlüktü benimkisi

I

II

Dilime, tenime, canıma bulaştırdım seni

III

Affet bu densizliğimi

IV

Tutamadım kendimi

V

Yüreğime bulaştırdım seni

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük birden çok yapım eki almış bir isimdir.
B) II. sözcük ilgi zamiri ve iyelik zamiri almış bir kişi zamiridir.
C) III. sözcük türemiş yapılı, birleşik çekimli bir eylemdir.
D) IV. sözcük hem iyelik hem de belirtme hâl ekini almış bir isimdir.
E) V. sözcük birleşik yapılı, basit zamanlı bir çekimli eylemdir.

3. "*Kaplumbağalar*", roman kişileri ve kullanılan dil bakımından Fakir Baykurt'un, aynı zamanda köy edebiyatının başyapıtlarından biri olarak okunmalıdır.

Bu cümlede iyelik eki alan kaç sözcük kullanılmıştır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

4. Gecenin tadı yok, farkında mısın
Saçların bambaşka, karanlıklarda
Ve sanki unutmuş gözbebeklerin
Huzuru en eski hatıralarda

Bu dizelerde tamlayanı düşmüş kaç isim tamlaması vardır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük birden çok yapım eki almıştır?

- A) Gözlerimden dökülen yaş denizi ıslatıyor.
B) Çatırdayan ağaç dalları korkutuyor.
C) İstediğim gül içmekti, gözlerimden bir yudum.
D) Yokluğun var, sen yoktun; ölüm geldi, ölmedim.
E) İsmim dudaklarımda idamlık bilmeceydi.

5. Masalcının ayrıcalığı ürünü kurguladığı dünyanın
I II
içine çekebilmesinde gizlidir; büyüculüğün ötesinde
III IV
tutulması, öyküsünü evirip çevirip sevinçli bir yere
V
bağlamasındadır.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcükte, hem yapım hem çekim eki almıştır.
B) II. sözcük, gövdeden türemiştir.
C) III. sözcük, isim gövdesidir.
D) IV. sözcük, türünü değiştiren yapım eki almıştır.
E) V. sözcük, yalnızca çekim eki almıştır.

1. Numaralanmış olarak verilen sözcüklere bakıldığında I numaralı sözcük görgü-süz-lük

① ② ③

birden fazla yapım eki almış

II numaralı sözcük (benim - ki) almış bir zamirdir.

iyelik zamiri ilgi zamiri

IV numaralı sözcük (densizliğ - im - i) almıştır.

iyelik eki belirtme hâl eki

V numaralı sözcük "tutamadım" olumlusu ise "tutabil-dim" birleşik yapıli fiildir ve A, B, D ve E seçenekleri doğrudur. Ancak III numarada yer alan "bulaş-tır-dım" türemiş yapılidir fakat birleşik değil basit çekimlidir.



2. Cümlelerde verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında A seçeneğinde (göz - ler - im - den),

çoğul eki iyelik eki ayrılma hâl eki

E seçeneğinde (dudak - lar - ım - da) yapım

çoğul eki iyelik eki bulunma hâl eki

eki bulunmamaktadır.

C seçeneğinde "iste - dik" ve

sıfat - fiil eki

D seçeneğinde "yok - luk" bir tane yapım eki

yapım eki

vardır. Bu arada filimsi ekleri de yapım eki kabul edilir.

B seçeneğinde "çat-ır-da-y-an" sözcüğünde ise birden çok yapım eki bulunmaktadır.



3. Verilen parçaya bakıldığında "roman kişileri", "dil bakımı", "köy edebiyatı", "başyapıtları", "baş yapıtlarından biri" olarak beş tane iyelik eki bulunmaktadır. İsim tamlamalarında yer alan tamlanan eki aynı zamanda 3. tekil kişi iyelik ekidir.



4. Verilen parçaya bakıldığında "saçların" ve "gözbebeklerin" sözcüklerinden önce "senin" tamlayanı, "huzuru" sözcüğünden önce ise "onun" tamlayanı olmadığından 3 tane tamlayanı düşmüş isim vardır.



5. Verilen parçadaki altı çizili sözcüklere bakıldığında I numarada "masal - cı - n - ın"

yapım eki tamlayan eki

hem yapım hem de çekim eki vardır.

II numarada "kur - gu - la" birden fazla yapım

① ②

eki aldığı için gövdede türemiş, III numara "giz - li" sözcükte bir tane yapım eki olduğu

①

için gövdedir.

V numaralı sözcük "öykü - sü - n - ü" sadece

iyelik eki belirtme hâl eki

çekim eki almıştır.

D seçeneğinde "büyü - cü" sözcüğünde

isim kökü isimden isim yapım eki

sözcüğün türünü değiştiren bir ek olmadığından bu seçenek yanlıştır.



6. Boğazında bir şeyler düğümlenecek

Ah yanımda olsaydı diyeceksin

Tüm yıldızlar gülecek hâline

Ay da göz kırpacak

İliklerine işleyecek bensizlik

Kahrolacaksın

Bu parçadaki altı çizili kelimeler yapılarına göre ikiyeşerli eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Seveda dediğin gülüm, bir busedir dudağımda

Bıçak gibi yasak gibi kan gibi

Utanır, intihar ederdi ölüm

Hayata rest çekip ağladığımda

Korkak gibi, tutsak gibi, yaşamamış an gibi

Altı çizili sözcüklerden hangilerinin kökü fiildir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve V

D) III ve IV E) IV ve V

8. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük yapısı bakımından ötekilerden farklıdır?

A) Senden başka yâr bilmem ömür boyu gözüme

B) Küçük bir umut bile olur gönül yoldaşı

C) Biliyorum bu aşkın yalnız sensiz galiba

D) Biliyorum sevgili gönlünde yerim gurbet

E) Seni bu kadar sevmek yalnız benim günahım

9. Üstüm başım toz içinde

Önüm arkam pus içinde

Sakallarım pas içinde

Siz benim nasıl yandığımı

Nereden bileceksiniz

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi türemiş yapıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Gitmek istiyorsan gidebilirsin

Biz ne ayrılıklar görmüş adamız

Çekinme sen de vur sırtımdan beni

Biz ne ihanetler görmüş adamız

Bu dördülmükteki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük, isim gövdesidir.

B) II. sözcük, birleşik yapı bir eylemdir.

C) III. sözcük, yapım eki alınca ünlü düşmesine uğramıştır.

D) IV. sözcük, türemiş yapıdır.

E) V. sözcük, geçmiş zaman ekini almış, basit yapı bir eylemdir.

6. Verilen parçadaki altı çizili sözcüklere bakıldığında,

I numarada “düğüm - le - n - ecek”,

① ②

II numarada “yan - ı”,

①

III numarada “gül - ecek”,

①

IV numarada “iş - le...”

①

sözcüklerinden I ve IV türemiş yapıda, II ve III basit yapıdadır. Ancak V numaradaki “kahrol...” sözcüğü ise “-ol” yardımcı eylemini alarak yardımcı eylemle oluşan birleşik yapılı fiildir.

E

7. Parçada verilen sözcüklerin köklerine bakıldığında, II numara “dudak”, III numara “gibi”, ve V numara “yaş” isim köküdür. Ancak I ve IV numaralı sözcükler fiil köküdür.

B

9. Parçada verilen numaralanmış sözcüklere bakıldığında I, II, III ve V numaralı sözcükler basit yapıyken IV numaralı sözcük olan “yan-dık-ım” sözcüğü fiilimsi ekinden dolayı yapım eki alarak türemiştir.

D

10. Verilen parçada, I numaralı sözcük “git-mek” isim-fiil eki alarak bir tane yapım eki barındırır ve gövde durumunda, II numaralı sözcük “gidebilirsin”, “-e bilmek” eki alarak kurallı birleşik yapılı eylem, III numaralı sözcük “ayır - ı - ılık” birden çok yapım eki almış ve ünlü düşmesine uğramıştır. IV numaralı sözcük fiilden fiil yapım eki alarak türemiştir. Ancak V numaralı sözcük “görmüş” sıfat-fiil eki almıştır. Geçmiş zaman bildirmektedir.

E

8. Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklere bakıldığında B seçeneği “yol-daş”, C seçeneği “yalın-ız”, D seçeneği “sev-gi-li” ve E seçeneği “sev-mek” yapım eki veya yapım eki olarak kabul edilen fiilimsi eklerini alarak türemişlerdir. Ancak “başka” sözcüğü yapım eki almamıştır.

A

1. Bu zindan, bu kırgın bu can pazarı

I
Macera değil

II
Sardığım toprağımın altın sabrıdır

III
Küçücük bir yürekten sızan

IV
Bir kaçınıcı bahara kalmıştır vuslat

V
Kalbim, bu zulümlü seveda

Kar altındadır

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin yapısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük türemiş yapılı bir sözcüktür.
B) II. sözcük hem yapım hem çekim ekini almıştır.
C) III. sözcük türetilirken ünlü düşmesi olmuştur.
D) IV. sözcükte birden çok çekim eki kullanılmıştır.
E) V. sözcük basit yapılidir.

3. İçimde kanayan bir mahşer var.

Bu mahşer bir de annelerin kalbinde kaynar

Çünkü onları yün örerken pencere önlerinde

Ya da çamaşır sererken bahçelerinde

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birden çok çekim eki almış sözcük
B) Hem iyelik hem hâl eki almış sözcük
C) Birleşik yapıli sözcük
D) Gövdeden türemiş sözcük
E) Sesteş köke örnek olacak sözcük

4. Diller yeşerdikleri kültürle büyüyor, zenginleşiyor. Öyle

I
ki dillerin ölümüyle kültürler de yıkılıp gidiyor. Bu serü-

II
ven dünyanın her yerini dolaşıyor, her kültürü biliyor.

III
IV
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapıcı ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün aldığı ek, sözcüğün türünü değiştirmemiştir?

- A) Gezi sırasında, pek çok fotoğraf çektim.
B) Dışarda bir patlama sesi duyuldu.
C) Yarışma birazdan başlayacak, herkes sussun.
D) Bu işte bir terslik olduğunu anlamıştım.
E) Kuzeye doğru gideceğim.

5. (I) Yeryüzü toprağında dilden dile aktarılan söylence-lerin tek kaynağıdır insanoğlu. (II) İnsanoğlu, dediko-du yapmadan duramaz. (III) Sıradan bir dillendirmeyi ise asla kabul etmez. (IV) Orasından, burasından çekip uzatır; kesip biçer, ekler. (V) Çünkü ilgi çekmez, düş dünyasının kapısını aralayamaz ise kimse dinlemez onu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede iyelik eki alan dört sözcük vardır.
B) II. cümlede kurallı birleşik eyleme yer verilmiştir.
C) III. cümlede yardımcı eylemle oluşturulan birleşik fiil kullanılmıştır.
D) IV. cümlede türemiş yapıli sözcükler kullanılmıştır.
E) V. cümlede isim tamlaması kullanılmıştır.

1. Verilen parçadaki altı çizili sözcüklere bakıldığında I numarada "kır-gın" yapım eki almış türemiş bir isim, II numaralı sözcük "sar-dık-ım" hem yapım eki hem de çekim

↓ ↓
filimsi şahıs eki
(yapım eki) (çekim eki)

eki almıştır. IV numaralı sözcük "kal-mış-tır" miş'li geçmiş zaman eki ve ek eylem olarak birden fazla çekim eki almıştır. V numaralı sözcük ise "kalp-im" basit yapılıdır. Ancak III numaralı sözcük ise "küçük-cük" türetilirken ünlü değil ünsüz düşmesine uğramıştır.



3. Verilen parça incelendiğinde,

"kalp - i - n - de", "anne - ler - in" gibi birden
① ② ① ②

çok çekim eki alan sözcük vardır.

"Kalp - i - n - de" hem iyelik hem hâl eki

↓ ↓
iyelik eki hâl eki

olan sözcük vardır. "Kan - a - y - an" bir
① ②

sözcükte birden fazla yapım eki olduğundan gövdeden türemiş sözcük vardır deriz. "İç - imde" sözcüğünün kökü sestestir. Çünkü hem içmek hem de bir şeyin içi anlamına gelir. Ancak parçada birleşik yapıda sözcük bulunmamaktadır.



4. Altı çizili olarak verilen sözcüklere bakıldığında "yeşil"den "yeşermek", "ölmek"ten "ölü", "yıkamak"tan "yıkılmak", "dolamak"tan "dolaşmak" olarak I, II, III ve IV numaralı sözcükler türemiş yapıdayken V numaralı sözcük basit yapılıdır.



2. Tür değişimi isimken fiil veya fiilken bir sözcüğün isim olmasıdır. Buna göre verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklere bakıldığında "gez-i" fiilden isim, "pat-la" isimden fiil, "baş-la" isimden fiil, "ol-duk" sözcüklerine fiilden isim, yapım ekleri gelerek tür değişimi olurken "kuz-ey" isimden yine isme dönüşmüştür.



5. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında, II numaralı cümlemin yüklemi "duramaz" olumluya çevrildiğinde "durabilir" yani kurallı birleşik eylemdir. III numaralı cümlede ise "kabul etmez" yardımcı eylemle oluşan birleşik eylem, IV numaralı cümle "uza-t", "kesip" gerek yapım eki gerekse yapım eki kabul edilen filimsi eki olan sözcüklerle türemiş sözcükler barındırırken, V numaralı cümlede "düş dünyasının kapısı" sözünde isim tamlaması bulunmaktadır. Ancak A seçeneğinde söylendiği gibi parçada I numaralı cümlede "toprağı", "kaynağı" derken dört değil iki sözcükte iyelik eki bulunmaktadır.



6. Düşünmedim hanımefendi, ben bugüne kadar neyi
I II
sevip neyi sevmediğimi hiç düşünemedim!
III IV V

Bu cümledeki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.
B) II. sözcük, birleşik yapıdır.
C) III. sözcük, gövde durumundadır.
D) IV. sözcük, birden çok çekim eki almıştır.
E) V. sözcük, basit yapılıdır.

7. (I) New York korkuttu beni. (II) Hep ateş sulayan güzel bakışlı bir dev. (III) Cinayetler, hırsızlıklar, sokak insanları, uyuşturucu satıcıları... (IV) Sokak insanları dediklerim, evsiz barksız olup sokakta yaşayan insanlardır. (V) Kışın büyük bir kutunun içinde uyurlar.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, türemiş yapılı sözcük vardır.
B) II. cümlede, birleşik yapılı sıfat kullanılmıştır.
C) III. cümlede, türemiş sözcük kullanılmıştır.
D) IV. cümlede, basit yapılı birden çok sözcük kullanılmıştır.
E) V. cümlede, üç farklı yapıda sözcük kullanılmıştır.

8. **Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözcük farklı bir kökten türemiştir?**

- A) Mesela denerken damarlarında zamansız bir serumu ölmek hiç ayıp olur mu?
B) Ayrılmak istemezsin dünyadan ama o senden ayrılacak.
C) Hatta sevda yüzünden ölmek de ayıp değil!
D) Tahir olmak da ayıp değil Zühre olmak da!
E) Yahut hiç sevmeseydi Tahir ne kaybederdi Tahirliğinden?

9. Vakit tamam

Seni terk ediyorum

Bu, kırık ve incecik

Bir veda havasıdır

Tutuşan ellerimden

Parmak uçlarına değen sıcaklık

İncinen bir hayatın yarasıdır.

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi ya-pıca ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Hangi gün karar verdin, böyle bir küt diye çekip gitmeye?

Hangi lafım dokundu sana böyle inceden inceye?

Hangi otobüs söyle, hangi uçak, hangi tren,

Seni benden götüren, beni bir kuş gibi öttüren

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi, kö-künün türü yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Çözülen bir demetten indiler birer birer

Bırak yoğun başları bu taşlarda uyusun

Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun

Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi ile ilgili olarak verilen bilgide yanlışlık yapılmıştır?

- A) I. sözcük, gövdeden türemiştir.
B) II. sözcük, birden çok çekim eki almıştır.
C) III. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.
D) IV. sözcük, birleşik yapıdır.
E) V. sözcük basit yapılıdır.

6. Numaralanmış sözcüklere bakıldığında “düş-ün-me-dim” sözcüğünde, “-ün” ve “-me” olumsuzluk eki yapım eki, “-di” zaman ve “-m” şahıs eki, çekim ekidir. II numaralı sözcük ise “bu + gün” birleşik yapılı, III numaralı sözcük “sev-ip” fiilimsi eki aldığından yapım eki kabul edilir ve bir tane yapım eki olduğu için gövde durumundadır. IV numaralı sözcük hem “-di” zaman hem de “-im” şahıs eki alarak birden fazla çekim eki almıştır. Ancak V numaralı sözcük “düşünemedim” olumluya çevrildiğinde “düşünebildim” yani yapısı bakımından birleşik olur.

 E

7. Numaralanmış cümlelere bakıldığında, I numaralı cümlede “kork - u - t” türemiş yapılı sözcük, II numaralı cümlede “güzel bakışlı bir dev” derken birleşik sıfat, III numaralı cümlede “uyu - ş - tur - ucu”, “sat-ıcı” türemiş sözcükler bulunmaktadır. IV numaralı cümlede “insan” gibi basit yapıda sözcükler kullanılmıştır. V numaralı cümlede ise farklı yapıda sözcükler bulunmamaktadır. Çünkü tüm sözcükler basit ve türemiş yapıdadır.

 E

8. Verilen cümledeki altı çizili sözcüklerin köklerine bakıldığında, A seçeneğinde “zaman” isim köküdür. B seçeneğinde “ayır-”, C seçeneğinde “öl-”, D seçeneğinde “olmak” ve E seçeneğinde “sev-” fiil kökünden türemiştir.

 A

9. Verilen parçadaki altı çizili sözcüklerin yapılarına bakıldığında, “kır-ık”, “tut-uş”, “değ-en”, “yar-a” sözcükleri gerek yapım gerek fiilimsi eki aldıklarından türemiş yapıdadır. Ancak III numarada yer alan “el-ler-im-den” sözcüğü sırasıyla çoğul, iyelik ve hâl ekleri yani çekim ekleri aldıkları için basit yapıdadır.

 C

10. Altı çizili olarak verilen sözcüklerin köklerinin türlerine bakıldığında, “diye” “de-”, II. sözcük “dokun-”, IV. sözcük “uç-” ve V. sözcük “öt-” fiil kökünden gelirken III numaralı sözcüğün türü “ince” isim köküdür.

 C

11. Altı çizili sözcüklere bakıldığında “çöz-ül-en” birden fazla yapım eki aldığı için gövdeden türemiş, II numaralı sözcük “taş-lar-da” sırasıyla çoğul ve hâl eki olarak birden çok çekim eki almıştır. IV numaralı sözcük “göz + yaş” birleşik yapılı ve V numaralı sözcük ise “bembeyaz” basit yapıda bir pekiştirilmiş sözcüktür. Ancak III numaralı sözcük ise “tut-uş-muş” yapım ve fiilimsi eki alarak hem yapım hem çekim eki değil birden çok yapım eki almış bir sözcüktür.

 C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "iyi" sözcüğü diğerlerinden farklı türdedir?

A) Onu bilmem de dayısı iyi adam değildi.
 B) Bu ayakkabı senin ayağına iyi gelmedi.
 C) Çocuğa arkadaşları iyi gözle bakıyorlarmış.
 D) Mevsim iyi, yıldızlar bir yanda biz bir yanda.
 E) Senin geldiğin yaz yağmur iyi yağmıştı.

2. Hayatı çeşitli görünüm, algı¹lama ve yorumlarla tekrar yaşatan edebî eserlerde isimlendirme önem taşır. Bazı yazarlar sıradan ve en çok kullanılan özel isimleri tercih ederler.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

A) İsim - sıfat - zarf - fiil
 B) Fiil - sıfat - zamir - fiil
 C) İsim - zarf - zamir - fiil
 D) Fiil - sıfat - zarf - zamir
 E) İsim - zamir - zarf - fiil

3. Aşağıdakilerden hangisinde isim tamlaması bir sıfat-fiil grubunun içinde yer almamıştır?

A) Türk kültüründe evin önüne dikilen ulu ağaçlar hayat ağacının bir sembolüdür.
 B) Her kültürde, her dili ve kültürü temsil ettiği kabul edilen insan isimleri vardır.
 C) Bamsı, dünyanın gezegensel dönüş mitlerinin kişiselleştirilmiş kahramanıdır.
 D) Üniversite logolarında en çok kullanılan mitolojik imgelerden biri de atalar kültüdür.
 E) Kahramanın ölümü şeklinde algılanan kaçınılma motifi köy seyirlik oyunlarının bir parçasıdır.

4. Bilişim alanındaki hızlı gelişmeler yaşamı dönüştürmektedir. Çeyrek asırlık sürede sanal ağ olan internetin bu denli dönüştürücü güce sahip olacağı ön görülememiştir. Sanal köy sitelerinin ve dijital masal analarının binlerce ziyaretçiye sahip olduğu günümüzde sanallaşmayan bir yaşam alanından söz edilmemektedir. Sanallaşmış yaşam dolayısıyla kültür sanallaşma yolunu izlemeye devam edeceğe benziyor.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin hangisi sıfat görevinde kullanılmamıştır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

5. (I) Paskalya Adası'nda asla yapmamanız gereken bir şey var: Bir maoiye zarar vermek. (II) Onlardan birine aracınızla çarpmanız cinayetten farksız sayılır. (III) Fakat Şilili bir vatandaş tam olarak bunu yaptı. (IV) Yörede kutsal kabul edilen bu dev insan figürlerine gelen zararlar halkta öfke uyandırıyor. (V) Bu yüzden ada yönetimine sıkı trafik kuralları getirilmesi için baskı yapılıyor.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirsizlik zamiri kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Baharın gelişi birçok yaban hayvanı için aktivasyon zamanının da başlaması anlamına geliyor. Yabani hayvanlar kış şartlarına karşı birçok uyum yöntemi geliştirmişler. Bunların başında kış uykusu geliyor. Birçok memeli türü, sürüngen ve çift yaşamlılar kış uykusuna yatıyor ve bahar gelene kadar dinleniyorlar. Bu parçadaki numaralandırılmış sözlerden hangisi tamlama türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Seçenekler incelendiğinde A ve C seçeneklerinde “iyi” sözcüğü ismi nitelediği için sıfat, B ve E seçeneklerinde “iyi” fiili nitelediği için zarf görevinde kullanılmıştır. E seçeneğindeki iyi isim hâldedir.

D

2. Parçadaki altı çizili sözler incelendiğinde “algılama” isim-fiil eki alarak isim görevinde kullanılmıştır. “Bazı” yazarlar sözcüğünü nitelediği için sıfattır. “en” derecelendirme yaptığı için zarf ve “ederler” sözcüğü yargı ifade ettiği için fiildir.

A

3. Seçenekler incelendiğinde A seçeneğindeki “Türk kültüründe evin önüne dikilen” sıfat-fiil grubudur, “evin önü” ise sıfat-fiil grubuna dâhil isim tamlamasıdır. C seçeneğindeki “dünyanın gezegensel dönüş mitlerinin kişiselleştirilmiş” sıfat-fiil grubudur, “dünyanın gezegensel dönüş mitleri” ise sıfat-fiil grubuna dâhil isim tamlamasıdır. D seçeneğindeki “Üniversite logolarında en çok kullanılan” sıfat-fiil grubudur, “Üniversite logoları” ise sıfat-fiil grubuna dâhil isim tamlamasıdır. E seçeneğindeki “Kahramanın ölümü şeklinde algılanan” sıfat-fiil grubudur, “Kahramanın ölümü” ise sıfat-fiil grubuna dâhil isim tamlamasıdır. Fakat B seçeneğindeki cümlede yer alan sıfat tamlaması içinde isim tamlaması yer almamaktadır.

B

4. Altı çizili sözler incelendiğinde I. sözcüğün “gelişmeler” sözcüğünü, III. sözcüğün “günümüz” sözcüğünü, IV. sözcüğün “yaşam alanı” sözcüğünü, V. sözcüğün “yaşam” sözcüğünü nitelediği görülür. Fakat II. sözcük yan cümle görevindedir, herhangi bir sözcüğü nitelememektedir.

D

5. Parçada numaralandırılmış cümleler incelendiğinde II. cümledeki “onlardan biri” maoilerin yerine kullanıldığı için belirsizlik zamiridir.

B

6. Parçadaki I, II, III ve IV. tamlamalar belirtisiz isim tamlamasıdır. Fakat V. tamlamada “çift” sözcüğü “yaşamlılar” sözcüğünü nitelediğinden sıfat tamlamasıdır.

E

7. (I) Kendi galaksimizin merkezindeki süper kütleli kara deliğin varlığı ilk olarak 1931 yılında Karl Jansky tarafından, o bölgeden gelen yoğun bir radyo ışıması sayesinde keşfedilmişti. (II) O sıralarda bunun bir kara delik olabileceği kimsenin aklından geçmezdi. (III) Gelen sinyalin de tek bir cisim yerine birkaç cisimden geliyor olabileceğini düşünmüşlerdi. (IV) Bölgeyi optik teleskoplarla gözlemek istediyseler de Dünya ile bu bölge arasındaki yoğun toz buna izin vermedi. (V) Günümüzde de gözlem için kızılötesi ya da radyo teleskop gibi araçlar kullanılıyor.

Bu parçadaki numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, dönüşlülük zamiri vardır.
B) II. cümlede, işaret sıfatı kullanılmıştır.
C) III. cümlede, belirsizlik zamiri vardır.
D) IV. cümlede, bağlaça yer verilmiştir.
E) V. cümlede, edat bulunmaktadır.
8. Kelimeler düşüncenin ta kendisidir. O hâlde ortak bir dil o dili konuşanların ortak zihinsel bakış açısını gösterir; yalnızca söz konusu dili kullananlara has düşünme biçimlerini yansıtmaz aynı zamanda bu düşünce biçimlerini belirler.

Parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İşaret sıfatı
B) Pekiştirme sıfatı
C) Adlaşmış sıfat
D) Niteleme sıfatı
E) Belgisiz sıfat
9. Aşağıdakilerin hangisinde "bakarak" sözcüğü yerine "göre" edatının getirilmesi anlamda değişme veya bozulmaya yol açmaz?
- A) Öfkeli ama sessizce yere bakarak söylendi.
B) Büyüleyici yanlarına bakarak bir kez daha imrendi.
C) Kompozisyonlar içeriklerine bakarak sınıflandırmış.
D) Her projeye tek tek bakarak karar verdi.
E) Yüzüme bakarak konuşmayı öğrenemedin.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf farklı türde bir sözcüğü nitelemiştir?

- A) Verilere deneklerin ses analizleri yapılarak ulaşılmıştır.
B) Ses eğitimcileri her öğrenciyi titizlikle incelemelidir.
C) Ses, bireysel farklılıklara ve yaşa bağlı olarak değişir.
D) Yazdığı eserle kolayca tanınacak hâle gelmiştir.
E) Birey istediği bir şeyi elde etmenin yolunu büyükçe öğrenir.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı ilgi zamiri olan belirtili isim tamlaması vardır?

- A) Hayvanlarla insanların arasındaki ilişkiyi anlamak kolay değil.
B) Sanki yıllar geçtikçe sokakların adı gibi yeri de değişiyor.
C) Gösterdiği ev kendiminkinin yansı kadar bile değildi.
D) Şiirlerin bazıları hayatı sorgulatacak hisler uyandırıyor.
E) Kiminin bir bakışı kimininse bir lafı yetiyor karar vermeye.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde -IA eki diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Adolesan çağı, diğer adıyla ergenlik dönemi, çocukluktan erişkinliğe geçiş dönemidir.
B) Müzik eğitimi, bireyle çevresi arasındaki iletişimi daha sağlıklı hâle getirir.
C) Ses eğitimi, sadece soyut bir yaklaşımla, duyumlara bağlı olarak verilemez.
D) Kunduzlar açtıkları kanallarla suyu çevrelerindeki arazilere yayıyorlar.
E) Siyah bir boyayla yapılmış tasvirli objeler dönemin mitolojisi hakkında bilgi veriyor.

7. Parça dikkatle okunduğunda I. cümlede "kendi" dönüştürme zamiri olduğundan, II. cümlede "o sıralarda" derken "o" işaret sıfatı olduğundan, IV. cümlede "de" edatları kullanıldığından, V. cümlede "için" ve "gibi" edatları bulunduğundan bu yargılar parçayla ilgili söylenebilir. Fakat III. cümlede belirsizlik zamiri olmadığı için bu yargı söylenemez.



8. Parça dikkatle okunduğunda "bu düşünce" derken işaret, "konuşanların" derken konuşan kişiler kastedildiğinden adlaşmış, "ortak bir dil" derken "ortak" niteleme, "bir" belgisiz sıfattır. Fakat parçada pekiştirme sıfatına rastlanmaz.



9. Seçenekler incelendiğinde "bakarak" sözcüğü yerine göre getirildiğinde A, B, D ve E seçeneklerinde anlamın bozulduğu görülmektedir. A ve E seçeneğinde bak- eylemi gerçek anlamında kullanılmaktadır. B seçeneğinde dikkate almak anlamında, D seçeneğinde incelemek anlamında kullanılmıştır. Fakat C seçeneğinde edat görevinde "göre" anlamını karşılayan bir yapıdır, yerine göre yazıldığında anlamda bozulmaya yol açmaz.



10. Seçenekler incelendiğinde A seçeneğindeki "ses analizleri yapılarak" zarf-fiil grubu "ulaşmıştır" fiilini, B seçeneğindeki "titizlikle" zarfı "incelemelidir" fiilini, C seçeneğindeki "bağlı olarak" zarf-fiil grubu "değişir" fiilini, E seçeneğindeki "büyüdükçe" zarf-fiili "öğrenir" fiilini nitelemiştir. Fakat D seçeneğindeki "kolayca" zarfı "tanınacak" sıfat-fiilini nitelediğinden diğerlerinden farklı türde bir sözcüğü nitelemiş olur.



11. İlgili zamiri aitlik anlatır ve zamire "-ki" ekinin gelmesiyle oluşur. Buna göre seçenekler okunduğunda C seçeneğindeki "kendiminkinin yarısı" isim tamlamasının tamlayanı kedime ait olan ev anlamında oluşturulmuş "kediminkinin" sözcüğüdür.



12. -IA vasıta ekinin iki görevi vardır. Cümlede bu ekin yerine "ve" getirebiliyorsak bağlaç, getiremiyorsak edat görevindedir. Biri bağlama biri aracılık anlamı katar. Buna göre seçenekler incelendiğinde A, C, D ve E seçeneklerinde -IA eki vasıta yani edat görevinde kullanılmıştır. Fakat B seçeneğinde bağlaç görevinde kullanılmıştır.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

1. Romancı, eserini yazmaya başladığı anda, yozlaşmış
I II
dünyadan kendini sıyırılmış ve gerçeğe ulaşmıştır.
III IV V

Numaralanmış sözcüklerden hangisi isim olarak kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Kâğıtlarımız, yetim kaldı. (II) Yoksul kâğıtlarımızı onarmıyor artık şiirlerimiz. (III) Şiirlerimizin kireci vuruyor yüzümüzdeki duvara, ellerimizi kovuşturuyoruz durmadan. (IV) Sabıkalı şiirlerimizden artan ve kendimizce yorumladığımız ellerimizi. (V) Durmadan kendimize tırmanıyoruz uzun sokaklarla.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, iyelik eki almış sözcük kullanılmıştır.
B) II. cümlede, yüklem fiil soylu bir sözcüktür.
C) III. cümlede, iyelik ve çoğul eki almış bir sözcük kullanılmıştır.
D) IV. cümlede, yapım eki almış bir sözcük kullanılmıştır.
E) V. cümlede, ayrılma hâl eki almış bir sözcük kullanılmıştır.

3. (I) Uzun bir yolculuktan dönen bu yorgun zekâ, henüz otuz beş yaşındaydı. (II) Ama ülke ona inanmış, ardından âdeta sel gibi akmıştı. (III) Tüm beyinler, bu genç adamın etrafında toplanmıştı. (IV) Onun gösterdiği ışıklı yoldan asla ayrılmayacaklarına söz vermişlerdi. (V) Toplum, geleceğe doğru emin adımlar atmaya başlamıştı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde, ismin bulunma ve ayrılma hâl ekini almış sözcükler vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Karlar hızla eriyordu, tepelerden inen bulanık suyun şırıltısından anlaşılıyor bu. (II) Arkadaşlarla çamurlara bata çıka, yalınayak dolaşılıyor, dağ tepe demiyorduk. (III) Ayılar, börtü böcek, tüm doğa kış uykusundan yeni yeni uyanıyordu. (IV) Yemyeşil ağaçların dallarından havalanan kuşlar, başka bir ağaçta henüz tatlılaşmamış meyveleri gagalıyordu. (V) Akşama kadar burnumuz kaç çiçeğe eğildi kim bilir?

Numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, ayrılma eki almış iki isim vardır.
B) II. cümlede, birleşik isim zarf görevinde kullanılmıştır.
C) III. cümlede, bir sözcük birden fazla yapım eki almıştır.
D) IV. cümlede, tamlayanı sıfatla nitelenmiş isim tamlaması vardır.
E) V. cümlede, yönelme hâl eki almış birden çok sözcük vardır.

5. Sessiz denizlere benzer renksiz bakışları Sonbahar
I II III IV
bahçesinde biraz daha solar.
V

Numaralanmış sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük, isimden isim yapan ek almıştır.
B) II. sözcük, yönelme hâl eki almıştır.
C) III. sözcük, belirtme hâl ekini almıştır.
D) IV. sözcük, bir birleşik isimdir.
E) V. sözcük, iyelik eki almıştır.

6. (I) Acı tuhaftır. (II) İğne batar, kolum duyar ama acıyan aslında beynimdir. (III) Sevdiğim gider, onun gidişinin üzüntüsü yüreğime işler ama acıyan beynimdir. (IV) Beynim, kendini benden gizler. (V) Acıyı duyan o değil de ruhumuş gibi beni kandırır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde soyut bir isim kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Numaralanmış olarak verilen sözcüklere bakıldığında "romancı", "an", "dünya", "gerçek" isim olarak parçada yer alırken IV numaralı sözcük olan "sıyırmak" fiildir ve parçada isim olarak yer almamaktadır.



2. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında, I numaralı cümlede "kâğıtlarımız" sözcüğü iyelik eki almış, III numaralı cümlede "şiiirlerimiz" derken hem çoğul hem de iyelik eki almış sözcük vardır. IV numaralı cümlede "sabıkalı" sözcüğü yapım eki almış ve II numaralı cümlenin yüklemi "onar-" fiilidir. Ancak V numaralı cümlede "dur-madan" sözcüğünde -den, -dan eki değil -madan zarf fiil eki olarak bulunur.



3. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında I numaralı cümlede "yolculuktan" derken ayrılma hâl eki, "yaşında" derken bulunma hâl eki almış sözcük bulunmaktadır.



4. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında, I numaralı cümlede "tepelerden" sözcüğünde ayrılma hâl eki, II numaralı cümlede "yalınayak dolaşıyor" sözcüğünde birleşik isim zarf görevinde kullanılmış, IV numaralı cümlede "yemyeşil ağaçların dalları" sıfat almış isim

sıfat isim tamlaması

tamlaması ve V numaralı cümlede "akşama" ve "çiçeğe" sözcüklerinde yönelme hâl eki bulunmaktadır. Ancak III numaralı cümlede "uyku" sözcüğünde başka yapım eki alan sözcük bulunmamaktadır.



5. Numaralanmış olarak verilen sözcüklere bakıldığında I. sözcük "ses-siz" isimden isim yapım eki almış, II. sözcük "deniz-ler-e" yönelme hâl eki almış, IV. sözcük "son + bahar" birleşik sözcükken V numaralı sözcük "bahçe-si" derken iyelik eki almıştır. Ancak III numaralı sözcük "renksiz bakışları" derken isim tamlamasında tamlanandır ve tamlanan eki aynı zamanda iyelik eki olduğunda B seçeneği sözcükle ilgili söylenemez.



6. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında I numarada "tuhaf", II numarada "acı", III numarada "üzüntü" ve V numarada "ruhummuş" soyut anlamlı sözcüklerdir. Ancak IV numaralı cümlede soyut anlamlı sözcük bulunmamaktadır.



Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

7. Tevfik Fikret'in şiirlerinde İstanbul, her semtin sesini ayrı ayrı duyurur. Hem de şairin değil İstanbul'un diliyle onun şiirinde Kocamustafa Paşa yoktur, Kocamustafapaşa vardır.

Yukarıdaki parçada geçen tamlamalar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden çok belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
B) Bir tamlanan, birden çok tamlayana bağlanmıştır.
C) Tamlayanı zamir olan belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
D) Tamlayanı belgisiz sıfat alan belirtili isim tamlaması kullanılmıştır.
E) Birden çok sıfat tamlaması kullanılmıştır.

8. I. Karanlık sokaktan kabadayı naraları yükseliyor.
II. Bütün gece sinek vızıltısından uyuyamadım.
III. Ateş yakmak için çalı çırpı topladım.
IV. Yanındaki adama kısık sesle bir şeyler anlatıyor.
V. Okuduğu şiirlerle dinleyenleri mest etti.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde tamlananı yansıma olan bir isim tamlaması vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

9. I. Bütün apartman sokağa dökülmüştü.
II. Ege'nin incisi büyük konsere ev sahipliği yaptı.
III. Genç file bekçisi maçta sakatlandı.
IV. Beyaz altın ihracatta ön sırada yer alıyor.
V. Zonguldak, kara elmasla ayakta kalıyor.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlamasının tamlayanı belgisiz sıfattır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Derinden derine ırmaklar ağılar
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi

Bu dizelerde aşağıdaki tamlamalardan hangisi vardır?

- A) Belirtili isim tamlaması
B) Belirtisiz isim tamlaması
C) Sıfat tamlaması
D) Tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş belirtisiz isim tamlaması
E) Tamlayanı belirtili isim tamlaması olan isim tamlaması

11. Ey sevgili, mehtap edebî kalbine sinse

Kayalarda karanlık geceler biz bize kalsak

Bu dizelerde geçen tamlama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıfat tamlaması
B) Belirtili isim tamlaması
C) Belirtisiz isim tamlaması
D) Zincirleme isim tamlaması
E) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması

12. (I) Bir toplumu anlamak için önce o toplumda yazılmış şiirlere bakmalı. (II) Baskının ya da özgürlüğün, ilginin ya da ilgisizliğin, mutluluğun ya da mutsuzluğun etkisini görebilirsiniz o şiirlerde. (III) Eğer bir topluma insan olarak sokulmuşsak sanatçı olarak da sokulmuşuz demektir. (IV) Olup bitenleri beğeniyor ya da beğenmiyorsak bu bizim kişiliğimize de vuracaktır. (V) Kişiliğimiz bunlarla şekil alacaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir tamlanan birden çok tamlayana bağlanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Verilen parçaya bakıldığında, "Tevfik Fikret'in şiirleri" derken belirtili isim tamlaması, "Şairin, İstanbul'un diliyle" derken tamlanan birden çok tamlayan alımış, "onun şiirinde derken tamlayanı zamir olan isim tamlaması bulunmaktadır. "Her semtin sesini" derken belgisiz

belgisiz belirtili
sıfat isim
tamlaması

sıfat alan belirtili isim tamlaması bulunurken parçada birden çok sıfat tamlaması bulunmamaktadır.

E

8. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında II numaralı isim tamlaması olan "sinek vızıltısından" ifadesi tamlananı yansıma sesi olan bir sözcüktür.

B

9. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında, II numaralı cümlede "Ege'nin incisi" her ikisi de isim, III numaralı cümlede "file bekçisi" her ikisi de isim, IV numaralı cümlede "beyaz altın" her ikisi de isim ve V numaralı cümlede "kara elmas" tamlamalarına bakıldığında böyle bir kullanım yokken I numaralı cümlede "bütün apartman" derken tamlayanı belgisiz sıfat olan sıfat tamlaması bulunmaktadır.

A

10. Verilen dizelere bakıldığında "çoban çeşmesi" sözünde belirtisiz isim tamlaması bulunmaktadır.

B

11. Verilen dizelere bakıldığında "karanlık geceler" sözünde sıfat tamlaması bulunmaktadır.

A

12. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında, "etki" sözcüğü "baskının, özgürlüğün, ilginin, ilgisizliğin, mutluluğun, mutsuzluğun" sözcüklerini tamlayan olarak alımış ve böylece II numaralı cümlede tamlanan birden çok tamlayan alımıştır.

B

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yer alan sıfat yapıca ötekilerden farklıdır?

- A) Kapanır yatağına, çaresizliğine ağlarsın.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.
- B) Bir gün anlarsın, aslında her şeyin boş olduğunu
Şerefın, faziletin, iyiliğin, güzelliğin
- C) Gün gelir de onun sesini duyabilmek için
Vurursun başını soğuk taş duvarlara
- D) Bir gün anlarsın, hayal kurmayı
Beklemeyi, ümit etmeyi
- E) O zaman bir çiçek büyür kalbinde kendiliğinden
Sevmek, sevildiğini işte o gün anlarsın

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde soru anlamı soru sıfatıyla sağlanmıştır?

- A) Bir okyanusta boğulmak nedir, bilir misin?
- B) Bu kaçınıcı bahçe gördüğüm tarumar?
- C) Nerden çıktı bu cenaze, ölen kim?
- D) Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
- E) Şu boğaz harbi nedir, var mı ki dünyada eşi?

3. Aşağıdaki dizilerin hangisinde belirtme sıfatına yer verilmemiştir?

- A) Bin kez yazık olsun sevgisiz bir yüreğe
Aşksız geçecek günlerin faydası yok
- B) Medresede söz vardır tekkede de hâl
Fakat bu aşk sözden de hâlden de dışarıdadır.
- C) Sensiz bir odanın sahrasını nasıl anlatsam
Hiçbir şeyin seni andırmadığı bir pazar kalabalığı
- D) Birçok kişiden arda kalan ne varsa
Bil ki sana da kalmayacak, sen de göçüp gideceksin
- E) Bana bakmasan da oradasın, görüyorum seni
Ah benim sevdasında bencil, yüreğinde sağlam sevdiğim.

- 4. Bir kalp ki onun sevmesi, aldanması yok
Tutkunluğu yok, bir güzele yanması yok
Bin kez yazık olsun sevgisiz bir yüreğe
Aşksız geçecek günlerin faydası yok

Bu dördlükte aşağıdaki sıfat türlerinden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Asıl sayı sıfatı
- B) Belgisiz sıfat
- C) Niteleme sıfatı
- D) İşaret sıfatı
- E) Adlaşmış sıfat

- 5. On beş gün önce, bir eser daha yayımlandı. Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği adını taşıyan bu uzun hikâye kitabı da sanat ve edebiyat camiasında layık olduğu ilgiyi görecektir.

Bu parçada aşağıdaki sıfat türlerinden hangisinin örneği yoktur?

- A) İşaret sıfatı
- B) Belgisiz sıfat
- C) Soru Sıfatı
- D) Niteleme sıfatı
- E) Sayı sıfatı

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde adlaşmış sıfata yer verilmiştir?

- A) Yumuşak başlı isem kim demiş uysal koyunum
Kesilir belki fakat çekmeye gelmez boynum.
- B) Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim.
- C) Gecenin tadı yok, farkında mısın
Saçların bambaşka, karanlıklarda
- D) Ne zaman ayrılık saati gelse
Bir gariplik çöker içime birden.
- E) Kara gözlüm, düğün dernek yaklaştı.
Vatan borcu biter bitmez oradayım.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Verilen cümledeki sıfatlara bakıldığında, A seçeneğinde "bir gün" yapıcı basit, B seçeneğinde "bir gün, her şeyin" yapıcı basit, D seçeneğinde "bir gün" yapıcı basit, E seçeneğinde "o zaman, bir çiçek, o gün" sıfatları yapıcı basitken, C seçeneğinde "soğuk taş duvarlar" soğumaktan türediği için bu cümlede yer alan sıfat yapıcı türemiştir.



2. Verilen soru cümlelerine bakıldığında, B seçeneğinde soru anlamı sıfat yoluyla sağlanmıştır. Çünkü "kaçıncı" sözcüğü isimden önce gelerek sıfat olarak görev almıştır.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

3. Türkçede belirtme sıfatları soru, sayı, işaret ve belgisiz sıfatlardır. A seçeneğinde "bir yüreğe" derken belgisiz, B seçeneğinde "bu aşk" derken işaret sıfatı, C seçeneğinde "bir pazar kalabalığı, hiçbir şey" belgisiz sıfat ve D seçeneğinde "birçok kişi" derken de belgisiz sıfat bulunmaktadır. Buna göre A, B, C ve D seçeneklerinde belirtme sıfatları bulunmaktadır. Ancak, "sağlam sevdiğim" derken durum bildirdiği için belirtme değil niteleme sıfatı yer almaktadır. E seçeneğinde belirtme sıfatı bulunmaktadır.



4. Verilen dördlüğe bakıldığında, "bin kez" asıl sayı sıfatı, "bir güzele" belgisiz sıfat, "aşksız geçecek günler" niteleme sıfatı, "güzele" derken güzel insan demek istiyor ve adlaştırmış sıfat yer alıyor. Ancak parçada işaret sıfatı bulunmamaktadır.



5. Verilen parçaya bakıldığında "on beş gün" sayı sıfatı, "bir eser" belgisiz sıfat, "uzun hikâye" niteleme sıfatı, "bu uzun hikâye" derken ise işaret sıfatı bulunurken parçada "soru sıfatı" bulunmamaktadır.



6. Verilen cümlelere bakıldığında, E seçeneğinde bulunan "kara gözlüm" insanı ifade etmektedir ve isim kullanılmayıp sadece sıfat yer aldığı için adlaştırmış sıfat görevindedir.



7. Kuru ekmeğe katık
İki damla gözyaşıdır.

Yukarıdaki altı çizili sıfatın türce benzeri aşağıdaki dizelerin hangisinde vardır?

- A) Senin de bir zalim gelir hakkından
Sana da bir kurşun sıkın bulunur.
- B) Bir acayip derde düştüm herkes gider kârına
Bugün buldum, bugün yerim, Hak kerimdir yarına.
- C) Seherde uğradım ben güzele
Dedim Tatar mısın, dedi ki yoh yoh.
- D) Artık ne yapsam boş, teselliler faydasız
Karanlık gitgide en derinlere çeker beni.
- E) İstemem ben bu ömrü, bu talihi istemem
Böyle durup durup senden ayrılmak varsa.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfata yer verilmiştir?**

- A) Hangi yamyamlara yedirdin o masum rüyamızı?
- B) Hangi kırılalı eller dolanır, kırılalı belinde şimdi?
- C) Git bu ateş beni de kül etmez, yakmaz.
- D) Beni yarım kalmış bir cümle gibi bırakıp gittin.
- E) Başını çevirdiğin için ağladığımı hiç görmedin.

9. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir isim hem niteleme hem belirtme sıfatını almıştır?**

- A) Hasta kalbim bunu bir süre daha kaldıramaz.
- B) Hangi tercih beni en hızlı şekilde öldürür?
- C) Ben de bu sersem başımı, karakolun duvarına vursam...
- D) Ve hangi taş yürek var ki benim kadar ağlasın?
- E) Hangi cam kesiği var ki böyle musluk gibi içime damlasın?

10. Şakaklarıma kar mı yağdı, ne var?

Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?

Ya gözler altındaki mor halkalar?

Neden böyle düşman görünürsünüz,

Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) Hem belirtme hem niteleme sıfatı almış isim
- B) Sıfat tamlaması
- C) Durum zarfı
- D) Soru sıfatı
- E) Sıfat yapan "-ki"

11. O günlerde ben yedi yaşında bir idadi talebesiydim. Üstada değil yaklaşmak; uzaktan selam vermek, yüzüne bakmak bile haddim değildi. Nasıl bir korkuydu anlata-mam.

Bu parçada aşağıdaki ön ad (sıfat) türlerinden hangisinin örneğine yer verilmemiştir?

- A) Soru
- B) İşaret
- C) Unvan
- D) Belgisiz
- E) Sayı

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde basit, türemiş ve birleşik sıfatlara örnek vardır?**

- A) Temiz bir vicdan kadar yumuşak bir yastık yoktur.
- B) Büyük seller, küçük kaynaklardan beslenir.
- C) Körler ülkesinde tek gözlü adam kral olur.
- D) Sağır bir koca ile kör bir kadın her zaman mutlu bir çifttir.
- E) Yaşlı bir köpeğe birkaç günde yeni numara öğretmezsin.

7. Dizelerde verilen altı çizili sözcük "iki" tür olarak sayı değil benzetme ilgisi üzerinden herhangi anlamına gelerek belgisiz sıfatken yine A seçeneğine bakıldığında "bir kurşun" derken aynı anlamsal ifade yer aldığı için tür bakımından aynıdır.

A D E

8. Verilen cümlelere bakıldığında, B seçeneğinde "kırıla-sı eller", C seçeneğinde "bu ateş", D seçeneğinde "bir cümle" ve E seçeneğinde sıfat yer almazken ve B, C ve D seçeneklerinde sıfat isimle birlikte sıfat tamlaması oluştururken A seçeneğinde "yamyamlara" derken insan kastedilmiş ancak kullanılmadığı için adlaşmış sıfat bulunmaktadır.

A D E

9. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "bir süre", B seçeneğinde "Hangi tercih" soru sıfatı, D seçeneğinde "hangi taş yürek" soru işareti, E seçeneğinde "hangi cam kesiği" derken soru sıfatı kullanılırken yani A, B, D ve E seçeneklerinde sadece belirtme sıfatı kullanılmış ancak C seçeneğinde ise "bu sersem başımı" hem belirtme hem de

işaret niteleme
sıfatı sıfatı

niteleme sıfatı birlikte kullanılmıştır.

C D E

10. Verilen dizelere bakıldığında, "bu çizgili yüz" hem belirtme hem niteleme sıfatı, sıfat olan her yerde sıfat tamlaması olacağı için sıfat tamlaması, "düşman görünürsünüz" eylemi niteleyen durum zarfı, "altındaki mor halkalar" derken de sıfat yapan "-ki" kullanılmıştır. Ancak dizelerde soru sıfatı kullanılmamıştır.

D E

11. Verilen parça incelendiğinde, "o günlerde" işaret sıfatı, "yedi yaşında" sayı sıfatı, "nasıl bir korku" derken hem soru hem de belgisiz sıfat kullanılmıştır. Ancak parçada unvan sıfatına yer verilmemiştir.

C D E

12. Verilen cümlelerdeki sıfatların yapısına bakıldığında, "temiz bir vicdan", "yumuşak bir yastık" derken A seçeneğinde basit, "büyük seller", "küçük kaynaklar" derken türemiş, "körler ülkesi", "tek gözlü adam" derken C seçeneğinde basit ve türemiş, "sağır bir koca", "kör bir kadın", "her zaman" derken basit yapılı sıfat kullanılmıştır. Ancak "yaşlı bir köpeğe", "birkaç gün" derken basit, türemiş bir birleşik sıfatlar cümlede yer almaktadır.

E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler aynı türde kullanılmıştır?

- A) Köye giden yolu bulmak hiç de zor görünmüyordu.
Akif Bey, zor anlarımızda hep yanımızdaydı.
- B) Valilik kavşağında tadilat yapıldığından trafik ağır ilerliyordu.
Elindeki ağır paketi taşımakta zorlandığı Melek-su'nun yüzünden belli oluyordu.
- C) Bana teklif ettikleri işi iyice düşündüm, kabul etmeye karar verdim.
Sen şimdi yol yorgunsun, iyice dinlen, sonra konuşuruz.
- D) Bana bir daha böyle saçma sapan tekliflerde bulunmayın.
Deniz Bey, kürsüye çıktığında heyecanlanır, saçma sapan konuşurdu.
- E) Başka hayatlar yanımızda sönerken biz kılımızı dahi kıpırdatmıyoruz.
Bize başka rakip firmaya başka konuşuyorsun, ortalık karışıyor.

2. Zarflar, kendi türünden sözcükleri de derecelendirir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu kuralı örnek-lendiren bir kullanım vardır?

- A) Nereye gitsem en koyusu acıların
Ne yana baksan çıldırtan bir akşam.
- B) Durmadan çalınır kulaklarımda
Şarkıların en hüzünlüsü
- C) Açılmış sarmaşık gülleri kokularıyla baygın
En görkemli saatinde yıldız alacasının
- D) Yaşım ilerledikçe daha çok anlıyorum.
Ne büyük nimet olduğunu ah ey güzel gün
- E) Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirteç ötekiler-den farklı görevde bir sözcüğü belirtmiştir?

- A) İki sevdalı kalbin en gizli yarasını bir bakış açığa çıkarır.
- B) Bir bakış ki bazen şifa bazen zehirli bir oktur.
- C) Bir bakış bir aşığı saatlerce ağlatır.
- D) Seven insanlar gözleriyle daima yemin eder.
- E) Sana açık kucaklar bir daha kapanmadan kara toprakla dolsun.

4. Aşağıdakilerin hangisinde sıfat cümleye zaman anlamı vermiştir?

- A) Her gün öğle yemeğini köşedeki lokantada yiyoruz.
- B) Sabah vaktini her şeyden çok seviyorum.
- C) Bu yıl yaz tatiline haziran sonunda çıkacağız.
- D) Dükkân kirasına önümüzdeki ay zam yapılacaktır.
- E) Güzel kızın saçları rüzgârda dalgalanıyordu.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde üstünlük zarfı bulunmaktadır?

- A) Kendimi caddeye atıp arabaların altına savursam.
- B) Hangi tercih beni en hızlı şekilde öldürür.
- C) Hangi şekil öldürmez de ömür boyu süründürür.
- D) Kayıp ilanı mı versen şehir şehir dolanmak yerine.
- E) Ben de sersem başımı karakolun duvarlarına sertçe vursam.

6. Binbir türlü kokuyorsa yaylalar
Siyah gözlerine beni de götür
Baharın koynundan koparıp sana
İpek bir mendile sardığım yüreğimle
Şehzade gülleri gönderiyorum
Umutlar kalıyor, ben gidiyorum.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Durum belirteci
- B) Belirtili isim tamlaması
- C) Hem niteleme hem belirtme sıfatı almış isim
- D) Hem basit hem birleşik çekimli eylemler
- E) Kişi zamiri

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklere bakıldığında, A seçeneğinde "zor görünmüyor",
zarf

"zor anlar", B seçeneğinde "ağır ilerliyor",
sıfat zarf

"ağır paket", D seçeneğinde "saçma sapan
sıfat sıfat

teklif", "saçma sapan konuşurdu", E seçeneğinde
zarf

"başka hayatlar", "başka ... başka konuşuyorsun"
sıfat zarf zarf

sözcükler aynı türde kullanılmışken C seçeneğinde
"iyice düşündüm", "iyice dinlen" altı
zarf zarf

çizili sözcükler aynı türde kullanılmıştır.



2. Zarflar cümlede eylem, eylemsi gibi sözcüklerden önce gelebileceği gibi yine kendi türünden bir zarftan önce de gelebilir. Verilen cümlelere bakıldığında, "... ilerledikçe daha çok anlıyorum."
zarf-fiil zarf zarf eylem
D seçeneğinde bu kullanıma rastlanır.



3. Verilen cümlelere bakıldığında B, C, D ve E seçeneklerinde belirteç, eylem ve eylemsiyi niteleyip belirtirken A seçeneğinde "en gizli..."
zarf sıfat
sıfatı nitelemiştir ve diğerlerinden farklı bir görevdedir.



4. Verilen cümlelere bakıldığında, D seçeneğinde yer alan "önümüzdeki ay" sıfat tamlaması,
sıfat isim
eyleme sorduğumuz "ne zaman" sorusuna yanıt verdiği için cümleye zaman anlamı katmıştır.



5. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğindeki "atıp", D seçeneğindeki "şehir şehir", E seçeneğindeki "sertçe" niteleme zarfı olarak kullanılmış C seçeneğindeki "ömür boyu" zaman zarfı olarak kullanılmıştır. Ancak B seçeneğindeki "en" derecelendirme zarfıdır.



6. Verilen dizelere bakıldığında "baharın boynundan koparıp" durum belirteci, "baharın koyunu" belirtili isim tamlaması, "ipek bir mendil" derken hem niteleme hem de belirtme sıfatı, "ben, beni" derken kişi zamiri bulunurken verilen dizelerde basit ve birleşik çekimli eylemler bulunmamaktadır.



7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük sıfatı derecelendiren bir zarftır?

- A) Zengin kişinin malı, züğürt kişinin çenesini yorar.
- B) Tuzlu bir ayran, tansiyona iyi gelir.
- C) Arabaları hızlı sürmekten hoşlanan birkaç kişi bu piste geldi.
- D) İçlerinde geleceği en parlak öğrenci Kerem'di.
- E) Bebeğin ilk adımları aileyi çok heyecanlandırdı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam
Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak
- B) Güneşi yudum yudum içtim şu lahzada
Ruhumuz yıkıyor yanan sonsuz semada
- C) Nihayetsiz çöllerin üstünden hep beraber
Geçerken bulmadılar ne bir ot ne bir yosun.
- D) Bu gece hatıralar içimizde bir cihan
Duyarsın söylenmemiş sözlerimi dinlesen
- E) Gökyüzünün başka rengi de varmış
Geç fark ettim taşın sert olduğunu

9. Aşağıdakilerin hangisinde zarf kullanılmamıştır?

- A) Dünya ne kadar tatlı ki binlerce kişi
Kolsuz ve bacaksız yaşayıp durmakta.
- B) Eğil bir kuyuya seslen, yankılanan benim hep
Benim içimde can verdi o gök, o deniz.
- C) Yalvarmak, yakarmak nafile bugün
Gözünün yaşına bakmadan gider.
- D) Gökyüzünün başka rengi de varmış.
Geç fark ettim taşın sert olduğunu.
- E) Benim bu gidişe aklım ermiyor
Fukara hâlini kimse sormuyor.

10. Kim bilir sen, peşimden nasıl ağlayacaksın.
Belki de sandığımdan daha çok yanacaksın.
Sürmesin sakın sakın bir günden fazla yasın.
Bir gün bir acı rüzgâr esiverecek.

Bu dördlülle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci dizede soru zarfına yer verilmiştir.
- B) İkinci dizede hem miktar hem de derecelendirme zarfları kullanılmıştır.
- C) Üçüncü dizede ikileme zarf göreviyle kullanılmıştır.
- D) Dördüncü dizede sıfat tamlaması zaman zarfı göreviyle kullanılmıştır.
- E) Dördüncü dizede durum zarfı kullanılmıştır.

11. Güverteyi aydınlatan ampulün hüznünlü ışığında dört kişi olduklarını gördüm. Sarı saçlı bir kadın, et kokan bir kasap, dazlak bir profesör, bir de ağzında purosusu olan bir genç. Dördü de son vapuru kaçırmıştı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tamlananı sıfatla nitelenmiş ad tamlaması
- B) Sayı sıfatı
- C) Kurallı birleşik sıfat
- D) Basit ve birleşik çekimli eylemler
- E) Durum belirteci

7. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde “züğürt” B seçeneğinde “bol” sıfat görevinde, C ve E seçeneğinde eylemden önce direkt gelerek belirteç görevindedir. Ancak D seçeneğinde “en parlak öğrenci”,

zarf sıfat isim

“en” sözcüğü sıfattan önce gelerek sıfatı derecelendirme görevinde kullanılan bir zarf olmuştur.

D

8. Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklere bakıldığında, B seçeneğinde “sonsuz sema”, C seçeneğinde “nihayetsiz çöller”, D seçeneğinde “bu gece”, E seçeneğinde “başka rengi” derken altı çizili sözcükler sıfat görevindeyken, A seçeneğindeki “böyle” sözcüğü eyleme sorulan nasıl sorusuna cevap verdiği için durum zarfı görevindedir.

A

9. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde “kol-suz, bacaksız yaşayıp”, B seçeneğinde “eğil ... seslen”, C seçeneğinde “gözünün yaşına bakmadan gider”, D seçeneğinde “geç fark ettim” sözlerinde zarf kullanılırken E seçeneğinde yer alan cümlede zarf kullanılmamıştır.

E

10. Verilen parçada, I. dizede “nasıl ağlayacaksın” soru zarfı, II. dizede “daha çok yanacaksın” derken hem miktar hem de derecelendirme zarfına, III. dizede “sürmesin sakın sakın” ikilemesi zarf görevinde, IV. dizede “bir gün” sıfat

sıfat tamlaması

tamlaması, zaman zarfı görevinde kullanılmıştır. Ancak IV numaralı cümlede durum zarfı bulunmamaktadır.

E

11. Verilen parçaya bakıldığında “güverteyi”

sıfat

aydınlatan ampulün hüznünlü ışığı...”

sıfat tamlayan sıfat tamlanan

tamlananı sıfatla nitelenmiş ad tamlaması, “dört kişi” derken sayı sıfatı, “sarı saçlı bir kadın” derken kurallı birleşik sıfat, “gördüm” derken basit, “kaçırmıştı” derken birleşik çekimli eylemler vardır. Ancak parçada durum belirteci bulunmamaktadır.

E

1. Şimdi gövdesi kuş tüyü kadar hafif olmuştu. Çevresinden
I II
her renk tılsımları dökülüyor, bulup kullandığı sözlerde
her sesin akisleri duyuluyordu. Bahar binbir kokusuyla
III
taze rüzgârları, taze ışıkları, taze yağmurları ile gözle-
IV
rinin önüne seriliyordu.
V

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde iyelik zamiri kullanılmamıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

2. (I) Deneme, üslup gerektiren bir yazı türü olduğundan deneme yazarı da üslupçu olmak zorundadır. (II) Bundan ötürü denemeci, ele aldığı konuyu oluşturan sözcükleri; anlamları, içerikleri ve kullanımları bakımından değerlendirir. (III) Kurduğu dil evreninde sözcüklerin anlamsal bütünlüğünü gözetir. (IV) Dil bir bakıma denemecinin bilinç ve algı kapılarının anaharıdır. (V) Diğer yanılla da okurun anlayabileceği, günlük dilin ötesinde ama söyleyiş özelliği olan bir dil evreni kurmak zorundadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde zamir kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Denemede yazar duygu ve düşüncelerini kesin yargılara varmadan bir söyleşi havası içinde dile getirir. (II) Her şey denemenin konusu olabilir. (III) Konu özgürlüğü olan bir türdür deneme. (IV) Okur herhangi bir konuda ufkunu genişletip bilgi edinirken hoş vakit de geçirebilir bu tür yazıları okurken. (V) Öğretici bir boyutu vardır kimilerinin.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde belgisiz zamir kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Annem Bitlis'te tereyağı ve yoğurt yapardı. (II) Bunları pazarda satardı. (III) Ayakkabılarım eskimesin diye altlarına lastik çakılırdı. (IV) Giysilerimiz yamanırdı ama kimseye muhtaç olmazdık. (V) Babam hayatı boyunca kimseye muhtaç olmak istemedi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde işaret zamiri kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Tabiatın pek nafile yere bana verdiği bu gençlik hazinesinin kendisinin tükenip gittiğine sızlandım...
II. Doğru olan her düşüncede, yanılanın da payı vardır.
III. Doğruya ulaşmak, yanlış düşüncelerden arınmayı gerektirir.
IV. Her zaman takdir ettiğim bir insan olmuştur, onunla gurur duyuyorum.
V. Aşk çok renkli bir çiçektir fakat yetiştiği yer derin uçurumların kenarıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde dönüşlülük zamiri kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Türkçede iyelik eki alan her sözcük iyelik zamiridir. "gövdesi", "çevresi", "önüne" sözcükleri iyelik eki alırken III numaralı eylem "duyuluyordu" ve IV numaralı sıfat tamlaması kuran "rüzgârları" sözcüğü iyelik eki almadığı için iyelik zamiri almaz.

D

3. Numaralanmış parça incelendiğinde ismin yerini belli belirsiz tutan sözcüğün belgisiz zamir olduğu ve böyle bir kullanımın V numaralı cümlede "kimilerinin" sözcüğünde yer aldığı görülür.

E

2. Numaralanmış olarak verilen sözcüklere bakıldığında II numaralı cümlede "bundan" sözcüğü bir varlığın yerini tutarak zamir görevinde kullanılmıştır.

B

4. Numaralanmış parça incelendiğinde ismin yerini işaret yoluyla tutan sözcüğün işaret zamiri olduğu böyle bir kullanımın da II numaralı cümlede "bunları" sözcüğünde yer aldığı görülmektedir.

B

5. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında Türkçede sadece "kendi" sözcüğüyle oluşan dönüşlülük zamiri I numaralı cümlede yer almaktadır.

A

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

6. (I) Parmağımla gökyüzüne dokunduğum hissine kapıldım. (II) Beni sevindiren burada referansa gereksinim olmamasıydı. (III) Arkadaşım beni yeterince tanıyordu. (IV) Ben yerimden kımıldadığımda yanlış bir hareket yapmış olacağım kesindi. (V) Bu yüzden beni daha büyük bir oyuna dâhil etmemişti.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde iyelik zamiri bulunmamaktadır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

7. I. Sana dar gelecek makberi kimler kazsın?
II. Hangi çılğın bana zincir vuracakmış şaşarım?
III. Eve kaçta geleceğimi şimdiden söyleyemem.
IV. Buralarda ne dolaşıp duruyorsun?
V. Yarım İstanbul'u mesken mi tuttun?

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zamirle sağlanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı işaret zamiri olan bir isim tamlaması kullanılmıştır?**

- A) Madem ayak ucunda bir kurbağa vaklıyor
Karanlık şimdi bütün cürümleri saklıyor
B) Bir ruh o derin bahçede bir defa yaşarsa
Sevmekteki efsunu duyar her nefesiyle
C) O da bilir bunların neticesizliğini
O da senin karşında duydu acizliğini
D) En iyi ağaçlardan güzel bir beşik yapın
Ben oraya gürbüz bir çocuk yatıracağım
E) Damarımda kurşunlaşıp donarken kanım
Yine seni düşünmekle geçer zamanım

9. Başarının sırrı karşıdakinin bakış açısını kavramak ve olaylara onun gözüyle bakmaktır.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Şahıs zamiri - iyelik zamiri
B) İlgı zamiri - şahıs zamiri
C) İşaret zamiri - ilgı zamiri
D) Soru zamiri - işaret zamiri
E) İyelik zamiri - şahıs zamiri

10. (I) Biz tiyatroyu karşımıza alarak bir şey yapmıyoruz. (II) Tiyatroyu yanımıza alarak bir şey yapmaya çalışıyoruz. (III) Eleştiri bizde bir şeyi yermek veya yargılamak olarak algılanıyor. (IV) Oysa yargılamak değil değerlendirmek, yani bir şeyi eksileriyle artılarıyla değerlendirip bir sonuca varmaktır eleştiride esas olan. (V) Hiçbir eleştirmenin herhangi bir sanatçıya kan davası yoktur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde, iyelik zamiri kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Dosyaları kimsenin görmeyeceği biryere koy.
II. Biz her gece uğultularını dinlerdik rüzgârların.
III. Bu, bir büyük şanlı mazinin hatırasıdır.
IV. Mavi denizlerin ötesinde bulacağım seni.
V. Hiçbirimiz ondan bu davranışı beklemiyorduk.

Yukarıdaki cümlelerde kullanılan zamirler (adılar) ikiyeşerli gruplanırsa hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Türkçede iyelik eki alan sözcükler iyelik zamiridir. Böylece numaralanmış parçaya bakıldığında, I numarada "parmağım", III numarada "arkadaşım" ve IV numaralı cümlede "yerim" sözcükleri iyelik zamiriyken II ve V numaralı cümlelerde iyelik zamiri bulunmamaktadır.

 **D** 

7. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında II numarada "hangi çılgın" soru sıfatı, III numarada "kaçta geleceğimi", IV numarada "ne dolaşıp" ve V numarada "mesken mi tuttun" derken eylem ve eylemsiye yönelik sorular olduğu için soru zarfı iken I numaralı cümlede "kimler" derken ismin yerini tuttuğu için soru anlamı zamirle sağlanmıştır.

A  **B**  **C** 

8. Zamirler dil bilgisi kurallarına göre bir isim tamlamasında tamlayan veya tamlanan olabilirler. Buna göre verilen seçeneklere bakıldığında "bunların neticesizliğini" C seçeneğinde

tamlayan tamlanan
zamir
isim tamlaması

yer alan isim tamlamasının tamlayıcı işaret zamiridir.

 **C** 

9. Cümlede verilen altı çizili sözcüklerin türüne bakıldığında "karşıdakinin" derken ilgi zamiri, "onun" sözcüğü bir kişinin yerini tuttuğu için kişi (şahıs) zamiridir.

 **B** 

10. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında I numarada "karşımız", II numarada "yanımız", IV numarada "eksileri" ve V numarada "kan davası" sözcükleri iyelik eki alarak iyelik zamiri olmuştur. Ancak III numaralı cümlede iyelik zamiri bulunmamaktadır.

 **C** 

11. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında I numarada "kimse" ve V numarada "hiçbirimiz" sözcükleri belgisiz zamir, II numarada "biz" ve IV numarada "seni" kişi zamiriyken III numarada "bu" işaret zamiridir ve diğerlerinden farklıdır.

 **C** 

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, "de" bağlacı "neden - sonuç" anlamı sağlamıştır?

- A) Bu çocuk büyüyecek de bize bakacak!
- B) Bir hediye de ona alalım.
- C) Annemden de haber gelmedi bir türlü.
- D) Ne kadar ısrar ettimse de parayı almadı.
- E) Yağmur yağdı da balçık oldu her yer.

2. I. "Adamın üzerinden ne kimlik çıktı ne de ehliyet." cümlesinde bağlaç özneleri bağlamıştır.

II. "Ben ne televizyon ne de gazete haberlerine inanırım." cümlesinde bağlaç yer tamlayıcılarını bağlamıştır.

III. "Ne yardan geçerim ne serden geçerim." cümlesinde bağlaç cümleye olumsuzluk anlamı katmıştır.

IV. "Ne karanlıkta yat ne kara düş gör." cümlesinde bağlaç cümleleri bağlamıştır.

V. "Ömer Bey, ne büyüğünü tanır ne küçüğünü." cümlesinde bağlaç özneleri bağlamıştır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) I ve V
- D) II ve IV
- E) III ve V

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

3. I. 30 ocaktaydık ama Adana'da sıcak mı sıcak bir hava vardı.

II. Faturalarını yarın ödeyebilirsin ama bankalar yarın öğleye kadar açık, bunu unutma.

III. Çalışırken müzik dinleyebilirsin ama müziğin sesini fazla açmamalısın.

IV. Saçma ama çok saçma işlerle uğraşmadan sıkıldığını söyledi.

"ama" bağlacının numaralı cümlelere kattığı anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Neden - sonuç
- B) Koşul
- C) Pekleştirme
- D) Karşıtlık
- E) Uyarı

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantez içindeki açıklamalarda bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Cengiz Bey'in oldukça çalışkan ve titiz bir yardımcısı vardı. (Bağlaç sıfatları bağlamıştır.)
- B) Bu öğrencilerden sonra Zehra ve Miraç'ı mülâkatta alalım. (Bağlaç nesneleri bağlamıştır.)
- C) İnsanlar her zaman kahramanlık yapamazlar ancak her zaman dürüst olabilirler. (Bağlaç cümleleri bağlamıştır.)
- D) Hâlâ gelmemiş oysaki bize eve erken geleceğini söylemişti. (Bu cümlede bağlaç kullanılmamıştır.)
- E) Dün akşam ne televizyon izledim ne de yemek yedim. (Bağlaç cümleye olumsuzluk anlamı katmıştır.)

5. Bana öyle geliyor ki senin o kulaklarını biraz okşamak lazım hatta çekmek! Evvela ihtiraslarının hududunu tayin edemiyorsun, sonra da tarihî realiteyi hiçe sayıyorsun. Ben senin profesörlüğünü hayatında tattığım sevinçlerden biri sayıyorum.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tamlayanı ile tamlananı arasına sözcük girmiş isim tamlaması
- B) Hem basit hem de birleşik "yapılı" eylemler
- C) Birden çok bağlaç ve edat
- D) Tamlayanı zamir olan isim tamlaması
- E) Farklı türde fiillimsiler

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat görevli sözcüğün cümleye kattığı anlam yanlış verilmiştir?

- A) Adana - Kayseri yolunda yarıyıl tatiline girildiği için inanılmaz bir yoğunluk vardı. (neden - sonuç)
- B) Beyaz Hanım'la sabah dokuz otuzda buluşmak üzere vedalaştık. (koşul)
- C) Kazım Bey'e göre öğrenciliğin temel ölçütü düzenli bir şekilde ders çalışmaktır. (görecelik)
- D) Yaşlıların anlattıklarına göre bu bataklık alanda eskiden pirinç tarımı yapılmıyordu. (rivayet)
- E) Hülya Hanım, yemeği televizyonda tarif edildiği üzere pişirmiş. (benzetme)

1. Verilen cümlelere bakıldığında "de" bağlacı A seçeneğine alay ve küçümseme, B seçeneğine birliktelik katma ve ayırmama, C seçeneğine merak, D seçeneğine ısrar etme anlamları katarken E seçeneğine balçık olma nedenini yağmurun yağmasına bağlayarak cümlede neden - sonuç anlamı barındırmaktadır.

 **E**

2. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında I numaralı cümlede, "ne...ne" bağlacı özneleri değil "kimlik, ehliyet" derken nesneleri birbirine bağlarken V numaralı cümlede yine "ne...ne" bağlacı "büyüğünü, küçüğünü" derken özneleri değil nesneleri bağlamaktadır. Ancak II numarada "ne...ne" bağlacı "televizyon, gazete haberlerine" derken yer (dolaylı tümleç) tamlayıcılarını, III numaralı cümlede "ne...ne" bağlacı cümleye biçimce olumlu anlamca olumsuzluk anlamı katarken IV numaralı cümlede "ne...ne" bağlacı "yat, gör" yüklemelerini yani cümleleri bağlamıştır.

 **C**

3. "Ama" bağlacı I numaralı cümlede "ocak ayının soğuk olmasını kastederek sıcak olması" durumunu vurgulamış ve cümleye karşıtlık anlamı, II numaralı cümlede "bir kişinin kendisine söylenen yargının içinde" bulunduğu için uyarı anlamı, III numaralı cümlede "müzik dinlemesini ancak sesini fazla açmamasını" sözünüle şart koşma anlamı IV numaralı cümlede de pekiştirme anlamı katmıştır. Fakat cümlelerde neden - sonuç anlamı bulunmamaktadır.

 **A**

4. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "çalışkan ve titiz" derken bağlaç sıfatları bağlamış, B seçeneğinde "Zehra, Miraç" arasına girerek nesneleri bağlamış, C seçeneğinde "yapamazlar, dürüst olabilirler" derken bağlaç iki yüklem arasında girerek cümleleri bağlamıştır ve E seçeneğinde "ne ... ne" bağlacı cümleye olumsuzluk anlamı katmıştır. D seçeneğine bakıldığında ise cümlede bağlaç kullanılmamıştır diyor fakat "oysaki" bağlacı kullanılmıştır. Hatta bu bağlaç ki'li birleşik cümle kurmuştur.

 **D**

5. Verilen parçaya bakıldığında, "senin o
tamlayan
kulaklarını" derken tamlayanı ile tamlananı
tamlanan
arasına sözcük girmiş isim tamlaması, "sayıyor" basit, "edemiyorsun - ediliyorsun" derken birleşik yapı eylemler, "senin profesörlüğünü" derken tamlayanı zamir olan isim tamlaması ve "okşamak" isim-fiil ve "tattığım" derken sıfat-fiil vardır böylece parçada farklı türde fiilimsiler vardır. Parçada "ki, da" şeklinde birden çok bağlaç vardır ama "o ile (öyle)" derken "ile" parçadaki tek edattır ve birden çok kullanılmamıştır.

 **C**

6. Verilen cümlelere bakıldığında, A seçeneğinde "için" edatı cümleye "neden", C seçeneğinde "-e göre" görecelik, D seçeneğinde "-e göre" başkasından duyma "rivayet" ve E seçeneğinde "üzere" edatı cümleye benzetme anlamı katıyorken B seçeneğinde "üzere" edatı cümleye koşul değil "amaç" anlamı katmıştır.

 **B**

7. Edatlar başka sözcüklerle öbeleşerek cümlede sıfat ya da zarf göreviyle kullanılabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat öbeği diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Emir, istediği olmayınca bir çocuk gibi ağlıyor.
B) Muhammet, yeşil ışık yandığı gibi yola attı kendini.
C) Zehra, başına gelenleri evdekilere bir film anlatır gibi anlattı.
D) Yemeği kazan gibi bir kapta pişirmişti Mustafa Bey.
E) Sevda Hanım, Sevilay ablasıyla gece yarısına kadar oturup sohbet etmiş.

8. I. Zavallı kadın onca yolu oğlunu görmek için gelmiş.
II. Yaptığınız bu iş için size ne kadar ücret ödeyeceğiz.
III. Melek annem, benim için türlü türlü yemekler yapmış.
IV. Benim için konuşmana gerek yoktu.
V. Nurten Hanım'ın Ünzile Hanım için söylediklerine hiç kimse inanmadı.

"İçin" edatının numaralanmış cümlelere kattığı anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) amaç
B) karşılığında
C) neden - sonuç
D) adına, yerine
E) hakkında

9. Edatlar sözcükler arasında anlam ilgileri kurmaya yarayan sözcüklerdir. Cümleden çıkarıldıklarında anlam daralır ve bozulur.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde edat kullanılmıştır?

- A) Hâlimi düşünüp yanma Mehmet'im
Kavuşmak mı? Belki... Daha ölmedim.
B) Dostuna "Aramızda kalsın." diyor
Aramızda dostluk kalmamıştır.
C) Duvar, katil duvar, yolumu biçtin!
Kan dolu sünger... Beynimi içtin!
D) Ses demir, su demir ve ekmek demir
İstersen demirde muhali kemir.
E) Şahadet parmağıdır göğe doğru minare
Her bakışta o mânâ: Öleceğiz ne çare?

10. Bağlaçlar sözcükleri, söz öbeklerini, cümleleri bağlamaya yararlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, cümleleri bağlama göreviyle kullanılmıştır?

- A) Ya ben bulutları anlamıyorum
Ya bulutlar benden bir şey bekler.
B) Diğerinde durup göğe bakarım
Ne şehir ne demir kokan gemiler.
C) Ve ben seni sevdiğim zaman
Bu şehre yağmurlar yağdı.
D) Bu sevda biraz nâdân
Biraz da hıçkırık tadı...
E) Zindan iki hece, Mehmet'im lafta
Baba katiliyle baban bir safta.

11. **Aşağıdakilerin hangisinde hem edat hem bağlaç bir arada kullanılmıştır?**

- A) Ve zarfın içindeki kağıt
Er mektubudur, görülmüştür
B) Bu mektubu sana yazıyorum anne
Dün sevdiğimle ayrıldık
C) Demek sevda ayrılığa bir ay dayanmış
Ve asker ocağında terk edilmek de varmış.
D) Bir şarjörün boşluğunda içtim son sigaramı
Ve yorgan gibi üstümü örttü kar, siperde
E) Beklemiyorum yüreğimi ve aşkı
Soğuk siperde yalnız bırakan sevgiyi

7. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğinde “çocuk gibi”, B seçeneğinde “yeşil ışık yandığı gibi”, C seçeneğinde “film anlatır gibi” ve E seçeneğinde “gece yarasına kadar oturup” derken edatlar eylemi gerek zaman gerek durum yönünden belirterek zarf görevinde bulunurken “kazan gibi bir kaptan” derken D seçeneğinde yer bildirme yani dolaylı tümleş görevindedir.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

 **D** 

8. “İçin” edatı I numaralı cümleye amaç, II numaralı cümleye karşılığında, III numaralı cümleye kim için olduğu, IV numaralı cümleye yerine, adına anlamı, V numaralı cümleye hakkında anlamı katarken verilen cümlede “için” edatı cümleye “neden-sonuç” anlamı katmamıştır.

 **G** 

9. Verilen cümlelere bakıldığında A, B, C ve D seçeneklerindeki cümlelerde edat bulunmazken E seçeneğinde “göğe doğru” sözünde “-e doğru” yer almış ve edat bulunmaktadır.

 **E** 

10. Verilen cümlelere bakıldığında, B seçeneğinde “ne deniz ne şehir” derken sözcükleri, C seçeneğinde “ve” sadece bağlaç, D seçeneğinde “da” sadece bağlaç görevinde, E seçeneğinde ise bağlaç bulunmazken A seçeneğinde “ya ... ya” bağlacı iki yüklem yani iki cümleyi birbirine bağlamıştır.

A  

11. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğinde “ve” sadece bağlaç, B seçeneğinde “ile” sadece edat, C seçeneğinde “ve, de” sadece bağlaç, E seçeneğinde ise “ve” sadece bağlaç bulunurken D seçeneğinde “ve” bağlaç “gibi” edat olduğundan cümlede hem edat hem de bağlaç kullanılmıştır.

 **D** 

1. Devrimsel çalışmalarıyla tanınan ünlü astronom Johannes Kepler, teorik bir çalışmada şarap fıçılarının hacmini hesaplamak için basit bir yol önermiştir. Buna göre fıçıların belli sayıda dilimlenerek dilimlerin her birinin hacimlerinin ayrı ayrı hesaplanmasından sonra bu dilim hacimlerinin toplamlarının alınması fıçının toplam hacim değerini verecektir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat grubu B) Zarf-fiil grubu
C) Sıfat-fiil grubu D) İsim-fiil grubu
E) Bağlama grubu

2. Waterloo Savaşı Elbe Adası'nda sürgünde bulunan
I
Napoleon'un buradan kaçarak Fransız ordusunun
II
liderliğini ele geçirmesi nedeniyle çıktı. Avrupa'ya
III
Fransız Devrimi'nin ilkeleri hâkim olacak ya da krallık-
IV
ların devam etmesini savunan muhafazakârlar hâkim
V
olacaktı. Bu karmaşa içerisinde ciddi bir öneme sahip
bu savaş diğer bütün savaşlar kadar yıkıma yol açtı.
Parçada verilen altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam kayması vardır?**

- A) O zamanlar öğrenci olduğum için çalışmıyordum.
B) Lafa tutma artık, abim hâlâ beni bekliyor istasyonda.
C) Şu anda normal bir hayatın hayalini kuruyorum.
D) Bundan sonra adımı anarken iki kez düşüneceksin.
E) Aralıksız her gün aynı saatte aynı yemeği yiyor.

4. Bireyin kötümserlikten ve aşırı tasadan kurtulabilmesi, kendi kendini sakinleştirebilmesi, duyguların yönetilmesi olarak tanımlanır.

Bu cümlelerin yüklemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Birleşik zamanlıdır.
B) Çatısı bakımından dönüşlüdür.
C) Kurallı birleşik fiildir.
D) Geçişsiz fiildir.
E) Anlam bakımından olumsuzdur.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat bildirme eki alarak yüklem olmuştur?**

- A) Duyguların kontrol edilememesi davranışları etkilemektedir.
B) Anket maddeleri duygu durumları hakkında hazırlanmıştır.
C) Duygularla ilgili araştırmaların sonucu duyguların her koşulda işlevsel olduklarıdır.
D) Gözyaşları bastırıldığında pek çok rahatsızlığın gelişmesi olasıdır.
E) Bu projenin sahipleri henüz okulunu bitirmeyenlerdir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem çatısı diğerlerinden farklıdır?**

- A) İçinde yalnızca ekmek pişen bu derin çukura tandır adı verilir.
B) Bu depo ihtiyaç durumunda genişleyecek şekilde inşa edilmiş.
C) Çocuk ilkokul yıllarındaki karamsar havasından sıyrılmıştı.
D) Bilinç dünyasındaki olaylar zamanla gözle görülmürler.
E) Yıl içinde heyelanları önlemek için ağaçlandırma yapılır.

1. Parça incelendiğinde “Devrimsel çalışmalarıyla tanınan ünlü astronom” söz öbeğinde sıfat-fiil grubu ve “buna göre fiçilerin belli sayıda dilimlenerek söz öbeğinde zarf-fiil grubu; “dilimlerin her birinin hacimlerinin ayrı ayrı hesaplanması isim-fiil grubu; “hesaplanmasından sonra” söz öbeğinde edat grubu olduğu görülür. Fakat parçada bağlama grubu oluşturacak bir bağlaç yoktur.

a b c d e

2. Parçada altı çizili sözler incelendiğinde I ve V. sözcüğün sıfat-fiil, II. sözcüğün zarf-fiil, III. sözcüğün isim-fiil olduğu görülmektedir. Fakat IV. sözcük gelecek zaman eki aldığından ve bir yargı bildirdiğinden fiilimsi değil fiildir.

3. Seçenekler incelendiğinde A, B, C ve D seçeneklerinde şimdiki zamanın kullanımıyla ilgili bir zaman kayması görülmemektedir. Fakat E seçeneğinde “aralıksız her gün” sözünden eylemin devamlı yapıldığı anlaşılmaktadır, cümlelin zamanı geniş zaman olmalıdır.

a b c d e

4. Öncüde verilen cümlelerin "tanımlanır" yüklemi ile ilgili A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler yanlıştır. Yüklem yalnızca bir kip (geniş zaman) eki aldığından birleşik zamanlı olmaz. Yüklem, çatısı bakımından edilgendir. Yapısı bakımından türemiş fiildir ve eylem gerçekleştiğinden anlam bakımından olumludur. Buna göre fiil edilgen olduğundan nesne alamaz ve geçişsiz fiildir.

5. Adlaşmış sıfat, niteleme sıfatlarının niteledikleri ismin yerine geçmeleriyle oluşur. Buna göre seçenekler incelendiğinde E seçeneğindeki cümlelerin yüklemi “bitirmeyenler” okulu bitirmeyen öğrencilerin yerine geçip yüklem olduğundan doğru seçenektir.

a b c d e

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
i

a b c d e

7. Bu kitap benim sırlarımı içerir. Son yirmi yıldır astroloji haritalarımı okurken kullandığım yöntemlerden oluşur. Birçok meslektaşım benim psişik olduğumu düşünebilir, kimine göre bu doğru da sayılır ama ben isimi yaparken profesyonelliğe çok önem veririm ve bu gibi yeteneklerimi kullanmam.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bildirme eki sözcüğe zaman anlamı katmıştır.
B) Anlam kayması olan cümle bulunmaktadır.
C) Çatısı bakımın edilgen bir sözcük vardır.
D) Sıfat-fiil ve zarf-fiil eki alan sözcükler vardır.
E) Kurallı birleşik fiile yer verilmiştir.

8. İç sesimizin kendini ifade etmesi için gecenin sessizliğine ihtiyacı vardır.

Aşağıdaki cümlelerdeki fiilimsilerden hangisi bu cümledeki fiilimsi ile özdeştir?

- A) İşe yeni başlayan biri için ortam her zaman karmaşıktır.
B) Ayak bileği ayak sabitken ona hareket esnekliği verir.
C) Yeni fikir ve görüşlere kapalı bir topluluğuz.
D) Kendimizi affedemedikçe dışarıdaki savaş bitmez.
E) Eklemlerimiz gerildiğinde hareketlerimiz etkilenir.

9. Mide, yemek borusu aracılığıyla sadece ağızda

çığnenerek hazırlanmış, işlenmemiş hâlde gelen
I II III
besinleri kabul edecek organdır. Yani maddi besinin
IV
toplandığı ilk yerdir.
V

Bu parçada numaralanmış fiilimsilerden hangisi diğerlerinden farklı türdedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. İşimden dönerken yaptığım kazada sol uyluk kemiğim kırılmıştı.

Aşağıdakilerin hangisinde ek fiil verilen cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Kestirme olsun diye girdiğimiz yol çok tenhaydı.
B) Yeni eserinde neredeyse bütün sanat akımlarının izi vardı.
C) Bizi üzen ve kıran her şey meğer tecrübelerimizmiş.
D) Küçükken "b" ve "d" harflerinin yazılışının karıştırmış.
E) Çekmecenin arkasına sıkışan şey eski bir deftermiş.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli fiil veya fiilimsi yoktur?**

- A) Ayak, vücutta hareketi sağlayan son eklemdir.
B) Böbreküstü bezleri stres hormonu salgılar.
C) Akciğer havadan gelen enerjiyi denetler.
D) Duygu ve düşünceler beyinde hazırlanır.
E) Parmaklar ellerimizin ince ayrıntılarıdır.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem hem edilgen hem birleşik fiildir?**

- A) Ahşap balıkçı tekneleri artık eskisi kadar üretilmiyor.
B) Kültürel bazı kıyafetler insanların sosyal statüsünü belirler.
C) Doğaseverler koalaların özel olarak korunmalarını talep ediyor.
D) Gizemli göl bazı hurafelerin ortaya çıkmasına neden oluyor.
E) Değişen dünyada her an yeni bir kaos yaşanıyor.

7. Parça dikkatle okunduğunda bildirme ekinin "yirmi yıldır" sözüne zaman anlamı kattığı görülür. "kimine göre bu doğru da sayılır" cümlesinin çatısı edilgendir. "okurken" sözcüğü zarf-fiil, "olduğumu" sözcüğü sıfat-fiil eki almıştır. "düşünebilir" sözcüğü yeterlik fiildir dolayısıyla kurallı birleşik fiildir. Buna göre parçada anlam kayması bulunmadığından yanlış bilgi B seçeneğinde verilmiştir.

B

8. Öncülde verilen cümlede "etmesi" isim-fiili vardır. Seçeneklere bakıldığında A seçeneğindeki "başlayan" sıfat-fiil, B seçeneğindeki "sabitken" zarf-fiil, D seçeneğindeki "affedemedikçe" zarf-fiil, E seçeneğindeki "gerildiğinde" sıfat-fiildir. C seçeneğinde ise "görüş" isim-fiildir ve öncüldeki fiilimsiyle özdeştir.

C

9. Numaralanmış sözcükler incelendiğinde II, III, IV ve V. sözcüklerin sıfat-fiil olduğu görülür. Fakat I. sözcük zarf-fiildir.

A

10. Ek eylemin iki görevi vardır. Ek eylem isimleri yüklem yapar, fiilleri birleşik zamanlı yapar. Birleşik zamanlı fiiller de hikâye ve rivayet olarak ikiye ayrılır. Öncüldeki cümlelerin yüklemi görülen geçmiş zamanın hikâyesidir yani ek eylem fiili birleşik zamanlı yapmıştır. Buna göre seçeneklere bakıldığında A, B, C ve E seçeneklerinde ek eylemin ismi yüklem yaptığı görülür. Fakat D seçeneğinde yüklem geniş zamanın rivayetidir yani ek eylem fiili birleşik zamanlı yapmıştır.

D

11. Soru köküne göre seçeneklere bakıldığında A seçeneğinde "sağlayan" B seçeneğinde "salgılar", C seçeneğinde "gelen" ve "denetler", D seçeneğinde "hazırlanır" çekimli fiil ve fiilimsilerdir. Fakat E seçeneğinde çekimli fiil de fiilimsi de bulunmamaktadır.

E

12. Yüklemi hem edilgen hem de birleşik olan cümle A seçeneğindedir. Cümlelerin yüklemi "üretilemiyor", yeterlik fiilinin olumsuzu ile çekimlenmiş çatısı bakımından edilgen bir sözcüktür. B seçeneğinin yüklemi ettirgen çatılı, yapısı türemiştir. C seçeneğinin yüklemi etken çatılı, yapısı birleşiktir. D seçeneğinin yüklemi etken çatılı, yapısı birleşiktir. E seçeneğinin yüklemi edilgen çatılı, yapısı türemiştir.

A

1. Her korkudan azade ve her yerde yabancı
Mazgallar aşır her gece rüyama girersin.

Yukarıdaki dizenin yüklemi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapıca basit bir fiildir.
B) II. tekil şahısla çekimlenmiştir.
C) Oluş fiilidir.
D) Geniş zamanla çekimlenmiştir.
E) Geçişsiz bir fiildir.

2. Soru sormakla başlar ilk bilinçlenme. Sorularla çevre-
sini, insanları keşfeder çocuk. Neler sormaz ki insa-
na? Yepyeni izlenimlere açılan kapılardır çocuk soru-
ları. Zamanla bu soruları yanıtlamak daha da zorlaşır.
I II III IV V

Numaralanmış sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcük, isimden fiil yapan ek almıştır.
B) II. sözcük, birleşik bir fiildir.
C) III. sözcük, ek eylem alarak yüklem olmuştur.
D) IV. sözcük, sıfat-fiil eki almıştır.
E) V. sözcük, geniş zaman eki almıştır.

3. "Etmek" sözcüğü bazen cümlede yardımcı eylem ol-
maktan çıkar ve eylem olarak kullanılır."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "etmek" sözcüğü yardımcı eylem olarak kullanılmamıştır?

- A) Tuba'nın tüm söylediklerini kabul ediyorum.
B) Bana ettiklerini kimselere etmediler.
C) Ona söyle de boş yere inat etmesin.
D) Bunca yıl boşuna dert edinmişim.
E) Sen evet de, ben seni memnun ederim.

4. (I) Bazı dönemlerde edebiyat, topluma değil sanata hizmet için üretilmiştir. (II) Örneğin Tanzimat'ın birinci dönemi topluma dönükken ikinci dönemi sanat için sanat anlayışına hizmet etmiştir. (III) Siyasi baskıların bu yönelimlerde etkili olduğu söylenebilirdi. (IV) Oysa sanat ve sanatçı baskı altındaysa hizmet edemez. (V) Siyasi sansür sanatın üzerinden elini edebiyat niteliklerinden ödün vermek zorunda kalmaz.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yüklem hem yapı hem zaman bakımından birleşiktir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. XXI. yüzyılın seçkin edebî yapıtlarından sayılan "Ya-rınki Yüz"ün yazarı Javier Marias, Nobel Edebiyat Ödülü'nün sağlam adaylarından biri olarak görülüyor.

Yukarıdaki cümlelerin yüklemi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şimdiki zaman ekiyle çekimlenmiştir.
B) Fiilden fiil yapan yapım eki almıştır.
C) Edilgen çatılı bir fiildir.
D) Yapı bakımından basittir.
E) Basit zamanlı bir fiildir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Verilen dizinin yüklemi olan "girersin" fiili yapıca basit, II. tekil şahıs, geniş zaman kip eki almış bir eylemdir. Ancak eylem öznenen bağımsız, zamanla ve kendiliğinden gerçekleşmediği için oluş fiili değildir ve nesne alamadığı için geçişsiz değildir.



3. Etmek eylemi, A seçeneğinde "kabul ediyor", C seçeneğinde "inat etme", D seçeneğinde "dert edinmiş" ve E seçeneğinde "memnun ederim" sözleriyle yardımcı eylem olarak kullanılırken B seçeneğinde "etmediler" sözcüğünde direkt olarak eylemdir ve yardımcı eylem olarak kullanılmamıştır.



2. Parçada verilen altı çizili sözcüklere bakıldığında, I numarada "baş-la" isimden fiil yapım eki, II numarada "keşfeder" eylemi "-et" yardımcı eylemi olarak yapıca birleşik, III numarada "kapılardır", "-dır" ek eylemi alarak ve V numarada "zorla-ır" geniş zaman eki alarak doğru şekilde verilmiştir. Ancak IV numarada "-mak" sıfat-fiil değil isim-fiil ekidir.



4. Numaralanmış olarak verilen cümlelerin yüklemelerine bakıldığında, I numaralı cümlede "üretildi-miş-tir" zaman bakımından basit ama yapı bakımından türemiş, II numaralı cümlede "et-miş-tir" zaman bakımından ve yapı bakımından basit, IV numaralı cümlede "edemez-edebilir" yapı bakımından birleşik ancak zaman bakımından basit ve V numaralı cümlede "kalmaz-kalır" hem zaman hem yapı bakımından basittir. Ancak III numaralı cümlede "söylenilebilir-di" hem yapı hem de zaman bakımından birleşiktir.



5. Verilen cümlelerin yüklemi olan "görülüyor" eylemi şimdiki zamanla çekimlenmiş, "gör" kökünden gelerek fiilden fiil yapım eki almış, "-l" takısı olduğu ve sözde özne olduğu için edilgen çatılı, basit zamanlıdır. Ancak eylem basit değil türemiş yapıdır.



6. Bir çivi yüzünden bir nal, bir nal yüzünden bir at, bir at yüzünden bir atlı gıdiverir.

Bu cümledeki fiil için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tezlik bildiren birleşik fiildir.
B) Geçişli bir fiildir.
C) Zaman anlamı taşımamaktadır.
D) Türemiş bir fiildir.
E) Süreklilik anlamı taşımaktadır.

7. Kapıda yaşlı bir adam belirdi. Üzerinde biraz eski, I
açık mavi bir takım elbise vardı. Ceketin üst cebinde II
üçgen şeklinde kıvrılmış mendil, kravatıyla aynı renk- III
teydi. IV V

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerin hangisi sıfat-fiil olarak kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Eğitim, meyvenin kendisi değil; meyve toplamaya yarayan merdivendir.

Yukarıdaki altı çizili fiilimsiyle özdeş olan fiilimsi aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

- A) Hastanın başında nöbetleşe bekliyoruz.
B) Bu işte karşılık beklemeksizin çalışıyordu.
C) Ünlü şairin, ödül törenine gelmemesine kırıldık.
D) Gezen tilki yatan aslandan iyidir.
E) Bahçe yapma çiçeklerle süslenmişti.

9. Ben çevirilerimde metnin ruhunu taşıyabilmeyi esas alırım zaten çeviri yapmak o edebî metni başka bir dilde yeniden yazmak değil midir?

Yukarıdaki altı çizili fiilimsilerin türleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) İsim-fiil – Sıfat-fiil – Zarf-fiil
B) İsim-fiil – İsim-fiil – İsim-fiil
C) Sıfat-fiil – İsim-fiil – İsim-fiil
D) İsim-fiil – Zarf-fiil – Sıfat-fiil
E) Zarf-fiil – İsim-fiil – Sıfat-fiil

10. İnsanda çok keramet vardır ama düşünce gücü kısıtlanmış, düşüncelerini etrafına iletme fırsatı bulamamış, bu fırsatı elinden alınmış insanda değil.

Yukarıdaki parçada kaç tane fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

11. I. Görmekten sonra görülmek, aşkın ikinci kademesiydi.
II. Ne zaman seninle olsam tanıdık bir kuş civıltısıyla uyanırdım her sabah
III. Yanımda oluşunu, bana sarılışını hiç unutamam.
IV. Aşılmaz yollardan aşırıldın beni.
V. Mektup yazmak onun için huzur verici bir şeydi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde diğerlerinden farklı fiilimsi kullanılmıştır?

- A) I ve IV B) II ve IV
C) II ve V D) III ve V
E) IV ve V

6. Verilen cümledeki fiil olan "gidiver" eylemi "-i vermek" ekinden dolayı tezlik fiilidir.

A

9. Altı çizili sözcüklere bakıldığında "taşıyabil-me" isim-fiil, "yap-mak" isim-fiil ve "yaz-mak" isim - fiil türündedir.

B

7. IV numaralı sözcükte kıvrıl- fiili, -miş eki olarak cümlede sıfat görevi üstlendiğinden "kıvrılmış", sıfat-fiildir.

D

10. Verilen parçada "il-et-me", "al-ın-mış" "kıs-ıt-la-n-mış", "bul-a-ma-mış" sözcükleri fiilimsi türündedir ve parçada dört tane fiilimsi vardır.

D

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

8. Altı çizili sözcük olan "yarayan" sıfat-fiildir ve verilen cümlelere bakıldığında,özdeş olan fiilimsinin D seçeneğindeki "gezen" sözcüğü olduğu görülmektedir. İki de -An sıfat-fiil ekini almıştır.

D

11. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında I numarada "gör-mek, görül-mek" isim-fiil, II numarada "tanı-dık" sıfat-fiil, III numarada "ol-uş, sarı-lış" isim-fiil, IV numaralı cümlede "aşıl-maz" sıfat-fiil, V numarada "yaz-mak" sözcüklerinde isim-fiil bulunmaktadır. Buna göre I, III ve V numaralı cümlelerde isim-fiil varken II ve IV numaralı cümlelerde sıfat-fiil vardır.

B

1. Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim

Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!

Adam aldırma da geç git, diyemem, aldırırım.

Çiğnerim, çiğnenirim hakkı tutar kaldırım.

Yukarıdaki dörtlükte kaç tane çekimli fiil bulunmaktadır?

- A) 11 B) 12 C) 13 D) 14 E) 15

2. Gün içerisinde yaptıklarım hep aynıdır. Uyuyorum, kitap okuyorum ve biraz televizyon karşısında otuyorum. Sonra büyüyor olmanın hissini hissediyorum.

Yukarıdaki altı çizili eylemlerin anlamına göre türü aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Durum fiili – İş (kılış) fiil – Oluş fiili
B) Durum fiili – İş (kılış) fiili – İş (kılış) fiili
C) İş (kılış) fiili – İş (kılış) fiili – Oluş fiili
D) İş (kılış) fiili – Durum fiili – Durum fiili
E) Oluş fiili – Durum fiili – Oluş fiili

4. **Aşağıdakilerden hangisinde bildirme kip eki kullanılmamıştır?**

- A) Bütün bir yıl şehir şehir dolaşır.
B) Bu işleri şirkette o yapar.
C) Sınava az kalmışken çok çalışmalısın.
D) Hoca ne söylüyorsa not alıyorum.
E) Şu an konuşulanları yazmaktayım.

5. Bütün bu olanları ona söylemelisin. Ona, onu ne kadar sevdiğini söyle. Çünkü hayat keşkelerle geçirilmeyecek kadar kısadır. Eğer seviyorsa karşılık verip sana söylemeli. Unutma “aşk” iki kişiliktir.

Yukarıdaki altı çizili eylemlerin aldıkları şahıs ekleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla birlikte verilmiştir?

	I	II	II
A)	II. tekil şahıs	III. tekil şahıs	II. tekil şahıs
B)	II. tekil şahıs	II. tekil şahıs	III. tekil şahıs
C)	II. çoğul şahıs	II. tekil şahıs	III. tekil şahıs
D)	II. çoğul şahıs	II. çoğul şahıs	II. tekil şahıs
E)	II. tekil şahıs	II. tekil şahıs	III. çoğul şahıs

3. **Aşağıdakilerden hangisinde ek fiil farkı bir görevde kullanılmıştır?**

- A) Bu gece çok sessizdi.
B) Daha önce yine böyle bir durum olmuştu.
C) Onu çok ama çok seviyordum.
D) Haftalardır onu kimse görmüyor.
E) Acile gelen hasta çok kötüymüş.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem farklı bir sözcük türünü yüklem yapmıştır?**

- A) Benim sadık yarım kara topraktır.
B) Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır.
C) Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.
D) En yüce makam olarak bilinen şehitliktir.
E) Bendim ey sevgili sana şiirler yazan.

1. Verilen parçada çekimli eylemleri bulurken dikkat etmemiz gereken tek şey fiilin çekim eki almasıdır. Buna göre "gördüm, yanar, yerim, yerim, aldırma, geç, git, diyemem, aldırırım, çiğnerim, çiğnenirim, tutar, kaldırırım" sözcükleri çekimli eylemlerdir. "Kanayan" sıfat-fiil eki, "dindirmek" isim-fiil eki" aldığı için çekimli eylem değildir. Saydığımızda "13" tane çekimli eylem bulunmaktadır.



2. Fiiller anlam yönünden "durum fiili", "iş(kılış) fiili" ve "oluş fiili" olmak üzere üçe ayrılır. "Uyuyorum" eylemi günlük hayattaki bir hâl olduğu için "durum fiili", "okuyorum" günlük hayatta yaptığımız bir iş olduğu için "iş (kılış) fiili", "büyüyor" eylemi ise insan etkisi olmayan doğal bir süreç olduğu için "oluş eylemi"dir. Buna göre, "uyuyorum - okuyorum - büyüyorum" sözcüklerinin sıralanışı durum fiili - iş (kılış) fiil - oluş fiili şeklindedir. Buna göre doğru cevap "A" seçeneğinde verilmiştir.



3. Ek fiilin Türkçede çeşitli görevleri vardır. A seçeneğinde, "sessizdi", isim soylu sözcüklerini yüklem yapmıştır. "E" seçeneğinde, "kötüymüş" derken aynı görevdedir. B seçeneğinde "olmuştu", "C" seçeneğinde "seviyordum" sözcüklerini birleşik zamanlı yapmıştır. Buna göre; A ve E, B ve C seçenekleri gruplandırılmış ancak "D" seçeneğinde "haftalardır" ifadesinde ek fiil zarf yapma görevindedir ve zaman anlamı vermiştir.



4. Bildirme kipi (haber kipleri) zaman bildirirler. Buna göre A ve B seçeneğinde geniş zaman D ve E seçeneğinde şimdiki zaman kullanılmıştır. Ancak C seçeneği gereklilik kipiyle çekimlenmiştir.



5. Fiil çekim eklerinden biri de şahıs (kişi) ekleridir. Parçada altı çizili olarak verilen "söylemelisin" II. tekil şahıs ekini almış, "söyle" emir kipiyle çekimlenmiş ve emir kipinin I. tekil şahıs eki ile I. çoğul şahıs çekimi olmayıp II. tekil şahıs ekini almış "söylemeli" eylemi ise III. tekil şahıs ekini almıştır. Buna göre doğru sıralama B seçeneğinde verilmiştir.



6. Ek eylem farklı sözcük türlerine gelerek onları yüklem yapabilir.

A seçeneğinde; "kara toprak- tır"

sıfat tamlaması ek eylem

sıfat tamlamasını yüklem yapmış ve yerine

C seçeneğinde; "üstündeki kan- dır"

sıfat tamlaması ek eylem

derken sıfat tamlamasını yüklem yapmıştır.

B seçeneğinde; "vatan- dır"

isim ek eylem

ismi yüklem yapmış, yine

D seçeneğinde; "şehitlik- tir"

isim ek eylem

derken ismi yüklem yapmıştır. Ancak

E seçeneğinde; "ben- dim"

zamir ek eylem

derken zamiri yüklem yapmıştır. Buna göre ek eylem "A ile C" ve "B ile D" seçeneklerinde aynı türde sözcük veya sözcük gruplarını yüklem yaparken E seçeneğinde farklı bir tür yüklem yapmıştır.



7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam kayması bulunmamaktadır?

- A) Eğer eşinden izin alabilirse maça geliyor.
- B) Atatürk 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkar.
- C) Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u aldı.
- D) Hazırlanıp birazdan yanında olacağım.
- E) Yarın, sabahtan size gelir.

8. Aşağıdakilerden hangisinde bildirme eki cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Çiçekler açmıştır şimdi o güzel bahçemde.
- B) Dedem yine kahve içiyordur sallanan sandalyesinde.
- C) Annem en güzel yemekleri yapıyordur ben geliyorum diye.
- D) Diplomayı alıp eve geliyorum artık, çünkü okul bitmiştir.
- E) Kardeşim odamı hazırlıyordur rahat edeyim diye.

9. Bugün hiç tadım, tuzum yok.

Üstelik çok huysuzum
Tedirginim, huzursuzum.
Yanımda sen olmayınca
Gel, yine başım belada
Beni bul, karakollarda
Adım yazar, zabıtlarda
Yanımda sen olmayınca

Yukarıdaki parçayla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bağ - fiil bulunmaktadır.
- B) Emir kipiyle çekimlenmiş eylem bulunmaktadır.
- C) Geniş zaman eki ile çekimlenmiş eylem bulunmaktadır.
- D) Ek eylem bulunmaktadır.
- E) İl. tekil şahıs eki ile çekimlenmiş eylem bulunmaktadır.

10. Aşağıdakilerden hangisinde farklı türde bir fiilimsi bulunmaktadır?

- A) Sevmek birini delicesine en büyük çaresizliktir.
- B) Sevenler hep mi üzülür oldu bu hayatta?
- C) Ağladıkça bozkırlar yeşerecek göreceksin.
- D) Kör olası çöpçüler aşkımı süpürmüşler.
- E) Onun ani gidişi beni çok etkiledi.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi özne - yüklem ilişkisi bakımından farklı bir çatı özelliğine sahiptir?

- A) Hırsızlar yapılan operasyonla yakalandı.
- B) Onunla daha yeni tanışmıştık.
- C) Nişanlımla yemeğe gitmek için hazırlandım.
- D) Geceler boyu sevdiğimle yazıştık.
- E) Yangın erken bir müdahaleyle söndürüldü.

12. Akıl durur dil durur

Boğazın düğüm olur...

Gelmiyor dediğimiz dertler hep geldi başımıza

Oturup ağlayalım

Bitmeyen sevdamıza.

Yukarıdaki parçayla ilgili aşağıdaki verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Geniş zaman kipi ekiyle çekimlenmiş eylem bulunmaktadır.
- B) Türemiş eylem bulunmaktadır.
- C) Ortaç bulunmaktadır.
- D) Ulaç bulunmaktadır.
- E) İsim-fiil bulunmaktadır.

7. Anlam kaymasına var diyebilmemiz için, A seçeneğinde “geliyor” yerine “gelecek” olmalıydı, B seçeneğinde “çıkıyor” değil “çıkıyor” olmalıydı, C seçeneğinde “aldı” değil “almış” olmalıydı ve E seçeneğinde “gelir” yerine “gelecek” olmalıydı. Bu şekilde kullanımlarda cümledeki kastedilen zamanla eylemin zaman ekinin birbirini tutmaması üzerine anlam kayması oluşmuştur. Ancak D seçeneğinde cümlede kastedilen zamanla eylemin zaman ekinin birbiriyle örtüşmesinden dolayı anlam kayması oluşmamıştır.

D

8. Bildirme eki aynı zamanda ek eylemin geniş zaman çekimidir ve cümleye farklı anlamlar katabilir. A seçeneğinde “çiçekler açmıştır” olasılık, B seçeneğinde “kahve içiyordur” olasılık, C seçeneğinde “yemekleri yapıyordur” olasılık ve yine E seçeneğinde “odamı hazırlıyordur” olasılık anlamındadır. Ancak D seçeneğinde “okul bitmiştir” kesinlikle anlamı taşımaktadır. Buna göre A, B, C ve E seçeneklerinde bildirme eki cümleye olasılık anlamı katarken “D” seçeneğinde kesinlik anlamı katmıştır.

D

9. Parça incelendiğinde “olmayınca” sözcüğünde zarf fiil (bağ fiil) bulunmakta, “gel, bul” sözcüğü emir kipiyle çekimlenmiştir. “yazar” sözcüğünde geniş zaman ekiyle çekimlenmiş eylem bulunur, “gel” sözcüğü emir kipi II. tekil şahıs ile çekimlenmiştir (sen gel). Ancak A, B, C ve E seçeneklerine parçada rastlanırken D seçeneğinde yer alan “ek eylem” bulunmamaktadır.

D

10. Fiilimsiler aldıkları eklere ve üstlendikleri görevlere göre üçe ayrılmaktadır. A seçeneğinde ki “sevmek” ve E seçeneğindeki “gidiş” tür olarak isim-fiildir.

B seçeneğinde ki “sevenler” ve D seçeneğindeki “olası” sıfat-fiildir.

Buna göre “A ve E” seçeneklerinde isim-fiil, “B ve D” seçeneklerinde sıfat-fiil bulunmaktadır. Ancak C seçeneğinde “ağladıkça” zarf- fiildir ve tür olarak diğerlerinden farklıdır.

C

11. Özne - yüklem ilişkisi bakımından çatı çeşitleri: Etken, edilgen, dönüşlü ve işteştir. A seçeneğinde “Hırsızlar yakalandı”, E seçeneğinde “Yangın söndürüldü” eylemi yapan belli olmadığı için çatı olarak edilgendir. B seçeneğinde “tanışmıştık”, D seçeneğindeki “yazıştık” eylem karşılıklı yapıldığı için işteş çatıdır. Ancak C seçeneğinde “hazırlandım” eylemi yapan ve işten etkilenen aynı kişi olduğu için dönüşlü eylemdir. Çatı olarak diğerlerinden farklıdır.

C

12. Parçaya bakıldığında “durur” geniş zamanla çekimlenmiş eylemdir. “Gelmiyor” olumsuzluk eki barındırır ve olumsuzluk eki yapım eki olduğu için türemiş fiildir. “Bitmeyen” Ortaç (sıfat-fiil olmuştur.) “oturup” zarf-fiil (bağ fiil) olmuştur. Buna göre parçada A, B, C ve D seçeneklerinde verilen bilgilere rastlanırken “E” seçeneğindeki bilgi olan isim-fiile yer verilmemiştir.

E

1. Ses insanın çevresiyle iletişim ve etkileşiminde rol oynayan temel ögelerin ya da gereçlerin başında gelir.

Bu cümlelerin öge dizilişi aşağıdaki cümlelerin hangisiyle özdeşdir?

- A) Kaliteli bir ses üretiminde doğru solunum rolünün alışkanlığı yadsınamaz.
B) Eski Türkçe döneminde sosyal ilişkilere bağlı olarak Çince'den çok kelime alınmıştır.
C) Fiziksel aktivite tüm insanlar için psikolojik, fizyolojik ve sosyal açıdan önemli rol oynar.
D) Aydınlanma, insanın içine düşmüş olduğu bir ergin olmayış durumundan kurtulmasıdır.
E) Gelişen dünya sözlü iletişim yerine yazılı iletişimin önem kazanmasına sebep olmuştur.

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi "özne-zarf tümleci-nesne-yüklem" şeklindedir?

- A) Oyunun temel çizgileri hayvan oyunlarında çoktan gerçekleşmiştir.
B) Her şey bittikten sonra akşama doğru içime bir sükûnet, bir huzur geldi.
C) Nermin Hanım bir ara şüpheyle işimizin ne olduğunu sorguladı.
D) Burckhardt, olgunun temel sosyolojik temelini görmüştür.
E) Devlet kendi ilkesini ifade ederken kendini tahrir eden eylemler içine girer.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

3. (I) Bir ayağımı öbürünün üstüne atıyorum ve etrafa kayıtsız kayıtsız bakıyorum. (II) Belki de ben öyle yaptığımı sanıyorum. (III) Belki de yüzüm karmakarışıktır. (IV) Çünkü siz de anladınız. (V) Ben o zamanlar bütün hayatını sırtında bir kambur gibi gezdiren insanlara benziyordum.

Parçada numaralandırılmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle bağlı cümledir.
B) II. cümle girişlik birleşik cümledir.
C) III. cümle'nin yüklemi pekiştirilmiş sözdür.
D) IV. cümle üç ögeden oluşmaktadır.
E) V. cümle'nin zarf tümleci sıfat tamlamasıdır.

4. Ödül ve cezanın gücü ortadan kalktığı zaman bireylerin davranışları bu durumdan etkilenir.

Bu cümle'nin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - özne - yüklem
B) Nesne - özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem
C) Nesne - zarf tümleci - özne - dolaylı tümleç - yüklem
D) Zarf tümleci - özne - dolaylı tümleç - yüklem
E) Nesne - zarf tümleci - özne - yüklem

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmaktadır?

- A) Araştırmalara göre tutumların bilişsel boyutunun doğruluğu veya yanlışlığından söz edilemez.
B) Tıp ve hekimlik mesleği dünyanın şüphesiz en zor, en derin bilgi gerektiren mesleklerinden biridir.
C) Kültür tarihinde mizahı kurumsal açıdan ele alan pek çok çalışmaya rastlanır.
D) Hastaneler, hastaların belleklerinde hastalık, acı ve mutsuzlukla birleşen mekânlardır.
E) Köy, romanda bir insan tipinin, sosyal, kültürel, ekonomik şartların oluşturduğu bir bütünün sembolüdür.

6. Aşağıdakilerden hangisinin öznesi sıfat tamlamasından oluşmuştur?

- A) Koala yavruları sindirim sistemi için gerekli bakterileri annelerinin dışkısından alır.
B) Nöral devrelerin oluşturduğu kesintisiz ağlar işlevini çok sayıda stratejiden yararlanarak yerine getirir.
C) Aslan yünü, fabrikaya yıkanmış olarak Çin'den geliyor.
D) Evren, onu şimdiye kadar düşlemiş olduğumuzdan nasıl daha büyükse biz de hissettiğimizden daha büyüğüz.
E) Ringa martısı, yuvasının içine kırmızı bir yumurta koyacak olursanız çılgına döner.

1. Öncüldeki cümlelerin öge dizilişi "özne-dolaylı tümleş-yüklem" şeklindedir.

Ses
özne

insanın çevresiyle iletişim ve etkileşiminde rol oynayan temel ögelerin ya da gereçlerin başında

dolaylı tümleş

gelir.
yüklem

Öncüldeki öge dizilişine göre seçenekler incelendiğinde aynı kalıptaki öge dizilişi E seçeneğinde görülmektedir.

Gelişen dünya,
özne

sözlü iletişim yerine yazılı iletimin önem kazanmasına

dolaylı tümleş

sebebi olmuştur.

yüklem

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

2. Seçenekler dikkatle incelenerek öğelerine ayrıldığından C seçeneğinin istenen öge dizilişinde olduğu görülmektedir.

Nermin Hanım

özne

bir ara şüpheli
zarf tümleş

işimizin ne olduğunu
nesne

sorguladı.
yüklem

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

3. Seçenekler incelendiğinde I. cümledeki ve cümleleri bağladığı için A, II. cümlede fiilimsi olduğu için B, III. cümlede zarf tümleş "o zamanlar" olduğu için E söylenebilir. Fakat IV. cümle iki öğeden oluşmaktadır.

Çünkü siz de anladınız.
özne yüklem

"Çünkü" ve "de" bağlaç olduğu için cümle dışı unsurdur. Buna göre D seçeneği IV. cümleyle ilgili olarak söylenemez.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

4. Cümlelerin öge dizilişi nesne - zarf tümleş - özne - dolaylı tümleş - yüklem olmalıdır. Cümlede öge aranırken önce yüklem bulunur. Daha sonra yükleme sorulacak sorularla diğer öğeler tespit edilir. Bu cümlede yargı bildirdiğinden "etkilenir" sözcüğü yüklemidir.

Ödül ve cezanın gücü ortadan kalktığı zaman

zarf tümleş

bireylerin davranışları bu durumdan etkilenir.
özne dolaylı tümleş yüklem

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

5. Seçenekler dikkatle incelendiğinde B seçeneğindeki cümlelerin özne ve yüklemden oluştuğu görülür.

Tıp ve hekimlik mesleği

özne

dünyanın şüphesiz en zor, en derin bilgi gerektiren mesleklerinden biridir.

yüklem

"dünyanın ... biri" arasına sözcük girmiş isim tamlaması olduğundan ayrılamaz, tamamı yüklemidir. Kim/ne sorusuna cevap verdiğinden "Tıp ve hekimlik mesleği" de öznedir. Dolayısıyla cümle özne ve yüklem-den oluşur.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

6. Seçenekler incelendiğinde A, C ve E seçeneklerinin öznesi isim tamlamasından oluşmaktadır. D seçeneğindeki bir isimden oluşmaktadır. Fakat B seçeneğinin öznesi "Nöral devrelerin oluşturduğu kesintisiz ağlar"-dır ve bir sıfat tamlamasından oluşur.

Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

7. Aşağıdakilerden hangisi sıralı cümledir?

- A) Denizler ve okyanuslar bize oksijen, su sağlama-
nın dışında iklim dengesini de ayarlar.
- B) Güneş sistemindeki gezegenlerin tam olarak kaç
uydusu olduğunu kesin olarak bilemiyoruz.
- C) Ekosistemin dengesinin bozulması insana mal
edilse de bu değişimin farklı yüzleri vardır.
- D) Dünyanın ılık kıyı sularının dibinde baş aşağı du-
ran ters-düz denizanasları yaşar.
- E) Başarılı liderlik başkalarını etkilemekle ilgilidir, gü-
vense insanları etkileme becerisidir.

8. Aşağıdakilerin hangisinde nesnelerden biri, diğere-
rinin açıklayıcısı durumundadır?

- A) Yüzyıllar önce Bolu'da yaşanan heyelan, bir doğa
harikasını, Sülülügöl'ü ortaya çıkardı.
- B) Etiyopya pek çok dini bünyesinde barındırırken
birtakım geleneksel inançlarını da sürdürmeye
devam ediyor.
- C) Porto'da nehrin dinginliğine, zamanın ağır ağır
akışına kendinizi bırakın.
- D) Kertenkeleleri yeni ısınmış bahar havasında gü-
neşe uzanmış yatarken görebilirsiniz.
- E) Paris 4 Mayıs 1897'de en trajik günlerinden birini
yaşamıştı.

9. Parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yapı-
sına göre ötekilerden farklıdır?

- A) Meditasyon çabalamak değildir, doğal olarak onu
özümsemektir.
- B) Kuşlarla uğraşmak beceri ister ve bu kuşları
kullanmak konusunda çok az kişi bilgi sahibidir.
- C) Altındaki deniz neredeyse hareketini yitirmişti ve o
sanki havada asılı kalmış gibi yavaşlamıştı.
- D) Yavaş yavaş uçuyordu ki bir anda hızı kesilerek
düşecek gibi oldu.
- E) Gerçekten ona yardımcı olmak istiyorum ama sa-
nırım yardımcı olabilmek için yeterince sevgi his-
sedemiyorum.

10. (I) İnsanlar neden zihin doğasının derinliğini ve ihti-
şamını kavramakta zorlanırlar? (II) Öğretilere göre
zihnin doğasını algılamamızı engelleyen dört yanlış
vardır. (III) Birincisi, zihnin doğası onu tanıyamayaca-
ğımız kadar yakınımızdadır. (IV) İkincisi nasıl kendi
yüzümüzü göremiyorsak zihin için de kendi doğasına
bakmak zordur. (V) Üçüncüsü ve dördüncüsü, o içi-
mizde kendisine yer ayıramayacağımız kadar harika
ve derinliktir.

**Parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yük-
lemnin türüne göre ötekilerden farklıdır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Fizik, doğadan üstün olan ve doğa yasalarına yansı-
yan ilkelerin tabiat alanındaki uygulansıdır.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisi verilen cümle ile ya-
pıca özdeştir?**

- A) Kısa bir süre için düşüncelerimizi serbest bırak-
malıyız.
- B) Sıradan zihnimizle baktığımızda düşünce ırmağı-
nın kesintisiz olduğunu zannederiz.
- C) Süreksizlik birçok gerçeği ortaya koydu ama hâlâ
son bir hazinesi daha var.
- D) Çağımızdan önceki ilk bin yıl Hintlerin batısında
İranlılar ikamet etmiştir.
- E) Ege'nin geçmişi oldukça zengindir ve çok sayıda
buluntuyla sergilenmektedir.

12. (I) Ceviz ağacının dibine gelir gelmez Ali anasına "Şu
kütüğe oturuver, beni bekle." dedi. (II) Elif de onlar
orada uğraşırlarken akşamdan beri ocağın yanında
duran tarhana tenceresine gitti. (III) Tarhanayı büyük
bir sahana doldurdu. (IV) Kız cevizin gövdesine yakın
bir yere sermişti sofrayı. (V) Tüten sahanı getirdi, sof-
ranın ortasına koydu.

**Parçada numaralandırılmış cümlelerle ilgili hangi-
si yanlıştır?**

- A) I. cümle iç içe girişik birleşik cümledir.
- B) II. cümle olumlu ve kurallıdır.
- C) III. cümle basit ve fiil cümlesidir.
- D) IV. cümle devrik isim cümlesidir.
- E) V. cümle öznesi ve nesnesi ortak sıralı cümledir.

7. Sıralı cümleler birbirine anlamsal olarak bağlı iki yargının virgül veya noktalı virgülle ayrılmasıyla oluşur. Bu tanıma göre iki yüklemi yani yargısı bulunan cümle E seçeneğindedir.

A B C D E

8. Seçenekler dikkatle incelendiğinde B, C, D ve E seçeneklerinde nesne tek başınadır. Fakat A seçeneğinde "çıkardı" yargısına sorduğumuz "Neyi?" sorusunun iki cevabı vardır ve ilki ikincisinin açıklamasıdır. "bir doğa harikası" ve "Sülüklügöl" iki nesnedir. Doğa harikası olan Sülüklügöl'ün açıklaması yapılmıştır.

A B C D E

9. Seçenekler dikkatle okunduğunda B, C, D ve E seçeneklerinde iki yargı bağlaçla birbirine bağlanmıştır dolayısıyla bunlar bağlı cümlelerdir. Fakat A seçeneğindeki iki yargı virgülle ayrılmıştır bu cümle sıralı cümledir.

A B C D E

10. Parçada numaralandırılmış cümleler dikkatle okunduğunda II, III, IV ve V. cümlelerin yüklemi isimdir dolayısıyla bu cümleler isim cümlesidir. Fakat I. cümle yüklemi fiil olduğu isim fiil cümlesidir ve diğerlerinden farklıdır.

A B C D E

11. Öncülde verilen cümlede fiilimsiyle oluşturulmuş yan cümle bulunduğundan bu cümle yapısı girişik birleşiktir. Buna göre seçenekler okunduğunda A ve D seçeneğinin tek yargı bulunduğundan basit, C ve E seçeneğinin iki yargı bağlaçla bağlandığından bağlı cümle olduğu görülür. Fakat B seçeneğinde "baktığımızda" sıfat-fiili kullanılarak yan cümle oluşturulmuştur dolayısıyla B seçeneği girişik bileşik cümledir.

A B C D E

12. Parçada numaralandırılmış cümlelerle ilgili A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. I. cümle içinde başka bir cümle barındırdığından iç içe girişik birleşik cümledir. II. cümle yüklemi sona bulunduğu ve yargı gerçekleştiğinden olumlu ve kurallı cümledir. III. cümle tek yargı bildirdiğinden ve yüklemi fiil olduğundan basit ve fiil cümlesidir. V. cümlede iki yargının da öznesi gizlidir ve "o"dur. Öznesi ortak bağimli sıralı cümledir. Fakat IV. cümle yüklemi sona olmadığından devrik olmasına rağmen fiil cümlesi olduğu için D seçeneğindeki bilgi yanlıştır.

A B C D E

1. "Bu yüksek notu almak sana mı kaldı?" cümlesinde sözde soru anlamı vardır.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde sözde soru vardır?

- A) Öğretmen gelmeyecek mi dediniz?
B) Ismarladığım kitapları atacak mısınız?
C) Hangi kitabı ne zaman okudunuz?
D) Hiç üzülmez olur muyum?
E) Artık göreve dönemeyeceğini ona nasıl anlatmalı?

2. "İşin doğrusu onun ne iş yaptığını bilmiyor değilim."

Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamsal bakımdan bu cümleyle aynı doğrultudadır?

- A) O, araba sürmesini bilmiyor değil.
B) Ben o cümleyi nasıl okumamışım?
C) Çocuğun bu kadar hasta olduğunu fark etmemiş olamazdı.
D) Ne uzun yol yürümüş hâli, ne yorgunluk izi...
E) Gözüm imza yerinde başka bir ad görmedi.

3. (I) Sanatçının sanat yaşamında dil olgusu önemli bir yer tutar. (II) Onun için dilin gelişmesi, yabancı etkilerden kurtulması sanat yapmak kadar önemlidir. (III) Bir sanatçı, sanatçının başta gelen kaygısının sanatının öğelerini sağlam ölçülerle değerlendirmek olduğunu unutmamalıdır. (IV) Dilin yenilenmesini, dilin yabancı sözcüklerden ayıklanması olarak düşünmek yanlıştır. (V) Ressam için bir resme başlarken çizgileriyle renkleri tamamlamak ne denli önemliyse yazarın da dilini ayıklaması, sözcüklerin asıllarını ve sanatsal eylemini sürdürmesi o kadar önemlidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangileri yüklem türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) III ve IV
D) III ve V
E) IV ve V

4. (I) Fethi Naci'nin güncelleri "eleştiri günlüğü" başlığı altında yayımlandı. (II) Keyifle okunan ve edebî değeri olan bu esere "Edebiyatçı Günlüğü" başlığı daha uygun düşerdi sanırım. (III) Eserin deneyimli ve duyarlı bir edebiyatçının kaleminden çıktığı hemen belli oluyor. (IV) Doğru dürüst bir eserini bile okumadığını bir yazarı yerin dibine batıran eleştirmenlerin aksine F. Naci, sanatçıya ve sanata saygıda kusur etmiyor. (V) Eser, çarpıcı başlığı ve iddialı tezleriyle edebiyat dünyamızda etkisi silinmeyecek bir nitelik taşıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, yapısına göre ötekilerden farklıdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. (I) İki kafiye bir araya getiremeyen bir insan, hislerini bir araya getiremez. (II) Fakat bu melekesi artıkça şiir söylemeyi başarır. (III) Şiirin nesirlerde olabileceğini zannedenler yanılmaktadırlar. (IV) Şiir mutlaka vezinle, kafiyeyle meydana gelir. (V) Şiir kesinlikle aletsiz söylenemez.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi biçimce ve anlamca olumsuzdur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve V
D) III ve IV
E) III ve V

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Sözde soru cümleleri cevabını içerisinde barındıran cümlelerdir. Verilen seçeneklerdeki cümlelere bakıldığında D seçeneğinde "Hiç üzülmez olur muyum?" sözü aslında "üzülürüm" diyerek cevabı içinde barındıran sözde soru cümlesidir.

D

2. Verilen cümlede "değil" sözcüğü olduğu için biçimce olumsuz anlamca ise "biliyorum" diyerek olumludur. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğinde yer alan "bilmiyor değil" ifadesinde yine biçimce olumsuz anlamca olumlu bir cümle bulunmaktadır.

A

3. Cümleler yüklem türüne göre isim veya fiil cümlesi olur. Numaralanmış cümlelere bakıldığında, I numarada "tutar" fiil, II numarada "önemlidir" isim, III numarada "unutmamalıdır" fiil, IV numarada "yanlıştır" isim ve V numarada ise "önemlidir" isim cümlesidir. Buna göre II, IV ve V numara isim cümlesiyken I ve III numaralı cümleler ise fiil cümlesidir.

B

4. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında; II, III, IV ve V numaralı cümleler yapısına göre girişik birleşik cümlelerken I numaralı cümle yapısına göre basit yapılı bir cümledir.

A

5. Numaralanmış olarak verilen parçaya bakıldığında I numaralı cümlede hem "-mez" olumsuzluk eki hem de anlam olarak olumsuzluk vardır ve V numaralı cümlede de aynı durum söz konusu olduğundan bu iki cümle hem biçim hem de anlam olarak olumsuzdur.

C

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

6. (I) Baharın geldiği ağaçların çiçek açmasından beliydi (II) Gökyüzü masmaviydi (III) Koca bir mevsim toprağı altına alan ve köyü örten kar, çekilmişti dağların tepesine (IV) Ayaz yoktu, yel de esmiyordu (V) Yamaçtaki tarlalarda çift süren köylüler, koyun kuzu otlatan çobanlar

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi eksiltili cümledir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) O yıllarda bazı gençler bireyci edebiyatın peşindeydi ve orada var olmanın olanaklarını arıyorlardı. (II) Bireyin içinde bulunduğu durumu Batı edebiyatlarına öykündüklerini sezdiren bir tavırla anlatıyorlardı. (III) Kendileri ortada yoktu, kişilikleri çok sonra bizim insanımıza döndüklerinde, bizim insanımızın sorunlarını kurcaladıklarında gelişecekti. (IV) Bireyci edebiyatla toplumcu edebiyatın akışına katılanlar, birbirlerine karşı düşmanca bir tutum içindeydiler. (V) Yersiz bir şekilde, gizli gizli birbirlerini eleştiriyorlardı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, sıfat tamlaması özne görevinde kullanılmıştır.
B) II. cümle, üç ögeden oluşmuştur.
C) III. cümle, birleşik bir cümledir.
D) IV. cümledeki öznenin tamlananı adlaştırmış sıfattır.
E) V. cümledeki ögeleri, zarf tümleci - nesne - zarf tümleci şeklindedir.

8. Şair, kimseye benzemeyen ve herhangi birine benzemekten kaçınan adamdır.

Bu cümledeki ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne - yüklem
B) Özne - nesne - yüklem
C) Nesne - özne - dolaylı tümleç - yüklem
D) Özne - yüklem - nesne
E) Dolaylı tümleç - nesne - özne - yüklem

9. Şiir, ruhların maddeden kurtuluşudur.

Yukarıdaki cümlede vurgulanan öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nesne
B) Dolaylı tümleç
C) Özne
D) Edat tümleci
E) Zarf tümleci

10. Hece ölçüsüyle yazdığı ilk şiirleri 1921 - 1925 arasında "Dergâh" ve "Millî Mecmua" gibi dergilerde yayımlandı.

Bu cümledeki ögeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Nesne - yüklem - dolaylı tümleç - zarf tümleci
B) Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
C) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem
D) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - nesne - yüklem
E) Özne - nesne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

6. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında, I numarada "belliydi", II numarada "masmaviydi", III numarada "çekilmişti", IV numarada "yoktu, esmiyor-du" yüklemli varken V numaralı cümlede yüklem ve yargı bildiren sözcük bulunmadığı için eksiltili cümledir.



7. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında, I. cümlede "bazı gençler" derken sıfat tamlaması özne görevinde, II. cümle "Nesne - edat tümleci - yüklem" olmak üzere üç öğeden oluşmaktadır. III. cümle birden fazla yüklem barındırdığı için yapısına göre birleşik, IV. cümlede "katılanlar" derken öznenin tamlananı adlaştırmış sıfattır. V. cümleye bakıldığında öge sıralaması

"zarf tümleci - zarf tümleci - nesne - yüklem"

(yersiz bir şekilde) (gizli gizli) (birbirlerini) (eleştiriyorlardı.)

şeklinde olmalıdır.



8. "Şair, kimseye benzemeyen ve herhangi biri

özne yüklem

ne benzemekten kaçınan adamdır.

Tamlama bölünemediği için virgülden sonrası komple yüklemken virgülden öncesi özne durumundadır.



9. "Şiir, ruhların maddeden kurtuluşudur." fiil cümlesi olduğu için fiil cümlesinde vurgu yüklemden bir önceki sözcüktedir. Bu cümlede yüklem tamlama bölünemeyeceğinden "ruhların maddeden kurtuluşudur." olmalıdır. Dolayısıyla vurgulanan öge özne yani "şiir" dir.



10. "Hece ölçüsüyle yazdığı ilk şiirleri 1921-1925

özne

zarf

arasında "Dergâh" ve "Millî Mecmua" gibi

tümleci

dolaylı tümleç

dergilerde yayımlandı."

yüklem

cümlesinin öge sıralanışı "özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem" şeklinde olmalıdır.



1. "Özne cümlede yüklem tarafından ve aldığı eklerle belirtilmesi bakımından üçe ayrılır: Gerçek özne, sözde özne ve örtülü özne."

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne diğerlerinden farklıdır?

- A) Ordu'ya taşınmaya ailece karar verilmiş.
B) Arabalar, düğün kutlaması için süslendi.
C) Çocuklar, bir ailenin en büyük mutluluğudur.
D) Çimler, davet günü için özenle biçildi.
E) Yağmurun etkisiyle tüm yollar kapandı.

2. I. Fazla mal göz çıkarmaz.
II. Akıl, akıldan üstündür.
III. Seninle bir dakika umutlandırıyor beni.

Verilen numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerin öge isimleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla birlikte verilmiştir?

	I	II	II
A) Özne	Nesne		Zarf Tümlenci
B) Özne	Nesne		Dolaylı Tümluç
C) Nesne	Dolaylı Tümluç		Zarf Tümlenci
D) Nesne	Dolaylı Tümluç		Nesne
E) Özne	Dolaylı Tümluç		Zarf Tümlenci

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi özne ve yüklemden oluşmaktadır?**

- A) Babam kulağımı deldirdiğimi duyunca küplere bindi.
B) Annem odaya çok sinirli gelmişti.
C) Sanatçı, 17 Ekim 1947'de vefat etti.
D) Bu arabayı çok istiyorum.
E) Makale, en önemli edebî türlerden birisidir.

1. Verilen cümlelere bakıldığında,

A seçeneğinde;

"Ordu'ya taşınmaya ailece karar verdik." ve
(yüklem)
(örtülü özne)

E seçeneğinde;

"Yağmurun etkisiyle tüm yollar kapandı"
(yüklem)
(örtülü özne)

cümlelerinde öznenin türü örtülü öznedir. Örtülü özne gerçek öznenin, -ce, -ca veya "tarafından, etkisiyle" gibi ifadelerle belirtilmesidir.

B seçeneğinde;

"Arabalar, düğün kutlaması için süslendi." ve
(yüklem)
(sözde özne)

D seçeneğinde;

"Çimler, davet günü için biçildi."
(yüklem)
(sözde özne)

cümlelerinde öznenin türü sözde öznedir. İş yapan belli değildir ve işten etkilenen varlık sözde öznedir. Buna göre "A ve E" seçenekleri örtülü özne, "B ve D" seçenekleri sözde özne bakımından aynıdır.

Ancak

C seçeneğinde;

"Çocuklar, bir ailenin en büyük mutluluğudur."
(yüklem)
(gerçek özne)

cümlelerinde özne gerçek öznedir ve diğerlerinden farklıdır.



2. Cümlelerde bulunan altı çizili sözcüklere bakıldığında,

I numaralı cümlede;

"Fazla mal, göz çıkarmaz."
(yüklem)
(nesne)

II numaralı cümlede;

"Akıl, akıldan üstündür."
(yüklem)
(dolaylı tümleş)

III numaralı cümlede;

"Seninle bir dakika umutlandırıyor beni."
(nesne yüklem)

altı çizili sözcükler sırasıyla "nesne - dolaylı tümleş - nesne" görevindedir.



Y
A
R
G
I
Y
A
Y
I
N
E
V
I

3. Verilen cümlelere bakıldığında,

A seçeneğinde;

"Babam kulağımı deldiğimi duyunca küplere
(Özne) (Zarf Tümleci) (Dolaylı Tümleş)
bindi."
(Yüklem)

B seçeneğinde;

"Annem odaya çok sinirli girmişti."
(Özne) (D.T.) (Z.T.) (Yüklem)

C seçeneğinde;

"Sanatçı, 17 Ekim 1947'de vefat etti."
(Özne) (Z.T.) (Yüklem)

D seçeneğinde;

"Bu arabayı çok istiyorum."
(B.N.) (Z.T.) (Yüklem)

olmak üzere öge olarak sıralanışları özne ve yüklem şeklinde oluşmamıştır. Ancak

E seçeneği ise

"Makale, en önemli edebî türlerden birisidir."
(Özne) (Yüklem)

özne ve yüklemden oluşmuştur.



4. Aşağıdakilerden hangisinde öge dışı unsur bulunmaktadır?

- A) Sınıfımızın bütün duvarları boyanmış.
- B) Yakalandığında, bu ülkeye verecek çok şeyim var, diye savundu.
- C) Sessiz gecelerde müzik dinlemeyi seviyorum.
- D) Zeynep, Ahmet'in kızı, KPSS'ye çalışıyor
- E) Oturduğumuzda masada yan masayı gözetliyor.

5. Aşağıdakilerden hangisinde sorulan sorunun yanıtı yüklemden oluşmamıştır?

- A) Kahve güzel olmuş mu?
- Olmuş.
- B) Dün beni soran oldu mu?
- Yok.
- C) İzlediğin film nasıldı?
- İyiydi.
- D) İskender Pala'nın yeni kitabını okudun mu?
- Okudum.
- E) Sabah babam geldi mi?
- Geldi.

6. "Yazarlar, çoğu zaman, cümlelere farklı farklı anlam yüklerler."

Bu cümlede öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne - zarf tümlecisi - dolaylı tümleş - yüklem
- B) Nesne - zarf tümlecisi - dolaylı tümleş - zarf tümlecisi - nesne yüklem
- C) Özne - zarf tümlecisi - dolaylı tümleş - zarf tümlecisi - yüklem
- D) Nesne - zarf tümlecisi - dolaylı tümleş - yüklem
- E) Özne - zarf tümlecisi - dolaylı tümleş - nesne - yüklem

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisi yapısına göre gruplandırıldığında diğerlerinden farklıdır?

- A) Meleğim, "Seni her şeyden çok seviyorum." dedi.
- B) Ah, güzel kızım şu sınavı kazansaydı atanacaktı.
- C) Sensizken bütün sokaklar çok sessizdi.
- D) Aşk güzel bir his mi?
- E) Onu sana alacak param yok.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümle farklı bir fiilimsi türüyle oluşturulmuştur?

- A) İzmir'e varınca seni arayacağım.
- B) Yeni aldığı arabayı hiç beğenmedim.
- C) Önünden geçip bir de yüzüme bakmaz.
- D) Bir şey yaparken kimseye sorma.
- E) Dışarı çıkıp köşedeki kafede oturacağım.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

- A) Umut, fakirin ekmeğidir.
- B) Hiç kimse kitap kadar yakın değil.
- C) Bana göre tüm insanlar acımasız.
- D) Kalem kılıçtan keskindir.
- E) Atrı alan Üsküdar'ı geçti.

10. Bilsem ki bir daha hiç dönmeyecek?

Bilsem ki gözyaşım hiç dinmeyecek?

Yukarıdaki cümlelerin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Basit cümle
- B) Birleşik cümle
- C) Sıralı cümle
- D) Girişik birleşik cümle
- E) İç içe girişik birleşik cümle

11. I. Kara tren gecikir, belki hiç gelmez.

II. Horoz ölür, gözü çöplükte kalır.

Numaralanmış cümlelerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İki cümle de sıralı cümledir.
- B) I numaralı cümle bağımlı sıralı cümledir.
- C) II numaralı cümlede öge ortaklığı bulunmamaktadır.
- D) I numaralı cümlede ortak öge nesnedir.
- E) II numaralı cümle bağımsız sıralı cümledir.

12. I. Ne sen Leyla'sın ne ben Mecnun'um.

II. Geç kaldığı için hızla binaya girdi, odasına çıktı.

III. Söz söyleyen çok olur zordayken.

IV. Keşkelerim kaçırır uykumu.

V. Dost dost diye nicesine sarıldım.

Numaralanmış cümlelerin türü aşağıdakilerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Kurallı cümle
- B) Fiil cümlesi
- C) İç içe girişik birleşik cümle
- D) Sıralı cümle
- E) Girişik birleşik cümle

4. Türkçede öge dışı unsurlardan biri de ara sözdür. Ara söz cümlede açıklama görevini üstlenir. Soruda B seçeneği ile D seçeneği arasında kalınabilir. Ancak B seçeneğin de "bu ülkeye verecek çok şeyim var" ara cümle olduğu için öge sıışı unsur değildir. D seçeneğinde "Ahmet'in kızı" ifadesi bize "Zeynep'in" kim olduğunu açıkladığı için ara sözdür ve öge dışı unsurdur.

D

5. Verilen soruların cevapları incelendiğinde, A seçeneğinde "olmuş", C seçeneğinde "iyiydi", D seçeneğinde "okudum", E seçeneğinde "geldi" yüklem görevindedir. Ancak B seçeneğindeki "yok" sözcüğü yüklem görevinde değildir.

B

6. Verilen cümlelerin öge dizilişine bakıldığında, "Yazarlar, çoğu zaman, cümlelere farklı farklı anlam yüklerler."

"Özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - zarf tümleci nesne ve yüklem" şeklinde olduğu görülür.

C

7. Sorudaki cümlelerin yapısına göre bakıldığında A, B, C ve E seçenekleri birleşik cümledir. Ancak D seçeneği basit yapı cümledir.

D

8. Cümlede fiilimsi, yan cümle oluşturur. A seçeneğinde "varınca", C seçeneğinde "geçip", D seçeneğinde "yaparken", E seçeneğinde ise "çıkıp" sözcükleri zarf - fiil olarak yan cümlecik yaparken B seçeneğinde "aldığı" sıfat - fiil ile yan cümlecik kurulmuştur.

B

9. Cümleler yapı olarak basit veya birleşik olarak ikiye ayrılır. A, B, C ve D seçeneklerinde cümlede bir yargı olduğundan basit cümlelerdir. Ancak E seçeneğinde "Atı alan Üsküdar'ı geçti" cümlesinde "alan" sıfat - fiil olduğu için tür olarak girişik birleşik cümle yani birleşik cümledir.

E

10. "Bilsem ki bir daha hiç dönmeyecek?"

(ki'li birleşik cümledir.)

Bilsem ki gözyaşım hiç dinmeyecek?"

(ki'li birleşik cümledir.)

B

11. I. cümlede "Kara tren" ortak özne durumundadır. ve I numaralı cümle ortak öge bulunduğu için bağımlı sıralı cümledir. II numaralı cümlede ortak öge olmadığı için bağımsız sıralı cümledir. Buna göre A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudan D seçeneğindeki bilgi yanlıştır. Çünkü ortak öge nesne değil öznedir.

D

12. Numaralanmış cümlelerin türüne bakıldığında, I. cümle ne ... ne bağlacı ile bağlandığından nin yüklemi fiil olduğundan "bağlı cümle", II. cümle iki yüklemi sıralandığından "sıralı cümle", III. cümle de fiilimsi olduğundan "girişik cümle", IV. cümle "fiil cümlesi", ve V. cümlede yüklem cümlelerin sonunda olduğu C seçeneğindeki "iç içe girişik birleşik cümle" örneği dışında kalır.

C

1. Kelimeler arasındaki küçük anlam farklılıklarını yok sayma ve onları birbirinin yerine ikame etme kolaylığı bizleri kesinlikle anlamları yitirmeye götürebilir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birbiriyle çelişen sözcüklerin kullanılması
B) Anlam belirsizliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu
C) Yükleminden kaynaklanan anlatım bozukluğu
D) Gereksiz sözcük kullanımı
E) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

2. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Aile, bireysel ve toplumsal yaşamın en etkin dinamiklerinden biridir.
B) Eleştirel düşünce, kurgulama veya akıl yürütmeyle doğar.
C) Mevsimsel ağıt ritüellerinin temelinde yalnızca yas olgusu bulunmaz.
D) Dede Korkut, Türk ve dünya edebiyatının en önemli kültür mirasıdır.
E) Anne sütü sağlığa yararlı ve koruyucu bir yapıya sahiptir.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Rıfkı'nın öfkesine daha önce şahit olmamış kimseler öyle diline geleni söyleyince şaşıyorlar.
B) Diplomatların sanıldığı gibi ne rasathaneleri ne dürbünleri ne antenleri yokmuş.
C) Kulaklarımızın duymamazlıktan geldiği her ses aslında beynimizde çoktan yerleşmiştir.
D) İnşaat yüksek mühendislerinin binanın inşasıyla ilgili büyük sıkıntılar yaşadığı anlaşıyor.
E) Bağımlılık kavramı bir davranış sendromu olarak tarif edildiğinden kapsam alanı geniştir.

4. Kitap okuyan herkesin zihnini geliştiren birçok uyarıcıyla doludur.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamlama yanlışlığı
B) Anlam belirsizliği
C) Mantık hatası
D) Yanlış eklerin kullanılması
E) Çatı uyumsuzluğu

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Dün ayrıldığı iş yerine, geçen aydan kalan fiyatını almak için gitti.
B) Bu havada bütün Ankara'yı yayan yürüyerek gezebiliriz.
C) Sözlerin çok kıymetli âdetâ su üstüne yazı yazıyorsun.
D) Arabaya bu yılın bakımını yaptırdım ve yıkattım.
E) Yol kenarına toplanmış sarı yapraklar rüzgârla etrafa savruluyor.

6. I. Kedili otellere giriş yapılması yasaktır. - Anlam belirsizliği
II. İyi niyetli bir kızdı, karda yürür izini belli etmezdi. - Deyim yanlışlığı
III. Mobilyaları tek başına onarıldım.- Çatı uyumsuzluğu
IV. Galiba aşağı yukarı 5000 kişi olacak sanırım. - Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
V. İzin kâğıdını muhakkak size vermiş olabilir. - Birbiriyle çelişen sözcüklerin kullanımı

Yukarıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Öncüldeki cümlede anlatım bozukluğuna sebebi “kesinlikle” ve “götürebilir” sözcüklerinin beraber olmasından kaynaklanmaktadır. “kesinlikle” kesinlik bildirir oysa “götürebilir” ihtimal anlamı taşır. Dolayısıyla cümlede birbiriyle çelişen sözcükleri kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

A B C D E

2. Seçenekler dikkatle incelendiğinde A, B, C ve D seçeneklerinde anlatım bozukluğu görülmemektedir. Fakat E seçeneğinde ek eylem eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. “Anne sütü sağlığa yararlıdır ve koruyucu bir yapıya sahiptir.” şeklinde düzeltilebilir.

A B C D E

3. A seçeneğinde deyimın yanlış kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Deyimin doğrusu, “ağızına geleni söyle-”dir. B seçeneğinde “ne...ne...” bağlacı cümleye olumsuzluk anlamı verdiğinden yüklem olumlu olmalıdır. Bu cümlemin yüklemi “varmış” olursa anlam kaybı giderilir. C seçeneğinde deyimın yanlış kullanılmasından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Cümledeki “duymamazlıktan gel-” deyimının doğrusu “duymazlıktan gel-”dir. D seçeneğinde tamlama yanlışlığından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Sıfat, belirtisiz isim tamlamasının tamamını nitelemelidir. Doğrusu “inşaat yüksek mühendisi” değil, “yüksek inşaat mühendisi” olmalıdır.

A B C D E

4. Öncülde verilen cümle incelendiğinde virgül kullanımının eksikliğinden kaynaklanan bir anlam karmaşası vardır. Buna göre anlatım bozukluğunun sebebi anlam belirsizliğidir.

A B C D E

5. Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması cümleye uygun olmayan sözcüğün kullanılmasından kaynaklanır. Seçenekler incelendiğinde A seçeneğinde “fiyat” yerine “ücret” sözcüğü kullanılmalıdır. Fiyat, bir malın para karşılığı anlamına gelirken ücret, iş gücünün para karşılığıdır. B seçeneğinde “yayan” yürüyerek giden demektir dolayısıyla gereksiz sözcük kullanımı yapılmıştır. C seçeneğinde su üstüne yazı yazmak deyimini boş yere dil dökmek anlamına gelir ve yanlış anlamda kullanılmıştır. D seçeneğinde “arabayı yıkattım” denmeliydi öge eksikliğinden kaynaklanan bir bozukluk vardır. E seçeneğinde ise bir anlatım bozukluğu yoktur.

A B C D E

6. Öncüldeki eşleştirmeler incelendiğinde I, II, III ve V. cümlelerin anlatım bozukluğu nedeni doğru verilmiştir. Fakat IV. cümledeki “galiba” ve “sanırım” aynı anlama geldiğinden anlatım bozukluğu nedeni gereksiz sözcük kullanımıdır.

A B C D E

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mantık hatası yapılmıştır?

- A) Kaç yaşına gelmiş bırak saati yelkovanın ne olduğunu bile bilmiyor.
- B) Buz gibi havada şapkasını, atkısını, paltosunu giymeden sokağa fırladı.
- C) Çilek insanlarda alerjik reaksiyona sebep olabilir.
- D) Arıların ekosisteme neden olduğu yararlar saymakla bitmez.
- E) Kendisini bize profesör olarak tanıtırsa da asistan olduğunu biliyorduk.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Projesindeki eksikliğin ve noksanlığın farkında bile değildi.
- B) Bölüm başkanını hem dinledik hem kulak kesildik.
- C) Aksilik olmazsa bir ihtimal yarın akşam yola çıkabiliriz.
- D) Dün hava sıfırın altında eksi yirmi dereceyi gördü.
- E) Sokaklarda tam olarak bir iki kişiden başkası yok.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

9. (I) Ne susup ne konuşmuyorum. (II) Benden istendiği gibi davranmamak konusunda dediğim dedik kalacağım. (III) Söylenen her şeyi duymamazlıktan geleceğim. (IV) Yoksa hasta ve aklımı kaçıyorum. (V) Her zaman söylediğim gibi her şeyin başı akıl.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Karakteriyle kişiliğimi geliştirmeyi başardım. (II) Saygı ve sevgiyle aynı zamanda ruhumu da yatıştırdı. (III) Doğayla uyumlu yaşama fikrimi doğuran bir dönemdi. (IV) Sık sık bu konu hakkında devamlı düşünmeye başladım. (V) Neredeyse ömrümü bu işe harcadım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerin hangisinde çatı uyumsuzluğundan kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yıllardır geleceksin diye bekliyorum ama inanmıyorum.
- B) İnce ince düşünüp taşındıktan sonra karar verdim.
- C) O akşam sabaha kadar yenilip içilip uyuyakaldılar.
- D) Her şey nasıl da yok olup gidiyor koca evrende?
- E) Bilim insanları içindeki korkulardan kurtaramıyor.

12. Her sabah evden çıkmadan kedilerine mama ve su koyar, sever öyle işe giderdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Özne eksikliği
- B) Çatı uyumsuzluğu
- C) Tamlama yanlışlığı
- D) Eylemsi eksikliği
- E) Nesne eksikliği

7. Mantık hatası cümle içinde anlamsal sıralamanın yanlış olması veya mantık dışı bir anlam olması durumunda gerçekleşir. Seçenekler buna göre incelendiğinde A seçeneğindeki "saat-yelkovan" ilişkisinde söylemin tam tersi şekilde olması gerekirdi. Burada anlamsal bir hata oluşmuştur.

A

8. Seçeneklerdeki anlatım bozuklukları tespit edilip ayırım yapıldığında A, B, C ve D seçeneklerinde gereksiz sözcük kullanımı bozukluğu olduğu görülür. A seçeneğinde eksiklik ve noksanlık, B seçeneğinde dinlemek ve kulak kesilmek, C seçeneğinde ihtimal ve çıkarabiliriz, D seçeneğinde sıfırın altında ve eksi ifadeleri aynı anlamı karşıladığından gereksiz sözcük kullanımına örnek olmuşlardır. Fakat E seçeneğindeki bozukluk, birbiriyle çelişen sözcüklerin (tam olarak / bir iki) bir arada kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla farklı olan anlatım bozukluğu E seçeneğinde bulunmaktadır.

E

9. Parçadaki cümleler dikkatle okunduğunda I. cümlede bağlacın yanlış kullanılmasından, III. cümlede sözcüklerin yanlış yapılandırılmasından, IV. cümlede yüklem eksikliğinden, V. cümlede deyim yanlışlığından kaynaklanan anlatım bozukluğu yapılmıştır. Fakat II. cümlede bir hata yoktur.

B

10. Parçadaki cümleler dikkatle okunduğunda I, II, III ve V. cümlelerde anlatım bozukluğuna rastlanmaz. Fakat IV. cümlede gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.

D

11. Seçenekler incelendiğinde B ve D seçeneklerinde anlatım bozukluğu olmadığı görülür. A seçeneğinde dolaylı tümleç eksikliği ve E seçeneğinde anlam belirsizliği olduğu görülür. Fakat soru kökünde istenen çatı uyumsuzluğu C seçeneğindedir. Cümle "O akşam sabaha kadar yiyip içip uyuyakaldılar" şeklinde düzeltilebilir.

C

12. Öncülde verilen cümle "çıkmadan kedilerine mama ve su koyar, onları sever" şeklinde düzeltilebilir. Buna göre yanlışlığın sebebi nesne eksikliğidir.

E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğunun nedeni diğerlerinden farklıdır?

- A) Mecburen okul bitince eve dönmek zorunda kaldım.
- B) Davete ailesi ile birlikte gidecek.
- C) Gelmeden önce benimle telefonda konuştu.
- D) Kimsesiz çocuklar için karşılıksız bağış yaptık.
- E) Galiba bu olaydan dolayı ondan kuşku ettiğimizi zannediyordu.

2. I. Onun çekimser tavırları dikkat çekiyor.
II. Kullandığı ilaç ölüme hatta kalp krizine neden oluyor.
III. Samsun'da İsem Yayıncılık'ın yapılan yeni dershanesi güzel olacak.

Numaralanmış olarak verilen cümlelerde anlatım bozukluğunun nedeni sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I. sözcüğün yanlış anlamda kullanılması – II. mantıksal sıralama hatası – III. sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- B) I. gereksiz yardımcı eylem kullanımı – II. mantıksal sıralama hatası – III. sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- C) I. gereksiz yardımcı eylem kullanımı – II. sözcüğün yanlış yerde kullanılması – III. mantıksal sıralama hatası
- D) I. sözcüğün yanlış anlamda kullanılması – II. sözcüğün yanlış yerde kullanılması – III. mantıksal sıralama hatası
- E) I. sözcüğün yanlış anlamda kullanılması – II. sözcüğün yanlış yerde kullanılması – III. sözcüğün yanlış yerde kullanılması

3. "Akşam eve gelen misafirlere yemek ısmarladı."
"Yeni açılan dershaneye üç tane Türkçe öğretmeni alınacaktır."

Verilen bu cümlelerde anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanımı
- B) Mantıksal sıralama hatası
- C) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- D) Birbirleriyle çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması
- E) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması

4. I. Gereksiz sözcük kullanımı
II. Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
III. Mantıksal sıralama hatası
IV. Anlamca çelişen sözcüklerin kullanımı

Yukarıda numaralanmış olarak verilen anlatım bozukluğu nedenlerinden hangisinin örneği bu anlamaktadır?

- A) Çocuk arabasıyla oynarken sessizdi.
- B) Afrikalı atlet, arkasındaki atleti son turda geçti.
- C) Emniyet eski müdürlerinden Atif Cemil de görevden alındı.
- D) Geçmişteki anılar insana hep acı verir.
- E) Elbette bu sözleri o söylemiş olabilir.

5. Atasözü ve deyimlerin yanlış kullanılması anlatım bozukluğuna neden olur. "..." cümlesini örnek olarak verebiliriz.

Yukarıdaki ("...") boşluğa aşağıdaki cümlelerin hangisi gelmelidir?

- A) Tüm konuşulanlara kulak tıkamıştı.
- B) Bir koyundan iki post çıkmaz.
- C) Buyur, şimdi ayıkla pirincin taşını.
- D) Olayı büyütüp pireyi deve yapma.
- E) Kadıncağız için elinden geleni ardına koyma.

6. "Kurum sahibi, hasta olduğu için görüşmeye gelemedi." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni "..." dir.

Yukarıdaki ("...") boşluğa aşağıdakilerin hangisi gelmelidir?

- A) Mantıksal sıralama hatası
- B) Sözcüğün gereksiz tekrarı
- C) Gereksiz sözcük kullanımı
- D) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- E) Birbiriyle çelişen sözcüklerin kullanılması

1. Verilen cümlelerin anlatım bozukluğu nedenine bakıldığında, A seçeneğinde “mecburen ve zorunda kalmak”, B seçeneğinde “ailesi ile birlikte”, C seçeneğinde “gelmeden önce”, D seçeneğinde “karşılıksız bağış” denilirken gereksiz sözcük kullanımı vardır. Ancak E seçeneğinde “kuşku ettiğimiz” yerine “kuşkulandığımız” denmesi gerekiyordu. Sözcüğün yanlış yapılandırılması anlatım bozukluğuna sebep olmuştur.

A B C D E

2. Numaralanmış cümleler incelendiğinde, I numaralı cümlede “çekimser” yerine “çekingen” sözcüğü kullanılmadığından sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. II numaralı cümlede “Kullandığı ilaç kalp krizine hatta ölüme neden oluyor.” şeklinde olması gerektiğinden, mantıksal sıralama hatasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır... III numaralı cümlede “Samsun’da İsem Yayıncılık” yerine “İsem Yayıncılık Samsun’da ...” şeklinde olması gerektiğinden sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Sırasıyla verilen seçenek ise “A” seçeneğidir.

A B C D E

3. Verilen cümleler incelendiğinde, “Akşam eve gelen misafirlere yemek ısmarladı.” cümlesinde “Eve gelen misafirlere bir şey ısmarlanmaz.” ve “Yeni açılan dershaneye üç tane Türkçe öğretmeni alınacaktır.” cümlesinde “tane” sözcüğü kullanılmaz, çünkü “tane” sözcüğü cansız nesneler için kullanılır. Bu yüzden bu cümlelerdeki anlatım bozukluğunun nedeni “sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasıdır.”

A B C D E

4. Verilen cümlelerde, B seçeneğinde “arkasındaki” değil “önündeki” denmesi gerektiğinden mantıksal sıralama hatası vardır. C seçeneğinde, “Emniyet eski müdürü” değil “Eski emniyet müdürü” denmesi gerektiğinden sözcüğün yanlış yerde kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. D seçeneğinde “geçmişteki anılar” denilirken “anı zaten geçmişte” olduğu için gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. E seçeneğinde “elbette” ve “olabilir” ifadesiyle anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Buna göre B - III, C - II, D - I ve E - IV ile eşleşirken A seçeneğinde “Çocuk mu arabasıyla yoksa çocuk arabasıyla mı?” sözü anlam belirsizliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğudur.

A B C D E

5. Atasözü ve deyimlerin yanlış kullanılması anlatım bozukluğuna neden olur. Buna örnek olarak “E” seçeneğini verebiliriz. Çünkü “Elinden geleni ardına koyma.” kötülük yapma yani olumsuz anlamdadır. Bu deyim yerine “Elinden geleni yap.” denilmeliydi. Cümleye uygun olmayan bu kullanım anlatım bozukluğuna neden olur.

A B C D E

6. Verilen cümlede “hasta olduğu” yerine “hastalandı” sözcüğü kullanılmalıdır. Böyle bir kullanım anlatım bozukluğuna neden olur. Doğru yazılışı, “Kurum sahibi hastalandığı için görüşmeye gelemedi.” şeklinde olmalıdır. Böylece “sözcüğün gereksiz kullanımı” anlatım bozukluğuna neden olmuştur.

A B C D E

7. I. "Hiç kimse başkasına laf etmesin, kendine bak-sın."
II. "Şiirin, insanlara bir şey öğretmek gibi bir amacı yoktur ama duygularımızı bize yansıtır."

Verilen cümlelerdeki anlatım bozukluğunun ne-deni sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

	I	II
A)	Nesne eksikliği	Nesne eksikliği
B)	Özne eksikliği	Nesne eksikliği
C)	Özne eksikliği	Özne eksikliği
D)	Nesne eksikliği	Tümleş eksikliği
E)	Tümleş eksikliği	Nesne eksikliği

8. "Vücudu çok iyi, boyu da yeterince uzundu." cümle-sinde anlatım bozukluğuna neden olan eksiklik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
B) Nesne eksikliği
C) Tümleş eksikliği
D) Ek eylem eksikliği
E) Yüklem eksikliği

9. I. Kadın şoförü görünce çok şaşırdık → Anlam belirsizliği (Noktalama eksikliği)
II. Çok telaşlıydı, etekleri zil çalıyordu. → (Deyim yanlışlığı)
III. Köprüye çok sayıda sivil ve polis aracı gelmişti. → (Tamlama yanlışlığı)
IV. Koyunlar çimenlere zarar veriyorlar. → (Gereksiz yardımcı eylem kullanılması)
V. Bize nazık davrandığını düşünüyor. → (Zamir eksikliği)

Numaralanmış cümlelerden hangisi yanında veri-len anlatım bozukluğu nedeniyle uyuşmamakta-dır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerin hangisinin anlatım bozukluğu ne-deni diğerlerinden farklıdır?

- A) Dalgalar sessizce senin sesini bana fısıldadı.
B) Her yörenin kendine özgün bir kültürü var.
C) Kitaplarını özenle temizler ve raflara dizerdi.
D) Bu kitap artık başka yayınevinden yayınlanacak.
E) Seninle işte bu yüzden dolayı görüşmek istemi-yorum.

11. "Yaşananlardan dolayı birçok özel ve devlet üniversi-teleri kapandı."

Bu cümlelerin anlatım bozukluğunun nedeni aşağı-dakilerden hangisidir?

- A) Tamlama yanlışlığı
B) Nesne eksikliği
C) Tümleş eksikliği
D) Özne eksikliği
E) Eylemsi eksikliği

12. "Türkler şehri ele geçirmişler ancak hâkim olamamışlar."

Bu cümlelerin anlatım bozukluğunun nedeni aşağı-dakilerden hangisidir?

- A) Tamlama yanlışlığı
B) Nesne eksikliği
C) Dolaylı tümleş eksikliği
D) Özne eksikliği
E) Eylemsi eksikliği

7. Numaralanmış cümlelerdeki anlatım bozukluğu nedenine bakıldığında, I numaralı cümlede "Hiç kimse başkasına laf etmesin, kendisine baksın." cümlesinde özne eksikliği vardır.

II numaralı cümlede, "Şairin, insanlara bir şey öğretmek gibi bir amacı yoktur ama duygularımızı bize yansıtır." özne eksikliği vardır.

Cümledeki öznenin iki eyleme uygun olmayışı durumunda ikinci eylemin özneye ihtiyacı olur aksi takdirde özne eksikliği yaşanarak anlatım bozukluğu meydana gelir. I ve II numaralı cümlede özne eksikliği bulunmaktadır.



8. Verilen cümlelerin yüklemine ek eylem bulunuyorsa virgülden önceki sözcükte de ek eylem olmak zorundadır. Cümle ise "Vücudu çok iyiydi, boyu da yeterince uzundu" şeklinde olmalıdır. Bu yüzden anlatım bozukluğunun nedeni ek eylem eksikliğidir.



9. Verilen cümlelerin anlatım bozukluğuna bakıldığında, I numaralı cümlede "kadın mı şoförü" yoksa "kadın şoförü mü" olarak anlam belirsizliği, II numaralı cümlede "telaşlandı" sözcüğüne uygun deyim "etekleri tutuşuyor" olmadığı için deyim yanlışlığı, III numaralı cümlede "sivil ve polis aracı" olmadığından tamlama yanlışlığı, V numaralı cümlede "(O) bize nazik davranmadığını" ya da "(Senin) bize nazik davranmadığını" olabiliyor ve bu yüzden zamir eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu nedeniyle I, II, III ve V. cümleler, yanında verilen anlatım bozukluğu nedeniyle örtüşüyor. Ancak IV numaralı cümlede "Koyunlar çimlere zarar veriyor." şeklinde olmalıydı. Çünkü özne insan dışı varlıksa yüklem tekil olmalıdır. Buna göre IV numaralı cümlelerin anlatım bozukluğu nedeni özne yüklem uyumsuzluğudur.



10. Verilen cümlelere bakıldığında A seçeneğinde "sessizce" ve "fısıldadı", E seçeneğinde "bu yüzden" ve "dolaylı" aynı anlama geldikleri için gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. B seçeneğinde "özgün" değil "özgü", D seçeneğinde "yayınlanacak" değil "yayımlanacak" olmalıydı ve böylece sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Ancak "C" seçeneğinde ise "Kitaplarını önce temizler ve o raflara dizerdi." cümlesinde öge eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.



11. "Yaşananlardan dolayı birçok özel ve devlet üniversiteleri kapatıldı.

(özel üniversiteler ve devlet üniversiteleri)

cümlesinde tamlama yanlışlığından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.



12. "Türkler şehri ele geçirmişler ancak hâkim olamamışlar." cümlesinde

(şehre)

"dolaylı tümleç" eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır.



1. I. Öğrencilerin birkaçı sınava girmemiş.
II. Öğrencilerden tümü sınava girmemiş.
III. Sınav sorularının bazılarını değiştirdik.
IV. Sınav sorularından hepsini değiştirdik.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde tamlayan yanlışlığından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve III E) III ve IV

2. "Tek istediğimiz, insanlara sınavı kazandırmamızdır." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamlama yanlışlığı
B) Eklerin yanlış kullanılması
C) Özne eksikliği
D) Nesne eksikliği
E) Ek eylem eksikliği

3. "Son yazdığı kitabı büyük ilgi görüyor." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanımı
B) Birbiriyle çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması
C) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
D) Mantıksal sıralama hatası
E) Anlam belirsizliği

4. I. Yemekten sonra kahve ve tatlı yedik.
II. Bu şiiri onun en meşhur eseridir.

Verilen cümlelerin anlatım bozukluğunun nedeni sırasıyla hangi seçenekte birlikte verilmiştir?

	I	II
A)	Yüklem eksikliği	Eylemsi eksikliği
B)	Yüklem eksikliği	Anlam belirsizliği
C)	Eylemsi eksikliği	Gereksiz ek kullanımı
D)	Eylemsi eksikliği	Ek eylem eksikliği
E)	Eylemsi eksikliği	Yüklem eksikliği

5. "Sinirlenen adama su verirken dışarıya çıktı." cümlesinin anlatım bozukluğu nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
B) Tümleç eksikliği
C) Edat tümleci eksikliği
D) Nesne eksikliği
E) Eylemsi eksikliği

6. "Ailenin tüm çilesini ben, sefasını ise o sürüyor." cümlesinin anlatım bozukluğu nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüklem eksikliği
B) Eylemsi eksikliği
C) Gereksiz ek kullanımı
D) Özne eksikliği
E) Nesne eksikliği

1. “-den, -dan” ayrılma hâl eki tamlamada herkesi ifade ediyorsa tamlayan eki olmaz ancak tamlama herkesi değil de belli bir kesimi ifade ediyorsa tamlayan eki alabilir. Numaralanmış olarak verilen cümlelere bakıldığında II numarada “tümü” ve IV numarada “hepsi” derken tamlama tamamı ifade ettiği için tamlayan eki “-den, -dan” olamaz ve bundan dolayı anlatım bozukluğu meydana gelir.

C

2. Verilen cümleye bakıldığında “Tek istediğimiz...” derken zaten bizi ifade ettiği için yüklemde “kazandırma” demek yeterlidir. Tekrar “-mız” ekiyle bir daha bizi ifadesini tekrar etmek gereksiz ve eklerin yanlış biçimde kullanılmasıdır.

B

3. Verilen cümleye bakıldığında “yazdığı kitabı” derken kitap zaten yazılan bir şey olduğu için yazmak gereksiz kullanılmıştır.

A

4. Verilen cümlelere bakıldığında I numaralı cümlede “kahve içtik” denilmesi gerekiyor. Bu sebepten yüklem eksikliği vardır. II numaralı cümlede ise anlam belirsizliği vardır.

B

Y
A
R
G
I

5. Verilen cümleye bakıldığında “dışarıya çıktı” denilirken kim sorusuna yanıt “adam” olmalıdır. Ancak cümlede bu sözcük yer almadığından özne eksikliği bulunmaktadır.

A

Y
A
Y
I
N
E
V
I

6. Verilen cümleye bakıldığında “Ailenin tüm çilesini ben” denilirken yüklem “çektim” olmalıdır. Ancak cümlede sadece bir yüklem olmasından dolayı anlatım bozukluğu meydana gelmiştir.

A

7. I. Çocuğa sarıldı ve öptü.
II. Kuzenini seviyor ve hediyeler alıyor.
III. Annemi çok özlerim ve her fırsatta konuşurum.

Numaralanmış cümlelerin anlatım bozukluğu nedeni aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla birlikte verilmiştir?

	I	II	II
A)	Özne eksikliği	Edat tümleci eksikliği	Edat tümleci eksikliği
B)	Özne eksikliği	Dolaylı tümleç eksikliği	Edat tümleci eksikliği
C)	Nesne eksikliği	Dolaylı tümleç eksikliği	Özne eksikliği
D)	Nesne eksikliği	Dolaylı tümleç eksikliği	Edat tümleci eksikliği
E)	Nesne eksikliği	Zarf tümleci eksikliği	Edat tümleci eksikliği

8. "Annemler, çok dışarıda kaldıkları için yorulmuşlar." cümlesinin anlatım bozukluğu nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanımı
B) Eylemsi eksikliği
C) Sözcüğün yanlış yapılandırılması
D) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
E) Ek eylem eksikliği

9. "Sokaklar da evimiz gibidir, temiz turalım." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
B) Nesne eksikliği
C) Tümleç eksikliği
D) Ek eylem eksikliği
E) Yüklem eksikliği

10. "Dün halı sahaya gittik ve maç yapıldı." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlam belirsizliği
B) Ek eylem eksikliği
C) Özne - yüklem eksikliği
D) Çatı uyumsuzluğu
E) Yüklem eksikliği

11. "İlk yarının bitmesine yaklaşık tam on dakika kaldı." cümlesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanımı
B) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
C) Mantıksal sıralama hatası
D) Anlam belirsizliği
E) Anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması

7. Verilen cümlelere bakıldığında I numaralı cümlede “öptü” derken kimi “onu” nesne, II numaralı cümlede “hediyeler alıyor” kime “ona” dolaylı tümleç, III numaralı cümlede “her fırsatta konuşurum” kimle “onunla” derken edat tümleci eksikliği bulunmaktadır.



10. Verilen cümleye bakıldığında “gittik” etken ve “yapıldı” edilgen çatılı fiildir, iki farklı çatıdaki eylemin birlikte kullanılması çatı uyumsuzluğundan kaynaklı anlatım bozukluğuna neden olmuştur.



8. Verilen cümlede sözcüklerin yerinin değiştirilmesiyle cümle, “Annemler, dışarıda çok kaldıkları için yorulmuşlar.” biçimine getirilmeli ve anlatım bozukluğu giderilmelidir. Çünkü anlatım bozukluğunun nedeni sözcüğün yanlış yerde kullanılmasıdır.



11. Verilen cümlede “tam on dakika” ve “yaklaşık” sözcükleri bir arada kullanılarak anlamca çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması sonucu anlatım bozukluğu meydana gelmiştir.



9. Verilen cümleye bakıldığında “temiz tutalım” derken cümleye “Neyi?” sorusu sorularak “sokakları” sözcüğü cevabı alınmalıdır fakat alınmadığı için anlatım bozukluğu nesne eksikliği ile oluşmuştur.



1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Ece, Filiz ve Gaye adlı öğrenciler A, B, C, D, E, F, G, H ve K konularından ödev hazırlamışlardır. Öğrencilerden hazırladıkları ödevler ile ilgili bazı bilgiler aşağıdaki gibidir.

- Her öğrenci toplamda üç ödev hazırlamıştır.
- E ve H konulu ödevleri hazırlayan öğrenci aynıdır.
- B ve H konulu ödevleri hazırlayan öğrenci aynıdır.
- C ve D konulu ödevleri hazırlayan öğrenciler birbirinden farklıdır.
- G ve K konulu ödevleri hazırlayan öğrenci, F konulu ödevi hazırlamamıştır.
- A konulu ödev hazırlayan öğrenci Gaye'dir.

2. H ödevinin hazırlayan öğrencinin Filiz olduğu biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Ece, D konulu ödevi hazırlamıştır.
- B) Ece, K konulu ödevi hazırlamıştır.
- C) Gaye, C konulu ödevi hazırlamıştır.
- D) D ve F konulu ödevleri aynı öğrenci hazırlamıştır.
- E) C ve G konulu ödevleri aynı öğrenci hazırlamıştır.

3. Aşağıdaki ödev konularından hangisinin kim tarafından hazırlandığı kesin olarak bilinmektedir?

- A) C B) D C) E D) F E) G

1. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) C ve F konulu ödevleri hazırlayan öğrenciler birbirinden farklıdır.
- B) A ve G konulu ödevleri hazırlayan öğrenciler birbirinden farklıdır.
- C) Ece, E konulu ödevi hazırlamıştır.
- D) Filiz, K konulu ödevi hazırlamıştır.
- E) D ve K konulu ödevleri hazırlayan öğrenci aynıdır.

4. Ece'nin B konulu ödevi hazırladığı biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Ece, H konulu ödevi hazırlamıştır.
- B) Filiz, G konulu ödevi hazırlamıştır.
- C) Gaye, F konulu ödevi hazırlamıştır.
- D) Gaye, D konulu ödevi hazırlamıştır.
- E) Ece, C konulu ödevi hazırlamıştır.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

1.

Ece	Filiz	Gaye
B	G	A
E	K	F
H	C	D
G	B	A
K	E	F
C	H	D

1. Olasılık

2. Olasılık

Öncüllerde verilen bilgilere göre tablomuzu yaptığımızda iki olasılık görülür. 1. olasılıkta Ece; B, E ve H konulu ödevleri, Filiz; G, K ve C ya da D konulu ödevleri; Gaye ise A, F ve C ya da D konulu ödevleri yapmıştır. 2. olasılıkta ise Ece; G, K ve C ya da D, Filiz B, E, H; Gaye ise A, F, D ya da C ödevlerini hazırlamıştır.

Her iki olasılıkta da A ve G ödevlerini hazırlayan öğrenciler farklıdır.

B

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

2. H ödevini hazırlayan öğrenci Filiz ise 2. olasılık söz konusudur. Bu durumda Ece K konulu ödevi hazırlamıştır.

B

3. A ve F konulu ödevlerin her iki olasılıkta da Gaye tarafından hazırlandığı görülmektedir.

D

4. Ece'nin B konulu ödevi hazırladığı biliniyorsa 1. olasılık söz konusudur. 1. olasılıkta Ece; B, E ve H konulu ödevleri hazırlamıştır. Ece'nin C konulu ödevi hazırlaması mümkün değildir. C konulu ödevi Filiz ya da Gaye hazırlamıştır.

E

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Aslı, Burcu, Ceyda, Derya, Elif, Filiz ve Gamze adlı kişiler gün içinde kitapçıya gitmişlerdir. Kitapçıdan öykü, şiir kitabı ve roman almışlardır. Kitapçıdan alınan kitap türleri ve kişilerin kitapçıya geliş sırası ile ilgili bilgiler aşağıdaki gibidir.

- Kitapçıdan sadece bir türde kitap almışlardır.
- Üç kişi öykü, iki kişi ise roman almıştır.
- Gamze kitapçıya ikinci sırada gelmiş olup kitapçıdan şiir kitabı almıştır.
- Kitapçıya beşinci ve altıncı sırada gelen kişilerin aldıkları kitap türleri aynıdır.
- Burcu ve Elif kitapçıya art arda gelmiştir.
- Filiz, kitapçıdan roman almıştır.
- Ceyda'dan hemen önce Aslı, hemen sonra Filiz kitapçıya gelmiştir.
- Aslı, Ceyda ve Filiz'in aldıkları kitap türleri birbirinden farklıdır.

1. Buna göre;

- I. Aslı,
- II. Burcu,
- III. Ceyda

adlı kişilerden hangileri kitapçıdan roman almış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2. Buna göre;

- I. Aslı,
- II. Derya,
- III. Elif

adlı kişilerden hangilerinin kitapçıya geliş sırası kesin olarak bilinmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

- A) Derya kitapçıya ilk sırada gelmiştir.
- B) Aslı kitapçıya üçüncü sırada gelmiştir.
- C) Ceyda kitapçıya beşinci sırada gelmiştir.
- D) Filiz kitapçıdan roman almıştır.
- E) Burcu kitapçıdan roman almıştır.

4. Kişilerin kitapçıya geliş sırası ve aldıkları kitap türlerinin tam olarak belirlenebilmesi için aşağıdakilerden hangisinin bilinmesi yeterlidir?

- A) Burcu'nun Elif'ten sonra kitap aldığının
- B) Burcu'nun Ceyda'dan önce kitap aldığının
- C) Aslı ve Gamze'nin aynı türde kitap aldığının
- D) Burcu ve Filiz'in farklı türde kitap aldığının
- E) Ceyda ve Elif'in aynı türde kitap aldığının

1.

1	2	3	4	5	6	7
Derya Öykü	Gamze Şiir	Aslı Şiir	Ceyda Öykü	Filiz Roman	Elif Roman	Burcu Öykü

Aslı → Ceyda → Filiz

Gamze kitapçıya 2. sırada gelmiştir, şiir kitabı almıştır. 5 ve 6. sırada gelenler aynı türde kitap almışlardır. Ceyda'dan hemen önce Aslı, hemen sonra Filiz kitapçıya gelmiş ve bu üç kişinin aldığı kitap türleri birbirinden farklıdır. Burcu ve Elif de kitapçıya art arda gelmiştir. Dolayısıyla 3. sırada Aslı, 4. sırada Ceyda, 5. sırada Filiz yer alır. Burcu ve Filiz de 6 ya da 7. sırada gelmiş olur. 1. sırada gelen Derya ise öykü almıştır. Aslı ve Ceyda öykü ya da şiir, Filiz ise roman almıştır. Kitapçıya 6. sırada gelen kişi roman, 7. sırada gelen kişi öykü almıştır.

B

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

2. Aslı kitapçıya 3. sırada, Derya ise 1. sırada gelmiştir. Elif ise 6 ya da 7. sırada gelmiştir.

D

3. Ceyda'nın kitapçıya 4. sırada geldiği kesindir. Kitapçıya 5. sırada gelen kişi Filiz'dir.

C

4. Ceyda ve Elif'in aynı türde kitap aldığı bilindiğinde, durumda kişilerin kitapçıya geliş sırası ve aldıkları kitap türlerinin tamamı belirlenmiş olur.

E

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Aylin, haftanın üç günü pazartesi, çarşamba ve cuma günleri K ve M kurs merkezinde A, B, C, D, E, F ve G sınıflarında eğitmenlik yapmaktadır. Aylin'in kurs merkezlerine gittiği günler ve ders anlattığı sınıflar ile ilgili bazı bilgiler şu şekildedir.

- Aylin, her sınıfta bir kez ders anlatmıştır.
- K kurs merkezinde dört sınıfa girmektedir.
- Çarşamba günü sadece bir sınıfta ders anlatmaktadır.
- Pazartesi günü ders anlattığı sınıf sayısı, cuma günü ders anlattığı sınıf sayısından fazladır.
- Cuma günü M kurs merkezinde E sınıfında ders anlatmıştır.
- A, C ve D sınıfları aynı kurs merkezinde olup ders anlatılan günler birbirinden farklıdır.
- A ve F sınıfları farklı kurs merkezinde olup aynı günde ders anlatılmıştır.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1. Buna göre Aylin;

- I. A
- II. B
- III. C

sınıflarından hangilerinde pazartesi günü ders anlatmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Pazartesi günü M kurs merkezinde D sınıfında ders anlatmıştır.
- B) Çarşamba günü M kurs merkezinde C sınıfında ders anlatmıştır.
- C) Cuma günü K kurs merkezinde G sınıfında ders anlatmıştır.
- D) Cuma günü K kurs merkezinde B sınıfında ders anlatmıştır.
- E) Pazartesi günü M kurs merkezinde F sınıfında ders anlatmıştır.

3. Aşağıdaki sınıflardan hangilerinde Aylin aynı günde ders anlatmıştır?

- A) B ve C sınıfları
- B) B ve G sınıfları
- C) D ve G sınıfları
- D) C ve G sınıfları
- E) B ve E sınıfları

4. C ve G sınıflarının aynı kurs merkezinde olduğu bilindiğine göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) B ve G sınıfları aynı kurs merkezindedir.
- B) A ve G sınıfları farklı kurs merkezindedir.
- C) B ve F sınıfları aynı kurs merkezindedir.
- D) E ve F sınıfları farklı kurs merkezindedir.
- E) C ve E sınıfları aynı kurs merkezindedir.

1.

	Pazartesi	Çarşamba	Cuma
K	A B	C ← → D	
M	F G		E

K kurs merkezinde 4 sınıfta ders anlattığından, M kurs merkezinde 3 sınıfta ders anlatmış olur. M kurs merkezinde çarşamba günü ders anlatmamıştır. Pazartesi günü ders anlattığı sınıf sayısı, cuma günü ders anlattığı sınıf sayısından fazladır. Cuma günü M kurs merkezinde E sınıfında ders anlatmıştır. A, C ve D sınıfları aynı kurs merkezindedir. Ancak farklı günlerde ders anlatılmıştır. A ve F sınıfları farklı kurs merkezinde olup aynı günlerde ders anlatılmıştır. Tabloya göre pazartesi günü ders anlatılan sınıflar; A, B, F ve G olur.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

2. Cuma günü, M kurs merkezinde F sınıfında ders anlatıldığı kesindir.



3.

Aylin B ve G sınıflarında pazartesi günü ders anlatmıştır. Ancak hangi sınıfın hangi kurs merkezinde olduğu belli değildir.



4.

	Pazartesi	Çarşamba	Cuma
K	A G	C ← → D	
M	F B		E

Aylin C ve G sınıflarına K kurs merkezlerinde ders anlatmıştır. Bu durumda B ve F sınıfları aynı kurs merkezinde yani M kurs merkezinde olur.



1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Meltem, Nilgün ve Özlem adlı öğrenciler bir gün içinde A, B, C, D, E ve F derslerinden sabah ve öğleden sonra olmak üzere final sınavlarına girmişlerdir. Öğrencilerin girdikleri sınavlara ilişkin bazı bilgiler şu şekildedir;

- Üç öğrenci de iki farklı dersin sınavına girmiş olup sınavın biri sabah diğeri öğleden sonra yapılmıştır.
- A ve B derslerinin sınavları farklı günlerdedir ve sınava giren öğrenciler birbirinden farklıdır.
- Her bir dersin sınavına bir kez girilmiştir.
- Nilgün, C dersinin sınavına sabahtan girmiştir.
- Meltem, D ve F derslerinin sınavına girmiştir.

2. Aşağıdaki derslerden hangilerinin sınavına kesin olarak farklı zamanlarda girilmiştir?

- A) A ve F B) C ve E
C) B ve C D) B ve E
E) A ve D

3. Özlem'in B dersinin sınavına girdiği biliniyorsa;

- I. Meltem'in sabah girdiği sınav,
II. Nilgün'ün öğleden sonra girdiği sınav,
III. Özlem'in sabah girdiği sınav

bilgilerinden hangilerine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

1. Buna göre;

- I. B,
II. D,
III. E

derslerinin sınavlarından hangilerine sabah girilmiş olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

4. ---- farklı zamanlarda girildiği biliniyorsa Meltem'in sabah girdiği sınav kesin olarak bilinebilir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) E ve F derslerinin sınavlarına
B) A ve C derslerinin sınavlarına
C) A ve B derslerinin sınavlarına
D) B ve E derslerinin sınavlarına
E) C ve E derslerinin sınavlarına

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1.

	Meltem	Nilgün	Özlem
Sabah	D	C	B
Öğleden sonra	F	A	E

Üç öğrenci de iki dersten sınava girmiştir. Bu sınavlardan biri sabah diğeri ise öğleden sonradır. Nilgün C sınavına sabah girmiştir. Meltem D ve F sınavlarına girmiştir. A ve B sınavlarına giren öğrenciler farklıdır ve A ve B sınavlarına farklı zamanlarda girmiştir. Bu durumda A ve B sınavlarına girenler Nilgün ve Özlem olur. Ancak kimin hangi sınava girdiği kesin değildir. Nilgün'ün B sınavına girmesi durumunda Özlem A sınavına girmiş olur. Bu durumda E sınavına giren Özlem olup sınava öğleden sonra girmiştir.



2. Tabloda görüldüğü gibi C ve E derslerinin sınavlarına farklı zamanlarda girildiği kesindir. C sınavına sabah, E sınavına öğleden sonra girmiştir.



3.

	Meltem	Nilgün	Özlem
Sabah	D	C	B
Öğleden sonra	F	A	E

Özlem'in B sınavına girdiği biliniyorsa Nilgün'ün A sınavına öğleden sonra, Özlem'in B sınavına sabah girdiği kesindir.



4. Tabloya göre E sınavına öğleden sonra girildiği kesindir. Dolayısıyla E ve F sınavlarına farklı zamanlarda girilmesi durumunda Meltem'in sabah girdiği sınav kesin olarak bilinebilir.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B, C, D, E, F ve G isimli voleybolcuların beyaz, sarı, kırmızı, mavi ve siyah olmak üzere beş rengi bulunan bir spor ayakkabının hangi renklerini aldıklarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Beyaz renk spor ayakkabıyı 2, mavi renk spor ayakkabıyı üç kişi almıştır.
- Sarı renk spor ayakkabıyı sadece E isimli voleybolcu almıştır.
- Kırmızı renk spor ayakkabıyı hiç kimse almamıştır.
- C ve F isimli voleybolcular aynı renk spor ayakkabı almışlardır.
- A, C ve G isimli voleybolcular farklı renk spor ayakkabı almışlardır.

1. B isimli voleybolcunun beyaz renk spor ayakkabı aldığı biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) G isimli voleybolcu beyaz renk spor ayakkabı almıştır.
- B) D isimli voleybolcu mavi renk spor ayakkabı almıştır.
- C) C isimli voleybolcu mavi renk spor ayakkabı almıştır.
- D) A isimli voleybolcu siyah renk ayakkabı almıştır.
- E) D isimli voleybolcu siyah renk spor ayakkabı almıştır.

2. Bu bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) A ve B isimli voleybolcular farklı renk spor ayakkabı almıştır.
- B) B ve D isimli voleybolcular farklı renk spor ayakkabı almıştır.
- C) F isimli voleybolcu beyaz renk spor ayakkabı almıştır.
- D) F isimli voleybolcu mavi renk spor ayakkabı almıştır.
- E) F isimli voleybolcu siyah renk spor ayakkabı almıştır.

3. D isimli voleybolcunun aldığı spor ayakkabı hangi renk olabilir?

- A) Yalnız beyaz
- B) Yalnız mavi
- C) Yalnız siyah
- D) Beyaz ve mavi
- E) Beyaz ve siyah

4. A isimli voleybolcunun mavi renk spor ayakkabı aldığı biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) B isimli voleybolcu mavi renk spor ayakkabı almıştır.
- B) D isimli voleybolcu beyaz renk spor ayakkabı almıştır.
- C) D isimli voleybolcu mavi renk spor ayakkabı almıştır.
- D) G isimli voleybolcu siyah renk spor ayakkabı almıştır.
- E) C isimli voleybolcu beyaz renk spor ayakkabı almıştır.

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

(2) Beyaz	(1) Sarı	Kırmızı	(3) Mavi	(1) Siyah	
(CF)	E		B D A	G	(1. ihtimal)
B A	E		C F	G	(2. ihtimal)
			D		

- Sarı renk spor ayakkabıyı sadece E dediği için 1 kişi almıştır.
- Kırmızı renk alan olmadığı için herkese kapatıyoruz.
- (C - F) aynı renk olacağı için ya beyaz ya da sarı bakımından mavi renk alabilirler.
- A, C ve G aynı renk alamayacağı için farklı renklere yazmaya dikkat etmeliyiz.
- Önergelerde adı geçmeyenler ise B ve D'dir. Tabloda kalan boşlukları onlarla dolduracağız.
- Soruda 7 kişinin adı olduğu için de siyah renge sadece 1 kişi kalır. Bu nedenle de (C - F) asla siyah renk olamaz sayısal durumdan dolayı.

2. Verilen bilgilere göre (C - F) aynı renk olacağı için sayısal durumdan dolayı siyah renk ayakkabı alamazlar.

E

3. D isimli voleybolcu verilen bilgilere göre mavi veya beyaz renk ayakkabı alabilir.

D

1. B isimli voleybolcunun beyaz renk spor ayakkabı aldığı durum 2. ihtimaldir ve böylece soruya göre B ve D yer değişmez renkleri kesindir. Böylelikle D isimli voleybolcu mavi renk alır asla siyah renk ayakkabı alamaz.

E

4. A isimli voleybolcunun mavi renk spor ayakkabı aldığı durum 1. ihtimaldir. Böylece D isimli voleybolcu bu durumda beyaz değil mavi renk spor ayakkabı almıştır.

B

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B, C, D, E ve F kişilerinin arabaları aynı otoparkta yan yanadır. Arabalar soldan sağa doğru 7, 8, 9, 10, 11, 12 şeklinde Numaralanmış yerlere park edilmiştir.

Bu kişilerin arabalarını park ettikleri yerlerle ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- C'nin arabası 10 numaralı perona park edilmiştir.
- D ve E'nin arabaları yan yanadır.
- A ve F'nin arabaları yan yanadır.
- B ve F'nin arabaları yan yana değildir.

1. Verilen bilgilere göre F kişinin arabasını park ettiği peron aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) 12 B) 9 C) 7 D) 8 E) 11

2. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) B'nin arabası 7 numaralı yere park edilmiştir.
B) D'nin arabası 12 numaralı yere park edilmiştir.
C) E'nin arabası 7 numaralı yere park edilmiştir.
D) B ve A'nın arabası yan yanadır.
E) F ve D'nin arabası yan yanadır.

3. B'nin arabasının 9 numaralı yere park edildiği biliniyorsa bu durumda hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) A'nın arabası 7 numaralı yere park edilmiştir.
B) D'nin arabası 7 numaralı yere park edilmiştir.
C) E'nin arabası 7 numaralı yere park edilmiştir.
D) F'nin arabası 11 numaralı yere park edilmiştir.
E) F'nin arabası 12 numaralı yere park edilmiştir.

4. I. B
II. D
III. F

E'nin arabasının 9 numaralı yere park edildiği durumda yukarıdaki kişilerden hangisinin park ettiği yerler bilinmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

7	8	9	10	11	12
(D ↔ E)		B	C	(A ↔ F)	(1. ihtimal)
B	(D ↔ E)		C	(A ↔ F)	(2. ihtimal)
B	A	F	C	(D ↔ E)	(3. ihtimal)
F	A	B	C	(D ↔ E)	(4. ihtimal)

- Önce kesin bilgiyi yerine yazıyoruz.
- (D ↔ E) arabaları yan yana ancak kimin arabası önce bilmiyoruz.
- (A ↔ F) arabaları yan yana ancak kimin arabası önce bilmiyoruz.
- (B x F) arabaları asla yan yana gelmeyecek.
- Önce (D ↔ E) arabalarını ihtimaller dâhilinde yazıp sonra (A ↔ F) arabalarını yazıyoruz.
- 4. ihtimalin çıkma medeni F ile B yan yana gelemez ve F - A arabalarının 7, 8 ve 9'a yazabiliyor olmamızdır.

2. Verilen bilgilere ve tabloya bakıldığında F ve D'nin arabaları 4 ihtimalde de yan yana olamaz.

E

3. B'nin arabasının 9 numaralı yere park edildiği biliniyorsa yani 1 ve 4. ihtimallere göre A'nın arabası 7 numarada olamaz.

A

4. E'nin arabasının 9 numaralı yere park edildiği durumda yani 2. ihtimalde artık E'yi bildiğimize göre B, D, E ve C'nin numaralarını bilebiliriz.

C

1. Verilen bilgilere ve tabloya bakıldığında F'nin oda numarası 7, 9, 11 ve 12 olabilir ancak 8 numara olamaz.

D

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N, O, Ö ve P hastanede çalışan hemşirelerdir. Binada zemin katın üstünde 1'den 5'e kadar numaralanmış 5 kat bulunmaktadır. Asansör yukarıya doğru çıkmaya başlamıştır. Bu kişilerin indikleri katlarla ve arabalarını park ettikleri yerler ile ilgili şunlar biliniyor:

- N, Ö isimli hemşireden bir sonraki katta inmiştir.
- Her katta en az bir, en fazla iki kişi inmiştir.
- 3. katta yalnızca M isimli hemşire inmiştir.
- K isimli hemşire O isimli hemşireden bir önceki katta inmiştir.
- Ö ve L isimli hemşireler aynı katta inmiştir.

Y
A
R
G
IY
A
Y
I
N
E
V
I

1. Bu bilgilere göre hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) O isimli hemşire 2. katta inmiştir.
- B) K isimli hemşire 4. katta inmiştir.
- C) L isimli hemşire 2. katta inmiştir.
- D) P isimli hemşire 1. katta inmiştir.
- E) N isimli hemşire 5. katta inmiştir.

2. N isimli hemşirenin 2. katta indiği biliniyorsa bu durumda hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) P isimli hemşire 4. katta inmiştir.
- B) L isimli hemşire 5. katta inmiştir.
- C) O isimli hemşire 4. katta inmiştir.
- D) 5. katta iki kişi inmiştir.
- E) 1. katta iki kişi inmiştir.

3. O ve P isimli hemşirelerin asansörden birlikte indiği biliniyorsa hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) K isimli hemşire asansörden tek inmiştir.
- B) O ve P isimli hemşire asansörden 5. katta inmiştir.
- C) Ö isimli hemşire K isimli hemşireden sonraki katta inmiştir.
- D) N isimli hemşire 2. katta inmiştir.
- E) L isimli hemşire 4. katta inmiştir.

4. Aşağıdakilerden hangisi 1. katta inmiş olamaz?

- A) K B) L C) Ö D) N E) P

(1. ihtimal)	(2. ihtimal)	
5 N	O	
4 Ö – L	K	
3 M	M	
2 O	N	
1 K	Ö – L	

↑
"yukarıya doğru"

- $\begin{matrix} \boxed{N} \\ \boxed{O} \end{matrix}$ bir sonraki kat dediği için N üst katta.
- Kesin bilgi olan M'yi yazıyoruz ve önermede sadece dediği için 3. kata başka birini yazmıyoruz.
- $\begin{matrix} \boxed{O} \\ \boxed{K} \end{matrix}$ bir önceki kat dediği için K'yi aşağıya yazıyoruz.
- (Ö – L) aynı katta iniyorlar çünkü bir katta iki kişi inebiliyor.
- Önergelerde adı geçmeyen ise P'dir ve nerede indiğini bilmiyoruz. Ancak nerede inemeyeceğini biliyoruz. 3. katta sadece M ineceği için ve (Ö – L) nin indiği katta inemez çünkü bir katta 3 kişi inemez.

1. Verilen bilgilere ve tabloya göre L isimli hemşire ya 1 ya da 4. katta inebilir. 2. katta inemez.



2. N isimli hemşirenin 2. katta indiği durumda yani 2. ihtimale göre 1. katta iki kişi inmiştir.



3. D ve P isimli hemşirelerin asansörden birlikte indiği biliniyorsa K isimli hemşire her iki ihtimalde de asansörden tek inmiştir.



4. Verilen bilgilere ve tabloya göre K, L, Ö ve P isimli hemşireler 1. katta inebilirken N isimli hemşire 1. katta inemez. Ya 2 ya da 5. katta inebilir.



1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B ve C isimli üç kişi siyah, beyaz, kırmızı, mor, mavi ve pembe renkteki tişörtlerini 6 gün peş peşe giymektedirler. Tişört renklerini giyme sıraları ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Kişiler her tişört rengini bir kere giymektedir.
- Kişiler siyah tişörtten hemen sonra beyaz tişört giymektedir.
- Kişiler mor tişörtten hemen sonra mavi tişört giymektedir.
- 4. gün A kişisi mavi, B kişisi kırmızı, C kişisi siyah tişört giymiştir.
- 1. gün A kişisi siyah tişört giyerken B ve C kişisi aynı renk tişört giymiştir.
- B kişisi 5. gün mor tişört giymektedir.

2. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) C kişisi 1. gün kırmızı tişört giymiştir.
- B) C kişisi 2. gün mor tişört giymiştir.
- C) B kişisi 2. gün siyah tişört giymiştir.
- D) B kişisi 1. gün pembe tişört giymiştir.
- E) C kişisi 5. gün beyaz tişört giymiştir.

3. A ve C kişilerinin 1 ve 3. gün giydiği tişört renkleri aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

	A	C
A)	Siyah - Mor	Pembe - Mavi
B)	Siyah - Kırmızı	Pembe - Beyaz
C)	Siyah - Mavi	Beyaz - Pembe
D)	Mor - Siyah	Mavi - Pembe
E)	Beyaz - Siyah	Pembe - Kırmızı

1. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) A kişisi 2. gün beyaz tişört giymiştir.
- B) B kişisi 2. gün mor tişört giymiştir.
- C) B kişisi 3. gün mor tişört giymiştir.
- D) C kişisi 2. gün kırmızı tişört giymiştir.
- E) A kişisi 5. gün kırmızı tişört giymiştir.

4. Kırmızı renk tişörtler kaçınıcı günlerde giyilmiş olabilir?

- A) 5 - 6 - 4
- B) 6 - 4 - 1
- C) 3 - 2 - 4
- D) 2 - 6 - 4
- E) 1 - 5 - 6

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
I

	1	2	3	4	5	6
A	Siyah	Beyaz	Mor	Mavi	Kırmızı	Pembe
B	Pembe	Siyah	Beyaz	Kırmızı	Mor	Mavi
C	Pembe	Mor	Mavi	Siyah	Beyaz	Kırmızı

Öncelikle legolarımızı dikkate alarak tablomuza yerleştirdik.

Sonrasında B ve C kişisi aynı renk giydikleri için 1. gün kalan "pembe" rengi yazarak tablomuzu doldurduk.



Siyahtan sonra beyaz giyiliyor.



Mordan sonra mavi giyiliyor.

2. Tabloya göre verilen bilgilere bakarak C kişisi 1. gün, kırmızı değil pembe renk tişört giymiştir diyebiliriz.

A B C D E F

3. Tabloya göre A ve C isimli kişilere bakıldığında,

A: 1. gün → Siyah

3. gün → Mor

C: 1. gün → Pembe

3. gün → Mavi renk tişörtler giymiş oldukları görülür.

A B C D E F

1. Tabloya göre verilen bilgilere bakarak A kişisi 2. gün beyaz tişört giymiş ve kesinlikle doğrudur diyebiliriz.

A B C D E F

4. Kırmızı renk tişörtler "5 - 6 - 4." günlerde giyilmiştir.

A B C D E F

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B ve C isimli üç öğrencinin kimya, matematik, fizik, biyoloji, coğrafya ve edebiyat sınavlarında aldıkları notlar geçer, iyi ve pekiyidir.

- A isimli öğrencinin 4 dersten aldığı not geçer, iki dersten aldığı not ise iyidir.
- Kimya dersinin sınavında herkes aynı notu almıştır.
- A isimli öğrencinin geçer aldığı dersin sınavında diğer iki öğrenci iyi not almışlardır.
- B isimli öğrencinin sadece bir iyi notu vardır.
- İki öğrencinin coğrafya ve edebiyat sınavlarında aldıkları not pekiyidir.
- Matematik sınavından geçer not alan iki öğrenciden biri C'dir.

1. I. kimya
II. fizik
III. biyoloji

Yukarıdaki derslerin hangisinde C isimli öğrenci iyi not almış olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I ve III

2. I. geçer
II. iyi
III. pekiyi

C isimli öğrencinin biyoloji dersinin sınavından geçer not aldığı biliniyorsa A isimli öğrencinin fizik dersinin sınavından aldığı not hangileri olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. B isimli öğrencinin iyi not alabileceği sınavı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fizik
B) Coğrafya
C) Matematik
D) Edebiyat
E) Kimya

4. C isimli öğrencinin fizik dersinin sınavında tek iyi not alan kişi olduğu biliniyorsa B isimli öğrencinin iyi not aldığı ders hangisidir?

- A) Kimya
B) Fizik
C) Biyoloji
D) Matematik
E) Coğrafya

Y
A
R
G
I

Y
A
Y
I
N
E
V
İ

	A	B	C
Kimya	geçer	geçer	geçer
Matematik			geçer
Fizik			
Biyoloji			
Coğrafya		pekiyi	pekiyi
Edebiyat		pekiyi	pekiyi

- A'nın 4 geçer ve 2 iyi notu vardır. Buna göre pekiyi notu yoktur.
- Kimya herkeste aynı olacağı için A'dan dolayı pekiyi olamaz.

A B C

geçer	iyi	iyi
-------	-----	-----

Diagram illustrating the relationship between three variables (A, B, C) and their corresponding values (geçer, iyi, iyi). Arrows indicate dependencies: A depends on B and C, B depends on C, and C depends on itself.

- Bu sıralamayı nereye yazabiliriz mantığı olmalıdır.
- B'nin sadece 1 iyi notu olduğundan o da sadece bu sıralamada olur ve kimya B yüzünden herkeste geçer olur.
- Diğer bilgileri de yazdıktan sonra tabloya legoyu yazabiliriz fizik veya biyoloji dersimiz kalır.

1. Tablomuzda göre C kişinin iyi not alabileceği dersler fizik ve biyolojidir.

2. Tablomuza göre C isimli öğrencinin biyoloji dersinin sınavından geçer not aldığı biliniyorsa A isimli öğrenci fizikten geçer not alır.

3. Tablomuzaya göre B isimli öğrencinin iyi not alabileceği ders fizik veya biyoloji olur.

4. Tablomuzda göre C isimli öğrencinin fizik dersinin sınavında tek iyi not alan kişi olduğu biliniyorsa B isimli öğrencinin iyi not aldığı ders biyoloji olur.